

Latvijas Kultūras akadēmija

Starpkultūru komunikācijas un svešvalodu katedra

Augustina Fernandesa-Maljo romāna *Horizonts* tulkojums

Bakalaura darbs

Autore:

Akadēmiskās bakalaura studiju programmas “Mākslas”
Starpkultūru sakari Latvijas - Spānija apakšprogrammas
4. kursa studente Madara Loce
(ID Nr. 20111415)

Darba vadītāja:

Vieslektore dr. philol. Ana Leona Manzanero (*Ana León Manzanero*)

/paraksts/

Rīga

2015

SATURS

IEVADS	3
1. AUGUSTINS FERNANDESS-MALJO UN VIŅA ROMĀNA <i>HORIZONTS</i> RAKSTUROJUMS	5
1. 1. <i>Nocilla</i> paaudze un tās nozīme 21. gadsimta spāņu literatūrā	6
1.2. Romāna <i>Horizonts</i> rašanās un specifiskās iezīmes	10
2. TULKOŠANAS PROBLEMĀTIKA	14
2.1. Romāna <i>Horizonts</i> tulkojumā izmantotie tulkošanas paņēmieni	15
2.2. Romāna <i>Horizonts</i> tulkošanas problēmas un piedāvātie risinājumi	18
3. ROMĀNA <i>HORIZONTS</i> TULKOJUMS	23
NOBEIGUMS	115
KOPSAVILKUMS	116
IZMANTOTO AVOTU UN LITERATŪRAS SARAKSTS	117
SUMMARY	120
RESUMEN	121
PIELIKUMS	122

IEVADS

Bakalaura darba tēma ir Augustina Fenandesa Maljo (*Augustín Fernández Mallo*) romāna *Horizonts* (orig. *Nocilla experience*) tulkojums. Darba oriģinālvaloda ir spāņu, un tas tiks tulkots uz latviešu valodu.

Augustins Fernandess Maljo ir mūsdienu spāņu autors, kurš izdevis neskaitāmus darbus: liriku, prozu, arī teorētiskas apceres. Viņš ir viens no Spānijā pazīstamās *Nocilla* paaudzes (*Generación Nocilla*) pārstāvjiem un radītājiem, kurš iestājas par mūsdienīgu, postmodernu un atšķirīgu literatūru. Romāns *Horizonts* ir triloģijas Projekts *Nocilla* (*Nocilla Project*) otrā daļa, tomēr aplūkojama atsevišķi, jo 3 romāni savā starpā ir saistīti idejiski, nevis sižetiski. Šis romāns ir spilgts Spānijas 21. gs literatūras paraugs, kas ieguvis atzinību gan Spānijā, gan ārpus tās.

Ir svarīgi apzināties, ka veidojot un nostiprināt savstarpējās attiecības ar citām valstīm un kultūrām, ir jāpievērš uzmanība ne tikai vēsturei, bet arī aktualitātēm. Nav noliedzams, ka latviešu valodā ir tulkoti daudzi spāņu literatūras darbi, tomēr ir nozīmīgi nepārtraukt šo procesu, un latviski lasošai publikai piedāvāt arī mūsdienu autoru darbus, tādējādi radot lielāku interese par Spāniju, tās kultūru un iespējams arī sociāli-politiskajiem notikumiem. Tieši šī iemesla dēļ tulkošanai tika izvēlēts salīdzinoši nesen radīts literārs darbs, kas Spānijā guvis plašu atzinību un pārstāv 21. gadsimtam nozīmīgo fenomenu – *Nocilla* paaudzi. Lai piesaistītu arī gados jaunu auditoriju, nav mazsvarīgi, ka šī romāna autors aktīvi darbojas dažādos sociālajos tīklos, kā *Facebook* un *Twitter*, kā arī veido savu interneta dienasgrāmatu, tādējādi esot pieejams plašākai sabiedrībai un diskusijām.

Bakalaura darba struktūras pamatā ir divas daļas – teorētiskā un praktiskā. Teorētiskajā daļā tiks aplūkota un analizēta *Nocilla* paaudze un A. Fenandesa Maljo triloģija, īpašu uzmanību pievēršot romānam *Horizonts*, tā tapšanai un specifiskajām iezīmēm. Teorētiskajā daļā tiks aplūkota arī daiļliteratūras tulkošanas specifika, izmantotie tulkošanas paņēmieni, pastiprināti pievēršot uzmanību P. Nūmarka tulkošanas stratēģijām, kā arī tulkošanas gaitā radušās problēmas un to risinājumi. Praktiskajā daļā ietilpst romāna *Horizonts* tulkojums no spāņu valodas uz latviešu valodu. Oriģinālvalodā romāns ir 75 lappuses garš, tajā ietilpst ievadvārdi, 112 nodaļas, epilogs un autora pēcvārds.

Bakalaura darba mērķis ir radīt iespējami kvalitatīvu romāna *Horizonts* tulkojumu latviešu valodā, saglabājot autora specifisko izteiksmes stilu un radot darbu, kas ekvivalents oriģinālam.

Lai sasniegtu darba mērķi, tiks izvirzīti šādi darba uzdevumi:

1. Iepazīties ar romāna saturu un specifiskajām iezīmēm
2. Izpētīt ar romāna tulkošanas procesu saistītās problēmas
3. Izpētīt tulkošanas stratēģijas un izvēlēties tulkošanas procesam piemērotāko.
4. Veikt romāna tulkojumu no spāņu valodas uz latviešu valodu.

Lai izpildītu izvirzītos darba uzdevumus, tiks izmantotas šādas metodes:

1. *Nocilla* paaudzes un romāna *Horizonts* izpēte un analīze
2. Romāna specifisko īpašību apzināšana
3. Teksta struktūras un satura analīze
4. Interviju un autora izteikumu, kas veltīti romānam *Horizonts*, analīze
5. Tulkošanas zinātnes teorētisko pētījumu analīze
6. Tulkošanas gaitā radušos problēmu apkopošana un analīze
7. Tulkojuma gaitā radušos secināju apkopošana

1. AUGUSTINS FERNANDESS-MALJO UN VIŅA ROMĀNA *HORIZONTS* RAKSTUROJUMS

Bakalaura darba tēma ir Augustina Fernandesa-Maljo romāna *Horizonts* tulkojumus no oriģinālvalodas (spāņu valoda) uz latviešu valodu. Romāna autors ir mūsdienu spāņu fiziķis un rakstnieks, kā arī *Nocilla* paaudzes pārstāvis. Augustins Fernandess-Maljo ir dzimis 1967, Lakorunjā, ir viens no zinātniekiem, kas nodarbojas ar jaunu pretvēža līdzekļu veidošanu un analīzi, kā arī līdz šim publicējis vairākas dzejas un prozas grāmatas, kā arī eseju „Postpoēzija. Pretī jaunai paradigmai” (*Postpoesía. Hacia un nuevo paradigma*), kurā izklāsta savus teorētiskos uzskatus par mūsdienu literatūru un tās attīstības iespējām. Šajā teorētiskajā rakstā autors pauž savu viedokli par stagnācijas periodā nokļuvušo spāņu literatūru un filozofē par postpoēziju – 21. gs literatūru, kura ir aktuāla un saistoša mūsdienu sabiedrībai. Līdz šim svarīgāko vietu autora daiļradē ieņem 2006. gadā aizsāktais Projekts *Nocilla*, kurš sastāv no trīs savdabīgiem romāniem: *Nocilla dream*, *Nocilla experience* un *Nocilla lab*. *Nocilla experience* jeb *Horizonts* ir otrā šīs triloģijas grāmata, kas iznākusi 2007. gadā, turpinot tos panākumus, ko gadu iepriekš aizsāka *Nocilla dream*. Šī triloģija ir atzīta par teicamu 21. gs spāņu postmodernās literatūras paraugu, bet romāni ieguvuši daudzas balvas un iekļuvuši Spānijas labāko grāmatu topus. Lai arī netipiski šāda žanra un uzbūves darbiem, romānam *Horizonts*, apvienojoties ar spāņu gleznotāju Peri Huanu (*Pere Juan*), ir izveidota arī grafiskā versija, kas 200 lappušu garumā attēlo tos pašus stāstus, izmantojot krāsainus zīmējumus.

Pateicoties autora eksaktajai izglītībai, romānā zinātnes precizitāte savijas ar māksliniecisko nejausību, piedāvājot lasītājam daudzslāņainu, sižetiski saraustītu postmoderno romānu, kurš iekļauj dažādas vēstījuma formas un izpausmes. Autora mērķis ir caur šiem romāniem tuvoties naratīva veidam, ko viņš pats savos teorētiskajos apcerējumos nodēvējis par postpoēziju, savienot naratīvu un liriku līdzīgā veidā, kā postmodernisms ir apvienojis vizuālo mākslu un naratīvu, piemēram, videoklipos, pievienojot tiem arī modernā tehnoloģiju laikmeta iezīmes, jo grāmatas īsās, koncentrētās nodaļas spēcīgi atgādina šajā gadsimtā populārās tīmekļa dienasgrāmatas jeb *blogus*.¹

---

¹ ABC De las artes y de las letras. *Llega la estética del Blog*.

Augustins Fernandess-Maljo ir ieguvis fiziķa grādu un atzīst, ka pirmos literāros impulsus guvis tieši caur zinātņi, tādējādi izskaidrojot fizikas un zinātnes procesu biežo parādīšanos savos darbos. A. Fernandess-Maljo uzskata, ka zinātņei un literatūrai ir daudz kā kopīga, un, lai arī viņš neapgalvo, ka zinātņe pati par sevi ir dzeja, tomēr tajā var smelties idejas un iedvesmu, kā arī fizikālas teorijas transformēt dzejā. Autora pirmie dzejoļi tapuši, iedvesmojoties no fizikas pasniedzēja stāstītā lekcijās, salīdzinot zinātniskus procesus ar mīlestību.² Meklējot veidu, kā savienot gūtos zinātnes impulsus ar klasisko poēziju, autors sākotnēji rakstīja dzeju un poēmas, tomēr, aizsākot projektu *Nocilla*, Fernandesa-Maljo literārā pieeja mainījās, šajā darbā parādās tēli, kas atkārtomas un gandrīz nemanāmi ir savstarpēji saistīti, fragmenti ir sižetiski vienoti un turpina stāstu citās romāna nodaļās, savijot īsās nodaļas vienotā vēstījumā. Autors daudzās intervijās uzsver, ka pats šīs grāmatas uztvēris kā moderno dzeju, garas, vienotas poēmas, tomēr vajadzība tās ierindot noteiktā žanrā, noveda pie vārda „romāns”, jo šī žanra robežās bija iespējams ietilpināt vairākas viņa triloģijas iezīmes. Neskatoties uz to, daudzi kritiķi un literatūras pētnieki apgalvo, ka jēdziens „romāns” nav attiecināms uz šiem darbiem, tie ir specifiski, ārpus žanru robežām mītoši 21. gs literatūras paraugi, kas apvieno sevī neskaitāmas literāras, zinātnes un popkultūras iezīmes.

1. 1. *Nocilla* paaudze un tās nozīme 21. gadsimta spāņu literatūrā

Ar jēdzienu *Nocilla* paaudze apzīmē mūsdienu spāņu autoru kopumu, kas dzimuši laika posmā no 1960. līdz 1978. gadam un rada mūsdienīgu, postmodernu, atšķirīgu literatūru. Runas par šo autoru grupu aizsākās 2007. gada jūnijā, kad žurnālistes Elēna Evija (*Elena Hevia*) un Nurijs Asankota (*Nuria Azancot*) šo jēdzienu attiecināja uz rakstnieku grupiņu, kas šī paša gada jūnijā kopīgi atradās Seviļā, Spāņu Literārajā Atlasā, izdevniecības *Seix Barral* rīkotajā pasākumā, kas bija paredzēts, lai jaunie spāņu autori varētu satikties un dalīties pieredzē.³ Neskatoties uz šo publisko pieteikumu un vēlākajiem panākumiem, *Nocilla* paaudze nav ne oficiāli noformēta biedrība, ne reāls literātu kopums, kas apvienojas gan žanra, gan estētisko principu

---

² Lozano, Antonio. Augustín Fenandez Mallo dice adiós al planeta Nocilla. *Qué leer*. Nr 147, 2009

³ Seisdedos, Iker. *Nocilla para todos los gustos*, Madride, 2008.

izveidē. Tie ir autori, kas dzimuši vienā laikā un izrāda vēlmi mainīt literatūras attīstības gaitu, pielāgot to postmodernajam gadsimtam, meklēt jaunus ceļus, žanru sajaukums un izteiksmes līdzekļus. Šie autori ir radījuši savus specifiskos darbus jau pirms tika pasludināti par *Nocilla* paaudzi, un turpināja darīt to arī pēc tam, jo viņu literatūras specifika – pārmaiņas, jauni radošie meklējumi un vēlme pielāgoties jaunajam gadsimtam – nav nekas iepriekš neredzēts, bet gan loģisks solis literatūras attīstībā. Šai paaudzei piedēvē daudzus mūsdienu spāņu autorus, piemēram, Vicente Luiss Mora (*Vicente Luis Mora*), Horhe Karrison (*Jorge Carrión*), Havjērs Fernandess (*Javier Fernández*), tomēr nav vienota saraksta vai kritēriju, kas noteiktu šīs kustības robežas vai tai piederošos autorus. Daudzus no šiem autoriem sākotnēji vienoja nevis līdzīgās daiļdarbu uzbūves, bet gan literatūra, kas tika publicēta mazās, vēl nezināmās izdevniecībās, citādums un vēlme to parādīt plašākai sabiedrībai. Lai arī ir autori, kuri noliedz savu piederību šai paaudzei, daudzi izmantoja iespēju dēvēties par *Nocilla* paaudzes biedriem, tādējādi gūstot popularitāti. Šī grupa bieži tika izmantota kā pašreklāma, lai plašākai publikai izrādītu savu atšķirīgo literāro skatījumu. Daudzi no šiem autoriem norāda, ka viņu literatūra atšķirtas no masu produkta, tā nav radīta, lai tiktu pārdota un nestu ienākumus, tomēr kritiķi par šo domu vīpsnā, uzsverot, ka mūsdienās nav iespējams radīt un publicēt darbu, nedomājot par tā pārdošanu.

Galvenās diskusijas, kas risinās ap *Nocilla* paaudzi, ir jautājumi, vai šī paaudze tiešām ir eksistējusi, kas īsti viņi ir, kādas ir paaudzes hronoloģiskās robežas un vai šis ir piemērotākais autoru pulciņa nosaukums. Daudzi autori, kurus žurnālisti piedēvē šai kustībai, uzskata, ka patiesībā nav eksistējusi īpaša autoru paaudze vai kopa, tikai atsevišķas draudzības un profesionāla saziņa starp cilvēkiem ar kopīgu skatījumu, mārketinga triks un žurnālistikas radīts fenomens. Citu, tai skaitā arī A. Fernandess-Maljo, viedokļi ne tikai dalās, bet arī laika gaitā mainās. Atsevišķās intervijās, *Nocilla* autors ir izteicies, ka uzskata – nav nepareizi apgalvot, ka šāda autoru apvienība ir bijusi, tomēr tā tikpat labi var tikt dēvēta par grupu, kopumu vai pulciņu, tā nav stingri definēta, turklāt paaudzes nosaukums ir kļūdainis. A. Fernandess-Maljo komentējis, ka piemērotāks un būtību raksturojošāks nosaukums ir *Afterpops*, kas arī reizēm tiek izmantots, lai apzīmētu šo autoru kopumu, turklāt atspoguļo šīs paaudzes vēlmes un

vērtības.⁴ Cits nosaukums, kas jaunajiem autoriem šķiet piemērots, ir *Jaunā gaisma* (*La luz nueva*), kas, tāpat kā *Afterpops*, daļēji sevī ietver literārās paaudzes vērtības un jaunos, radošos meklējumus. Tomēr runājot par romānu *Limbo*, 2014. gada intervijā A. Fernandess-Maljo interneta portālam www.lavozdelagalicia.com norāda, ka, viņaprāt, *Nocilla* paaudze vairs neeksistē un nekad nav eksistējusi, jo kas tāds nevar rasties bez pašu biedru vēlmes to radīt. *Nocilla* paaudze ir tikai masu mediju izdomājums, un patiesībā tas ir tikai autoru kopums, kas redz pasauli citādi, nekā vairums, un uztur savstarpējas attiecības.⁵

Par spīti daudzajām diskusijām un noliegumiem, šis Spānijas moderno autoru kopums plašāk pazīstams ar nosaukumu *Nocilla* paaudze. Šis nosaukums tapis, iedvesmojoties no A. Fernandesa-Maljo triloģijas *Nocilla* projekts, kurš savukārt to aizguvis no *Siniestro Total* dziesmas „Nocilla! Que merendilla!” (*Nocilla!* Kas par launagu!). *Nocilla* ir spāņu ekvivalents Latvijā pazīstamajai *Nutellai*, šokolādes krēms, kas ienācis valstī pēc diktatora Franko nāves 1975. gadā un kļuvis par brīvības un jaunas dzīves sākuma simbolu gan bērniem, gan pieaugušajiem. Spānijas tirgū ienākot šim jaunajam produktam, radio un televīzijas reklāmas piepildīja frāze „Nocilla! Kas par launagu!”, ko savā dziesmā veiksmīgi izmantoja pankroka grupa *Siniestro Total*, kas astoņdesmitajos gados iepazīstināja Spāniju ar jaunu muzikālu stilu, kļuva par revolucionāriem un popkultūras attīstības veicinātājiem valstī, kura neskaitāmus gadus bija dzīvojusi diktatūras un cenzūras varā. Tādējādi spāņu publikai gan triloģijas, gan paaudzes nosaukums *Nocilla* vienlaikus asociējas ar daudzām lietām: bērņības garšu, brīvības un atvērtā tirgus simbolu, neskaitāmām reklāmām un patērētāju kultūru, izklaides industriju, popkultūru. Šis jēdziens ietver daudzslāņainu, simbolistisku nozīmi, vairāku industriju sadursmi un populārās kultūras slavas laikus, tādējādi ļaujot katram lasītājam interpretēt šo nosaukumu, vadoties pēc savas izpratnes un asociācijām, tomēr reizē atklājot jauno literātu savdabīgos meklējumus, aizguvumus no popkultūras, svaigās idejas un citādo pasaules redzējumu.

Lai arī *Nocilla* paaudzei nav konkrētu vienojošu iezīmju, žanru līdzības vai ierobežojošu literāru rāmju, un pastāv viedoklis, ka šis autoru kopums tiek dēvēts par paaudzi tikai laika un telpas sakritības dēļ, šos darbus un autorus tomēr vieno līdzīgs skatījums uz literatūru un jaunā meklējumi. Lielākajā daļā šo autoru darbu var saskatīt

---

⁴ Azancot, Nuria. *La Generación Nocilla y Afterpop piden paso*, 2007.

⁵ Porto, Héctor. *Augustín Fenandez Mallo: "La Generación Nocilla no existe"*, 2014.

impulsus no amerikāņu literatūras, kā arī spēcīgu masu mediju ietekmi, samērā bieži iekļaujot literārajos darbos arī ar mūsdienu tehnoloģijām saistītus paraugus, piemēram, īsziņas vai e-pasta vēstules, izmantojot ne vien noformējumu, bet arī raksturīgo runas stilu, saīsinājumus, emocijas simbolizējošās zīmes, utt.⁶ Lai arī viedokļi dalās, šīs paaudzes literatūrai piemīt daudzas postmodernās literatūras iezīmes. Klasiski, šī literatūra ir sadrumstalota, un teksti būvēti izteikti fragmentāri, izcils piemērs šai sadrumstalotībai ir Fernandes-Maljo darbi, kuros daudzās nodaļas it kā ir savstarpēji saistītas, tomēr šī saistība netiek atklāta uzreiz, fragmenti netiek sarindoti hronoloģiskā secībā, un kopējā aina saprotama izlasot visu darbu kopumā, neatkarīgi no tā, kādā secībā šis darbs lasīts. Šī ir iezīme, kas literatūru vieno ar postmodernismu – bieži postmodernie autori postulē, ka viņu tekstus iespējams sākt lasīt no jebkuras vietas, bet tie tik un tā nezaudē savu vērtību. Lielākā daļa šo darbu ir būvēti haotiski, nesekojošā klasiskajai literatūras uzbūvei, nobeigums visai bieži ir atvērts, kulminācijai, ja tāda eksistē, neseko atrisinājumam, un tamlīdzīgi. Vēl viena izteiktā *Nocilla* paaudzes iezīme, ko vērojams arī darbā *Horizonts* ir stilu un žanru robežu nojaukšana. Šajā darbā, kurš apzīmēts ar vārdu „romāns”, patiesībā sapludinātas daudzas iezīmes, atsevišķos fragmentos parādoties arī epistolārajam žanram, lirikai, mūsdienās populāro *blogu* formai, utt. Tas tiek dēvēts par romānu sava apjoma un nosacītā sižeta dēļ, tomēr šis traktējums nešķiet viennozīmīgs ne pašam autoram, ne literatūras kritiķiem. *Nocilla* paaudzes darbos tiek izmantotas ne vien alūzijas, bet pat citāti no citiem darbiem, ne tikai idejiski aizguvumi, bet arī tieši fragmenti. Turklāt, aizguvumi ņemti ne tikai no literāriem darbiem, bet arī interneta vietnēm, avīžu rakstiem, intervijām, filmām, zinātniskiem izdevumiem, utt. Šīs paaudzes literatūra šādā veidā nojauc stingrās robežas starp tā dēvēto augsto mākslu un populāro kultūru, priekšplānā nostādot tieši popkultūru. Robeža starp mākslu un ikdienišķo tiek nojaukta, padarot ikdienišķo par mākslu.

Lai arī visi autori, kuriem piedēvē saistību ar *Nocilla* paaudzi, rakstījuši jau pirms žurnālisti viņus tā nodēvēja un turpina rakstīt vēl joprojām, A. Fernandes-Maljo triloģija tiek uzskatīta par literāru impulsu jaunradei spāņu literatūrā. Tieši tāpat kā iezīmes un biedri, arī paaudzes hronoloģiskās robežas, ir grūti definējamas. Lai arī daudzi darbi, tai skaitā pirmā *Nocilla* projekta daļa, tika radīti jau iepriekš, par paaudzes sākumpunktu tiek uzskatīts 2007. gads, kad žurnālisti pieteica šo autoru

---

⁶ Azancot, Nuria. *La Generación Nocilla y Afterpop piden paso*, 2007.

kopumu, bet viedokļi par šīs kustības beigu posmu, dalās. Var uzskatīt, kustība vēl joprojām turpinās, jo par šai paaudzei piederīgiem uzskatītie autori vēl joprojām rada literatūru, kam raksturīgs jauns pasaules skatījums, tomēr pastāv arī uzskats, ka *Nocilla* paaudzes darbība lēnām sāka iznīkt jau brīdī, kad A.Fernandess-Maljo 2009. gadā uzrakstīja un izdeva pēdējo *Nocilla* projekta romānu *Nocilla Lab*. Ņemot vērā spekulācijas, atšķirīgos viedokļus un īsto laika posmu, kas pagājis kopš šīs literatūras uzplaukuma, nav iespējams precīzi datēt un raksturot šo paaudzi, tikai, balstoties uz mūsdienu autoru un literatūras kritiķu viedokļiem, izdarīt pieņēmumus, kuri laikam ejot tiks apstiprināti vai apgāzti.

1.2. Romāna *Horizonts* rašanās un specifiskās iezīmes.

Romāns *Horizonts* ir otrais A. Fernandesa-Maljo triloģijas *Nocilla* projekts romāns, tomēr, tā kā šī triloģija ir saistīta idejiski, nevis sižetiski, romāns lasāms un vērtējams atsevišķi un, lai izprastu tā sižetu un vēstījumu, nav nepieciešams iedziļināties triloģijas pirmajā daļā, bet gan autora vēlmē nodot specifisku vēstījumu un radīt ideālu postpoēzijas paraugu. Pirmā šī projekta grāmata uzrakstīta un izdota 2006. gadā, turklāt ieguvusi neskaitāmas uzslavas, apbalvojumus un prēmijas. Otrā daļa izdota 2008. gadā, turpinot pirmā romāna stilistiku, tomēr tajā darbojas citi varoņi, ir mainīta notikumu vieta, sižets un vēstījums. Romāns sastāv no 112 nodaļām un epiloga, daļa no šīm nodaļām ir paša autora sacerētas, citas – citāti no jau sarakstītām grāmatām, mūziķu intervijām, tādām interneta vietnēm kā Vikipēdija, filmām vai populāriem laikrakstiem. Lai arī citātu avoti ir dažādi, atsevišķi avoti citēti tiek vairākkārt. Viens no tādiem ir kara drāma *Mūsdienu Apokalipse*, kuras scenārija autors ir Frānsiss Fords Kopolā (*Francis Ford Coppola*). Tās darbība risinās Vjetnamas kara laikā, kad pulkvedis Viljards tiek nosūtīts uz Kambodžas džungļiem, lai nonāvētu pulkvedi Kurcu. Romāna nodaļas veidojošais citāts piedāvā ielūkoties nelielā pulkveža Viljarda domu fragmentā, kas akcentē romānā valdošo vientulības tēmu. Līdzīgi, vairākas romāna nodaļas veido arī žurnālista un mūzikas kritiķa Pablo Hila (*Pablo Gil*) intervijas ar mūsdienu spilgtākajām popmūzikas ikonām, citētas no 2004. gadā izdevniecībā Rockdeluxe izdotās grāmatas *Pops pēc popa beigām* (*El pop después del fin de pop*), kas reprezentē mūsdienu masu kultūru un tās panākumus. Vēl viena filma, kuras citāti vairākkārtēji parādās romāna epilogā ir 1999. gada filma *Spoku suns: Samuraja ceļš* (*Ghost Dog: The way of Samurai*), no kuras ņemti nodaļā

aplūkotie samuraju likumi. Ne vien šie citāti, bet arī samuraja tēls pauž jau pieminēto indivīda vientulības tēmu.

Romāna uzbūve vizuāli atgādina tiešsaistes dienasgrāmatu jeb *blogu*, lielākā daļa nodaļu ir īss, konkrēts vēstījums, epilogs ir vienīgā romāna daļa, kuras apjoms pārsniedz pāris lappuses. Romānā vērojams ne vien stilistisks, bet arī valodisks sajaukums, ir daži vārdi, ko autors izveido pats, daudzi iestarpinājumi angļu valodā. Darbība norisinās atšķirīgās vietās, sākot no Amerikas pilsētiņām līdz Kazahstānas stepēm, un dažas no tām spāņu lasītājs bez īpašām priekšzināšanām diez vai atpazīst. Autors savu darbu neveido viegli izprotamu, bet gan daudzslāņainu, sarežģīti tulkojamu, līdz ar to lasītājam, kā jau tas pierasts mūsdienu literatūrā, par spīti it kā valdošajam haosam, jābūt ļoti zinošam, lai spētu izprast autora iešifrēto vēstījumu. Pats autors uzskata, ka otrais triloģijas romāns ir vēl radikālāks nekā pirmā daļa, un ietver mazāk klasiskās literatūras iezīmju, pateicoties mūziķu intervijām un fizikas pētījumiem, kas caurvij grāmatu. A. Fernandesa-Maljo radītie varoņi ir vientuļnieki, dzīves pabērni, kas skatās uz pasauli citādi, nekā apkārtējie, tie, kuri no dzīves vēlas kaut ko vairāk. Interesanti, ka arī romānā ir gan tēls, kurš, līdzīgi kā pats autors, vēlas radīt izcilu jauno laiku literatūras piemēru, sintezējot dažādus žanrus un literatūras radīšanas paņēmienus, gan tēls, kas, nedaudz izmainot kino, plāno radīt nākotnes literatūru. A. Fernandess-Maljo nenoliedz, ka katrā romānā ir neliela daļa autobiogrāfijas, jo nav iespējams rakstīt par lietām, kas nav izdzīvotas, tāpēc arī *Horizontā* nav var atrast kādu daļu viņa paša pieredzes.⁷ Šajā romānā parādās atsauces uz mūziku, ģeogrāfiju, zinātņi un tehnoloģijām, un tās dažādašs saturs ir ļoti labi raksturots uzrakstā, uz grāmatas aizmugurējā vāka „Pasaulē valda parči kauliņa nejaušais metiens, nevis šaha spēles mehāniskie noteikumi”.⁸ Par spīti tuvajām attiecībām ar zinātņi, autors romānā koncentrējas uz spēli, nejaušību un gadījumu.

Romānam raksturīga ne vien filozofiska un strukturāla sadrumstalotība, bet arī gramatisko normu neievērošana. Tiešā runa romāna lappusēs pierakstīta, neievērojot gramatikas likumus un neizmantojot pieņemtās pieturzīmes, tā lielākoties rakstīta vienotā plūdomā, radot haotisku efektu un liekot lasītājam ne uz mirkli nenovēst uzmanību. Teikumi ir gari, tiešā runa atdalīta ar komatiem un lielo sākuma burtu

---

⁷ Arenas, Ana. *Intervija ar Augustinu Fernandesu-Maljo*, 2009.

⁸ Papel en Blanco, *Intervija ar Augustinu Fernandesu-Maljo*, 2008

teikuma vidū, vienā teikumā sapludinot pat vairāku varoņu teikto. Arī citviet tekstā parādās gari teikumi ar daudziem palīgteikumiem un sarežģītu struktūru, bieži vien vārdi izkārtoti pretēji vispārpieņemtajām normām. Haotisku efektu rada arī darbības vārdu izmantošana dažādos laikos viena teksta ietvaros, atsevišķos gadījumos nodaļa sakas ar stāstījumu pagātnē un beidzas ar stāstījumu tagadnē, vai otrādi. Šīs atkāpes no gramatiskās normas lieliski papildina teksta postmoderno uzbūvi un daudzslāņaino vēstījumu.

Romāna galvenā tēma ir cilvēka vientulība, ikviens romāna tēls ir atšķirīgs, nesaprasts indivīds, kurš neiederas mūsdienu pasaulē. Tas parādīts ne vien caur varoņu dzīvesveidu, dzīvesvietām un romāna darbības vietām – vientuļas mājeles uz jumta terases, daudzdzīvokļu ēka stepes vidū, izcili skaista, bet neapdzīvota stikla *pils* – bet arī viņu intereses. Vairāki romāna tēli zinātniskā līmenī interesējas par cilvēku dabisko nolemtību dzīvot kā vientuļai būtnei, pieminēti reāli cilvēki, kas dzīvojuši šādā dzīvesveidā, vairākas teorijas, kas ar to saistītas. Par spīti zinātniskajam vientulības aprakstam, romāna varoņi kādā brīdī nonāk pie godīgas atziņas – viņi nevēlas būt vientuļi. A. Fernandess-Maljo nepasludina vientulību par augstākstāvošu cilvēku priekšrocību, kā to dara daži viņa grāmatas varoņi, kā arī uzsver, ka nevienā no varoņiem neiekodē vēlmi mirt vai izdarīt pašnāvību, kas romānā parādās kā atsevišķa tēma. Autors aplūko vientulību laikā, kad cilvēkam, pateicoties daudzajiem komunikācijas līdzekļiem un straujajam dzīvesveidam, ir sarežģīti palikt vienam, bet par spīti tai visiem romāna varoņiem piemīt dzīvotgriba un vēlme kaut ko mainīt. A. Fernandess-Maljo atzīst, ka vientulība viņu vienmēr ir interesējusi, jo viņš to nesaprot. Reizēm cilvēki ir vientuļi, un tādi arī grib būt, bet reizēm notiek tieši pretēji, un romāns ļauj pašam autoram to redzēt, analizēt un pietuvoties šim fenomenam.⁹

Lai arī A. Fernandes-Maljo triloģija izpelnījusies gan daudzas uzslavas, gan neizpratni, nevar noliegt, ka šis romāns ir pavēris jaunas iespējas 21. gs spāņu modernajai rakstniecībai, parādījis iepriekš neietus ceļus un inspirējis jaunu literāru darbu veidošanos. Caur sadrumstaloto romāna struktūru, autors atklāj ne vien pasaules, bet arī iekšējo cilvēka sadrumstalotību un mūsdienu cilvēka vientulību par spīti laikmetam, kurš piedāvā gandrīz neierobežotas komunikācijas iespējas. Tas ir

---

⁹ Seisdedos, Iker. *Nocilla para todos los gustos*, Madride, 2008.

stāsts par moderno sabiedrību, popkultūras straujo izplatību un biežo nespēju šajā straujajā dzīvesveidā atrast un izprast sevi.

2. TULKOŠANAS PROBLEMĀTIKA

Par literāro tulkošanu sauc procesu, kas apzīmē dažādu oriģināldarbu, piemēram, noveļu, romānu, dzejas utt., filmu subtitru, reklāmu un arī zinātnisku un medicīnisku publikāciju, mākslas un literatūrkritikas tulkošanu no vienas valodas citā. Bakalaura darba ietveros tiks tulkots daiļliteratūras darbs. Šī tulkošana būtiski atšķiras no tehniskās vai juridiskās tulkošana, jo tai pamatā ir ne tikai informācijas nodošana, bet arī estētiskās funkcijas saglabāšana. Literārās tulkošanas galvenais mērķis ir nodot lasītājiem ne vien to pašu informāciju, kas sastopama oriģinālā, bet arī tās pašas emocijas, ko lasītājs gūst, lasot oriģināltekstu. Tas padara šo tulkošanas veidu daudz brīvāku, nekā pārējos, jo galvenā ir estētiskā funkcija, līdz ar to tulkotājam ir tiesības aizstāt vārdus ar labskanīgākiem sinonīmiem, izvēlēties izteicienus, kas būs labāk saprotami mērķa valodā, atrast veidu, kā nodot lasītājam specifisku kultūras informāciju, vienlaikus saglabājot autora rokrakstu un izteiksmi, rēķinoties, ka šajā procesā tulkotājs nedrīkst pazaudēt iespējami tuvu līdzību oriģināltekstam. Literārajā tulkojumā ir svarīgi saskatīt un nodot lasītājam ne vien acīmredzamo, tiešo vēstījumu, bet arī tās kultūras, sociālās vai politiskās iezīmes. To, ko bez liekiem skaidrojumiem saprot attiecīgajai valodas un kultūras grupai piederīgie, nepieciešams parādīt uz tulkojumā tā, lai to izprot arī tulkojuma lasītāji.¹⁰

Literārās tulkošana ir radusies jau pagājušajā ērā, un pakāpeniski attīstījusies, tulkotājiem un tulkošanas teorētiķiem radot ļoti daudzus literārās tulkošanas teorētiskos materiālus, tulkošanas metodes un stratēģijas. Laika gaitā tulkošanas stratēģijas ir pētījuši un izstrādājuši neskaitāmi daudzu tautību pārstāvji, turklāt katrs no autoriem izmantojis savu pieeju, ko ietekmējusi gan dzīves vieta un laiks, gan autora personīgie uzskati. Pirmās vērā ņemamās tulkošanas teorijas parādījās 16.gs sākumā, viens no pirmajiem, kas tai pievērsās bija franču humānists Etjens Dolē (*Etienne Dolet*). Viņš pirmais 1540. gadā formulēja 5 galvenos pamatprincipus, kas literatūras tulkošanā tiek izmantoti vēl šodien – tulkotājam ir pilnībā jāizprot autora teksts, turklāt viņam ir tiesības izskaidrot nesaprotamās vietas, tulkotājam pilnībā jāpārvalda gan tulkojuma oriģinālvaloda, gan mērķa valoda, tulkotājam jāizvairās no burtiskas tulkošanas, jāizvēlas vārdi un izteicieni, kas nav samāksloti un saskan ar

---

¹⁰ Kursheva, Anna. What to know about translation. *BBT Book Production Series, Volume 2: Readings in General Translation Theory*. Stockholm: BBT, 1997, 225-226 lpp

ikdienā lietoto valodu, kā arī jāizvēlas vārdi un to secība teikumā tā, lai atspoguļotu piemērotu runas stilu.¹¹ Turpmākajos sešos gadsimtos līdz pat mūsdienām izstrādātas neskaitāmas tulkošanas teorijas un rokasgrāmatas, bet skaidri redzams, ka vadlīnijas saglabājušās jau kopš 16.gs sākuma, kad pirmo reizi tika spēcīgi uzsvērti ne tikai tulkojuma mērķa valodas pārvaldīšanas nozīmība, bet arī oriģinālvalodas zināšanu svarīgums.

Līdz pat mūsdienām veikti daudzi pētījumi, kas analizē literāru tekstu tulkošanu, iesaka labākās stratēģijas un metodes. Lai arī ikviens no tulkotājiem uzsver literārās tulkošanas sarežģītību un nepieciešamību spēt prozas tulkojumus veidot ne tikai labskanīgus, bet arī saglabāt tajos autora specifisko rokrakstu, ko autors iekodējis oriģināldarbā, katrs atšķirīgi izjūt robežu, kas nošķir labu tulkojumu no patvaļīgas literārā teksta interpretācijas. Tulkojot bakalaura darbā izvēlēto romānu *Horizonts*, tiks izmantotas angļu tulkošanas profesora Pītera Ņūmarka (*Peter Newmark*) un spāņu zinātnieka, tulkotāja un profesora Virgilio Mojas (*Virgilio Moya*) izstrādātās tulkošanas metodes un stratēģijas.

2.1. Romāna *Horizonts* tulkojumā izmantotie tulkošanas paņēmieni.

Tulkojot literārus darbus, tiek izmantotas dažādas tulkošanas metodes, stratēģijas un procesa gaitas koriģējošas teorijas. P. Ņūmarks savā darbā *A Textbook of Translation* piedāvā astoņas literārās tulkošanas metodes, starp tām iekļaujot gan tādas, kas piedāvā absolūti brīvu tulkošanu jeb pielāgošanu mērķa valodai, gan tādas, kas izpaužas kā burtiska literāra teksta tulkošanu. P. Ņūmarka piedāvātās tulkošanas metodēs var iedalīt metodēs, kas uzsver avota valodas nozīmi un īpatnības, tulkotajā tekstā saglabājot lielu līdzību ar oriģinālu, un metodēs, kas uzsver mērķa valodu, un, kuras izmantojot tulkošanas procesā, tulkotais teksts ir lielākoties iegūst nianšes, kas to attālina no oriģināla. Četras metodes, kas akcentē avota valodu ir interlineārā tulkošana, burtiskā tulkošana, precīzā tulkošana un semantiskā tulkošana, bet tās, ka akcentē mērķa valodu ir adaptēšana, brīvā tulkošana, idiomātiskā tulkošana un

---

¹¹ Bassnet-McGuire, Susan. *History of translation theory*, Tatlor&Francis e-library, 2005, 63.lpp

komunikatīvā tulkošana.¹² Interlineārā tulkošana nozīmē, ka teksts tiek tulkots vārdu pa vārdam, nemainot to atrašanās vietu tekstā, teikumu uzbūvi, utt. Lielākoties šī tehnika tiek izmantota, kā sagatavošanās stadija sarežģītu tekstu tulkošanai. Burtiskā tulkošana nozīmē, ka teksts tiek burtiski iztulkots, nepievēršot uzmanību niansēm un specifiskām kultūr-sociālām parādībām; arī šī metode lielākoties tiek izmantota, lai identificētu turpmākajā darbā iespējamās problēmas. Precīzā tulkošana apzīmē tulkošanas procesu, kura laikā teksts tiek tulkots tā, lai, rēķinoties ar oriģinālā teksta gramatisko struktūru uzliktajiem rāmjiem, tiktu iespējami precīzi nodots autora vēstījums. Semantiskās tulkošanas procesā ir svarīgi mērķa valodā pārnest nozīmi, ne konkrētas valodas vienības, šī tulkošana ietver teksta labskanību, māksliniecisku vērtību saglabāšanu, bet vienlaikus arī iespējamu autora izmantoto māksliniecisko vai literāro līdzekļu nomainīšanu ar citiem. Adaptēšana ir visbrīvākā tulkošanas metode, kas ietver vislielākās variācijas par oriģināldarbu, un lielākoties tiek izmantota dzejas un lugu tulkojumos, kam nepieciešama brīvāka pielāgošana un kultūras specifisko iezīmju nodošana skatītājam vai lasītājam nepastarpinātā veidā. Brīvā tulkošana nozīmē, ka literārais vēstījums tiek nodots, ignorējot oriģinālo teksta formu un koncentrējoties tikai uz ideju. Izmantojot idiomātisko tulkošanu, tiek nodots autora vēstījums, tomēr atsevišķas nianse bieži vien iegūst citu nozīmi, nekā iecerējis autors. Komunikatīvā tulkošana iekļauj centienus nodot identisku vēstījumu tam, kas saskatāms oriģināldarbā, vienlaikus vienkāršojot un padarot lasītājam viegli saprotamu gan domu, gan izmantoto valodu. Lai arī ir izdalītas vairākas kategorijas, tiek uzskatīts, ka visveiksmīgākais tulkojums var tikt izveidots tieši kombinējot šīs tulkošanas stratēģijas (arī pats autors savos teorētiskajos pētījumos tā apgalvo); šī ideja tiks ņemta vērā tulkojot bakalaura darbā izvēlēto romānu. Lai izveidotu iespējami kvalitatīvāku tulkojumu, sarežģītākie teksta fragmenti sākotnēji tiks tulkoti izmantojot burtisko vai interlineāro tulkošanas metodi, tādējādi iegūstot vēlākai apstrādei un uzlabošanai piemērotu tekstu mērķa valodā, bet visa novele kopumā tiks tulkota izmantojot semantiskās un precīzās tulkošanas apvienojumu, tiecoties izveidot iespējami precīzāku noveles tulkojumu, saglabājot tās oriģinālvalodas valodiskās un emocionālās vērtības, tomēr rūpējoties arī par labskanību un teksta saprotamību mērķa valodā. Katrs teksta fragments tiks izvērtēts atsevišķi, pielāgojot tam vispiemērotāko tulkošanas metodi, lai tulkošanas laikā tas nezaudētu ne

---

¹² Newmark, Peter. *A Textbook of Translation*, Hārdforšira: Prentice Hall Inc., 1988., 45-46.lpp

mākslinieciskās vērtības, ne kādu no tajā iešifrētajām idejām, jo bieži vien, lai nodotu vēstījumu attiecīgajai kultūrai saprotamā veidā, nepieciešams to pārveidot gan semantiski, gan gramatiski.

Tulkojot literāru tekstu jāapzinās, ka katra valodas vienība iekļauj divas informācijas – lingvistisko un ekstra lingvistisko, kas varētu tikt apzīmētas arī kā informatīvā un ekspresīvā valodas funkcija. Tulkošanas procesā ir ļoti nozīmīgi apzināties un izanalizēt abas šīs valodas funkcijas, noskaidrojot, kura no tām konkrētajā teksta fragmentā ir svarīgāka. Ja tiek tulkots daiļliterāras darbs, lielākoties svarīgākā loma ir ekspresīvajai valodas funkcijai, tomēr gadījumos, kā romānā *Horizonts*, kad literārais teksts iekļauj arī informatīvus fragmentus, zinātniskus rakstus, utt., ir svarīgi nošķirt šīs valodas funkcijas un apzināties, kurā teksta vietā īpaša uzmanība jāpievērš informatīvajai funkcijai, nododot precīzu informāciju bez mēģinājuma pielāgot to konkrētajai auditorijai, bet kurā teksta fragmentā svarīga ir tieši ideja un ekstra lingvistiskā informācija. Neprecīzi nosakot svarīgāko valodas funkciju, literārais teksts zaudē savu sākotnējo ieceri. Lielākoties tulkošanas procesā tiek atstāta novārtā tieši ekstra lingvistiskā informācija, tādējādi formāli it kā precīzi pārtulkojot tekstu, bet zaudējot teksta semantiskās īpatnības. Šī iemesla dēļ tulkošanas procesa gaitā ir svarīgi apzināt valodas funkcijas un nepievērsties burtiskai teksta tulkošanai, atstājot novārtā ekstra lingvistisko informāciju. Tā kā bakalaura darba mērķis ir iespējami kvalitatīvāks literārā darba tulkojumu, paralēli P. Ņūmarka piedāvātajām tulkošanas metodēm, tiks izmantots tulkošanas plāns, ko V. Moja piedāvā tulkošanas teorijas grāmatā *La selva de la traducción*. Šī metode iekļauj sekojošus tulkošanas posmus: jēgas izprašana, idejas atdalīšana no jēdziena, pārformulēšana un apstiprinošā analīze.¹³ Sākotnēji, lasot romānu oriģinālvalodā, nepieciešams izprast tekstu un ideju, ko autors tajā iešifrējis. Nākamais procesa posms ir spēja atdalīt šo autora ideju no jēdziena, lai tulkojot netiktu izmantoti burtiski iztulkoti vārdi, izteicieni vai metaforas, kas mērķa valodā skan samāksloti vai bezjēdzīgi. Pēc šī procesa, nepieciešams pārformulēt visas idejas mērķa valodā labskanīgos vārdos un teikumos, nezaudējot neko saikni ar autora ideju un īpatnējo valodas stila. Pēdējais posms ir tulkojuma pārbaudīšana, salīdzināšana ar oriģinālu, lai pārlicinātos, ka idejiski un stilistiski tulkojums līdzinās oriģināldarbam. Šī procesa ievērošana ļaus tekstu netulkot burtiski, bet gan izstrādāt saturiski vērtīgu

---

¹³ Moya, Virgilio. *La selva de la traducción*. Maride: Ediciones Cátedra, 2004, 76.lpp

romāna tulkojumu, procesa gaitā analizējot valodas funkcijas un nezaudējot tekstā iekodēto nozīmi.

2.2. Romāna *Horizonts* tulkošanas problēmas un piedāvātie risinājumi

Problēmas, kas rodas tulkošanas procesā, var tikt iedalītas vairākos atsevišķos blokos – tās, kas rodas, jo oriģinālvalodai un mērķa valodai ir atšķirīgas gramatiskās uzbūves, tās, kas rodas pateicoties iekodētajām kultūras reālijām, kuru pārvešanai mērķa valodā nepieciešams kas vairāk par iztulkošanu, jo mērķa auditorija nedzīvo identiskā sabiedrībā un nesaskaras ar tādu pašu kultūras bagāžu, ka arī tās, kas rodas, pateicoties specifiskajam autora stilam un teksta būvēšanas paņēmieniem, jo ne visās situācijās mērķa valodā eksistē ekvivalenti.

Pirmā tulkošanas problēma ar ko saskārās darba autore, tulkojot romānu *Horizonts*, bija nosaukuma tulkošana. Oriģinālais grāmatas nosaukums ir *Nocilla experience*. Tas sastāv no 2 vārdiem, viena spāņu un otra angļu valodā. Kā komentēts iepriekšējās nodaļās, spāņu publikai vārds *Nocilla* rada neskaitāmas asociācijas, sākot ar bērniības garšu un beidzot ar popkultūras strauju attīstību valstī. Lielākajai daļai latviešu auditorijas šī firmas zīme ne tikai nerada šādas asociācijas, bet arī ir pilnībā nepazīstama. Otrs nosaukumā esošais vārds *experience* jeb pieredze ir apzināti veidots angļiski, iezīmējot kontrastu, kultūru un valodu sajaukumu, globalizāciju un jau romāna nosaukumā piesakot tajā valdošo daudzveidību un kontrastainību. Būtu nekorekti šo vārdu tulkot latviski, jo autors to apzināti rakstījis valodā, kura viņa sākotnējai mērķauditorijai nav dzimtā, tomēr lielākoties ir saprotama. Atstājot šo nosaukuma daļu angļiski, bet otru cenšoties pielāgot latviešu lasītāja izpratnei, veidojas neestētisks un īsti neizprotams romāna nosaukums, kura skaidrošanai nepieciešams pārlietu daudz papildus informācijas, kuras uztvere daļai lasītāju varētu šķist pārlietu sarežģīta un laikietilpīga. Balstoties uz šiem faktiem un grāmatu un filmu nosaukumu tulkošanas tradīciju, kas pieļauj šādu konkrēto īpašvārdu atveidi, tika nolemts latviešu valodā nevis tulkot oriģinālo romāna nosaukumu, bet gan rast citu piemērotu risinājumu, kas mērķauditorijai būtu vieglāk uztverams, bet vienlaicīgi radītu spēcīgas asociācijas ar grāmatu. Nosaukums *Horizonts* tulkošanas procesā darba autorei šķita piemērots, jo atspoguļoja tēmu, kas caurvij visu romānam. Lai arī

tāls no oriģinālnosaukuma, tas sasaucas ar romāna tēmu un raksturo tajā notiekošo, kā arī ir daudz saprotamāks mērķauditorijai, ne oriģinālnosaukums, kas atstāts netulkots.

Otra tulkošanas problēma, ar ko nācās saskarties bakalaura darba rakstīšanas procesā, ir romāna struktūra, autora vēstījums, daudzie uzslāņojumi un vietas, kurā autors tekstu radījis apzināti neizprotamu. Pirmais solis tulkošanas procesā ir apzināt autora vēlmi, izprast, vai teksts nav saprotams tikai attiecīgo kultūru nepārzinošam lasītājam, vai arī tas apzināti veidots grūti izprotams, neviennozīmīgs, domāšanu veicinošs. Atkarībā no izprastā mērķa, tekstam tika pievienoti skaidrojumi vai tas tika tulkots nemainīgi. Abus rīcības piemērus var aplūkot vienā teikumā. (...) *y piensa en el Mundial que nunca hemos ganado*. Tulkojot burtiski, būtu jāraksta *un domā par Pasaules Čempionātu, ko mēs nekad neesam uzvarējuši*. Ņemot vērā, ka mērķauditorija neasociē sevi ar Spāniju, nolemts *mēs nekad neesam uzvarējuši* pārveidot par *spāņi nekad nav uzvarējuši*, tādējādi tekstā it kā ieviešot korekcijas, tomēr padarot tu tuvāku un vieglāk uztveramu mērķauditorijai, nemainot nozīmi. Teikuma daļa, kas ietver norādi uz Pasaules Čempionātu arī ir neskaidra, jo nenorāda sporta veidu, kurā tas norisinās. Šajā un līdzīgos gadījumos tulkošanas procesā tika veikta konsultēšanās ar pārstāvjiem, kam darba oriģinālvaloda ir dzimtā valoda. Gadījumos, kad arī viņiem tas neizraisīja tiešas asociācijas, kā šajā, netika pievienoti ne skaidrojumi, ne zemspītras piezīmes, bet gadījumos, kad latviešu mērķauditorijai neizprotamas lietas radīja tiešas asociācijas spāņu kultūras pārstāvjiem, tas tika skaidrots, lai teksts nezaudētu savu sākotnējo mērķi. Šādā veidā tika skaidrota Spānijā populārā spēle *parchis* jeb parčī, kas ikvienam spāņu lasītājam izraisa nepārprotamas asociācijas ar bērniību un ģimeni, bet latviešu lasītājam ir neko neizsakošs vārds. Šajā gadījumā tika izmantota zemspītras piezīme, norādot uz spēles līdzību ar Latvijā populāru galda spēli.

Daudzās teksta vietās redzami apzināti neloģiski veidoti teikumi un lietu savienojumi, kuri, lai arī latviešu tekstā izklausās neierasti un iespējams pat saspīlēti, atstāti nemainīgi, jo tieši tāds arī bijis autora mērķis. Brīžiem neloģisks var šķist arī valodas lietojums, jo autoram raksturīgs literārās valodas un žargona apvienojums, pārsteiguma efekta radīšanai dažkārt izmantojot ārkārtīgi poētisku vai oficiālu valodu, apvienojumā ar vienkāršotiem vārdiem, izteicieniem, kas nav literāri pareizi. Sadrumstalotu efektu romānā rada arī nekonsekventā darbības vārdu laiku lietošana. Lai arī šīs iezīmes sarežģīja tulkošanas procesu, tās iespējams atveidot latviešu

valodā, atrodot valodas ekvivalentus vai piemērojot vārdus, kas norāda uz darbības laiku.

A.Fernandesa-Maljo romānam raksturīgi gari teikumi ar daudziem palīgteikumiem, kas dažkārt var aizņemt gandrīz visu rindkopu. Tulkojot to uz latviešu valodu, darba autorei nācās saskarties ar vairākkārtēju vietniekvārdu un saikļu atkārtošanos. Oriģinālvalodā vietniekvārdiem „viņš” un „viņa” ir atšķirīgāks skanējums, nekā latviešu valodā, turklāt darbības vārds bieži vien var tikt lietots patstāvīgi, nenorādot konkrētus personas vietniekvārdus. Oriģinālvalodā tas skan ierasti, tomēr latviešu valodā samocīti, tādēļ tulkošanas procesa laikā nācās meklēt konstrukcijas, kas ļauj izlaist personu vietniekvārdus vai tos atveidot arī citiem šo personu apzīmējošiem vārdiem. Piemēram, tulkojot precīzi teikumu *Es fuego, respondi.*, tas būtu jātulko kā „Tā ir uguns, atbildēja”. Latviešu valodā šim teikumam ir nepieciešams pievienot darītāju jeb teikuma priekšmetu, bet oriģinālvalodā tas nav nepieciešams. Šādos gadījumos lielākoties tika izmantots personas vietniekvārds „viņš” vai „viņa”, tomēr, ja iepriekšējos teikumos šis vietniekvārds jau vairākkārt izmantots, tulkotā teksta labskanībai tika meklēti tādi aizstājēji kā „sieviete”, „meitene”, „jauniete”, „svešiniece”. Konkrētajā piemērā tulkotais teikums skan „Tā ir uguns, viņa atbildēja”.

Vietniekvārdi, kas atkārtojas, nav vienīgā garu teikumu problēma. Tulkojot šādus teikumus, ne vienmēr iespējams pārnest šo garo un sarežģīto struktūru, vienlaikus saglabājot skaidru un saprotamu tekstu un neatkārtojot vienus un tos pašus saikļus. Šādos gadījumos tika veikta izvēle starp teksta saglabāšanu iespējami tuvāku oriģinālam, riskējot ar sadrumstalotu domas atspoguļojumu un garā teikuma sadalīšanu vairākos teikumos. Izvērtējot katru fragmentu atsevišķi, tika pieņemts risinājums, kurš šķita piemērotākais. Bieži vien teikuma daļas, kuras oriģināltekstā atdalītas ar semikolu, tulkotajā tekstā tika padarītas par atsevišķu teikumu labskanības un ērtākas lasīšanas nolūkos.

Problēmas tulkošanas gaitā sagādāja arī tekstā sastopamo īpašvārdu atveide. Tā kā īpašvārdi netiek tulkoti, bet gan atveidoti pēc fonētiskā principa, un ir stingri strukturēti, šo vārdu atveidei nevajadzētu būt problemātiskai, tomēr latviešu valodā daudzi vietvārdi un personvārdi tiek atveidoti nevis ievērojot šos principus, bet gan sekojot tradīcijai, kas radusies laika gaitā. Šī iemesla dēļ visi romānā esošie reāli

eksistējošu cilvēku personvārdi tika sākotnēji salīdzināti ar citiem avotiem. Gadījumā, kad īpašvārds jau iepriekš latviski atveidots un publicēts, tika ievērota šī atveidošanas maniere, bet pretējos gadījumos īpašvārdi tika atveidoti pēc fonētiskā principa. Piemēram, tekstā minētais personvārds *Miguel Redondo Villacastín* atveidots kā Migels Redondo Viljakastins. Atveides procesā tika sekots fonētiskās atveides principam, kā arī Ministru Kabineta izstrādātajiem personvārdu atveides noteikumiem, kas nosaka, ka šīm vīriešu dzimtes personvārdam jāpievieno galotne „s”, lai tas būtu lokāms. Arī uzvārdam pievienota galotne „s”, bet burtu savienojums *ll*, sekojot L. Ceplīša formulētajiem noteikumiem, kas vēl joprojām ir spēkā, atveidots kā *lj*. Turpretī grāmatas *Rayuela*, kas minēta tekstā, nosaukumu iespējams atveidot dažādos variantos, gan kā *Klasītes*, gan *Klasīšu spēle*. Šajā gadījumā, ņemot vērā, ka šis daiļliteratūras darbs ir tulkots latviešu valodā un daļai auditorijas iespējams pazīstams ar nosaukumu *Klasīšu spēle*, izvēle tika izdarīta par labu tulkojumam, kas jau iesakņojies.

Lai arī romānā *Horizonts* nav sastopami sevišķi daudzi barbarismi, tomēr tulkošanas gaitā nācās saskarties ar to tulkošanas problēmu. Spāņu valoda ir daudz ekspresīvāka nekā latviešu valoda, turklāt pēdējos gados barbarismi un lamuvārdi Spānijā ir veiksmīgi iekļāvušies ne vien jauniešu leksikā, bet regulāri parādās arī masu medijos, sarunās un intervijās ar augstus amatus ieņemošām personām, utt. Latviešu valoda salīdzinoši ir daudz maigāka, un spēcīgi lamuvārdi publiskā vidē tiek izmantoti reti un piesardzīgi. Tulkošanas procesa gaitā, nācās izvērtēt, vai autors izmantojis šos vārdus ar mērķi šokēt un aizvainot, vai attēlot sarunvalodu. Tā kā konteksts un kopējā teksta uzbūve liecina, ka barbarismi lielākoties izmantoti nepiespiestas sarunvalodas attēlošanai, atveidotie lamuvārdi ir maigāki, nekā oriģinālā redzami. Piemēram, vārds *coño*, kas spāņu valodā apzīmē sieviešu dzimumorgānus un tiek lietots gan lai aizvainotu, gan pastiprinātu izteikumu, gan draudzīgi uzrunājot paziņas. Šajā gadījumā vārds tulkots kā *vecais, vecīt*, jo skaidri redzams, ka oriģinālajā tekstā vārds nav izmantots, lai noniecinātu otru, bet gan lai paustu draudzīgumu. Arī vārds *mierda*, kas parādās fragmentos, kuros citēta filmu *Mūsdienu Apokalipse*, atveidots, to mīkstinot. Tiešā tulkojumā šis vārds varētu tikt tulkots kā *mēsli*, tomēr latviešu valodā teikums „Saigona, mēsli, vēl joprojām esmu tikai Saigonā” skan gan samocīti, gan pārlietu vulgāri, tāpēc tulkojumā izmantota cits

vārds, kas pauž sašutumu, dusmas un negatīvas emocijas, tomēr latviešu valodā pierastākā veidā – *nolāpīts*.

Kopumā, lai arī tulkošanas procesā darba autorei nācās saskarties ar samērā daudzām tulkošanas problēmām, var uzskatīt, ka, balstoties uz vispārpieņemtajām daiļliteratūras tulkošanas tradīcijām, kā arī autores un konsultantu viedokli, tulkošanas problēmas tika samērā veiksmīgi atrisinātas.

3. ROMĀNA *HORIZONTS* TULKOJUMS

Anotācija

Haralds izēd pēdējo brokastu pārslu paku, savu primitīvo spēļu konsoli atstāj pieslēgtu televizoram un nolemj piecu gadu laikā apskriet apkārt Ziemeļamerikai. Kāds puisis, kurš vada celtņus Ņujorkas ostā, projektē māju pašnāvniekiem. Basrā kāds jūras kājnieks iemīlas irākiešu meitenē, uz kuru notēmējis pistoli. Kāds Hulio piešķir citu formu *Klasīšu spēlei*. Sandra lido no Londonas uz Palma De Marljorku laikā, kad tiek risināta Vindzoras torņa noslēpumainās degšanas lieta. Kapteinis Viljards Saigonā turpina gaidīt savu misiju; viņš pat nespēja iedomāties, cik īpaša tā būs. Ir cilvēki, kuri izmanto bijušās Padomju Savienības tukšos pazemes naftas vadus, lai šķērsotu robežas. Kāds pavārs plāno pagatavot horizontu.

Horizonts ir izdomāts kaleidoskops, kurā atrodams viss, izņemot miegainību, tai skaitā samuraju kodeksa mācība, neaizmirstot īpaši dīvainus galveno varoņu grupiņas piedzīvojumus, kas nav nekas cits, kā viņu galējās vientulības izpausmes. Grāmata ar daudzām atskaņām – sākot no Pereka literatūras, līdz Džārmuša kino, pieskaroties arī Kopola daiļradei.

Horizonts

Augutstins Fernandess-Maljo

IZRAIDĪTAIS: Tu gribi teikt, ka mēs dodamies cauri tuksnesim, kuru pat čūska nav uzdrīkstējusies šķērsot?

GREGORIJS PEKS: Tuksnesis ir telpa, un telpu var šķērsot.

VILJAMS VELMANS

Dzeltenās debesis, 1948

VALTERS BRENANS: No kurienes nāc, svešinieki?

GĒRIJS KŪPERS: Nenāku no kādas konkrētas vietas.

VALTERS BRENANS: Un uz kuriem ej?

GĒRIJS KŪPERS: Neeju uz kādu konkrētu vietu

VILJAMS VAILERS

Svešinieks, 1940

Šajā dzīvē tu vari būt viss, izņemot skabarga p.....

Miči Panero (piedalās) *Pēc tik daudziem gadiem*

Rikardo Franko, 1993

1.

Kā gan es varu būt tas, kurš attīstīja relativitātes teoriju? Man šķiet, ka tas viss manas novēlotās intelektuālās attīstības dēļ. *Alberts Einšteins*.

2.

Toreiz tika atrasts ezerā peldošs līķis. Seja tam bija vērsta augšup, un labā acs, vienīgais, kas palicis pāri neskarts, bija atvērta, un nekas neliecināja par cilvēku agresiju. Pateicoties uzsūktajam ūdenim, ķīmisko elementu pārpilnībai ezerā, florai un faunai, kas bija radušas vietu zarnās un citos aizgājēja iekšējos orgānos, ķermeņa apjoms bija pieaudzis gandrīz divas reizes. Mironis-sūklis. Tējas maisiņš. Dzīviem esot, mēs sevī uzsūcam pagātni un gaisu; kad nomirstam – ķīmiju un dažādus organismus, radīšanu, nākotnes laiku, lai gan šai nākotnei vairs nav nekādas vērtības. Un nekā cita jau nav. No jumta terasēm var saskatīt mašīnas, kas lejup pa avēniju dodas vienīgajā virzienā, kurš ved uz kuģu būvētavu jūras krastā. Neviens nespēj un nespēs atgriezties atpakaļ.

3.

Sandra lido no Londonas uz Palma De Maljorku. Gandrīz stunda, kuras laikā zeme sastingst. Viņa pāršķirsta laikrakstu *British Airways News*. Raksti par Riberio vīniem, Riohu, pēdējiem *high-tech* arhitektūras paraugiem Berlīnē, piedāvājumi pa pastu nosūtīt Maljorkas pērles. Pār kādu Karību pludmales fotogrāfiju nopil viņas asara, bet pie tā nav vainīga ne pludmale, ne Karību salas, ne asarām piemītošais gravitācijas spēks. Viņa paceļ acis un palūkojas ārā pa logu. Ne debesu, ne zemes. Sandra vēlreiz atskārš to, ko jau zinājusi – lidmašīnās nav horizonta.

4.

Marks rūpīgi pēta priekšā esošo grāmatu – *Lauksaimniecības rokasgrāmata, Filips, 1968*. Viņš to atrada starp veciem tēva krāmiem un nolēma paturēt. Atskatoties pār plecu, puisis no savas mājeles nopēta jumta terasi. Viņš tur dzīvo. Nojumē, kas atrodas astoņstāvu mājas augstumā un tikusi būvēta no dažādām skārda plāksnēm, plastmasas kannām, eļļainām kartona sloksnēm un šīfera gabaliem. Tas viss salikts kopā tā, ka četras sienas veido vārdu un attēlu fragmentu mozaīku: eļļa *La Giralda*, mašīneļļa *Repsol*, limonāde *Pepsi* un *Roca* sanitārie mezgli. Dažreiz, tos aplūkojot, rodas vēlme starp visiem šiem zīmoliem cenzties saskatīt kartes, ceļus, slēptas zīmes, kas norādītu uz citām cilvēka veidotām vietām. Terasē, kurā vairs neiegriežas neviens no kaimiņiem, no vienas sienas līdz otrai ir nostieptas daudzas veļas auklas, bet žūstošu drēbju vietā tajās ir izkārtas aprakstītas lapas. Katra lapa ir aprakstīta tikai no vienas puses, un rakstīts ir ar roku, tajās redzamas matemātiskas formulas; katra lapa ir piestiprināta pie auklas ar knaģi. Kad pūš vējš (un tas vienmēr pūš), skatoties uz šo lapu kopumu no priekšpuses, tas veido tādu kā tintes jūru: teorētisku un saraustītu. Skatoties no aizmugures, baltās A4 izmēra lapas šķiet nepārprotams tuksneša simbols. Redzot tās plivināties, Marks domā, Mana teorija ir fascinējoša. Viņš aizver *Lauksaimniecības rokasgrāmata*, atstāj to uz galda, iziet ārā un noņem dažas lapas no auklām numur 1, 4 un 7. Pirms iet atpakaļ, puisis atspiežas pret margām un domā par pasaules čempionātu, kurā spāņi nekad nav uzvarējuši, par to, ka līdzienākā lieta uz zemes ir dzelzceļa sliedes, ka iedziļinoties var saprast – mūzika filmā „Bruņukuģis Potjomkins” ir otrādi atskaņots Džimija Hendriksa *Purple Haze*. Pēc tam viņš ieiet mājēlē, kura, durvīm aizcērtoties, nodreb.

5.

Beidzot tika atrasti masu iznīcināšanas ieroči. Diktators tos bija noslēpis pats savā ķermenī. Patiesībā ierocis bija tikai viens – uzmanīgi iešūts kuņģī. Vienu kubikcentimetru liela kapsula, pievienota mikromehānismu kopumam, ko viņš pats varēja aktivizēt, izmantojot ar domām kontrolējamu tālvadības mehānismu. Patiesībā, ja viņš, izmantojot vecu paņēmienu, kas pārņemts no jogu elpošanas tehnikas, pietiekami spēcīgi sakoncentrētu visu savu uzmanību tieši šajā vēdera punktā un novirzītu turp visu spēku no plaušām un zarnām, iepriekšminētais mikromehānisms aktivizētos un izlaistu indi, kas izraisītu tūlītēju nāvi. Kaskādes efekts tad panāktu

masu iznīcību – upurēšanās vilni, ko šādos gadījumos paredz Korāns, kas pēc ģīmja un līdzības ļoti atgādina citu ķēdes reakciju, ko mēdzam saukt par „kodolreakciju”. Kristietība, budisms, islāms, tehno-laicisms – viss vienā vienīgā gaismas zibsnī.

6.

Izžuvušā, brūnā stepē, kas atrodas Krievijas dienvidrietumos, paceļas kāda gigantiska stikla konstrukcija ar kupolu tās augšgalā. Tajā atrodas viss, ko vien cilvēks spēj iztēloties, ar noteikumu, ka iedomātais būs saistīts ar galda spēli parčī¹⁴. Šī stikla ēka mirdz ar zibspuldzes spožmi, pamatīgi pienaglotā pie nevainojami baltas, sniegotas zemes un atsevišķiem akmeņiem, it kā būtu mirāža. Telpas izklaidei, mājvieta lektoriem un skolotājiem, videoprojekciju zāle, datorprogrammēšanas laboratorijas, paredzētas dažādu spēles attīstības variantu pētīšanai, sporta zāle, paredzēta atpūtai un/vai koncentrēšanās brīdim pēdējos mirkļos pirms spēles, 1 bibliotēka, kas veltīta tikai sarkanajiem kauliņiem, cita tikai dzeltenajiem, cita – tikai zilajiem, vēl cita – zaļajiem, restorāns un speciāli piedāvājumi skolēniem, viena ēdnīca ciemiņiem un divas bibliotēkas, veltītas parčī vēsturei. Tā izvietota pilsētas Ulan Erge tuvumā, Kalmikijas Republikā, teritorijā, kas atrodas uz ziemeļiem no Kaspijas jūras, kas kā saspiesta mēle ir iežņaugta starp jaunizveidotajām Ukrainas un Kazahstānas Republikām, kur 300 tūkstoši krievu dzīvo nabadzībā, kas ieskauj šo milzīgo parčī kompleksu. No pašas pils robežas aizsākas teritorija, kas sadalīta vairākos pusasfaltētos ceļos un savieno pili ar horizontu, kas pilns telefona būdiņām bez savienojuma. Bieži šeit var ieraudzīt kādu nomaldījušos mūli. Visticamāk, tas gulēs kādā vecā elektrības transformatora būdiņā vai ganīsies starp televīzijas un radio antenām, kas reiz tur novietotas. Šīs antenas neregulāras formas aplī iezīmē 2 km teritoriju ap pili, kurā tiek uztverts radio, tomēr tām nav it nekāda sakara ar parčī: krievu valdība tur novietoja visas šīs antenas, jo reģions tam ir lieliski piemērots: augstiene, kurā tas izvietots, citu radiosakaru neesamība un privilīģētā atrašanās blakus Eiropas un Āzijas robežai. Ideju bija izteicis reģiona prezidents Iluminažovs, kurš, būdams fanātisks šī sporta veida piekritējs, investēja desmitiem miljonu eiro savas fantāzijas īstenošanā. Nauda tika ņemta gan no valsts budžeta, gan no pavisam neparastām, Kadafi vai Sadama Huseina vadītām organizācijām. Šī teritorija ir tik izpostīta, ka Čečenijas kara bēgļi, kas dodas tai cauri, nepaliek, nespēdami atrast

---

¹⁴ Populāra ģimenes galda spēle Spānijā, kas līdzinās Riču-Raču

dzeramo ūdeni. Ne mazums cilvēku šeit sastapuši nāvi, no kuras izvairījušies kara laukā. Stepes vietējās tautas ir bijuši nomadi, kas vēl joprojām saglabā savu dzīvesveidu. Kad viņus padzen no kādas vietas vai arī tie aiziet resursu trūkuma dēļ, viņi nojauc mājas, no kurām pāri paliek tikai pamati, un dodas uz citu vietu, līdz ņemot furgonos un ratos sakrautus ķieģeļus, logus, plītis un izlietnes. Bet parči pils ir neaptraipīta un tukša jau kopš brīža, kad tā pirms 10 gadiem tikusi uzbūvēta. Nevienš to nav pat atklājis, kur nu vēl izmantojis vai dzīvojis tajā. Iekšā var dzirdēt tikai ārpusē gaidojošo vēju. Grāmatas atrodas savos plauktos, datoros ir uzinstalētas programmas, virtuves piederumi ir tīri un salikti perfektā kaudzē, saldējamajās kamerās neskarta stāv gaļa, krāsainie spēļu laukumi atrodas vitrīnās, un spēles kauliņi un trauciņi stāv, gaidot kādu spēli. Ir arī radio, ko kāds strādnieks atstājis ieslēgtu.

7.

Saigona, nolāpīts, vēl aizvien esmu tikai Saigonā. Arvien ticu, ka atkal atmodīšos džungļos.

Mūsdienu apokalipse. Frānsiss Fords Kopola

8.

Muhameds Smits ir 4 gadus vecs puika, ieņemts un piedzimis Basrā, laikā, kad amerikāņi okupēja Irāku. Katru dienu viņš apmeklē angļomusulmaņu skolu, radītu nesen, viņa tēva Džona Smita, bijušā jūras kājnieka, rokām, kurš stāsta viņam kara nostāstus, kā toreiz, kad viņi pie kādas terases piestiprināja virvi un kā klinšu kāpēji laidās lejā līdz dzīvoklim, kurā, iespējams, varēja atrasties konservatīvo sunnistu grupējums. Tad viņi caur logu iemeta dzīvoklī zemas intensitātes granātu un, cik vien ātri spēdami, atkal kāpa augšup pa virvi līdz jumta terasei. Pēc pāris sekundēm vieglītēm ietrīcējās grīda, kutinoša sajūta zem kājām, ko karavīri salīdzināja ar vibrāciju, kādu izjūt skudra staigājot pa bungām, kam ik pa laikam tiek uzsists. Diena bija ļoti auksta, un Džons bija nometis labi veidoto virvi lejā, kur tā izpletās kā dzīvīgs labirints – 6. stāvs, 5. stāvs, 4. stāvs, 3. stāvs. Ar ieroci tika uzsists stikls, un satverta granāta. Kāda Irākas jaunieta gatavoja maltīti uz istabas grīdas, un puīša acis sastapās ar viņējām; viņa ne lūdzās, ne raudāja, tikai skatījās kareivī kā tie, kuri, esot lidmašīnā, vairs neredz ne debesis, ne mākoņus, ne putnus, ne sauli, tikai šo metālisko

ķermeņa pagarinājumu, Boeing spārnu, drebošu kāda spēka varā, kas patiesībā ir daļa no paša spārna, jo tur, ārā, vairs nav horizonta, vairs nav itin nekā.

9.

Iztēlojies, ka dzirdi kādu dziesmu pirmo reizi un tā tūliņ tev iepatīkas. Tā ir fantastiska. Kas šo dziesmu padara perfektu? Droši vien tā ir īsa. Perfekts singls ilgst 2 minūtes un 50 sekundes.

No Edija Veddera, Pearl Jam līdera intervijas,

Pops pēc popa beigām

Pablo Hils, Ediciones Rockdelux, 2004

10.

Antons ir jūras pīlīšu vācējs, kurš dzīvo kādā ciemā ar nosaukumu Korkubiona, Lakorunjā, Spānijā. Viņa māja neatrodas tieši piekrastē, tā ir nomaļus, un, lai tajā nokļūtu, ir jādodas vairākus kilometrus augšup kalnā. Tomēr Antons redz, un tajās dienās, kad vējš pūš īstajā virzienā, arī dzird jūru. Neprecējies, 37 gadi. Jūras pīlīšu vācēja darbs ir interesants. Vācējiem ir jādodas uz iepriekš norādītām vietām, tur, kur jūra pret krastu sitas visspēcīgāk, un ar virves palīdzību jālaižas lejā pa klinti līdz vietai, kur, iespējams, mitinās jūras pīlītes, līdz punktam, kurā šķeļas viļņi un šīs divas matērijas – cietais un šķidrās – sajaucas, lai zaudētu savu esamību un precīzās definīcijas. Brīdī, kad to vismazāk gaidi, vietā, kur vēl pirms sekundes atradās klints un moluski, nu ir putas un vektoriālas ūdens šaltis, tīrs spēks. Katru gadu vairāki cilvēki šeit zaudē savu dzīvību. Tomēr ir kāds īpašs paņēmieni. Biedrs, kas ir palicis augšā, skaita viļņus un zina, ka katriem 10 vai 15 maziem seko 3 ļoti lieli, ko sauc par *3 marijām*, tad nu viņš iekliežas, parauj virvi, un Antons strauji uzvelk sevi augšā. Korkubionā un arī lielākajā daļā Nāves piekrastes Antonu, pateicoties plikpaurībai, garajai, tumšajai bārdai un degunam, kas tieši vidū reiz salauzts, sauc par Profesoru Baktēriju; tā viņu dēvē arī tāpēc, ka jau kopš bērnības viņš nav pārtraucis eksperimentēt ar jūras pīlītēm, kas ir ļoti dzīvas radības. Patiesībā viņas kā nomadi dzīvo šajā šķidr-ciets-gāzveida robežpunktā, vienīgi viņas, spītīgi pieķērušās klintij, neizkustas ne no vietas, un tāpēc par nomadu kļūst pasaules robeža, kas veidota no ūdens, un ik pēc 3 sekundēm ierodas pie viņām tā, it kā viņām būtu vienalga, ka

matērijas galapunktā nav ne robežu, ne virsotņu, tikai anti-matērija; tā, it kā viņas neinteresētu, ka tuvākais kaimiņš ir oša koka stabs, kas Ņujorkas līcī mēra plūdmaiņu stiprumu decimāldaļās.

11.

1922. gads, japāņu auditorijas priekšā Alberts Einšteins stāsta, kā 1907. gada beigās viņam ienākusi prātā ideja: „Es sēdēju pie galda patentu birojā, kad pēkšņi man galvā iešāvās kāda doma: *ja kāds atrodas brīvajā kritienā, viņš nejūt gravitācijas spēku; viņš nejūt pats savu svaru.* Mani pārņēma izbīlis. Šī tik vienkāršā ideja atstāja uz mani milzīgu iespaidu un bija impulss relativitātes reorijas radīšanai. Tā bija veiksmīgākā doma manā dzīvē”. Einšteins, radot šo teoriju, iznīcināja spalvas vēzienu nozīmību. Veidot priekšmetus, pavairo, radīt pievilkšanās spēku: tas viss sastāv no neveiksmīgiem centieniem atklāt, kur bija apstājies viss šis spēks.

12.

Džons atkal ieraudzīja irākiešu jaunietes acis Basras tirgū. Viņa pirka ēdienu, viņš pieskatīja bruņumašīnu, kas uzsāka savu braucienu. Kad viņa Džonu atpazīna, pus kilograms sarkanās paprikas, par ko tikko bija samaksāts, izbira pa grīdu; pirms apstāšanās to apmirdzēja saule, un viņa teica, Nerunā tagad ar mani, šovakar būšu Račidā. Račids bija kāds restorāns ārpus pilsētas: ātrās uzkodas ceļotājiem, kas devās pa naftas ceļu no Kurdistānas, ceļojošiem tirgotājiem, kas pārdeva arbūzus un melones, un tamlīdzīgiem cilvēkiem. Džons ieradās vēlu, jo nojauta, ka viņa tur strādā par pavāri, tomēr galu galā ieradās tik vēlu, ka viss bija tumšs. Viņš pamanīja gaismu zem kādām durvīm. Tā bija noliktava, kas spēcīgi smaržoja pēc garšvielām un kurā 3 vīri sēdēja pie apaļa galda, bet tiem priekšā atradās vairākas izsvaidītas papīru kaudzes, aprakstītas ar Džonam neizsakošām formulām. Brīdī, kad puisis nebrīdinot ienāca, viņa žestikulēja. Fonā mirgoja vairāki identiski portatīvie datori. Visi bija pārsteigti. Džons caurspīdīgā maisiņā bija atnesis pus kilogramu sarkanās paprikas. Viņš tūlīt nodomāja, ka tas viss ir kaut kādā veidā saistīts ar partizāniem vai militāro industriju, bet meitene nekavējoties teica, Neuztver to nepareizi, mēs esam arhitekti. Viņam paskaidroja, ka šie cilvēki piederēja par Pārviotojamo Arhitektūru dēvētai starptautiskai organizācijai, kuras mērķis bija projektēt zemu izmaksu un vieglas pārviotojamības mākokļus, galvenokārt domājot par valstīm, kurās norisinās ilgstoši bruņoti konflikti un kuru iedzīvotāji ir nolemti nebeidzamam nomadu

dzīvesveidam. Un viņa beidza stāstu, Piemēram, šī māja, kurā atrodamies. Ierodas helikopters, kam māju piestiprina tieši tādu, kāda tā ir, un 5 minūšu laikā to var novietot, kur vien vēlies. Pēc 9 mēnešiem kaujas lauka slimnīcā Basrā, piedzima Muhameds Smits. Ir cilvēki, kuri sevi pazaudē vietās, par kurām neviens neliekas ne zinīs.

13.

Sandra, kura nāk no Palma de Maljorkas Spānijā, dzīvo kādā Čērčila ielas dzīvoklī, netālu no Londonas Nacionālā Dabas Vēstures muzeja, kurā strādā. Viņa turp pārcēlās brīdī, kad tika norādīts, ka pētījumu par T-Reksu paplašināšanai bija nepieciešams doties tur, kur par dinosaurus ir zināms kas vairāk. Muzejā viņa palīdz Klārkam, projektu vadītājam, kura uzmanību viņa bija piesaistījusi sava mazā auguma dēļ. Nav taisnība, nodomāja Sandra, ka Londonā vienmēr līst, lai arī gaisa temperatūra vienmēr ir zema, un tas rada sajūtu, ka dzīvo kādā neitrālā, ķīmiski nepiesātinātā vietā; varbūt tieši tāpēc londonietes ir tik ekstravagantas un nemierīgas. Sandra zina, ka visi interesantie mākslas virzieni un modes tendences aizsākas Londonā, lai arī vēlāk Milāna un Ņujorka ir tās, kas to noslīpē un padara populāru. Kādā Kamdentaunas krāmu tirgū viņa iemainīja pārlietu raibo matu rotu, ko atveda no Maljorkas pret melnu kaklasaiti ar *Colgate* logo. Tev patīk? Nu, nav slikti, atbild Hodorkovskis, velkot Sandru aiz rokas, kamēr viņa lūkojas skatlogā. Dabas Vēstures muzejā, blakus telpai, kur Sandra pilnveido savus pētījumus, atrodas kāds suvenīru veikals, kurā tirgo atslēgu piekariņus dinosaura veidolā ar mazu kompasu smadzeņu vietā. Sandrai nekad nav patīcis zaudēt orientāciju telpā, tāpēc, braucot metro, viņa izņem piekariņu ārā no somiņas un aplūko magnētisko lauku, lai zinātu, kādā virzienā tajā brīdī dodas vilciens. Redzot viņu, cilvēki domā, ka Sandra pieder kādai komandai, kas meklē dažādās pilsētas vietās noslēptus objektus. Bet tas, ko viņa meklē, ir kāda miljoniem gadus atpakaļ pazudusi āda. Atrast kaulus, tos sakārtot, izpētīt – tas ir vienkārši –, viņa domā, tas neprasa vairāk kā pilnīgu zemes virsmas pārmeklēšanu; laika jautājums. Bet tas, kas ir patiešām sarežģīti, ir atrast ādu, kura tagad pārvērtusies daļiņās un putekļos un piederējusi tam dinosauram, kas ir viņas izgaisusī zemes robeža, viņas saplēstais spogulis, kurā redzami visi panākumi, gabaliņš, kas, galu galā, savienos visas sakrājušās daļiņas šajā nezvērā vārdā T-Rekss ar viņas portatīvo datoru, ar jaunās kaklasaites *Colgate* logo, ar iekāpšanas pasi lidojumam Palma – Londona, ar viņas 23 gadus jaunās ārzemnieces ādu.

14.

Termins *kultūras sekotājs* tika ieviests, lai raksturotu zīdītājus, rāpuļus, putnus, kukaiņus un mikroorganismus, kuri ir evolucionējuši, esot attiecībās ar cilvēku sabiedrībām visā pasaulē. Šie dzīvnieki ir attīstījuši uzvedības noteikumus, kas viņiem ļauj veiksmīgi izdzīvot relatīvā tuvībā ar cilvēkiem, vietā, kas kļūst arvien mākslīgāka.

Intervija ar kultūras sekotāju,

Metjū Bekingems, 1999

15.

Gribam teikt, ka Mihails strādā kādā slimnīcā, kuras celtniecība datēta ar 1925. gadu; tā atrodas pilsētā Ulan Erge, Krievijas dienvidrietumos, starp Ukrainu un Kazahstānu. Savā laikā šī slimnīca bija svarīgākais pediatrikās ķirurģijas centrs, kuru, ķieģeli pa ķieģelīm, mēģināja nojaukt Staļina birokrātija, bet Berlīnes mūra krišana iznīcināja pilnībā. Lai arī lielie logi, kuri balstās ne mazāk iespaidīgos tērauda pīlāros, vēl aizvien ir neskarti, jau labu laiku ne pacienti, ne personāls tajos ar lepnumu vairs neskata paši savu atspulgu, bet redz tikai tukšu, grafiti izraibinātu pilsētu, 50to gadu ēku kvartālus un riteņbraucēju celiņus. Mihails kādu dienu pat redzēja slimnīcas bildes mājaslapā, kas veltīta 20. gadsimta arhitektūras drupām. Tās bija blakus citiem attēliem – ar ogleņiem kurināmām fabrikām, nojauktām kodolelektrostacijām un nefunkcionējošām kurtuvēm. Zem bildes varēja izlasīt: „Vecās liellopu gaļas noliktavas, Ulan Erge, 1907”. Mihails ir mīksto audu ķirurgs, šeit tas nozīmē *visu, izņemot kaulus*. Pa skaļruņiem paziņo, ka ārstam nekavējoties jāierodas operāciju zālē. Viņš pilnā ātrumā šķērso flīzētos gaitenus. Vienkāršs gadījums, apendicīts kādam jauniešim, kurš apēdis kilogramu konfekšu mazāk nekā stundas laikā, operācija, ko varētu veikt ar aizvērtām acīm, tāpēc, uzsākot griezumam, viņš atceras Malevu, pirms 3 vai 4 gadiem iepazītu jaunu meiteni, kurai bija piešķirta medicīnas stipendija, meiteni, kurā viņš bija iemīlējies, nesaņemdam pretmīlu. Viņi iepazinās stāvot rindā pēc pusdienām, un Mihails viņai pastāstīja, kur jāpaņem maize un šķīvji. Viņa ar galda piederumiem preparēja brokoli tā, it kā preparētu pati savas smadzenes. Tas bija iespaidīgi. Vēlāk, pēc vairākiem steidzīgiem sveicieniem operāciju zālēs un palātās, kādā vēlā novakarē, kad Mihails bija palicis slimnīcā, lai

pabeigtu laikā nenodotos ziņojumus, viņi aci pret aci satikās kādā no vecajiem gaitenīem, ko neviens vairs neizmantoja un kas savienoja (un vēl joprojām savieno) 2 vismodernākās slimnīcas zāles. Viņi skūpstījās. Neko neredzēdami, viņi izgāja cauri kādām vecām durvīm, virs kurām bija rakstīts Dialektiskās Medicīnas Studijas, un tāpat, neko neredzēdami, izsvaidīja visus sarūsējušos metāla aparātus, kas bija sakrauti uz galda, lai galu galā viņa atteiktos pabeigt uzsākto; meitene to pārcēla uz nākamo nedēļu, pati uz savām mājām. Mihails pamanīja adresi halāta piedurknē; tas bija pirmais, ko viņš atrada. Kaut kas iepriekš neredzēts viņu pēkšņi atsauca no atmiņām par Malevu atpakaļ pie apendicīta, kas atradās viņa rokās. Ārsts puīša apendiksā bija atradis uzpirksteņa izmēra svina lādīti. Visi to uzmanīgi nopētīja, tad atvēra. Iekšā bija kapsula, kam pielīmēta etiķete ar uzrakstu *Jods-125 (125I), radioaktīvs*; izotops, kas ietīts parafīnā un tādējādi pilnībā aizsargāts. Puika to mēģināja pārvest pāri Ukrainas un Kazahstānas robežai kā kontrabandu, viņš atzinās, kad atmodās no narkozes.

16.

Veids, kādā tu strādā ar mūziku, tev liek justies kā tēlniekam vai kā arhitektam? Tas ir ļoti labs salīdzinājums. Jā, kā arhitektam, jo bungas, manuprāt, var pielīdzināt mājas pamatiem. Kad esi uzcēlis pamatus, būvēt katru nākamo stāvu kļūst aizvien grūtāk. Pievienot vēl citas lietas, kas palīdz veidot koptēlu, ir vēl jo sarežģītāk. Tas ir tāpat, kā celt māju, kas, kļūstot augstāka, saraujas arvien mazāka un mazāka.

Intervija ar DJ Shadow,

Pops pēc popa beigām. Pablo Hils,

Ediciones Rockdelux, 2004

17.

Saigona, nolāpīts, vēl aizvien esmu tikai Saigonā. Arvien ticu, ka atkal atmodīšos džungļos.. Kad sava pirmā atvaļinājuma laikā biju mājās, bija vēl sliktāk. Es pamodos, un apkārt nebija nekā. Ar sievu gandrīz nesarunājos, vienīgi tik daudz, lai pateiktu „jā” viņas prasībai šķirt laulību. Kad es biju šeit, vēlējos nokļūt tur. Kad biju tur, domāju tikai par atgriešanos džungļos.

Mūsdienu Apokalipse, Francis Fords Kopola

Marks pēta *Lauksaimniecības rokasgrāmatu*. Nodaļā „Kūtis govīm un citiem mājlopiem” ir kāda vieta, kurā stāstīts, kā izveidot izlietni, lai pirms govju slaukšanas varētu nomazgāt rokas. Viņš pārveido skices, lai pielāgotu izlietni savai mājelei. Puisis nespēj koncentrēties. Traucē kāda teorija, kas jau gadiem ir viņa prātā, kaut kas neiedomājami plašs, tas, ko viņš dēvē par *socio-fizisko teoriju*. Jaudas rezerve, izmēģinājuma gājieni tās apstiprināšanai, viņš no savas terases nedodas prom vairāk kā 2-3 krustojumu attālumā. Tuvākajā apkaimē viņš atrod visu, kas nepieciešams: ēdienu, banālas sarunas un sezonas apģērbu no *Terylene*. Viņa teorijas mērķis ir ar matemātiskiem terminiem pierādīt, ka vientulība ir augstākstāvošu cilvēku priekšrocība, stāvoklis, iedzimtība, un tāpēc viņš to balsta zinātniekiem labi zināmā fizikālā pierādījumā: dabā eksistē tikai 2 daļiņu veidi – fermioni (piemēram, elektroni un protoni) un bozoni (fotoni, gluoni, gravitoni, un tā tālāk). 2 vai vairāki fermioni nespēj atrasties vienā un tajā pašā vietā vai, kas būtībā ir tas pats, nespēj atrasties kopā. Bozonu spēks ir tieši pretējs – viņi ne vien spēj atrasties vienā un tajā pašā vietā, turklāt kopā, bet pat meklē atbalstu, viņiem tas ir nepieciešams. To Marks uzskata par savas teorijas atspoguļojumu, un ar šo klasifikācijas piemēru postulē vientuļu cilvēku eksistenci, kas, gluži tāpat kā fermioni, necieš neviena cita klātbūtni. Viņi ir vienīgās būtnes, kas pelnījušas cieņu. Blakus atrodas arī citi cilvēki, kas, gluži kā bozoni, pie katras iespējas pulcējas asociācijās, grupās un citās kopīgās organizācijās, lai slēptu savu ģenētisko viduvējību. Pēdējos Marks nicina, tāpēc nav nekāds pārsteigums, ka viņu neuztrauc, kā pasaule virzās uz priekšu, neuztrauc, vai ir nabagie un bagātie, vai augļu un zivju cenas ceļas vai krīt, neuztrauc manifestācijas, kolektīvisms, politiskās partijas, reliģijas un nevalstiskās organizācijas. Protams, ir zināmi vairāki šī cēlā, pilnībā *fermioniskā* dzīvesveida piemēri, kā Nīče, Vitgenšteins, Unabombers, Čorāns un – visspilgtākais no visiem – Henrijs J. Dardžers, vīrietis, kurš nekad nepameta savu Čikāgas dzīvokli. Turklāt Marks, kā īsts fermions, jau krietnu laiku netiekas ar sievietēm un draugiem. Viņa vienīgā saistība ar pasauli ir sociālie tīkli. Svētdiena, nedaudz pēc 4 pēcpusdienā, cilvēki ir pludmalē, bet viņš vēl aizvien nav paēdis. Starp šīfera plāksnēm mājēlē iespīd gaismas kūlis un apmirdz portatīvā datora taustiņu 0. Skan Sufjana Stīvensa disks *The Avalanche*, visu laiku atkārtojot dziesmu „The Vivian Girls in the Night by Saint Dargarius and his Squadron of Benevolent Butterflies”, Marks tikmēr cenšas pabeigt pēdējos sīkumus aprēķinos, ar

kuriem jūtas ļoti apmierināts. Ar lapu rokā Marks iziet uz terases un uz auklām, kas veido ekrānu, viņš pakar to pozīcijā $x=10$, $y=15$. Lai pārbaudītu teorijas patiesumu, nav nekā labāka, kā to pirms izplatīšanas izvēdināt, viņš nodomā.

19.

Kāda sieviete vārdā Sintija Fērgusone, Kolumbijas Medicīnas Universitātes absolvente, ir uzrakstījusi grāmatu *Ādas universālā vēsture*, aprakstu, kas sevī iekļauj antropoloģijas vēsturē zināmās šī orgāna slimības, tā pielietojumu un ieradumus, kas ar ādu saistījušies plašajā kultūru un rasu vēsturē. Stāsta, ka tas viņai ienāca prātā universitātē, laikā, kad sieviete pārraudzīja kādu ķirurģijas praksi. Visiem studentiem bija milzīgas bailes no pirmā skalpeļa grieziņa; ādas griešana viņos izraisīja nemieru un nepatiku, ko daži no viņiem nemaz nespēja pārvarēt. Tomēr, tiklīdz studenti iegremdēja rokas caurumā un viņiem nācās uzņemt miesnieka pienākumus saskarsmē ar iekšējiem orgāniem, atturība pilnībā izzuda, un viņi izklaidējās tā, kā to dara bērni, spēlējoties ar dubļiem vai spēļu virtuvīti. Tas viņai lika ieraudzīt šī milzīgā orgāna spēku; vidēja miesas būves cilvēka ādas virsmas laukums ir 2×2 m, tas ir lielākais cilvēka orgāns.

20.

Basra. Katru rītu Džons tajā esošajā skolā atstāj Muhamedu, kuram šodien paredzētas divas zīmēšanas nodarbības. Pēc tām viņš dodas strādāt uz Rašidu, kur gatavo maltītes. Muhamedam un viņa klasesbiedriem iedod papīru, krītiņus un flomāsterus, un bērns vienmēr zīmē vīrieti, kas, izmantojot virvi, laižas lejā pa kādas ēkas sienu. Fonā viņš iezīmē horizontu un palmas, bet, kad skolotāja tam jautā, kas ir uzzīmēts, viņš nemainīgi atbild: pus kilograms sarkanās paprikas, kas ir nokritusi uz grīdas un saules gaismā mirdz.

21.

Kā teicis filozofs vārdā Heraklīts, nekas nav paliekošs, viss mainās, un mēs nekad divreiz nemazgājāties vienos un tajos pašos šīs upes ūdeņos, kas, klasiskajā izpratnē, tiek saukta par dzīvi. Šajā ziņā ļoti interesanta un naīva ir hinduistu teorija par reinkarnāciju. Ņemot vērā, ka patiesībā viss mainās, katru sekundi mēs mirstam un atdzimstam, mirstam un atdzimstam, mirstam un atdzimstam, un tā tālāk. (Tomēr ir kas tāds, ko līdz šim nesaprot – virve, pavediens, pateicoties Ariadnei, bija pirmā

efektīvā attālinātās sazināšanās metode, ko iepazinām. Mums bija nepieciešami gadsimti, lai izveidotu efektīvu bezvadu komunikāciju – antenas, elektromagnētiskos kodus un satelītus. Tagad visās pilsētās tiek pārraktas ielas, lai tās aprīkotu ar kabeļiem (optisko kabeli vai ko līdzīgu), un mēs esam atgriezušies pirmsākumos, pie Ariadnes pavediena, un tam nav tikai simboliska nozīme. Laiku pa laikam nākas apstādināt darbus, jo tiek atrasti vecu cauruļu fragmenti, grieķu kanalizācija vai romiešu ceļi – pirmatnējie kabeļi. Tas gan savā ziņā veido autentisku hinduistu reinkarnāciju, tomēr tā ir neorganiska). (Lai arī es stāstu, to vēl aizvien nesaprot.)

22.

Šodien Markam pienāca e-pasts no Sandras. Ir pagājis ilgs laiks, kopš viņi nav redzējušies. Vēstulē viņa stāsta, ka Londona ir neticama pilsēta, ka paleoantoloģiskās izpētes tur notiek pilnā sparā, bet labākais ir pilsētas brāzmainais ritms. Viņa ir iepazinusies ar Hodorkovski, mākslinieku no Austrumiem. „Tev viņš jāsatiek, Mark, viņš ir ģēnijs”. Sandra jau iepriekš bija ievērojusi krāsainos punktus, kas izraibināja viņas rajona ietves, apaļus plankumiņus monētas lielumā. Jo vairāk ieskatījās, jo vairāk punktus viņa atklāja. Daži, perfekti apaļi un ar maigu kontūru, bija melnā un baltā krāsā, bet citi, ar rupju un nenosakāmu kontūru, attēloja krāsainas miniatūras ainiņas: sievietes un vīriešus, kas sadevušies rokās, dzīvniekus, kas ganās, mājas un pilis, mašīnas brauciena laikā un visa veida pilsētas ainas. Sandru tas tik ļoti ieinteresēja, ka kādu nakti viņa atrada ieganstu palikt muzejā, lai no loga varētu vērot tos nedaudzos ietves gabaliņus, uz kuriem vēl nebija plankumu. Tā nu viņa paņēma termosu ar kafiju, cepumus un Beta Band kompaktdisku, kura dziesmu akordi skanēja no mazajiem portatīvā datora skaļruņiem un kura skaņu uzsūca fosilijas un Viktorijas laikmeta izstāžu zāles. 11 viņa atvēra aizkarus un apskatīja ielu; viņai aiz muguras T-Rekss, kurš, 18 metrus augsts un 9 metrus plats, atradās galvenajā zālē un pārraudzīja šo gandrīz sataustāmo tumsu. Viņa gaidīja, tomēr neko neredzēja. Nogurusi Sandra trijos no rīta novilkta svārkus, lai paliktu vien biksītēs, izslēdza mūziku, atstāja kompasu blakus klaviatūrai un aizmiga uz matrača, ko Viljams, kāds kolēģis, bija atnesis gadījumiem, ja kādam nāktos visu nakti pavadīt darbā. Šī notikumu secība atkārtojās līdz pat astotajai dienai, kad, stumdams iepirkumu ratiņus, ielas galā parādījās kāds stāvs, kas brīžiem kļuva noteiktāks; bija viens naktī. Viņš apstājās gandrīz muzeja priekšā. Korpulentais vīrietis izņēma no ratiņiem vairākas krāsas bundžas, otu, un, nometies ceļos, sāka izraibināt ietvi. Pēkšņi Sandru pārņēma

iepriekš nenojausta kautrība, un viņa neuzdrošinājās turpināt novērošanu, sieviete novietoja kompasu blakus klaviatūrai un apgūlās. Viņa neaizmīga līdz pat brīdim, kad atkal izdzirdēja čīkstam ratiņus, kas devās prom lejup pa ielu. Nākamajā rītā viņa ieskatījās ietvē un atklāja uzgleznotus apļus, vienkrāsainus, bez jebkāda veida izskaistinājumiem. Pēc dažām dienām, no rīta nākot uz muzeju, viņa uzdūrās šim vīrietim tajā pašā vietā un apstājās viņam blakus. Viņš palūkojās uz Sandru. Tev patīk?, vīrietis jautāja. Nezinu, nav ne vainas. Kas tas ir? Man traucē košļenes, viņš atbildēja, neatraujot skatu no zemes, un turpināja darbu. Es pabeidzu to, ko atstāju nepadarītu tajā naktī. Viņa mirkli paklusēja un tad jautāja. Kā tas ir – košļenes? Viņš pacēla acis augšup un, pirms atbildēt, kādu brīdi tikai skatījās, Klau, šeit pāri ielai atrodas kafejnīca, uzaicini mani brokastīs, un es tev pastāstīšu, mani sauc Hodorkovskis, bet man labāk patīk, ja saka Hota¹⁵, kā vārda pirmais burts, Hota. Viņa vairākas reizes atkārtoja, Hota. Kad bija apsēdušies, svešinieks nopietnā tonī, pašpārliecināts stāstīja, ka viņam bija apriebies redzēt tik daudz uz ielām pielīmētu košļeņu un ka tāpēc viņš nolēma tās izkrāsot. Sandra klausījās šī blondā vīrieša, kuram bija gaišas acis un pirksti kā Kubas cigāri, vārdos un jautāja, Bet kāpēc tās, kuras ir pilnīgi apaļas, tu krāso melnbaltas, bet tās, kurām nav regulāras formas, krāsainas? Vai tu zini, kas ir vēzis?, viņš atbildēja ar pretjautājumu. Protams, viņa teica. Un viņš turpināja, Un tu zini, kas ir vēzis, kuru sauc par melanomu? Jā, viņa atkal atbildēja, Protams, ka zinu arī to, esmu bioloģe, tas ir vēzis, kurš izpaužas kā pleķi uz ādas. Tieši tā, viņš pārtrauca, Tas, par ko neesmu drošs, vai zini – melanomas pleķīšu kontūras vienmēr ir neregulāras formas, tāpēc neregulāras formas košļenes es krāsoju dažādās krāsās, lai izgreznotu šo Londonas vēzi, šo lipekli uz ielām. Tajā naktī es nevarēju pabeigt darbu, jo gāju uz kino, uz rīta seansu, tāpēc šorīt ierados krāsot. Ā, skaidrs, atbild Sandra. Pāris sekundes viņi klusē, līdz sieviete prasa, Kādu filmu tu skatījies? Viņš atbild, *Ceļojums uz Itāliju*, Rosellini, to izrāda *Royal Box*. „Pēc tam, Mark, es uzzināju, ka Hota ir no kādas pilsētas, ko sauc Ulan Erge, tā atrodas kādā Krievijas apgabalā ar nosaukumu Kalmikija. Es tev nosūtīšu bildi, pilsēta ir ļoti skaista. Patiesībā man ļoti patīk šis puisis. Pastāsti man, kā iet tev. Starp citu, tu noklausījies Sufjana Stīvensa disku, ko tev nosūtīju? Tavs mitekļis vēl aizvien ir sveiks un vesels? Gaidu drīzu atbildi.”

---

¹⁵ Spāņu alfabētā burta *J* nosaukums (lasās kā latviešu *H*) ir Jota jeb Hota

23.

Iekšpusē dzirdama tikai vēja sišanās pret stieplu žogu. Grāmatas atrodas savos plauktos, datoros ir uzinstalētas programmas, virtuves piederumi ir tīri un salikti perfektā kaudzē, saldējamajās kamerās neskarta stāv gaļa, krāsainie spēļu laukumi atrodas vitrīnās, un spēles kauliņi un trauciņi stāv, gaidot kādu spēli. Ir arī radio, ko kāds strādnieks atstājis ieslēgtu. „...tā teica Viņa Majestāte Spānijas Karalis. Pilsētā Lugo iedzīvotāji modušies ar bēdīgu ziņu – nezināmi vandāļi šonakt uzgleznojuši dzeltenu līniju visas 3. gadsimtā veidotās romiešu sienas garumā, kas ieskauj pilsētu. Nav nekādu ziņu par to, kas varētu būt šī vandālisma autori. Mēs turpinām rītu Nacionālajā Spānijas Radio 5, visas jaunākās ziņas...”

24.

Satumst. Priekšnieks jau ir aizgājis prom. Ernesto no savas kabīnītes kāda Dauntaunas ostas ceļamkrāna augšgalā, Lejas Manhetenā, iegremdē ūdenī tukšu kravas konteineru bez vāka; ostas konteineri, kas pie ceļamkrāna piestiprināts ar lentēm. Viņš nogaida pāris minūtes, aplūko horizontu, kas šodien ir nedaudz nelīdzens, pēc tam nospiež sviru, kas paceļ konteineru; tas ir līdz malām pilns ar ūdeni, kā tāds netīrs baseins. Caur savienojuma vietām un mazajiem caurumiem no metāla kuba sāk plūst sīkas ūdens šaltis, līdzīgi kā sietā, un beigās apakšā paliek tikai pārdurtas bojas, koka gabali, tukšas bundžas, saplēstas virves, dažī citi priekšmeti un zivis. Tā kā iekraušanas un izkraušanas konteineros vienmēr ir atrodami preču pārpalikumi, zivis tos sajūt un dodas turp. Kvieši viņām patīk vismazāk, sālīta liellopu gaļa – visvairāk. Viņš satver pāris zivju, kas vēl joprojām kustas, iemet sporta somā Atlanta'96 un pārējo nogādā atpakaļ jūrā. Šo procesu Ernesto atkārtu ik pēc 2-3 dienām. Viņš nāk no Kodjakas salas, kas atrodas Aļaskas ziemeļos. Puiša ģimenes locekļi 1957. gadā bija pirmie puertorikāņi, kas emigrēja uz Aļaskas teritoriju, lai strādātu, sākotnēji kā zvejnieki, bet vēlāk izveidotu puertorikāņu virtuves ēstuvi, kas samērā ātri pārvērtās pieticīgā, bet šajā polārā loka teritorijā izplatītā ēstuvju ķēdē. Tā kā jau 7 gadu vecumā Ernesto izrādīja lielu interesi par rasējumiem un konstrukcijām, tika nolemts, ka, pienākot laikam, viņš dosies uz Kolumbijas Universitāti Ņujorkā, lai studētu arhitektūru. Tā nu 17 gadu vecumā Ernesto pārcēlās uz Manhetenu, kur apmeklēja pāris samērā labus kursus līdz brīdim, kad nogura un sāka strādāt par šī ceļamkrāna vadītāju tajā pašā ostā, kurā 1912. gada 17. aprīlī uz *Karpatijas* klāja

ieradās *Titānika* avārijā izdzīvojušie. Labi apmaksāts darbs, turklāt ostas aprindās uzskatīts par samērā privilģētu. Viņš kaislģgi turpina studģt arhitektģru, ne vairs piespiedu kārtģ, bet gan izklaides dģļ. Puisis ir apmeties kģdģ pieticģgģ Bruklinas dzģvoklģ, tģpģc katru dienu ņķģrso tģdģ pašģ vģrdģ saukto tiltu, kas savieno Manhetenu un Kontinentu. To ņķģrsojot, viņģ vienmģr domģ par Beringa jģras ņaurumu. Un par zivģm, kas Atlanta'96 somģ reizi pa reizei paziņo par savu bojģeju, 2 vai 3 reizes pavicinot asti.

25.

1998. gadģ Valsts Darba un Tehnoloģiju muzejģ, Manheimģ, Vģcijģ, tika atklģta ņokģjoģa un pretrunģgi vģrtģta izstģde Kģrperwelten jeb Cilvģka ņermeņa Pasaule. Tika izstģdģti 200 ņermeņi un dabģga lieluma figģras. Tģs ģsti nebija ne skulptģras, ne mums ierasti ņermeņa atveidojumi. Tie bija reģli cilvģku lģķi vai ģstas ņermeņa daļas. Mģkslinieks Gunters fon Hģgens (arģ mediķis un Heidelbergas Anatomijas Universitģtes profesors) saglabģja un sagatavoja ņos ņermeņus, izmantojot speciģlu balzamģšanas procesu, sauktu par plastinģciju, kas audiem un iekģģjiem orgģniem nodroģina stingrģbu un pilnģgu saglabģšanas, tģdģjģdi veidojot pģrliedģinoģus izstģdes eksponģtus. Fon Hģgens izrģdģja kģdu ņausminoģu ņermeni, skatģ atklģjot visus tģ kaulus un iekģģjos orgģnos un rģdot ādu, kas saplosģta un sakrokojusies kģ audums uz rokas. Citģm lģķģm viņģ bija novilcis ādu un miesu, atstģjot tikai muskuļus un kaulus. Kģda vģrieģa ņermenis ņģpojģs gaisģ, iesiets neilona virvģs, pilnģbģ bez locekļģm. Vģl cģts ņermenis pģderģja kģdģ stģvoklģ esoģai sievietei, viņa bija piektģjģ mģnesģ, un auglis bija pilnģbģ atklģts skatģ. Fon Hģgens turpina ņermeņu plastinģkģciju, lai tos eksponģtu visģ pasaulģ.

Lori B. Endrģģ un Dorotejs Nelkins

„Bioloģiskģs kolekcģjas un ņermeņu izstģdes”,

ņurnģls *Zehar*, nr. 45, 2015

26.

Hota un Sandra parasti satiekas 7 vakarģ, krogģ, kuru viņģ kopģ ierģģnģģ Londonģ bieģi apmeklģ. Viņģi iedzer pģris alus un runģjas ar pastģvģgģjiem klientģm. Sandra tur ir atklģjusģ, ka pilsģtas mģkslinieku aprindģs Hota ir pazģstģms kģ

Onkologs. Kādu nakti, kad tika par daudz dzerts, viņš kļuva nostalgisks un Sandrai izstāstīja, ka tas, kas viņam patīk vairāk par visu pasaulē, ir parčī un ka dzimtajā apkaimē Hota ir bijis profesionāls spēlētājs. Viņš stāstīja par lielu stikla pili, kas velīta tikai šim sporta veidam, *šai zinātnei*, viņš teica, kas celta pirms vairākiem gadiem, netālu no Hota pilsētas. To stāstot, viņš runāja par kādu milzīgu kupolu, kam nekaitēja ne aukstums, ne karstums, ko grandiozu, kas, tāpat kā šņabis, spēja *veidoties* tikai Krievijas stepē. Tas pletās, ļaujot saulei apgaismot trauciņus, spēļu galdiņus, spēļu kauliņus, metamos kauliņus, taktiku un pielietoto psiholoģiju. Vesela pasaule, Sandra, vienkāršota 4 krāsās, viņš teica, Tāpēc es nokrāsoju košļenes, kas atradās pie muzeja ieejas, šajās 4 krāsās, parčī krāsās, jo parčī un sugu evolūcijai, ko jūs tur pētāt, ir ļoti daudz līdzību – tās balstās uz 3 vai 4 vienkāršiem noteikumiem un bez šaubām ir sarežģīti izdzīvošanas vingrinājumi, un, vai zini? Šahs, piemēram, ir ļoti vienkāršs sports, jo visas partijas jau kaut kur ir uzrakstītas, tās tikai jāizanalizē ar datora palīdzību, bet parčī balstās uz kauliņa metienu, un šī likteņa iejaukšanās ir sarežģītākais, ko vien cilvēks var iztēloties. Tad viņa pacēla kausu un saskandināja. Tajā naktī viņi pirmo reizi zem T-Reksa nolika matraci, tā bija darbība, kas kļuva par ieradumu.

27.

Ja mēs beigtu aplūkot ainavu kā industriālu objektu, mēs pēkšņi atklātu lielu daudzumu nenosakāmu vietu bez funkcijas, vietu, kuras ir grūti nosaukt vārdā. Šis kopums nepakļaujas ne ēnas, ne gaismas kontrolei. Tas ir novietots nomalēs: mežmalās, lielceļu un upju krastos, kultūras aizmirstākajos nostūros, tur, kur nevar iebraukt auto. Tās pārklāj atturīgas dimensijas, tik nošķirtas kā pļavas tālākie nostūri (grāvji). Tās ir plašas un vientuļas kā kūdras purvi, lauki un neauglīgas zemes, kas nesen pamestas novārtā. Šie ainavu fragmenti nemaz nav līdzīgi pēc formas. Tiem ir tikai viena kopīga iezīme – tie visi veido patvērumu bioloģiskajai daudzveidībai. No pārējām vietām tā tikusi padzīta. Piedāvāju nosaukumu *Trešā Ainava*. Trešā Ainava attiecas uz Trešo Valsti (ne Trešo Pasauli). Tā ir vieta, kurā nav ne varas izpausmju, ne varas apspiešanas. Tas attiecas uz 1789. gadā Sijesa izdoto pamfletu.

„Kas ir Trešā Valsts? Viss. Kas ir darīts līdz šim? Nekas. Kas notiks tālāk? Kaut kas.”

Trešās Ainavas manifests, Giljess Klements.

28.

Kādā samērā siltā maija rītā Marks gulēdams izdzirdēja, kā atveras durvis, kas ved uz terasi. Sākumā viņš nesatraucās, tikai, sakustējies pēkšņā trauksmē, atbrīvoja dažus ķermeņa centimetrus no palagiem. Pēc dažiem mirkliem viņš uzdzirdēja soļus, tomēr tie netuvojās, bet gan šķita attālināmies, arī riņķojam. Puisis piecēlās un strauji atvēra durvis. Caur formulu klātajām lapām, kas karājās veļas auklās, viens otram pretim atradās viņa augums, vājš un tikai zeķu apsegts, un kāda vīrieša stāvs otrpus terasei. Viņi skatījās viens otrā klusēdami. Vīrietis bija garš, ļoti garš, ar bārdu un acīm, kas atradās ļoti tālu viena no otras kā zivij; viņš ielika rokas bieza tvīda mēteļa kabatās un tuvojās mājeles durvīm, pieliecot galvu katru reizi, kad nācās iet zem kādas auklas. Sveiki, teica Marks. Vīrietis neatbildēja, tikai smagi pacēla roku un nedaudz mainīja iešanas virzienu, lai pietuvotos terases malai, Cik gan viss no augšas izskatās līdzīgs, viņš teica, it kā runādams pats ar sevi. Marks neatkāpās, Sveiki! Jūs kaut ko vēlējāties? Viņš pārliecinājās, ka vīrietis bija daudz garāks nekā sākumā likās, īpaši tas bija redzams brīdī, kad viņš paņēma plastmasas dārza krēslu, ko Marks bija izglābis no iznīcināšanas kādā vasarnīcā, un apsēdās tajā tā, kā pieaugušie parasti sēž skolas solos – sakņupis. Svešinieks aizdedzināja cigāru, pirms tam piedāvādams vienu arī Markam, kurš atteicās, un sēdēja, rūpīgi vērodams aplīmētās mājeles sienas. Marks iegāja istabā, uzvilka kaut ko mugurā, atvēra piena paku un iedzēra pāris malkus tieši mirkli pirms vīrietis steidzīgi ierunājās. Vai zini ko, puis? Marks, turēdams vienā rokā piena paku un atspiedies pret durvīm, atteica, Ko? Es atceros kādu rītu savā mājā, Parīzē, 1961. gadā vai apmēram kaut kad tad, es pussēdus atrados savā gultā, muguru atspiedis pret sienu, zinu, ka bija ieslēgts radio, kurš stāstīja par nezin ko, un es skatījos pretim esošajā sienā, slikti pieliktā koka dēlī, pie kura es biju ar saspraudēm piestiprinājis fotogrāfijas, kas man patika, izgriezumus no preses, izmantotas koncertu un kino biļetes, dažādu ēdienu zīmolu reklāmas un līdzīgas lietas, tai laikā es biju nabadzīgs, bet nedomāju par nākotni. Mēs, bēgļi, Parīzē nedzīvojam nemaz tik slikti, jo bijām studenti, un Parīze vienmēr ir bijusi viesmīlīga pret studentiem, bet tas, ko gribēju teikt: tajā pēcpusdienā es skatījos sienā, patiesībā nemaz neskatoties, es biju aizdomājies, nezinu, par ko es domāju, varbūt par kādu sievieti, vai arī neparko, tad nu tajā bilžu un izgriezumu juceklī, kas atradās manā priekšā, es atklāju iepriekš nepamanītu līniju, kas no augšas uz leju līkločiem šķērsoja šo kolāžu, krustojot

dažādas bildes, burtus un fragmentus tādā veidā, ka, tai sekojot, varēja atklāt līdz tam paslēptu kompozīciju. Un šis paslēptais bilžu kopums kļuva par galveno pavedienu, kurš pēc tam man palīdzēja radīt 2 savus galvenos darbus: *Klasīšu Spēli A* un *Klasīšu Spēli B* vai, citādi sakot, *Klasīšu Spēli* un manu *Atvērto Ložu Teoriju*. Marks tūlīt vaicāja, *Klasīšu Spēle B*, *Atvērto Ložu Teorija*? Kas tas ir? Nu, viņš atbildēja, Kamēr rakstīju savu darbu ar nosaukumu *Klasīšu Spēle*, paralēli attīstīju arī kādu teoriju, kurā atskaitījos par matemātiskajām formulām, ko izmantoju katrā fragmentā; pēc tam es to nosaucu par *Atvērto Ložu Teoriju* jeb *Klasīšu Spēli B*. Jā, puis, Balstoties uz faktu, ka katra persona ir atsevišķa radība, papildus savam ķermenim, šaurajai orbītai, kurā tas riņķo, laukam, kurā tas saņem visas empātiskās, simpātiskās un antipātiskās plūsmas, tāpat kā elpošanas traucējumus, citu elpu ielaušanos tavējā, skaņas, kas ir visapkārt, smaržas, pirmatnīgo intuīciju, un tā tālāk, mēs varam definēt cilvēku sugu arī kā atvērtu ložu kopumu, kas reizēm krustojas un reizēm atgrūžas. Bet šo *Klasīšu Spēli B* es turu pie sevis, puis, ko tādu nevienam nerāda. Marks kļuva domīgs, vīrietis piecēlās un, norādīdams ar cigāru uz kolāžu mājeles sienā, teica, Aplūko to labi, puis, te ir daudz materiālu, daudz materiālu. Marks, uzbudināts, iedzēra vēl vienu malku no kartona piena pakas un jautāja, Klau, un vai jūs zināt, kas ir Fermioniskā Vientulība? Un otrs, mierīgi un nešaubīgi atteica, Liecies mierā, puis, liecies mierā. Un viņš devās prom, izvairīdamies no veļas auklām. Pirms nozušanas svešais pacēla mēteļa atlokus. Marks labu brīdi vēroja mašīnas, kas lejup pa avēniju dodas vienīgajā virzienā, kas ved uz jūru. Viņš domāja, ka neviens nespēj un nespēs atgriezties atpakaļ, arī par pasaules čempionātu, kurā spāņi nekad nav uzvarējuši, par to, ka līdzienākā lieta uz zemes ir dzelzceļu sliedes, ka iedziļinoties var saprast – mūzika filmā „Bruņukuģis Potjomkins” ir otrādi atskaņots Džimija Hendriksa „*Purple Haze*”. Viņš nožēloja, ka nav parādījis svešiniekam *Lauksaimniecības rokasgrāmatu*, kurā stāstīts, kā no skārda sloksnēm būvēt mājeles.

29.

Alans Tjūrings, kurš vēlāk piedalījās pirmās paaudzes datoru radīšanā, pareizāk sakot, kurš aprakstīja citas, tikpat teorētiskas kā „vientuļas” mašīnas radīšanas principus, kurai nebija nevienas citas funkcijas, kā vien patiešām filozofiska. Bet tā vietā, lai sētu šaubas attiecībā uz mašīnu inteliģenci un simboliskās loģikas fundamentālo aksiomātiskumu, Tjūrings aizsteidzās priekšā laikam un piedāvāja visvienkāršāko teorētisko modeli (balstīts uz lēmumiem starp *jā* un *nē*, starp *vieniem*

un *nullēm*) universālai mašīnai, kas spētu sacensties ar jebkuru citu mašīnu veidu. Tam, kas pēc tam tika saukts par „metamediju” – mediju, kas (pats tāds nebūdam), sekojot saņemtajām instrukcijām, spēj simulēt citus iepriekšējos medijus vai pat medijus bez fiziska iemiesojuma.

Eužēnijs Bonets, „Izkaitļotais kino”,

Žurnāls *Zehar*, nr 45, 2001

30.

Dažkārt tavas mūzikas ritmi ir tieši saistīti ar apkārtējo vidi, tā var būt gan daba, gan pilsēta. Citi ritmi savukārt ir ļoti intīmi un šķiet papildinām ķermeņa ritmus, sirdi... Kaut kas no tā visa tiešām ir taisnība, jo daudzām manām dziesmām ir raksturīgi 80 bpm – tas ir sirds ritms ejot. Gandrīz visas dziesmas es saceru pastaigājoties, tātad kaut kas no tā tur ir (smejas). Bet tas nav kas tāds, uz ko es tiecos, tas notiek neapzināti.

Intervija ar Bjorku,

Pops pēc popa beigām, Pablo Hils,

Ediciones Rockdelux, 2004

31.

Malevas dzīvoklis atrodas pilsētas centrā, kādas mājas, kas grūti atšķirama no blakusesošajām, trešajā stāvā. Kādu brīdi Mihails cieši noraugās ūdens aizkarā, kas tek pāri *dzīvo ķieģeļu* sienai, un tikai tad nospiež zvana pogu. Viņš sakārto biezo džemperu, kuru rotā zaļi un sarkani rombi; to viņš saglabājis no spēlēm nu jau izjukušajā Padomju Savienībā. Vīrietis jūt nosalušās kājas, kas ieautas nesen pirktos zābakos: gumija no ārpuses, aitas vilna iekšpusē. Viņš domāja, ka, ierodoties uz pirmo tikšanos, uguns kristībām, jāvelk mugurā kaut kas ikdienišķs. Kopš tās pirmās saskarsmes pagājušajā nedēļā Dialektiskās Medicīnas Studiju telpā Marks vairs nebija meiteni redzējis. Viņš uzstājīgi spiež zvana pogu, tomēr nesaņem atbildi. Pus stundu viņš turpina klauvēt pie ēkas priekšējām durvīm; Marks domā, ka varbūt viņa nav dzirdējusi, varbūt viņa atrodas labierīcībās, varbūt pošas, varbūt viņš nepareizi pierakstījis adresi. Pirms doties projām, viņš pazvana vēl vienu reizi. Marks savelk

ciešāk mēteli un kājām atgriežas slimnīcā. Attālinoties viņa ķirurga intuīcija saka, ka pirmā iespēja tuvoties Malevai, ir bijusi arī pēdējā.

32.

Tā kā nekas informāciju saturošs nespēj pārvietoties ātrāk par gaismas ātrumu, eksistē kas tāds, ko kosmosa pētnieki dēvē par *notikumu horizontu*, augstāko punktu, kuru vēl joprojām neesam iepazinuši. Gaismas stari, kas izzuduši jau pirms miljoniem gadu, bet par kuru eksistenci mēs vēl joprojām nezinām. Tomēr šis horizonts nav plakans, tā ir plaša virsma, kas aptver mūs no visām pusēm. Tā ir slēgta un ūdensnecaurlaidīga lode līdz pat brīdim, kad kāda vienkārša formula, kas savieno ātrumu un laiku, norāda mums uz pretējo. Šajā brīdī nekas pārto par visu, un Ingrīda Bergmane sāk raudāt, kad, uzņemot filmu *Ceļojums uz Itāliju*, Pompeja lavā atrod kādu apskāvušos pāri. Scenārijā nebija ierakstīts šis *notikumu horizonts*, tomēr kāds to nofilmēja, nodeva šo ziņu tālāk, padarīja to par izdomājumu. Mākslinieks Damiens Hirsts žurnālistiem teica „vienīgais, ko iemieso mans darbs, ir fiziskās nāves neiespējamība kādā dzīvā būtnē”.

33.

Ernesto, kurš pats sev bija piešķīris tiesības šādā augstumā vadīt ceļamkrānu, iegremdē tukšo konteineru līča ūdeņos. Nogaidījis dažas minūtes, viņš to izvelk no ūdens, nolaiž zemē un pilnā ātrumā dodas meklēt lomu. Šodien viņš atrada arī kādas Bībeles vāku, ko noglabāja militārās jakas kabatā, jo tas viņam šķita amizanti. Pēc dažu zivju izvēlēšanās viņš izslēdz ceļamkrānu un dodas autobusu pieturas virzienā (*zivju pietura*, kā viņš to sauc), kura atrodas netālu, *Park Row* ielā. Kad viņš apsēžas pieturā, zivs nekavējas, Ernesto iekāpj autobusā un aiz viņa aizveras divas hidrauliskas durvis – šī skaņa viņam atgādina žaunas. Puisis un vadītājs ir vienīgie pasažieri, un, kamēr viņi šķērso Bruklinas tiltu, Ernesto atceras, ka vienmēr ir domājis – kādam būtu jāuzceļ tilts pāri Beringa jūras šaurumam, kas savienotu šos gandrīz 100 km, kas atdala Aļasku no bijušās PSRS. Kad viņam bija 9 gadi, Pega, viņa pirmā mīlestība, kopā ar tēvu devās zvejā un, spītējot Starptautisko ūdeņu likumam, aizpeldēja uz Providēniju Padomju Savienībā. Neviens nekad tā arī nepaskaidroja, kāpēc, bet viņi tur palika. Ernesto pamet skatienu atpakaļ, lai aplūkotu augstās ēkas, izgaismotos bēniņus, un vēlāk skatās uz jūru, kuras tumšie ūdeņi saplūst ar debesīm. Ienākot kāpņutelpā, viņš pasveicina kādu vecenīti no apakšējā stāva, kura dodas

izmest atkritumu maisu ar saburzītiem cūku barības iepakojumiem. Vecā dzīvo kopā ar cūku kopš brīža, kad televīzijā ieraudzīja, ka šī dzīvnieka audi, it īpaši sirds, ir sevišķi līdzīgi cilvēka audiem. Viņa saka, ka parazīts liek justies saprastai, neskatoties uz vientulību. Māja ir mitra, Ernesto ieslēdz apkuri, uzvelk Atlant'96 treniņtērpu, kuru iegādājās reizē ar sporta somu, un pārbauda pastu. Ir pienākusi ziņa no vecākiem, vai viss esot kārtībā, un tā tālāk. Viņš ieslēdz televizoru un izslēdz tam skaņu, puisim patīk lūkoties mēmos attēlos, kā skatoties pa vilciena logu. Viņš izņem no sainīša vienu zivi, bet pārējās ieliek saldētavā. To tīrīdams, Ernesto pamana, ka zivī atrodas kaut kas ciets. Pārgriežot izrādās, ka tajā iekšā ir kauliņš, metamais kauliņš. Tas ir no pērļu krāsas plastmasas, ar melniem, daļēji nodilušiem punktiņiem no 2 līdz 6. Ernesto noglabā kauliņu bikšu kabatā. Viņš uzcep zivi un vakariņo, skatoties televīziju. Šad un tad viņš paceļ skatienu augšup un pakavējas pie ekrāna bez skaņas: pneimatisko riepu reklāmas, jūras kājnieku bildes no Irākas, paziņojums par seriāla *Biomehāniskā sieviete* atkārtotu pārraidi; viņš to nekādi nevar noskatīties. Pēc tam Ernesto nosēžas datora priekšā un sāk strādāt pie 2 arhitektūras projektiem, ko tur rokās, pazīstamu darbu pārbūve – Pašnāvnieku Tornis un Drupu Muzejs. Pirms došanās gulēt viņš aplūko gultas palagus. Ernesto tos šad un tad maina, bet nezina kāpēc tie vienmēr sasmērējas, viņa ķermeņa nospiedums tur paliek izpleties pelēcīgā siluetā, iespaidīgi, kā kāda pazuduša milža tvīda mētelis. Tad nu viņš domā, ka neviens nezina, kur tieši atrodas īstā Krievijas un Aļaskas robeža.

34.

Un tad Hulio raksta, *Vai es satikšu Magu? Tik daudzas reizes man šķita, ka viņa nāk man pretī pa Sēnas ielu Quai de Conti līkumā, un reizēm pelnu un olīvkoku krāsas gaisma, kas virmoja virs upes, man ļāva saskatīt formas; viņas slaidais siluets devās uz Mākslas tiltu, reizēm ejot no vienas uz otru pusi, reizēm apstājoties pie dzelzs margām, noliecoties virs ūdens. Un tas bija tik dabiski, šķērsot ielu, uzkāpt augšā pa kāpnēm, nonākt ielā, kas atgādināja šmaugu vidukli un tuvoties Magai, kas smaidīja, nemaz neesot pārsteigta, būdama pārliecināta, tāpat kā es, ka nejauša satikšanās pilnīgi noteikti nav nejauša un ka cilvēki, kas sarunā precīzus tikšanās*

laikus, ir tie paši, kam rakstīšanai nepieciešams rūtiņu papīrs un kas zobupastas tūbiņu izspiež, sākot no apakšās. Bet šajā brīdī viņas uz tilta nebija.¹⁶

Un nākamajā rindiņā,

Slēgtās lodes definīcija: lode B ir slēgta telpā Rnes, ja tās papildinājums (Rn-B) ir atvērts.

Abas tiek uzskatītas par atšķirīgiem kopumiem telpā Rn, lai arī ir iespējams definēt izkļiedētu telpu tā, ka abas lodes tajā saskaras.

35.

Sandra, vai zini ko? Kādu dienu viņai teica Hota, Tajā stikla pilī, kas veltīta parčī, ir radio, ko kāds strādnieks neuzmanības dēļ atstājis ieslēgtu. Man stāstīja, ka nomadi dodas garām ēkai, un dienās, kad vējš pūš pareizajā virzienā, kāda sveša balss, kas atbalsojas tukšajās istabās, viņus pavada vēl daudzus kilometrus. Es tam neticu, atbild Sandra. Bet tā ir taisnība. Starp citu, redzēju, ka atkal izrāda Rosellīnī *Ceļojumu uz Itāliju* rīta seansā, iesim? Sandra dažas sekundes to apdomā un atbild, Nē, man bail, ka būs garlaicīgi.

36.

Marks iepazīnās ar Hosečo internetā, kādā populārā mājaslapā. Marku viņā pievilināja tas, ka mājaslapā bija rakstīts: Hosečo ir savdabīgas literatūras izplatītājs. Nedaudz papētot, viņš uzzināja, ka Hosečo dzīvoja Madridē, viņam bija 35 gadi, viņš vienlīdz spēcīgi apbrīvoja Sv. Jāni no Krusta un Koko Šaneli, viņš fanātiski piekopa vientulīgu dzīvesveidu, un arī viņš par piemēru bija ņēmis autentisko fermionu (lai arī viņš tos tā nedēvēja) – Nīčes, Vitgenšteina un Unabombera – vientulības pilnās dzīves, vienīgi Hosečo savā sarakstā nomainīja Čorānu pret Tarzānu. Vareno Henriju Dardžeru, vīrieti, kas Markam šķita absolūts fenomens, Hosečo pat nepieminēja, tas gan. Tāpat viņš zināja, ka Hosečo zinātniski aplūkoja jaunā gadsimta dzeju un, tieši tāpat kā Marks, analizēja, vārds pa vārdam, Astrūda dziesmas *Que malos son nuestras poetas*¹⁷ vārdus. Šajā mājaslapā varēja atklāt, ka Hosečo dedzīgi piekopa arī kādas viņa paša noformulētas tendences – naratīvās transpoētikas – izmantošanu, kas

---

¹⁶ Šeit un turpmākajos fragmentos citēts Hulio Kortāsara romāna *Klasīšu spēle*

¹⁷ Cik gan slikti ir mūsu dzejnieki

sastāvēja no hibrīdisku artefaktu radīšanas zinātnē, ko tradicionāli dēvējam par *literatūru*. Marks cīnījās ar savu ziņkārību, tomēr viņu pilnībā savaldzināja tas, ka arī Hosečo dzīvoja mājēlē, kas uzbūvēta kādā Madrides jumta terasē. Hosečo, toties, tiklīdz sāka sazināties ar Marku, ieinteresējās par Vientuļo Fermionu teoriju, kuru uzskatīja par gandrīz ideālu naratīvās transpoētikas piemēru. Marks katram nosūtītajam e-pastam pievienoja pielikumu ar kādu savas teorijas daļu. Kad viņi bija iekarojuši viens otra uzticību, Marks pastāstīja, ka bija iepazinis kādu citu transdzejnieku, kādu garu un bārdainu tipu, kas vasarās valkāja tvīda mēteļus un bija attīstījis galēji interesantu teoriju, ko pats dēvēja par *Atvērto Ložu Teoriju* jeb *Klasīšu Spēli B*, tomēr viņš to bija saticis tikai vienu reizi, sen atpakaļ, un nezināja ne tā vārdu, ne kur viņu meklēt. Ar laiku Hosečo atklāja vairākus savus projektus, ko Marks uzskatīja par ļoti nozīmīgiem. Saikne nostiprinājās. Kādu dienu Marks vairs nesaņēma Hosečo atbildes. Viņš uzstāja, tomēr tas nelīdzēja. Nu jau vairāk nekā gadu viņš nav neko saņēmis.

37.

Saigona, nolāpīts, vēl aizvien esmu tikai Saigonā. Arvien ticu, ka atkal atmodīšos džungļos. Kad sava pirmā atvaļinājuma laikā biju mājās, bija vēl sliktāk. Es pamodos, un apkārt nebija nekā. Ar sievu gandrīz nesarunājos, vienīgi tik daudz, lai pateiktu „jā” viņas prasībai šķirt laulību. Kad es biju šeit, vēlējos nokļūt tur. Kad biju tur, domāju tikai par atgriešanos džungļos. Esmu šeit jau nedēļu. Gaidu kādu misiju. Zaudējis cerības.

Mūsdienu apokalipse, Francis Fords Kopola

38.

Pilsēta Ulan Erge pārdzīvo vienu no bargākajām ziemām tās vēsturē. Sniega sega ir sasniegusi 8 m augstumu, un slimnīcā Mihailam un viņa kolēģiem ir sarežģīti bez lieka riska aizvadīt ķirurģiskas operācijas. Nemeklējot piemērus tālā pagātnē, vakar kāda 22 gadus veca meitene ieradās operāciju zālē, lai izgrieztu daļu aizkuņģa dziedzera, bet viņu atstāja arī bez deguna gabaliņa, jo tas bija nosalis. Patversmes ir pārpildītas. Mihails bieži domā par Malevu, jautā sev, kas ar viņu ir noticis. Tukšajās ielās aukstuma iespaidā ir saplaisājis grafiti, tādējādi iegūstot neiespējamās pasaules kartes izskatu. Pilsēta, kuru klāj sniegs 3 stāvu mājas augstumā, vairāk kā nekad

līdzinās vidēja izmēra krātuvei, virs kuras izspraucas antenas un jumta terases. Luksofori ir palikuši ieslēgti un zem sniega maina krāsu, piešķirot zemes virsmai, netīrai, bet caurspīdīgai, brīvdabas ballītes atmosfēru. To ēku un bloku fragmenti, kas vēl aizvien atrodas virs sniega, ir apsegti ar lielām kokvilnas kapucēm, kas izveidotas no veciem kopā sašūtiem palagiem; tie paglābti no agrākajām Sibīrijas koncentrācijas nometnēm un bērnamiem. Tā kā tos nemazgā, palagos atrodams pilnīgi viss. Tad nu ir vienalga, būt zem sniega vai virs tā, jo horizonts jebkurā gadījumā ir balts, un vertikāls, un neredzams. Ideju izveidot šīs kapuces ierosināja kāds autobusa šoferis vārdā Hodorkovskis, kurš vienreiz mēnesī veica ceļu no Ulan Egres uz Berlīni. Tur, Berlīnē, 1994. gadā viņš bija apmeklējis kādu priekšnesumu, kurš viņam šķita iespaidīgs. Mākslinieks vārdā Kristians, kurš acīmredzot bija ļoti slavens, apsedza Reihstāgu ar lielu, baltu palagu. To burtiski iepakojā. Tā kā ēku varēja apmeklēt, Hodorkovskis devās iekšā un pārliecinājās, ka tajā gandrīz nejuta aukstumu, un tūlīt iedomājās, ka šis varētu būt labs risinājums zemajām gaisa temperatūrām, kas ietekmēja pilsētā esošās ēkas. Turklāt baltais audums atstaroja gaismu no ēkas iekšienes tā, ka telpas šķita plašākas un gaišākas. Atgriezies viņš par to stāstīja, un vietējā vara nekavējoties sāka rīkoties. Viss tika izdarīts ļoti ātri. Mihails dzer kafiju kabinetā, kurš atrodas tieši blakus operāciju zālei, un domā, ka varbūt Maleva šobrīd atrodas kādas mājas pirmajā stāvā, zem sniega līmeņa, sēž kādā krēslā pie kamīna, klausās *Lou Reed* kaseti. Vai varbūt viņa ir pašā augšā, baltas kapuces apsegta, mēģinot iztēloties horizontu. Viņam ir palaimējies dzīvot vienā no slimnīcas bēniņu istabām, vienīgajā ēkā, kas higiēnas apsvērumu un gaisa piekļuves dēļ nav apsegta. Viņš norij pēdējo kafijas malku un atgriežas operāciju zālē. Vēl viens puika ar apendicītu. Šogad jau 15. Viņš jau zina, ko tur atradīs. Apendiksā paslēptu Joda 125 radioaktīvo kapsulu.

39.

Iekšpusē dzirdama tikai vēja sišanās pret stieples žogu. Grāmatas atrodas savos plauktos, datoros ir instalētas programmas, virtuves piederumi ir tīri un salikti perfektā kaudzē, saldējamajās kamerās neskarta stāv gaļa, krāsainie spēļu laukumi atrodas vitrīnās, un spēles kauliņi un trauciņi stāv, gaidot kādu spēli. Ir arī radio, ko kāds strādnieks atstājis ieslēgtu „... Spānijas bankas *Caja Madrid* 24. filiālē šorīt notika laupīšana. Zagļi aizbēguši ar guvumu pus miljona eiro apmērā. Žironā aplaupīts juvelierizstrādājumu veikals. Zagļi, iespējams, čehu banda, kas uzdarbojas

Vidusjūras piekrastē, dienas vidū ar smagiem āmuriem izsita skatlogu un paņēma dārglietas 1600000 eiro vērtībā. Mēs turpinām rītu Nacionālajā Spānijas Radio 5, visas jaunākās ziņas...”

40.

Vienmēr, kad Marks dodas uz tirgu, kas atrodas mājas pirmajā stāvā, viņš pārrodas dusmīgs, jo visi viņam cenšas pārdot produktus, kas marķēti kā ekoloģiski vai dabīgi. Man, kundze, dodiet, lūdzu, rūpnieciski ražotos, vai arī varbūt jums šķiet, ka esmu ģērbies kā zemnieks? Jūs vēl joprojām neesat dzirdējusi par *sintēzi*? Tā kā viņam nav veļasmašīnas, drēbes Marks vienreiz nedēļā dodas mazgāt uz netālu esošo publisko veļas mazgātuvī, sauktu par *Pet Shop Boys*. Tās saimnieks, trīsdesmitgadīgs gejs, kurš mantojis šo biznesu, visu dienu fonā atskaņo vienu un to pašu sabiedrisko radio jau kopš brīža, kad nomira viņa vecāki. Viņš vienmēr Marku sveicina ar rokas kustību un stāsta, ka ir pasūtījis jaunas veļas mašīnas, lētas un labas. Tās ražo kādā Austrumu valstī, kuras nosaukums viņam vienmēr aizmirstas. Gaidīdams Marks skatās, kā griežas veļasmašīnas cilindrs, un katru dienu brīnās, ka tas, kas tur griežas, nav ne vairāk ne mazāk kā viņa paša sabiezējusi āda. Šodien viņš domāja par to, ka šis ādu mudžeklis iznīcina Kopu teoriju, tā ir ķermeņa orgānu sakāve.

41.

Dienvīdkalifornijas Universitātē, Losandželosā, zinātnieki implantēja video kameras vairāku aklu cilvēku bojātajās acīs, un šis process ļāva eksperimenta dalībniekiem atgūt redzi. Jaunās redzes izšķirtspēja ir 16 pikseļi, tā ir pietiekama, lai atšķirtu mašīnu no laternas vai papīrgroza. Sākumā zinātnieki domāja, ka būs nepieciešami 1000 pikseļi, līdz ar to brīdī, kad aklie apgalvoja, ka redz pietiekami labi, visi bija ļoti pārsteigti. Zinātnieki nebija ņēmuši vērā kādu faktu – mums katram acīs atrodas noteikts punkts, ko dēvē par „aklo punktu”, punkts, kurā mēs neko neredzam un kuru smadzenes neapzināti piepilda ar ko tādu, kam tur vajadzētu būt; mēs to iztēlojamies, un lielākoties uzminam pareizi. Tas ir tas, kas ļauj mums saskatīt visu māju pilnībā, lai arī to daļēji aizsedz koka zari, vai arī precīzi redzēt kāda cilvēka ceļu pūlī, neskatoties uz to, ka šis pūlis mums brīžiem aizsedz skatu uz konkrēto cilvēku. Tāpēc pietika 16 pikseļu, lai aklie redzētu – pārējos pikseļus pievieno iztēle. Mūsu acīs ir punkts, kurš iztēlojas visu, punkts, kas rāda, ka metafora ir smadzeņu sastāvdaļa, punkts, kurā lietas tiek radītas poētiskā veidā. Šo „aklo punktu” vajadzētu

saukt par „poētisko punktu”. Tieši tāpat notiek arī lielajā acī, par ko pārtop ikviena no mūsu dzīvēm, arī tajās ir tumši punkti, punkti, ko neredzam un ko rekonstruējam ar izdomas palīdzību, ierīci, ko saucam par „atmiņu”. Var jau būt, ka patiesībā tur ir paslēptas citas dimensijas, spoki un gari, ko mēs neuztveram un kas maldās pa planētu Zeme cerībā kādreiz izpeldēt virspusē pateicoties tam, ka kāds šajā aklajā punktā radīs metaforu.

42.

Kā jau katra mēneša otro svētdienu, Korkubiomas ciema galvenajā laukumā un tuvējās ieliņās notiek gadatirgus. Teltis būvētas fraktāļa formā, ko ietver elipse, pa kuru galvenokārt pārvietojas fermeri un tirgotāji; viņu darbīgākās stundas ir no 8 līdz 11 rītā. Blakus tiem nometas tirgotāji, kas apgērbus un apavus pārdod uz svaru, nedaudz tālāk, kādā ielas atzarā, tie, kas pārdod tehniku un lauksaimniecības piederumus, bet platformas centrā uzslīeta telts, kurā gan pilsētas viesi, gan vietējie, kas slēdz darījumus, ēd astoņkājus un kaljos¹⁸ un dzer vīnu Antons staigā gar kioskiem un paiet garām lietotu datoru bodītei, kurā šad un tad mēdz iegriezties. Šodien viņš plāno nopirkt virves, ko izmantot, kāpjot pēc jūras pīlītēm, to viņš pasaka Amēlijai, kura stāv aiz esparto krūma¹⁹ un dažādu no tā veidotu priekšmetu tirgotavas letes. Pēc neilgas kaulēšanās viņš nopērk 2 virves 15 mm biezumā un pārmet tās pāri plecam. Viņam ir pārsalušas kājas. Kāds saules stars apspīd pakausi. Marks klaiņo pa apgērba veikaliem. Galu galā, viņš no kāda peruāņa nopērk biezu džemperu ar sarkaniem un zaļiem rombiem, kā arī mākslīgās ādas zābakus, kas oderēti ar aitas vilnu. Forši! viņš nosaka, kamēr izdod atlikumu. Tad aiz muguras izdzird, Vecīt, Baktērij, klau, iesim iedzert vīnu, es uzsaucu! Viņš pagriežas un atpazīst Ančo, kam mugurā ir mākslīgas ādas mētelis līdz pat zemei, un atbild, Nē, paldies, es steidzos. Bet vecīt, iedzeram kaut ko! Beidz, es nevaru, kādu citu dienu, Ančo, citu dienu. Bet kur tu tā steidzies, Baktērij, nečakarē mani, atkal esi kaut ko uzsācis ar saviem datoru lūžņiem? Nē, vecīt, beidz, es vienkārši mājās esmu atstājis ieslēgtu datoru, lejuplādējas filma, un es gribu iet to noskatīties, ja pārradīšos vēlu, tad man nāksies rītdienai gatavoties lielā steigā, jo rīt ejam pēc jūras pīlītēm. Ančo noliek somu uz zemes un saka, Ak, rīt darbi, labi, labi, tad neko, ej mājās, bet pirms tam paskaties,

---

¹⁸ Subproduktu sautējums

¹⁹ Ziemeļāfrikā un Eiropas Dienvidos sastopams augs, no kura veido virves, grozus, u.c.

paskaties, kādas filmas es nopirktu tur, blakus melnajam, kāds ķēriens. Un viņš izvelk saini ar multfilmu DVD. Tās ir bērniem, visiem tās patīk, un tu, kādu filmu tu lejuplādē? Uff, lielisku, es to pirms vairākiem gadiem redzēju pa televizoru un pēc tam vairs ne reizi, tā saucas *Pēdējais dzīvais cilvēks*, 71. gada filma. Losandželosā visi ir miruši un Čārltons Hestons ir vienīgais izdzīvojušais, zombiju armija viņam uzbrūk, bet, tā kā viņi iznāk ielās tikai naktīs, dienās viņš var droši staigāt pa pilsētu, viņš iet iekšā veikalos, kas nav iznīcināti, ņem, ko grib, un, kad viņam beidzas degviela, Čārltons vienkārši paķer jebkuru citu mašīnu, un viss ir atrisināts. Tā ir lieliska, no gaisa ir uzņemti kadri, kuros redzama pusiznīcināta pilsēta, papīru un atkritumu pilna, un viņš brauc kabrioletā pa lielajām šosejām, kas līdzinās jūrai, viņš traucas visā ātrumā, vai zini, tas ir iespaidīgi. Ak, saka Ančo, Tātad kā *Prestižā*, iznīcināta, mēslu pilna jūra! Klusu, klusu, nestāsti, atbild Antons. Un zini, es varētu teikt, ka droši vien vēlētos, lai notiek kāda cita katastrofa: vispārēja, zveju tas nav ietekmējis, un mājās ir ienākušas miljoniem vērtas kompensācijas. Protams, vecīt, saka Ančo, visi to gribētu, labi, Anton, nu tad tiksimies kādu citu dienu un tad iedzersim vīnu. Sarunāts! Un viņš dodas augšup pa ielu līdz *Ford Fiesta*, kurš novietots grāvja malā, tur, kur sākas ceļš, kas ved uz viņa māju, meža taka, kas palēnām kļūst grūti izbraucama ne tikai veģetācijas, bet arī miglas dēļ. Jau mājās viņš pielaiko džemperu ar rombiem un aitādas zābakus. Forši!* Un viņš atstāj to visu uz kaudzē sakrautiem tukšiem datoru karkasiem. Tuvākie Antona kaimiņi ir Braulio, 200 m uz ziemeļiem, un Kintu ģimene, 150 m uz austrumiem. Vidū ir mežs. No mājām var saskatīt tikai citu māju sarkanos jumtus. Antona sapnis būtu dzīvot cementa kubā tuvu klintij, gandrīz tās pakājē, tomēr tika pieņemts Piekrastes apbūves likums, un tur ir aizliegts būvēt. Viņš pārbauda Emule²⁰; līdz *Pēdējā dzīvā vīrieša* nākšanai pie varas pietrūkst vien 100 megabaitu.

43.

Kopš Ukraina un Kazahstāna atdalījās no Padomju Savienības, starp abām ir saglabājusies Krievijai piederoša josla, pazemes naftas vadam atbilstoša teritorija, kas uz PSRS dienvidiem nogādāja neattīrītu naftu un bija daļa no augstākā ranga naftas tīkla, kas stiepās līdz pat Turcijai, Irānai un Ķīnas kalnu grēdām. Tas nozīmē, ka gan krievi, gan ukraiņi un kazahi nācās veidot jaunus vadus un šie palika

---

²⁰ Failu lejuplādes vietnes

nelietoti. Un tas savukārt nozīmē, ka zem zemes atrodas tūkstošiem kilometru garš, pilnīgi tukšs tērauda, plastmasas un dzelzs labirints, kam piemīt neliels slīpums un kura diametrs ir 6m, bet nemainīga temperatūra tajā 3°C. Serpentīns sakrustotu roku formā vai taustekļi, kas visu šo pazemes teritoriju aptver līdz pat Vidējiem Austrumiem. Ir arī cits labirints, arī zem zemes, tomēr tas ir pārpildīts. Uz Francijas un Šveices robežas, ieraksta 100m dziļumā, atrodas CERN, Eiropas kodolpētījumu organizācija. Zinātnieki no visas pasaules tur ātrumos, kas tuvinās gaismas ātrumam, liek sadurties atsevišķām daļiņām, lai nokļūtu pagātnē, Visuma sākumpunktā. Tur viņi pāris sekundes uzmirdz, pirms atgriežas atpakaļ laikā, nesot līdzī informāciju par šo spokaino vīziju, nejaušu un morāli neitrālu, ko esam mantojuši, par spīti tam, ka attiecībā uz to esam neredzīgi.

44.

Savā *Slepenajā Otrā pasaules kara vēsturē* Filips D'Anro stāsta, ka kādā janvāra rītā, kad krievu armija ienāca Aušvicē, pirmais, ko viņi izdarīja – atvēra durvis tūkstošiem vīriešu, sieviešu un bērnu, ko nacisti pirms aizbēgšanas bija ieslēguši. Viņš arī stāsta, ka tad, kad visi bija evakuēti, kāds seržants un kareivis nokāpa lejā pagrabā, no kura šķita nākam dreboša gaisma, un tur atrada 4 izsalkušos, sēžam uz grīdas Budas pozā. Aizdomājušies viņi uz parči spēles galda, kas bija uzzīmēts uz pagraba grīdas ar identifikācijas žetona stūrīti, meta kādu metamo kauliņu, kura cipari bija daļēji noberzti.

45.

Septembra beigās. Ernesto ienāk savā Bruklinas dzīvoklī, ieslēdz televizoru, noslēdz tam skaņu. Starp pilsētas trokšņiem izceļas kaimiņienes sivēna raupjā rukšķēšana, viņa to tur tieši zem viņa studijas, reizēm var dzirdēt, kā kaimiņiene kaut ko čukst sivēnam ausī. Viņš apsēžas, lai veiktu pēdējos uzlabojumus vienam no diviem puīša ienesīgākajiem projektiem – Pašnāvnieku Tornim. Projekta ideja radās, pateicoties tūkstošiem pašnāvnieku, kas ik dienu mēģina sev padarīt galu, bet viņu neizdevušies mēģinājumi kļūst pārāk dramatiski un apnicīgi, jo pilsētā trūkst piemērotas un pienācīgi organizētas vietas, kur to darīt. Tādā veidā viņi visu padara pretīgu: asinis uz trotuāriem, pakārties gribošie, kam saplīsusi virve un kurus nākas reanimēt, vilcienu sakropļoti ķermeņi, un viss, kas rada psiholoģisku traumu patiesajiem upuriem, palicējiem, kuri spiesti noskatīties tamlīdzīgās izrādēs. Viņa

tornis sastāv no lifta, kas uzved pašnāvniekus no lejas stāva, kurā atrodas kapela, kafejnīca, kaut kas no ātrajām uzkodām, psihologa kabinets, lai īstajā brīdī saglabātu iespējami labāku psiholoģisko stāvokli, telpa tuviniekiem un slimnīca gadījumiem, kad pašnāvības mēģinājums izgāžas, augšup līdz 8 stāvam. Tur gan nav nekā – tukša, balta telpa un caurums lidojumam, kas ved gaitenī, kurā brīdī, kad pašnāvnieks atduras pret zemi, aktivizējas ugunsdzēsēju šļūtenes, no kurām gāžas ūdens, kas nomazgā gan izlēkušo, gan trotuāru. Tieši pretī astotā stāva logiem atrodas arī pilnīgi balts mūris, lai potenciālie pašnāvnieki neredzētu horizontu (pētījumi, kuru ietvaros aptaujāti pašnāvnieki, kuri atteikušies no savas ieceres, apstiprinājuši, ka skats uz horizontu tieši pirms lēciena ir tas, kas no jauna rada vēlmi dzīvot un liek atmest ideju par pašnāvību). Pagrabos atrodas telpas, kas veltītas citām izvēlēm: gultas, kam blakus nolikti ar miegazālēm pārpildīti trauciņi, speciālas istabas ar virvēm, kas jau iekārtas griestu sijās, dušas, pilnas ar ogļskābo gāzi, un tamlīdzīgi. Ernesto ir tik lepns par savu projektu, ka plāno to iesniegt Kompleksās Arhitektūras konkursā, kas katru gadu norisinās Losandželosā, Kalifornijā. Smird pēc zivīm. Krāsni tās piedeg.

46.

Misticismam un minerālūdenim patiesībā ir ļoti daudz kopīga. Gaisa mikrosfēras, kas konstantā ātrumā kustas augšup tā, it kā tās neietekmētu Zemes izliekums. Kāpiens augšup, kam trūkst saistības ar laiku un telpu. Masa ir tendēta uz krišanu, un viss ir masa, mēs visi esam un būsime masa, un varbūt kādu dienu, saduroties 2 atoma daļiņām, fiziķi beidzot atradīs sen kāroto Higgsa bozonu, kas apzinās milzīgo svaru, kas mūs rada un aptver. Gaisa burbulis, mazs un auksts, konstanti palielina savu ātrumu, lai gan, nokļūstot asinsritē, tevi nogalina. Kādam vajadzētu padomāt, kas notiktu, ja viss stepju sniegs būtu sasalis gāzēts minerālūdens, kāda gan forma piemistu šajās mikrosfērās apturētajam laikam.

47.

Hosečo saujiņas izdevniecības *New Directions* un *Chanel* vadītāju priekšā, kas sapulcējušies viņa dzīvesvietā, mājēlē Windsor torņa jumta terasē, Madridē, paraksta izdošanas un izplatīšanas līgumu, kas uzliek kopējas saistības visām trim pusēm. Kāda nezināma iemesla dēļ brīdī, kad tiek parakstīts līgums, viņš atceras par Marku un to, ka jau gandrīz gadu viņam nav rakstījis. Hosečo ir no tiem, kas uzkrāj, uzlādējas, tik vien, kā tikai paveroties no terases uz Madrides jumtiem, iedomājoties

izmaiņas tās ģeogrāfijā, topogrāfijā un, kā šajā gadījumā, reklāmas stendos. Kādu nakti, nu jau pirms diviem gadiem, viņš skaidri ieraudzīja to, kas būs viņa nākamais *transpoētiskais projekts*. Tiks izdota līdz tam neredzēta novele, vai drīzāk artefakts, paņemot tikai sākumus, pirmos 3-4 paragrāfus no jau publicētiem romāniem, saliekot tos vienu aiz otra, liekot tiem savienoties tā, ka beigās veidojas absolūti loģisks un skaidrs romāns. Tādā veidā, sākot ar pirmajām Šellija *Frankenšteina* rindiņām, turpinot ar Velbeja *Elementārdaļiņu* sākumu, tam pielīmējot pirmo fragmentu no Manganelli *Pēdējā purva*, un savukārt tai Korīnas Teljado *Pārdrošās derības*, un tai Jungera *Viris marmora klintīm*, un tai, Alberta Einšteina *Mana pasaules vīzija*, tādējādi aptverot vairāk nekā 200 pasaules literatūras grāmatu, tai skaitā Dievišķo komēdiju, lai nobeigumā rakstītu: „Kādā Lamančas ciematā, kura vārdu man nav patikas atcerēties”. Apzinādamies absolūtu Spānijas un Dienvidamerikas izdevniecību iniciatīvas trūkumu, viņš savu projektu prezentēja vairākām Ziemeļamerikas izdevniecībām, un *New Direction* no Filadelfijas bija sajūsmā; a tūlīt pēc grāmatas izlasīšanas. Nākamais solis Hosečo plānā bija izveidot arī reklāmas kampaņu, kas izdevniecības industrijā vēl nebūtu pieredzēta. Viņš ieteica *New Direction* vadītājiem pārpludināt 50% kādas rietumu galvaspilsētas, tikai vienas, piemēram, Madrides, afišu stabus ar grāmatas reklāmu un vienu viņa paša fotogrāfiju, kurā Hosečo redzams, pozējot tipiskā modeļa apģērbā un stājā. To visu sponsorētu kāds nozīmīgs apģērba zīmols. Prozas un *mēles* sajaukums izdevniecības iedvesmoja vēl vairāk – fenomens savas novitātes dēļ iegūtu rezonansi visā pasaulē, un pārdošana, masu mediju dēļ, tiktu pilnībā garantēta. Viņi šo montāžu uzskatīja par izcilu mūsdienu mākslas darbu. Dodot iespaidīgu triecienu tikai vienam sociāli-informatīvajam punktam, tikai vienam krustpunktam vienā pilsētā, pārējo darbu paveiktu televīzija, radio un no mutes mutē nodota informācija. Izmēģinot vairākas firmas, *Chanel* bija labākā izvēle. Papildus reklāmas izdevumu apmaksāšanai viņi piedāvāja izlaist arī strēmelēs sagrieztu apģērbu kolekciju, kā arī aksesuāru – auskaru, piespraužu, smaržu un tamlīdzīgi – līniju, kuras iedvesmas avots būtu grāmata. Pēc ilgām šaubām un svārstīšanās Hosečo deva grāmatai nosaukumu *Palīdzot slimniekiem*.

48.

Soļu skaņas atbalsojas tukšā naftas vada iekšpusē, izplatoties apmēram 3km rādiusā abos virzienos. Tas tāpēc, ka apaļās caurules iekšpusē skaņa gandrīz nevainojami atbalsojas tā, it kā būtu gaisma optiskajā šķiedrā; tās izplatība ir gandrīz

nebeidzama. Ar luksturīša un rūpīgi izveidotas maršruta skices palīdzību 2, 10 un 11 gadus veci bērni iet 50m zem zemes, šķērsojot Krievijas dienvidrietumus Kazahstānas virzienā pa ceļu, no kura katrā kilometrā atdalās 3 vai 4 atzari. Pirms 3 dienām viņi pameta Ukrainu. Abi zina, ka nedrīkst novirzīties no ceļa, ka daudzi bērni pirms viņiem nokļuvuši ziemeļos, Volgogradā, kur tika sagūstīti, citi, pārguruši un bez ēdiena krājumiem, uzradušies kādā vecā Kaukāza kalnu eļļas krātuvē, kur viņus sagaidīja nenovēršama nāve starp augstajiem, neiekurtajiem kamīniem un atbalsīm, kas piepildīja tukšos noliktavas nostūrus. Viņi pat zina kādu atgadījumu, kad gājēji apmaldījās tā, ka, ticēdami, ka dodas uz priekšu, nokļuva atpakaļ Ukrainā. Kādā no krustojumiem, kur pareizais virziens ir iezīmēts izmantojot ko līdzīgu binārā koda sistēmai, ar baloniņu uzrakstot „jā”, viņi apsēžas, lai atpūstos un padzertos. Es gribu ēst, saka mazākais. Pacieties nedaudz, tu zini, ka mēs nevarēsim paēst līdz brīdim, kad pēc 3 vai 4 dienām nokļūsim galā. Pēc 15 minūtēm viņi no jauna uzsāk ceļu. Pašu soļu mūžīgā atbalsošanās liek bērniem vienmēr justies tā, it kā viņus pavadītu cilvēku pūlis, un tas neļauj apstāties, jo apstājoties kļūst bail. Pēc 14 stundu darba dienas viņi pa tumsu vakariņās ieēd vitamīnu kokteili, kas pagatavots šķidrā veidā, novēl labu nakti, un laižas miegā. Viņi izliekas, ka ir nakts vietā, kur vienmēr ir nakts, nevajadzīga atkārtosšanās, kas līdzīga sajūtai, kad sapnī sapņojam, ka sapņojam, tikai ir tieši pretēja.

49.

Un Hulio raksta, *Bet šajā brīdī viņas uz tilta nebija. Viņas gludā seja ar caurspīdīgo ādu parādījās pie vecās ieejas Maraisa geto, iespējams viņa pļāpāja ar kādu ceptu kartupeļu pārdevēju vai Sevastapoles bulvārī ēda karstās desiņas. Jebkurā gadījumā, es uzkāpu uz tilta, bet Magas tur nebija. Tagad es Magu nevarēju sastapt savā ceļā, un, lai arī mēs zinājām, kur otrs dzīvo, pazinām katru kaktiņu mūsu Parīzes viltus studentu istabās, katru Braķa vai Girlandaijo vai Maksa Ernsta veidoto logu, ievietotu lētos rāmīšos un čaukstošos papīros, mēs tik un tā nemeklējām viens otru mūsu mājās. Mēs izvēlējamies tikties uz tilta, kafejnīcas terasēs, kino klubos vai piespiedušies kādam kaķim latīņu kvartālā. Mēs gājām nemeklējot, bet zinājām, ka gājām, lai atrastu.*

Un nākamajā rindiņā:

Atvērtās Lodes definīcija: Ja „ a ” ir kādas telpas punkts, Rny , tad r ir, spēļu kauliņa pozitīvais skaitlis. Visas šīs telpas punktu kopums $Rntales$ saka, ka attālums starp x un a ir mazāks nekā r

$$|x-a| < r$$

Atvērtajai n -lodei tiek piedēvēts rādiuss r un centrs a . Šo kopumu dēvē par $B(a;r)$ un varam to piemērot sistēmai, telpai vai cilvēkam, balstoties uz šķietamu gadījumu.

50.

Vēl joprojām esi panks? Man šķiet, jā.

Intervija ar Bobiju Gillespiju, grupas *Primal Scream* dziedātāju un dziesmu vārdu autoru.

Pops pēc popa beigām

Pablo Hils, Ediciones Rockdelux, 2004

51.

Skatīties no jumta terases nozīmē redzēt visu jumtu mudžekli un lēzenās māju augšdaļas, kas mutuļo katras ēkas virsotnē, garšas kārpiņas, ar kurām pilsētnieki savienojas ar pasauli – antenas, kabeļus, lietus mērītājus, sūnas un mikroorganismus, kas atrodami tikai terašu ekosistēmā. Svarīga ir mutācija. Kā tad, kad jūra pārklājas ar naftas slāni un dzīves DNS atgriežas dzīves sākumpunktā, šķidrumā, no kura visi esam cēlušies. Markam šorīt pienāca pavēste par tūlītēju izvākšanos. Kaimiņi noziņojuši par viņa mājeles nelegālo stāvokli. Viņš tūlīt iedomājās par to garo tipu mētelī, kurš stādījās priekšā, plātījās ar *Klasītēm B* un *Atvērtajām Lodēm*. Ierēdnis, kurš gribējis kādu brīdi pasmieties, sīks mērglis, Viņš murmina šos un citus vārdus, kamēr no pavēstes izveido papīra lidmašīnu un palaiž to lejup pa lielo avēniju, kas ved uz jūru. Viņš paņem *Lauksaimniecības rokasgrāmatu*, atver to 87. lappusē, paņem vienu lapu no nojumes, kurā atrodas jau novecojusi teorija, un tās aizmugurējā daļā raksta iesniegumu, kurā citē *rokasgrāmatu*:

„Civilkodeksa pantos Nr. 334. un 337. ir precizēts, kādi objekti tiek uzskatīti par kustamiem un nekustamiem īpašumiem. Tā kā mana māja atbilst 335. Civilkodeksa pantā aprakstītajam, tāda, ko iespējams bez demontāžas pārvietot prom

no nekustamā īpašuma, kam tā pievienota, un neatbilst aprakstam 334.3 pantā: fiksēta tā, ka bez demontāžas vai materiāla bojājuma to nav iespējams atdalīt no teritorijas, secinu, ka mana dzīvesvieta ir pilnīgi legāla.”

52.

Kad Muhameds Smits atgriežas no skolas, māte viņu sagaida, atrodoties ar muguru pret durvīm, sēžot pie datora. Brīdis, kurš visvairāk patīk Muhamedam, ir sasveicināšanās – viņa atskatās un pasmaida. Ar laiku viņš sapratīs, ka šī sajūta ir vienīgais, kas viņam saistās ar jēdzienu *māte* vai laime. Muhameds ēd pie maza galdiņa, pa labi no sievietes, kura turpina zīmēt savus plānus un domāt par portatīvās mājas galējo versiju. Tikmēr Džons ir Rahida virtuvē, pārņēmis darbu, ko iepriekš darīja sieva, lai viņa varētu pievērst nedalītu uzmanību saviem projektiem. Caur karotēm Muhameds skatās uz datora ekrānu un domā par māti tā, kā parasti domā par ģēnījumiem. Ar laiku viņš sapratīs, ka arī šis naivums ir tas, kas viņam saistās ar jēdzienu *māte* vai laime.

53.

Ir jāpieņem sekojošais: nav pietiekoši argumentēta iemesla cūku kūts izvietojumam tikai horizontāli vērstās telpās, un vēl jo mazāk, ja tā atrodas stepē, trauslā ekosistēmā, ko jācenšas saglabāt. Tā to argumentēja Vartans Oskanjams, jauns armēnis, fermeris-autodidakts, kurš pēc ceļojumiem pa Eiropu un Centrālameriku atgriezās dzimtajā Armēnijā un uzbūvēja 8 stāvu ēku, lai tajā izmitinātu gandrīz 900 cūku. Ēka ir tāda, pie kādām esam pieraduši: viens virs otra izkārtoti dzīvokļi ar logiem, kāpņutelpa, kāpnes, lifti, kravas lifti un tā tālāk. Ēkas pirmie 4 stāvi ir ierasti sadalīti dzīvokļos, kuros dzīvo cūkas, kas, pateicoties Vartana neapvaldāmajai vēlmei tās padarīt cilvēciskākas, bez jebkādiem ierobežojumiem brīvi klaiņo pa istabām. Ēkas augšējā daļā, 4 pēdējos stāvos, mitinās cilvēki, kādas 20 ģimenes, kas šeit nokļuvušas no bēgļu nometnēm karu rezultātā, kas 20.g.s viens pēc otra piemeklēja Vidusāziju. Kopā viņi paši savām rokām ir uzbūvējuši šo dzīvojamo kompleksu par Armēnijas valsts piešķirtajiem līdzekļiem. Armēnijas ierēdņi nezina, ka visi šie bēgļi te apmetušies uz dzīvi, oficiāli iekšienē mitinās tikai cūkas. Sivēnmātes kopā ar piena sivēniem un nesen dzimušajiem atrodas 4. stāvā, un šīs radības pieaugot dodas lejup, līdz nonāk pašā apakšā, kur mitinās vien 2 vai 3 darba dienas, līdz brīdim, kad tiek aizvestas uz lopkautuvi. Visas sistēmas pamatā ir tikai praktiskums: atrodoties

reģionā, kur valda mūžīgs aukstums, labākais veids, kā iegūt komfortablu dzīvesvietu neizmantojot elektrību, ir novadīt visu dzīvnieku radīto siltumu paneļos, kas atrodas augšējos dzīvokļos. Turklāt, iebūvējot labu izolāciju, tiek atrisināta arī problēma, ko izraisa smakas. Viegli uzliesmojošās gāzes, ko cūkas rada apakšējos dzīvokļos, tiek izmantotas ūdens sildīšanai un gaismas radīšanai. Šis komforts un pieklājīgi dzīves apstākļi ir Vartana Oskanjana samaksa bēgļiem par ganāmpulka pieskatīšanu. Turklāt, līdzekļi, kas tiek iegūti, pārdodot dzīvniekus, pilnībā viņus nodrošina, tie pat ļauj ģimenēm šad un tad paceļot pa teritoriju. Vartans ir izvēlējis dzīvokli pašā augšā. Mierīgās naktīs, kad visi guļ, no līdzenuma gaismu var saskatīt tikai bēniņos un augšbēniņos, kas tādā veidā iegūst bākas apveidu; rudimentārās, bet drošās elektriskās sistēmas spriedzes virzīšanās lejup nodrošina gaismas viļņu impulsu. Viņš uzliek Četa Bakera disku, ko nopircis Svētā Hermana veikalā, laikā, kad strādāja par viesmīli Parīzē, un cauri trompetes skaņām var dzirdēt apslāpētu cūku rukšķēšanu no apakšējiem stāviem. Tās sitas pret grīdas flīzēm vai slīd nost pa kāpnēm, vai kož koka kāpņu margās, kas nu jau līdzinās nokaitētai dzelzij. Tā 1.30 no rīta bēniņu gaisma parasti nodziest un paliek iedegta tikai gaisma augšbēniņos, tik tikko apspīdot kādu būdiņu, kurā viņš, pakāris vertikāli aiz šņukuriem, glabā vairāk nekā 300 gaišas, perfekti apstrādātas, cūku ādas. Viņš tās sakārto pēc izmēra un krāsas, saskaita, apskata tās. Kādā stūrī virs zīmēšanas galda, uz kura stāv cirkuļi, trijstūrveida lineāli, mehāniskais zīmulis un lineāls, mētājas vairāki viņa paša zīmēti teritorijas plāni. Kaimiņi nezina par šiem ādu krājumiem.

54.

1970. gadā pēc, iespējams, dīvainākās un vientulīgākās mākslas vēstures epizodes radīšanas, savā mājā nomira Henrijs J. Dardžers. Tiek uzskatīts, ka viņš dzimis Brazīlijā 1892 gadā. 4 gadu vecumā viņš zaudēja māti; viņa nomira dzemdējot meitu, kas vēlāk tika atdota adopcijai. Henrijs tā arī nekad neiepazina savu māsu. Neilgi pēc tam tēvs un dēls tika ieslodzīti psihiskās ārstniecības iestādē. Viņam diagnosticēja slimību, kas nozīmēja „sirds atrašanās nepareizā vietā”. Tā bija pēdējā reize, kad viņš redzēja savu tēvu. Pusaudža gados Henrijs aizbēga no ieslodzījuma un devās uz Čikāgu. Viņš noīrēja dzīvokli, un kopš tā brīža gandrīz nekas par viņu nav zināms. Mājas viņš pameta tikai un vienīgi tādēļ, lai dotos uz misi, dažkārt pat līdz 5 reizēm dienā, un vienīgais, par ko viņš runāja ar kaimiņiem, bija laikapstākļi, tēma, kas viņu vajāja jau kopš jaunības, 1913. gada, kad Henrijs bija kļuvis par liecinieku

viesuļvētrai, kas iznīcināja visu Ilinoisu. Nevienš nenojauta noslēpumu, ko šis vienkāršais un mazrunīgais vīrs glabāja studijā, savā mājā. Studijā, kura aizņēma gan viesistabu, gan virtuvi.

55.

Kādā septembra dienā Harolds, mediķis, 32 gadus vecs, šķīries un bez bērniem, no Bostonas, bet apmeties Maiami, godīgi sakot, tieši šķiršanās procesā saprotot, ka viņam nepieciešamas pārmaiņas un dzīve kādā siltākā vietā, atradās savā vienstāva mājā, no kuras varēja redzēt piekrasti un tik līdzenu jūru, ka tā atgādināja dzīvsudrabu. Viņš spēlēja tenisu ar 79. gada video konsoli *Atari*, kas pieslēgta televizoram. Pilnīgi melns ekrāns, viens balts kvadrātveida punkts, kas ir bumba, un tikai 2 baltas līnijas, kas kustās augšup un lejup, simulējot tenisa spēlētājus un viņu raķetes. Pusdienlaiks, cilvēki guļ vai mazgājas, žalūzijas ir nolaistas, klusums, un cauri katram raķetes sitienam var dzirdēt *puk*, kas atgādina sirdspukstus. Jau 3,5 gadus viņš nepārstāj spēlēt videospēli un rīt brokastu pārslas ar pienu. Tā ir 78567. reize, kad televizors viņu ir sakāvis. Vīrietis dodas uz virtuvi pēc vēl vienas pārslu bļodas un atklāj, ka tās ir beigušās. Harolds iet uz garāžu, kur, vienā stūrī samestas, glabājas gan tukšās, gan vēl neatvērtās pārslu pakas. Viņš pabiksta kaudzi, ierokas tajā, bet nekā. Pašam par pārsteigumu, visas ir izēstas. Kādā no tukšajām kastēm viņš atrod steigā nobāztas vecas *Converse* kedas. Vīrietis tās paņem rokās, kedas smaržo pēc sūnām, un, neilgi aplūkojis, uzauj tās kājās, iziet dārzā un vieglā riksī dodas lejup pa ielu. Viņam mugurā ir platas bikses, sarkans krekliņš un aviatora stila ādas jaka. Nāk nakts, bet viņš vēl joprojām nav apstājies.

56.

Yam festivālā 1963. gadā, svinot 9. maiju, Ņūbransvikā (Ņūdžersijā) Volfs Vostels organizēja hepeningu, kas bija veidots kā bērnu alegorija, miroņa lomai izvēloties televīziju. Apbedīšanas laikā Vostels ietina televizoru dzelzs stieplēs un apraka to „dzīvu”, aparātam turpinot rādīt kādu programmu. „Televizors bija aprakts, bet tā radītās skaņas varēja sadzirdēt vēl labu brīdi (...) No vienas puses, tā bija izrāde, un tās bija bēres, bet no otras puses, tīrs darbs smadzenēm, iztēlojoties, kā šis objekts turpināja darboties mums neredzamā veidā.”

Video: Primera Etapa, Laura Baigorri

57.

Patiesais iemesls, kāpēc Hosečo rakstīja savu romānu *Palīdzot slimniekiem* un kāpēc ierosināja to popularizēt, reklamējot to uz 50% Madrides reklāmas stabu, un, ka to visu finansēs *Chanel*, nebija vēlme iegūt lielāku peļņu kā parasti, ne arī saieties ar planētas iekārojamākajām modelēm, ne, vēl jo mazāk, ieiet literatūras vēsturē, nē, īstais iemesls bija Vespa 75 CC, baltā krāsā, Pavasara modelis ar vienu vienīgu sēdvietu (tas garantēja, ka cilvēks vienmēr brauks vienatnē). Tieši tas bija viņu visvairāk fascinējošais piedzīvojums: pārvietoties pa Madrides ielām Vespā, tērptam Greiema Hila ādas jakā, policistu brillēs, aplīmētā ķiverē ar aizsargstiklu un ar iPod ausīs. Tāpēc, tiklīdz grāmata tika izdota, katru dienu, pēcpusdienā, viņš aizvēra savas mājeles slēdzeni Windsor tornī un devās apskatīt savu seju, kas dienu no dienas atradās madridiešu acu priekšā. Lai arī kur viņš atrastos, pēkšņi visi Madrides rajoni kļuva līdzīgi, jo tajos visos rēgojās viņa seja. Pirms pusnakts Hosečo apmierināts atgriezās mājās un vakariņās ieēda pāris iepakojumā nopērkamas vārīta tītara šķēles, tām klāt piekožot pilngraudu maizi un iedzerot bundžiņu alus. Tādi ir fakti, tomēr, jebkurā gadījumā, viņa satraukuma izskaidrojums saistībā ar parādīšanos uz reklāmas afišām ir pārlietu virspusējs, acīmredzams, pat neticams, ir grūti tam noticēt. Tāpēc nesen viņš atrada kādu citu; Hosečo devās izmest soda kvīti par nepareizi novietotu transportlīdzekli publiskajā atkritumu tvertnē, kad, ielicis roku tvertnes atverē, viņš sajuta kaut ko, kas izrādījās grāmata angļu valodā; viņš to ielika mugursomā, lai, atgriezies terasē, noskaidrotu, ka tā piederējusi kādai amerikānietei no Jūtas. Grāmatas pirmajā lapā bija izdevniecības ieraksts un pašas autores vārdi, kas angļiski teica „Tam, kurš to atradis. Tagad, ja gribi, vari to izmest. Ar mīlestību, autore. Hanna”. Ieinteresēts viņš tulkoja dzejoli pēc dzejoļa. Šim viņš pievērsās īpaši:

Cik gan šķīsta ir sludināto vārdu vientulība

(afišu dēlis gan ir cita lieta: nav vientulības pasaulē, kura ir viena objekta pārņemta),

Un kalendāra dienu,

Un pie kāda ofisa ziņojumu dēļa piesprausto fotogrāfiju,

Un stacionāro datoru taustiņu,

Un kādas sievietes ģērbtuves atvilktņu,

Un ķīmiskās tabulas elementu: tikai pieejamas teritorijas

(ik pa reizei)

Saviem atbilstošajiem izotopiem.

Viņu spēcīgi ietekmēja rindiņas: *afišu dēlis gan ir cita lieta: nav vientulības/ pasaulē, kura ir viena objekta pārņemta*, un viņš saprata, ka tas varētu būt īstais ceļš pa kuru doties, lai tiktu ārā no sava slēgtā klostera, jo (un šeit slēpjas jautājuma būtība, iemesls, kāpēc viņš pārtrauca rakstīt Markam, vēl aizvien viņu novērtēdams), par spīti parādīšanās reizēm, par spīti paziņošanai par sevi, nē, viņš nemīlēja ne Unabomberu, ne Čorānu, ne Vitgenšteinu, ne Tarzānu, bet bija dziļi nelaimīgs dzīvojot terasē bez normāla darba, kurā veidot draudzību un no rītiem sveicināties, bez bāra, kurā iedzert kafiju, apēst kruasānu un palasīt dienišķo *As*, bez neviena ar ko vasarās doties uz Alikantes pludmalēm, šī iemesla dēļ paliekot tukšajā un karstajā Madridē, kurā vienīgais veids, kā pavadīt, aizpildīt vasaras vakarus, ir pēc saulrieta doties uz tukšajiem kinoteātriem, kas rāda ārpus aprites esošas filmas, ar šiem krēsliem, tik izolētiem un aukstiem kā pie ziņojuma dēļiem piespraustās fotogrāfijas, kā kalendārā apvilktās dienas, kā *stacionārā datora* taustiņi, šie ķīmiskās tabulas elementi, par ko stāstīja dzejolis. Kā tika teikts dzejolī, *afišas stabi ir cita lieta: nav iespējama vientulība pasaulē, kura ir viena objekta pārņemta*. Un viņš pēc tā tieksies.

58.

Tas ir tas, ko pierāda relativitātes teorija – ķermeņos, kas atrodas kustībā, laiks izplešas, respektīvi, ja kāds gaismas ātrumā dodas prom ar kosmosa kuģi un ceļo, piemēram, vienu gadu, skaitot šo laiku pēc sava pulksteņa, atgriežoties uz Zemes, izrādās, ka tur ir pagājuši simtiem gadu. Šis pulkstenis, bioloģija, no kā viņš devies prom, domāšanas ātrums, atbildes skatiens, viss, tāpat, esot kosmosā, ir atpalicis salīdzinājumā ar to, kas palicis uz zemes. Vai Brīvības Statujas galva, kas iznirusi virs smiltīm kādā pludmalē, kur pirms simtiem gadu atradās ieeja Ņujorkā, un Čarltons Hestons, kliezot, „Es jūs nolādu, mērkaķi. Es jūs nolādu.” Formula, kas savieno laiku ar diviem pulksteņiem ir $T/T=(1-v^2/c^2)^{-1/2}$. Bet tas, ja tā notiek, veicina tā saukto Dvīņu Paradoxu. Iespējams, mēs visi esam viens otra izplūdušie dvīņi,

cilvēki, kas dzīvojam atpalcībā no netāliem ceļojumiem gaismas ātrumā. Kad gaisma beidzas, tu mirsti.

59.

Oktobra beigas. Ernesto ienāk savā Bruklinas dzīvoklī, ieslēdz televizoru, noslēdz tam skaņu un apsēžas, lai veiktu pēdējos uzlabojumus vienam no 2 saviem ienesīgākajiem projektiem: Drupu Muzejam. Pārliecināts, ka nākotne slēpjas beigu aplūkošanā, viņš iztēlojas šo muzeju kā ēku, kura īpašas uzbūves un konstruktīvo elementu dēļ varēs jebkurā brīdī sabrukt no nelielā darbu svāra, kas mājās tās iekšienē. Cilvēki varēs doties iekšā un likt likmes, kad tā kritīs, likmes, ko pārvaldīs pilsētas dome sadarbībā ar konsorciju. No ārpuses muzejam būs jābūt pārveidotam, ar celtniem un nepastāvīgām sastatnēm, kas veidotas tā, lai nevienā brīdī nepieskartos fasādei. Viņš paceļ skatu no datora ekrāna, iebāž roku somā un izvelk pārļu krāsas metamo kauliņu, kas nāk no zivs vēdera. Viņš to pamet un uzkrīt 6 bet daļa punktu ir nodiluši, tā nu tas ir 1.

60.

Apkārtējai videi problēmas rada 2 visizplatītākie mūsu planētas dzīvnieki: govys un cūkas. Ir izteikti lauksaimnieciskas valstis, kuras pārkāpj visas Kioto protokolā noteiktās rekomendācijas. Tā iemesls ir šo dzīvnieku radītā gāze, tīrs metāns. Viena govs, kas barota nevis ar kombinēto lopbarību, bet ekoloģisku pārtiku, gada laikā atmosfērā izlaiž 90 kg metāna, kura sniegtā enerģija būtu līdzvērtīga 120 l benzīna. Pirms kāda laika, 20. gadsimta 90tajos gados Londonas *Tate Modern* galerijā tika veikts pētījums, lai noskaidrotu, kas nodara vislielāko kaitējumu gleznām. Pētījuma gaitā izrādījās, ka tās nebija ne japāņu zibspuldzes, ne slikti audzinātu bērnu āboli, pat ne pats laiks, bet gan gāzes, ko gada laikā tur atstāja miljoniem apmeklētāju. Gāze, ko gada laikā emitē 10 ekoloģiski augušas govys, varētu likt automobilim nobraukt vairāk nekā 10 000 kilometru. *Ir jāatbrīvo viss, vai tas būtu šķidrums vai gāze, ko mēs, cilvēki, šeit, uz Zemes, esam apspieduši. Jāļauj, lai tas izplešas. Vienlaikus jāatver visi ūdens krāni katrā no mūsu mājām, baseini, akas un pievadcaurules. Ir jāatskrūvē visi gāzes baloni, jāatbrīvo citās iekārtās saspiestais gaiss, ledusskapjos, gaisa kondicionieros, jāizlaiž medicīniskās gāzes no slimnīcām, gāzes no vēdera, viss. Agrāk vai vēlāk tas tik un tā notiks. Nav nekādas jēgas turpināt likt šķēršļus tam, ko kosmosa pētnieki sauc par Visuma izplešanos.*

Pēc 8 nogulētām stundām Vladimirs, 11 gadus vecs blondīns, modina Rašu, savu mazo brāli, iespējams, pat dvīni, jo patiesībā neviens nezina, cik viņam ir gadu. Naftas vada iekšienē viss ir tumšs un pašu teikta atbalsošanās atkal rada sajūtu, ka viņi nav vieni. Naftas smarža, kas vēl aizvien ir iesūkusies sienās, notur viņus nemitīgā apjukuma stāvoklī, kas, tā kā viņiem ir skaidrs mērķis, pārvērš to apsēstības pilnā nepieciešamībā vienmēr, visu laiku doties uz priekšu. Rašs sūdzas, ka viņam sāp vēders. Tā nu viņi pabrokasto, izdzerot vitamīnu kompleksu. Vlads viņam saka, Vai dzirdi skaņas, kas nav mūsu atbalss? Nē, neko nedzirdu. Jā, Raš, ieklausies. Nu labi, kaut ko dzirdu, bet tas ir sāpošo ausu dēļ. Nē, nē, klau, paspīdini ar lukturīti uz griestiem. Gaismas stara apspīdēta, ir skaidri redzama apļveida lūka, no kuras nokarājas salokāmas kāpnes, kuras viņi tūlīt izvelk, pakāpdamies viens otram uz pleciem. Vladimirs noskrūvē rokturi, maigi atver vāku un uzmanīgi paceļ skatienu. Izskatās pēc viesnīcas vestibila, liela un tukša. Viņš izkāpj, uzvelk augšā brāli, un abi apklust. Viņi skrien pie durvīm, bet tās ir aizslēgtas; dubultie un nostiprinātie logi arī. Puikas paskatās caur stiklu un redz brūnu stepi, ko klāj liels daudzuma sniega; tā ir izraibināta ar antenām un radio un televīzijas uztvērējiem, sāk krēsot. Tajā pašā vestibilā kāds kabatas radio atskaņo balsi, kas runā nepazīstamā valodā, un ko viņi bija izdzirdējuši naftas vada iekšpusē. Vairākas stundas bērni apskata galvenās ēkas daļas, kino projekcijas zāles, ēdnīcas, virtuves, guļamistabas un istabas ar skaņas izolāciju, kuru plauktos ir vertikāli sakrauti parčī spēļu galdiņi. Ejot garām labierīcībām, mazais saka, Man ļoti sāp vēders, es iešu uz tualeti. Es arī. Pēc dažām minūtēm Vlads pirmais, un pēc tam Rašs iziet no turienes ar 1 cm garu svina koferi, ko viņi nomazgā un pēc tam atver. Iekšā uz divkrāsainas kapsulas viņi izlasa *Jods-125. Radioaktīvs*. Nepārmijot ne vārda, viņi tās iemet mutē un, uzdzerot ūdeni, norij. Virtuvē bērni atver gaļas konservu bundžas, pienu un 4 krāsu džemu, ko kāri rij, kamēr ir pieēdušies, un tad pārguruši nokrīt uz matračiem kādā istabā ar televizoru un digitālu pulksteni, ko viņi nesaprot. Pēc 9 stundām viņus pamodina radio, bērni vēlreiz paēd un steidzīgi atver lūku, lai dotos atpakaļ naftas vadā. Pirms to pilnībā aizvērt un turpināt ceļu, Vlads uzmet aci stikla griestiem, kuros pēdējo reizi redz savu acu atspīdumu. Viņa brālis neizdara pat to.

62.

Tavs vārds bija sinonīms alternatīvajam rokam. Tu juties atvieglots, kad „izgāji no modes”? Patiesībā man vienmēr ir šķitis smieklīgi, ka mani saista ar lielāko daļu tā laika grupu, tāpēc es nekad to neesmu uztvērusi pārāk nopietni. Tāpēc nekas nemainījās arī brīdi, kad tas beidzās. Tas ir kā ar mušām – tās var būt kaitinošas, tomēr drīz vien kļūst garlaicīgi un viņas dodas uz kādu citu vietu.

Intervija ar Stīvu Albīni,

grupas *Shellac* producentu un līderi,

Pops pēc popa beigām.

Pablo Hils, Ediciones Rockdelux, 2004

63.

Haralds jau ir devies cauri Floridai, lai ieskrietu Džordžijā, to šķērsotu, dotos uz Alabamu un turpinātu skrējienu. Kopš viņš pameta savu Maiami māju un spēļu konsoli, viņš tikai skrien un vēl arvien nav atgriezies. Vīrietis apstājas, tikai lai pagulētu, visu pārējo viņš dara skrienot. Katru reizi, kad viņš nonāk krustojumā, viņš uz labu laimi izvēlas ceļa atzaru, tā iezīmējot līkumainu ceļu, ko atceras redzējis bērnībā uz gultas kājas; tas bija ķirņu izgrauzts un atgādināja Amerikas kontinentu (nesen kāds norādīja uz tā un smadzeņu izliekumu līdzību). Platas bikses, sarkans kreklis, aviatora stila ādas jaka un Converse kedas kājās. Nekas viņam nenorāda ne uz to, ka vajadzētu turpināt ceļu, ne to, ka vajadzētu apstāties, viņš izvēlas vidusceļu, inerces likumu, ko postulējis jau Ņūtons: ikviens ķermenis turpina kustēties savā trajektorijā ar noteiktu ātrumu, ja uz to neiedarbojas kāds cits spēks. Haralds šobrīd ir noslēdzis savu prātu, tāpat kā miesa mēdz aizvērties pēc ķirurģiskām operācijām. Tas ir viens no noslēpumiem, kas viņu visspēcīgāk vilināja laikā, kad Haralds bija mediķis Bostonā: kāpēc ķermenis, lai arī pakļauts asiņainām operācijām, vienmēr mēģina aizvērties, sadziedēt savu ievainojumu, no jauna radīt tumsu sevī tā, it kā gaisma, kas ārpusaulē ir dzīvības pazīme, tur, iekšā, nozīmētu nāvi. Tagad Haralds skrien, palielina ķermeņa masu, un tā, ar katru reizi, gaismai būs arvien grūtāk iekļūt iekšpusē, ķermeņa centrā, kuru, vienreiz aptraipot, tam vairs nav glābiņa. Tālu prom

kāds melnbalts televizora ekrāns rada šo gaismu un tūkstošiem tenisa partiju, kurās pats sevi uzvar ar vienu vieglu *puk*. 3057 km noskrieti, un nevienas vienīgas atmiņas.

64.

Belmesas sejas ir parādība (ierasti raksturota kā paranormāla), kas Reālu ielā 5, Moraledas Belmesā (Haena, Spānija), eksistē kopš 1971. gada. Tā ir viena no Spānijā zināmākajām tā sauktajām *neizskaidrojamajām parādībām*, kas vēlāk iedvesmojusi milzīgu skaitu grāmatu tapšanu, kā arī bijusi viens no pagrieziena punktiem spāņu sabiedrībā Franko ēras beigās. Ir cilvēki, kas starptautiskā mērogā to uzskata par „bez šaubām, vienu no svarīgākajām 20. gadsimta neizskaidrojamajām parādībām”.

Pirmās ziņas par šo parādību tika publicētas vietējā avīzē 1971. novembrī un pēc tam strauji un izpušķoti izplatījās visos laikmeta medijos. Kāda Belmesas kaimiņiene, Marija Gomesa Kamara, apgalvoja, ka tā paša gada 23. augustā viņas virtuves grīdas cementā pēkšņi parādījās liels traips skaidri iezīmētas cilvēka sejas formā. Marijas Gomesas vīrs, Huans Pereira, un abu dēls Migels nolēma kasīt cementu tik ilgi, līdz šis mitruma veidotais traips pazudīs. Tomēr, kā vēsta šīs stāsta galvenie varoņi, pāris dienas vēlāk tas atkal parādījās cementa slānī. Tā neapšaubāmi bija vīrieša seja, vaļēju muti, atvērtām acīm un garām, tumšām līnijām, kas atgādināja ūsas. Nākamajās dienās uz virtuves un gaitēņa grīdas parādījās arvien jaunas sejas, kas pievienojās sākotnējai, parādījās un izzuda, aizstāja iepriekšējās vai pārveidojās no vienas citā, nemitīgā kustībā, kas nav beigusies līdz pat šodienai.

[http://es.wikipedia.org/wiki/Caras_de_B%C3%A9lmez]

65.

Otrā mēneša svētdiena, Antons dodas tieši uz lietoto datoru rezerves daļu veikalu, kas, bez šaubām, atrodas zem gadatirgus telts. Vecīt, Baktērij, atkal šeit, cik gan laika pagājis, viņam saka puisis ar skaņu karti rokā. Jā, Fēliks, sen neesmu bijis, parādi, kas tev te ir! Nu, tieši tev es glabāju šos datorus 2 386, 1 *Pentium I*, un 5 286, ko man par labu cenu pārdeva Santjago slimnīcā. Superīgi! Es ņemu visus, neskatoties. Viņš iekāpj mašīnā un dodas augšup pa ceļu, kas ar katru reizi kļūst arvien vairāk aizaudzis, jo ārā no mājas viņš dodas arvien retāk. Izņemot džemperu ar sarkaniem un zaļiem rombiem, portatīvo datoru kaudze ir vienīgais, kas atrodas *Ford*

Fiesta. Nokļuvis mājās un iekārtojies darbnīcā, viņš izņem no datoriem procesorus, to karkasus samet kaudzē, un no katra procesora atdala cieto disku, kādu melnu kompaktu un taisnstūrveida plānotāja izmēra ierīci, kas iekļauj tūkstošiem miljonu vairāk informācijas nekā viens plānotājs. Viņš paņem urbi ar plānu uzgali un apgādā katru no cietajiem diskiem ar caurumu, tādu, kam cauri iziet zvejas aukla, aukla, kurai savukārt viņš otrā galā piesien akmeni. Šo disku-akmeņu kopumu viņš atbalsta pret otru tādu pašu uz grīdas esošu kaudzi, kas stāv blakus petrolejas plītij, un atkārto šo procesu ar 7 atlikušajiem cietajiem diskiem. Tad viņš piesēžas pie datora, lai pārbaudītu, kā lejuplādējas filma *Pēdējais dzīvais vīrs*. Neilgi pēc tam Antons zem loga izdzird Eloja, jūras pīlīšu ķeršanas biedra, balsi. Anton, ko dari? Neko, tūlīt nākšu lejā! Nāc, vecīt, beidz darīt Baktērijas lietas, un sagatavosimies darbam! Ejot uz Eloja māju, viņi nogriežas pa īsāko ceļu, kuru Antons sakās ļoti labi pazīstam un kurš paslēpies aiz irbulenēm, kas ieskauj eikaliptus. Pēc dažām minūtēm, Skaties, skaties, saka Antons, šis ir skudru pūznis, par kuru tev stāstīju. Pusotru metru garš tornītis, darināts no irdenas, sakošļātas zemes un nezāļu kriptatām. Velns, saka Eliots, Cik daudz caurumu. Viņš paņem akmeni un no visa spēka to met. Nē, nē, kretīn! Saka Antons, Neiznīcini to! Trieciena brīdī nelīdzena, līdz šim vēl neatklāta daba izveido nervozu, vienmērīgi vibrējošu melnu punktiņu līniju. Elojs dodas prom. Antons kādu laiku paliek vērojot.

66.

Toreiz tika atrasts ezerā peldošs līķis. Seja tam bija vērsta augšup, un labā acs, vienīgais, kas palicis pāri neskarts, bija atvērta, un nekas neliecināja par cilvēka agresiju. Pateicoties ūdenim, ķīmisko elementu pārpilnībai ezerā, florai un faunai, kas bija radušas vietu zarnās un citos aizgājēja iekšējos orgānos, ķermeņa apjoms bija pieaudzis gandrīz 2, precīzāk, 1.87 reizes. Marlona Brando šausmīgais tuklums kādā Vjetnamas mežā, kamēr tauriņi viņa acu priekšā dungo *This is the end*, Taksists, kurš izgāžas, jo vērš savus ieročus nevis pret cilvēkiem, bet precīzi pret lietām, aizvietotājs, kurš beigās izrādījās viens no labajiem, Ingrīdas Bergmanes seja, redzot, ka Stromboli vulkāns izvirstot neizmet gluži karameles, bērns, kurš teica „dažkārt es redzu mirušos”. Beidzot tika atrasti masu iznīcināšanas ieroči, patiesībā bija tikai viens. Tas bija noslēpts diktatora kuņģī.

Kādā piektdienas pēcpusdienā tālumā, kur noliktavas pārklājas ar Brīvības Statujas apmetni, Ernesto redz tumši brūnu mašīnu un iekšpusē kādu stāvu. Viņš to vēro jau, kopš sāka krēslot, jo no mašīnas iekšpuses nāca vibrējošs spīdums, kas brīžiem kļuva spožāks un brīžiem pieklusā, taču ne brīdi nekļuva pavisam spilgts, bet arī pilnībā nenodzisa. Ernesto bija drošs, ka tas ir priekšnieks, kas vēro viņa darbu celtnī, noteikti kļuvis aizdomīgs kāda kolēģa baumu dēļ, tāpēc tajā dienā puisis neveica savu ierasto zvejas rituālu, bet gan mierīgi izslēdza celtni, mājīnā pārgērbās, visu salika Atlanta '96 un devās mašīnas virzienā; tā atradās pa ceļam uz autobusa pieturu. Līdz pat brīdim, kad Ernesto atradās gandrīz pie mašīnas, viņš nesaprata, ka iekšā sēdošais nebija priekšnieks, bet gan kāda sveša sieviete, turklāt transportlīdzeklis bija darināts no koka. Rupjš, gandrīz *akmenī izcirsts* un veidots, nepievēršot uzmanību niansēm. Standarta izmēra, iespējams nedaudz pagarināts, bet no vietas, kur vajadzētu atrasties motoram, patiešām rēgojās spīdums. Iekšā sēdošā, korpulenta, tomēr ar labu augumu apveltīta sieviete ar gaišu ādu un tumšām acīm, atvēra durvis, kas viegli turējās savās eņģēs, un teica, Piedod, ka traucēju, vai varu tev uzdot jautājumu? Ernesto neatbildēja, tāpēc viņa turpināja, Šajās dienās es redzēju, kā tu makšķerē, un es arī gribētu pamēģināt. Ernesto nezināja, kā reaģēt, tikai atteica, Ā, labi, klau, nu labāk rīt, tagad es steidzos. Šie vārdi nāca no viņa mutes, bet patiesībā viņš bija pārliecināts, ka šī trakā nākamajā dienā vairs neparādīsies. Tomēr parādījās gan. Neilgi pirms maiņas beigām viņš atkal starp noliktavām sazīmēja grubuļaino automobili stāvošu kā iepriekš, ar to pašu spīdumu. Lai izbeigtu šo komēdiju, Ernesto devās pie viņas. Sievietes seja, tikai skice tumsā, nemaz nekļuva satraukta, kad viņš teica, Klau, ko, pie velna, tu no manis gribi? Un viņa izkāpa no mašīnas, un atbildēja, Vēlreiz atvainojos, negribēju tevi apgrūtināt, es esmu tikko atbraukusi no Losandželosas, un man nav, kur iet, nav, ko ēst, un es iedomājos, ka tu varētu man iedot kaut ko no šīm zivīm. Ernesto neveikli atvainojās un aicināja viņu doties tuvāk celtnim, uz ko viņa atbildēja, Es tevi līdz tam aizvedīšu ar mašīnu. Un kas ir tā gaisma, kas nāk no motora? Viņš jautāja, pirms iekāpa un aizvēra durvis. Tā ir uguns, viņa atbildēja. Tā ir mašīna no koka, kas barojas ar koku, viss ir no koka, koks uz koka, koks pret koku. Ernesto pamanīja, ka, patiešām, no koka bija veidotas riepas, sēdekļi, stūre, piekariņi, viss. Logiem nebija stiklu, bet gan žalūzijas, un zem motora pārsega pilnā sparā dega koks. Es to uzbūvēju, viņa teica, kamēr kontainers tika

iegremdēts ūdenī, No kāda būvobjekta paneļiem, tur, Losandželosā, tāpēc var redzēt, ka šur tur vēl aizvien ir cementa paliekas un zīmuļu pēdas no celtnieku aprēķiniem, klau, uzmanīgi, skaties, cik zivju! Bet, teica Ernesto, Tu gribi teikt, ka ar šo krāmu esi atbraukusi no Losandželas? Protams! Jā, vecīt, tici man, tas nemaz nav tik sarežģīti, man bija jābrauc, izvēloties ceļu, uz kura vienmēr atradās kokzāģētavas vai meži, nedaudz līkumoti, bet tā nu ir, Ziemeļamerikā tas ir vienkārši, nonākot Ņujorkā, man tikai vajadzēja tikt līdz pilsētas robežai, tādās vietās vienmēr ir koka plāksnes, ko ostas krāvēji tev iedod dedzināšanai, bet pēc tam nācās risināt pārtikas problēmu, pirms pāris dienām es paliku bez naudas. Ernesto nopūtās. Viņi nokāpa no celtna un uz dullo izvēlējās lomu. Viņš paņēma 2 mazus gabalus, viņa iekrāva trīsreiz vairāk mašīnas aizmugurējā daļā. Viņi atvadījās. Ernesto ejot skatījās atpakaļ. Viņa nekustīgi stāvēja, skatoties liesmās. Viņš iekliedzās, Nekur neiesi? Nē, es guļu mašīnā, ir silti!

68.

Saigona, nolāpīts, vēl aizvien esmu tikai Saigonā. Arvien ticu, ka atkal atmodīšos džungļos. Kad sava pirmā atvaļinājuma laikā biju mājās, bija vēl sliktāk. Es pamodos, un apkārt nebija nekā. Ar sievu gandrīz nesarunājos, vienīgi tik daudz, lai pateiktu „jā” viņas prasībai šķirt laulību. Kad es biju šeit, vēlējos nokļūt tur. Kad biju tur, domāju tikai par atgriešanos džungļos. Esmu šeit jau nedēļu. Gaidu kādu misiju. Zaudējis cerības. Katra minūte, ko pavadu šajā istabā, mani padara arvien vārgāku, un katra minūte, ko Čārlijs, kā mēs saucam Vjetkongu²¹, pavada džungļos, padara viņus stiprākus.

Mūsdienu Apokalipse Francis Fords Kopola

69.

Bet toreiz, Hota stāsta 5 draugiem un Sandrai, kas sapulcējušies ap alus kausiem, Notika tas, ko neviens negaidīja, Madridē, milzīga olimpiskā lāpa, debesskrāpis, saukts par Vindzoru, sāka degt 11:30 naktī, ugunsdzēsēji nespēja neko izdarīt, dūmu stabus varēja redzēt no blakus pilsētām, ugunsgrēks nenorima līdz pat nākamās dienas pusdienlaikam, un tūkstošiem iedzīvotāju pēc tam, kad bija nopirkuši rīta maizi un avīzi, devās skatīties, kā tajā saulainajā svētdienas rītā, februārī, tiek sakropļota ēka. Vienlaicīgi tajā pašā pilsētā norisinājās Mūsdienu mākslas izstāde,

---

²¹ Dienvidvjetnamas Nacionālās atbrīvošanas fronte

ARCO, jūs jau zināt, un tajā dienā izstādes apmeklējums samazinājās par 50%. Redz, sakiet, kam cilvēki deva priekšroku? Es pats jums atbildēšu, skaidrs, ka viņi izvēlējās skatīties uz kūpošo ēku, patieso mākslas darbu. Un, ja neticat, pamēģiniet! Ja šeit kāds iedegtu fosforu, jūs redzētu, kā, neapzināti, visi pievēstu skatienus šai liesmai. Tomēr ir vēl viena lieta, bet uzmanīgi, tas ir noslēpums, es zinu, ka tas bija mākslas darbs, jo es biju tas, kurš to radīja.

70.

Un Hulio raksta, *Ak, Maga, katru reizi, kad redzu sievieti, kas atgādina tevi, manī ieplūst apdullinošs klusums, filozofiska un kristāldzidra pauze, kas beidzas, skumji sabrūkot, kā slapjš lietussargs, kas aizveras. Tieši lietussargs, Maga, varbūt tu atceries to veco lietussargu, ko ziedojam grāvim Montsorī parkā kādā ledainā marta pievakarē? Tu biji to atradusi Konkordijas laukumā, jau laiciņu atpakaļ, un bieži izmantoji, lielākoties, lai metro un autobusus baksētu cilvēkiem sānos, vienmēr neveikla un izklaidīga, domādama par plankumainiem putniem vai zīmējumiņu, ko mušas veidoja uz mašīnas jumta, un tajā vakarā uznāca pēkšņa lietussgāze un tu lepni gribēji atvērt lietussargu brīdī, kad ienācām parkā. Tajā mirklī tavās rokās uzplaiksnīja aukstu zibeņu un melnu mākoņu posts, saplosītiem auduma gabaliem karājoties starp dzirksteļojošo, salauzto lietussarga karkasu, un mēs smējāmies kā traki, vienlaikus mirkdami lietū, domājot, ka lietussargs, kurš tika atrasts laukumā, ir pelnījis godpilnu nāvi kādā parkā.*

Un nākamajā rindiņā sekoja:

Akumulācijas punkta definīcija: Ja kopums S ir ieslodzīts telpā R_n un punkts x pieder R_n , tātad šo x dēvē par S akumulācijas punktu, ja katra atvērtā n -lode, kas novietota x , $B(x)$ iekļauj sevī vismaz vienu S punktu, kas nav kopīgs ar x .

Akumulācijas punkta paraugs ir tādu objektu kā zibensnovēdējs vai pamesta lietussarga smaile augšējie un apakšējie punkti.

71.

Kāds vecs vīrs, tomēr ne pensionārs, kurš dzīvo 6. stāvā, 4^a kāpnēs, P korpusā, sēž pie kāda skaidu plašu galda. Ulan Erge. Skatās pa logu. Kokvilnas kapuces, kas klāj ēku – nebeidzamas palagu apvienošanas rezultāts – viņam neļauj redzēt cauri

stiklam. Šajā ziemā vecajam vīram, tomēr ne pensionāram, ir paveicies, jo sagādīšanās dēļ virs viņa stikliem atrodas palagi ar diezgan daudziem iztēli rosinošiem traipiem. Tajos redzama šāda tāda ar tinti rakstīta frāze, pat pa kādam galvas un rumpja siluetam, kā arī to Padomju Savienības iedzīvotāju organisko atlieku pēdas, kas koncentrācijas nometnēs ar šiem palagiem centās sevi pasargāt no aukstuma. Tā kā palagi atrodas stikla otrā pusē, šī otrā āda nedz smird, nedz rada neērtības un kļūst par izklaidējošu ainavu 6 ziemas mēnešiem, kuros nav iespējams redzēt klajas debesis. Ir ierasts izklaidēties, skatoties šajās tikko jaušamajās auduma kompozīcijās un, it kā pētot mākoņus, piešķirt tām ikdienas priekšmetu apveidus, vai arī izdomāt stāstus par vīriešu un sieviešu nodarbēm šajos palagos un sekrētiem, ko tur atstājuši viņu ķermeņi. Daži kaimiņi šādi sanāk kopā, un namatēvs viņus izklaidē ar stāstiem par savas ainavas vēsturi, rādot ēnas, zīmes, traipus. Pārējie tikmēr uzmanīgi klausās stāstā, dzerot karstu ūdeni, kam pievienots šņabis un cukurs.

72.

Pirmās rudens vētras lietus lāses daudzās pa mājeles šiferi. Marks, guļot gultā, skatās griestos un domā par Henriju J. Dardžeru. Marka apsēstība ar Henriju J. Dardžeru, šo vīrieti, kurš ieslēdzies savā Čikāgas mājā rakstīja un gleznoja dīvaināko darbu literatūras vēsturē, šo vīrieti, kuru Marks uzskata par absolūtu fermionu, izcilu vientuļnieku, bija sākusies negaidīti, sakņojoties kādā Sufjana Stīvensa CD, ko puisim bija uzdāvinājusi Sandra. Ja runājam konkrētāk, diskā *The Avalanche*, un, vēl konkrētāk, dziesmā „The Vivian Girls are Visited in the Night by Saint Dargarius and his Squadron of Benevolent Butterflies”. Sandra neko nezināja par Sufjanu Stīvesu līdz nejauši ieraudzīja viņu Londonā, kādā uzstāšanās reizē, mākslinieka jaunākā diska prezentācijā. Dziedātājam mugurā bija Teksasas degvielas uzpildes stacijas kreklis, džinsi un lieli tauriņa spāni uz muguras, izraibināti ar purpuru un savādām krāsām; viņam trinkšķinot ģitāru, tie kustējās. Vairāki virvēs iekārti eņģeļi lidinājās virs skatuves, rokās turot mazas arfas, kamēr dziedātājs visu ietina Vidējo Rietumu *folk* melodijās. Kad nākamajā dienā Sandra devās nopirkt CD, dziesmas nosaukuma dēļ viņa zināja, ka tajā esošā mūzika atdzīvināja Henrija J. Dardžera radīto Visumu. Viņa to nekavējoties ielika aploksnē un nosūtīja Markam. Pirmās rudens vētras lietus lāses daudzās pa mājeles šiferi. Marks neko nedara, vienīgi guļ gultā un skatās griestos. Visu laiku no jauna skan dziesma „The Vivian Girls are Visited in the Night by Saint Dargarius and his Squadron of Benevolent Butterflies”, kura mazāk nekā 2 minūšu

laikā atjauno milzīgu purpura un pastelkrāsas tauriņu spārnu vēzienus un puskaulu, gandrīz iemigušu meiteņu draiskulības. Gan dziesmā, gan mājēlē iestājas nakts.

73.

Antonam ir teorija, ka visa informācija, kas atrodas datoru cietajos diskos, paslēpta un pārveidota par digitalizētiem vieniem un nullēm, nekad netiek pazaudēta cietā diska formatēšanas dēļ, bet gan tāpēc, ka diska nelietošanas gados norisinās spontāns process, kas digitālo informāciju pārvērš par analogo. Šo procesu var ieraudzīt materializējušos kādā substancē, kas izdalās, biezā un zili-dzeltenīgā; tā tiek saukta par *informatīnu*: tīra informācijas ķīmija, kam ir savs DNS. Ņemot vērā, ka informācija nerodas no jauna un arī nebeidz eksistēt, tikai pārveidojas, un tā kā jūras pīlītes ir vienīgā dzīvā būtne, kas aug uz nežēlīgās robežas, no kuras nemitīgi saņem informāciju par visu dabā notiekošo procesu kopumu (pateicoties tam viņām piemīt izteikts gaļīgums un intensīva garša), Antona sapnis ir nodot visu kompaktdiskos esošo *informatīnu* jūras pīlītēm. Tās padarītu savu garšu intensīvāku, domājams, nezaudējot jūras tradicionālo smaržu, un reizē kļūtu lielākas. Pārveidot kādas fotogrāfijas, kas uzlabotas ar *Photosph*, vai kādu vecu dzejoli, kurā *Word* ir atzīmējis kļūdas, vai arī programmā *Excel* sastādītus grāmatvedības rēķinus, vienā vienīgā ēdamā muskulī.

74.

Pēc vairākām dienām, kuru laikā sieviete ar koka mašīnu nedeļa par sevi ne ziņu, viņa atkal parādījās kādā piektdienas pēcpusdienā, tūlīt pēc tam, kad Ernesto beidza zvejojot. Viņa silti sasveicinājās un izskatījās sliktāk nekā iepriekšējā reizē. Ernesto bija daudz runātīgāks. Viņš uzzināja, ka meiteni sauc Kazjana, no aizmugurējā sēdekļa viņa izvilka šņabja pudeli; abi sāka dzert un attapās šķērsojot Bruklinas tiltu koka mašīnā, dodoties Ernesto mājas virzienā. Tur viņi pagatavoja maltīti no zivīm un dzēra līdz vēlai naktij. Ernesto viņai stāstīja par saviem arhitektūras projektiem, viņa, ka ir Eiropā labi zināma čečenu izcelsmes māksliniece. Meitene bija ieradusies Ziemeļamerikā, lai uzņemtu dokumentālu filmu, kuras mērķis bija iemūžināt cilvēku reakciju brīdī, kad viņi redz braucam koka mašīnu. Viss ir uzfilmēts, viņa apgalvoja. Holandieties Justs Honidžns to jau ir darījis Eiropā, Kazjana teica, Un es gribēju izmēģināt šeit, Amerikā cilvēki ir citādi, būtu interesanti salīdzināt 2 filmas, tomēr man ir beigusies nauda, un es neesmu īpaši apmierināta ar

rezultātu, turklāt kompānija, kurai veidoju šo filmu, jau vairāk nekā mēnesi nav no manis saņēmusi ziņas, tā vai citādi, esi dzirdējis par Justu Honidžnu? Nē, neesmu neko par viņu dzirdējis, saka Ernesto, vienlaikus nokozdams asti kādai zivij, kas palikusi uz šķīvja. Viņi turpināja dzert, tomēr Kazjana dzēra vairāk. Viņa norija malku alkohola un teica: „alkohols vienkārši nenonāk manā kuņģī, bet gan citā vietā, kas ir tikai mums, čečeniem. Ielej man vēl vienu”. Kad nākamajā dienā viņi pamodās, spīdēja spoža, bet auksta janvāra saule, ārā bija snidzis. Kad Ernesto pavēra žalūzijas, lai paskatītos laukā, gaisma apspīdēja viņa seju. Starp *Chrysler* un *Pontiac* stāvēja sniega apsegta koka mašīna, šķita, ka tai nozagta riepa. Kazjana vēl joprojām dīvēnā gulēja, un viņš izmantoja izdevību noiet lejā pēc virtuļiem un kafijas. Pēc stundas viņa apsēdās pie galda un kafijas garaiņi apslēpa meitenes seju. Kazjana sāka smieties brīdī, kad Ernesto nostājās aiz viņas krēsla, lai izmēģinātu to, uz ko nesadūšojās iepriekšējā naktī – noslidināt no pleca krekla lencīti. Meitene iecirta Ernesto plauku, viņu atgrūžot, un pēc tam runāja par Beringa jūras šaurumu, kur ūdens vietā ir adatas, un par kādu kuģi tur, starp metāla viļņiem.

75.

Šajos krūmainajos līdzenumos, kas ir visapkārt Vartana cūku fermai, ir tikai viens perfekti noasfaltēts ceļš, kas savieno ēku ar Azerbaidžānas zemēm, pirms tam šķērsojot Kalnu Karabahas Republiku. Šo tumšā asfalta un balto, raustīto līniju siluetu, 20 ģimenes, kas uzrauga cūkas, sauc par „skolu”, jo tieši tur azerbaidžāņu armijas karavīri savos 4x4 džipos apmācīja šaušanai kustībā tos civilos iedzīvotājus, kas vāca zarus, lai iekurtu ugunsgrūkus vai guldītu uz tiem ganāmpulku. Karavīri lika likmes, lai redzētu, kurš spēš uzminēt, kura cilvēka šāviens mērķī nokļūs visātrāk. Pēc kara bez karavīriem un iedzīvotājiem, kuri tam piešķīra dzīvību, uz šī ceļa vairs nekas nenotiek. 20 ģimenes reizēm dodas kopīgā pastaigā pa šo ceļu, bruņojušās ar sālītu cūkgaļu, maizi un vīnu, vienmēr apsēžas ieturēt launagu kādā jaunā vietā, bet vienmēr šķiet, ka tā būtu tā pati, jo šis līdzenums ir pilnīgs Eiklīda ainavas atkārtojums. Ēdot viņi dejo un dzied. Šad un tad tālumā var redzēt kādu ēzeli, kas pastaigājas pa bezdarbībā stāvošām dzelzceļa sliežu līnijām. Pāris reizes viņi ir aizgājuši arī līdz Kalnu Karabahas Republikai, kur atrodas maza, ložu sacaurumota pilsēta bez iedzīvotājiem. Tajā saglabājusies tikai viena UPS pasta sūtījumu nodaļa ar vienu vienīgu darbinieku. Tur Arkādijs, grupas vecākais, kādu dienu pamanīja uzrakstu uz kādas no šo māju fasādēm; ar otu bija rakstīts „pārdod taukus”, tad nosvītrots, un tieši apakšā rakstīts

„pārdod veļasmašīnu”, arī tas nosvītrots, un tieši apakšā, nenosvītrots, „pārdod māju”. Tagad visā teritorijā bija ierīkots Dabas Parks. Tieši vecais Arkādijs bija tas, kurš vienā no šīm ekskursijām, kamēr pārējie mēģināja iedegt ugunsgrēku, lai uzceptu kartupeļus un cauraugušu cūkas šķiņķi, apgūlās nedaudz nomaļus zem krūmiem, kas ierindoti starp aizsargājamajiem augiem, un pamostoties zem galvas pamanīja kaut ko cietu. Viņš neveikli atšķīra zarus un atrada kompaktdiska vāciņu. Tas bija *Sargent Pepper's Lonely Hearts Club Band* ne pārāk labā stāvoklī. Iekšā nebija ne diska, ne tārpas, ne zemes, ne *vientuļo siržu*, nekā. Tukšs. Pēc launag-vakariņām viņi, kā vienmēr, dungodami dziesmas un vadīdamies pēc Vertana augšbēniņu gaismas punkta, kas maigi mirgoja kā uzsūcošs gaismas sūklis, atgriezās mājās. Reizēm viņus apsteidza kāda kravas mašīna, kas veda apstrādātas cūku ādas, vadoties pēc tās pašas gaismas.

76.

Viena no posthumānisma galvenajām pazīmēm, kā uz to norāda pats nosaukums, īpašs humānisma paveids. Kā to skaidro Ekstropija Institūta Transhumānisma Deklarācija „Transhumānisti noved humānismu daudz tālāk. Caur zinātņu un tehnoloģijām, savienojumā ar kritisku un kreatīvu domāšanu, viņi met izaicinājumu cilvēka domāšanas robežām. Mēs apšaubām novecošanas un nāves neizbēgamību un meklējam iespēju turpināt mūsu intelektuālo, fizisko un emocionālo spēju attīstību. Mēs cilvēci redzam kā īslaicīgu attīstības fāzi lielajā, evolucionārajā inteliģences attīstībā. Mēs iestājamies par zinātnes izmantošanu, lai paātrinātu pārcelšanos no cilvēka uz pārcilvēka stadiju.”

Eižens Takers, „Fakti, veidoti no miesas”

Žurnāls *Zehar*, nr 45, 2001

77.

Stīvs ir pavārs, administrators, ideju ģenerators un pārvaldnieks Stīva Restorānā, Orandžas ielā, Bruklinā, vietā, kura darbojas kā ideju laboratorija. Pollija, viņa sieva, apkalpo un novāc galdiņus. Sākotnēji šī vieta bija grausts, un izskata ziņā tāda tā ir vēl joprojām, tomēr laika gaitā viņi ir ieguvuši slavu un šobrīd, lai rezervētu galdiņu, jāgaida 3 vai 4 mēneši. Parasti Stīvu, korpulentu un ar lielu vēderu, var redzēt stāvam pie plītīm karakula mētelī gandrīz līdz grīdai, kas skatienam atsedz tikai

zeķes; viņš bezmērķīgi bļautās, kamēr klienti gaida pasūtījumu. Uz galdiņiem nav ēdienkaršu, un nav arī iespējams palūgt, lai tās atnes. Viesis apsēžas pie galdiņa, ko klāj rūtains galdauds. Galda vidū stāv trauciņi ar etiķi, sāli un pipariem, kā arī lampiņa; trauki tiek atnesti pēc tam. Tas, ko šeit pasniedz, ir atkarīgs no Stīva garastāvokļa. Viens no variantiem ir ar polaroīdu fotoaparātu slepus, caur caurumu virtuves sienā, uzņemtas viesu fotogrāfijas, ko apviļā olā un apacept tā, ka, noņemot olu, atklājas pārveidoti priekšmeti un sejas. Otrs pasniegtākais ēdiens ir elektriskie vadi trīs krāsās (fāze, nulle un zemējums), mērcēti olīveļļā, kam pievienots Libānas ķiploks. Vēl piedāvājumā ir kabatas izmēra grāmatiņa sīrupā, kas kā aukla saritināta traukā un iemērcta sīrupā tā, ka cukurs pielīp tikai tinteī, ar kuru rakstīti burti. Kristalizējoties tas piešķir burtiem reljefu. Vai arī piparos marinēts literāru darbu lapu karpačo, piedāvājums atkarīgs no tā, ko Stīvs ir atradis lietoto grāmatu tirdziņā, tas var būt: 1) Keauka *On the Road* vai 2) Amerikas Savienoto Valstu Konstitūcija, vai 3) Migela Servantesa *Dons Kihots*. Tagad viņi pasniedz arī krāsni ceptus, tukšus CD, kas izliecas un sačokurojas kā žāvēta cūkas auss, un to viņi piedāvā tiem musulmaņiem, kuri, būdami ļaunuma simboliskā izpausme, vēlas reizi par visām reizēm 21.gs tikt atbrīvoti no ļaunajiem gariem. Visus ēdienus pasniedz pats Stīvs, kurš iznāk no virtuves ar augsti paceltiem šķīvjiem un neapslāpētiem kliegzieniem. Daži uz turieni nāk, lai aplūkotu, kā viņi apgalvo, teorētiskās virtuves brīnumus, citi, daudz vienkāršāk, ziņkārības dēļ, un tie nekad neiegriežas otrreiz. Bet ir vēl viena grupiņa, kas nāk, uzskatīdami, ka restorānā tiek veidoti reāli mūsdienu mākslas darbi. Reizi gadā viņi organizē atvērto durvju dienas, kad visi, kas vēlas, var nest un prezentēt savas teorētiskās maltītes; labākajiem tiek piešķirtas nominācijas un prēmijas. 12.30 naktī restorāns ir slēgts. Pollija sēž aiz bāra un dzer džinu ar apelsīnu sulu, Stīvs atpogā mētelī un apsēžas uz krēsla viņai pretī, sieva izlaiž roku caur viņa matiem. Šodien esmu galīgi beigts, viņš saka, kamēr Pollija beidz kārtot. Daļēji atvērtā mēteļa karakula spalvas saplūst ar vīrieša krūšu spalvām. Nāc, mazais lāci, iesim gulēt, viņa saka. Viņš izliekas, ka nedzird. Klau, Pollij, zini, kas man patiešām patiktu? Pastāsti. Tagad mēs cepam, vārām un citādi pagatavojam priekšmetus, mazas lietiņas, kas te atrodas, bet vai tu negribētu pagatavot, piemēram, kuģi, lidmašīnu vai Ņujorku, vai gaismas staru, vai, vēl labāk, horizontu? Vai tu spēj iztēloties, kā var pagatavot maltīti no horizonta? Jā, Stīv, protams es to spēju iztēloties, tu to varētu, jau kopš pirmās dienas, kad tevi ieraudzīju, es zinu, ka tu spēj pagatavot jebko. Viņi izslēdza gaismas un uzkāpa otrajā stāvā, kur atrodas viņu mitekļi. Nākamajā dienā pirmais, ko Stīvs

pēc pamošanās teica Pollijai, bija, Es to redzēju, tagad es zinu, tagad man ir skaidrs, es zinu, kā var pagatavot maltīti no horizonta.

78.

Kas ir nozīmīgākais, ko esi izdarījis ar savas mūzikas palīdzību? Svarīgākais ir tas, kā tu ietekmē cilvēkus. Cilvēki raksta vēstules, kurās apraksta savu saistību ar mūziku un dziesmām, vēstules, kurās runā par kādu savas dzīves posmu, ko viņi darīja, kas ar viņiem notika; un tieši šajā laikā iznāca tas vai cits disks, un visa viņu pieredze, visas atmiņas ir saistītas ar šo disku. Tas kļūst par mājās uzņemtu video, kaut ko, ko viņi klausās un arī paņem līdzī kapā. Tas, bez šaubām, ir svarīgākais, pilnīgi noteikti, jo tas ir arī tas, ko no mūzikas esmu ieguvis es pats. Pirmā reize, kad tu klausies kādu disku, kurš tevi apbur, rada sajūtas, ko vēlāk glabā visu dzīvi, tā ir spēcīgākā pieredze, ko esmu piedzīvojis.

Intervija ar Tomu Jorku,

Radiohead līderi un solistu,

Pops pēc popa beigām.

Pablo Hils, Ediciones Rockdelux, 2004

79.

Jau kopš 1965. gada ir zināms, ka Visums izplešas, bet tagad ir atklāts, ka tas arī paātrinās, tā, it kā lieliem attālumiem piemistu antigravitācijas spēks, kas, tā vietā, lai pievilktu, ķermeņus, tos atgrūž. Neviens nezina, kāpēc tā notiek, tāpēc šī antigravitācija tiek saukta par Tumšo Enerģiju. Akmens, kurš, pamests gaisā, nekad vairs nenokrīt atpakaļ. Vecs cilvēks, kurš, jo vecāks kļūst, jo mazāk grumbu iegūst. Kuģa katastrofa un vēstule pudelē, kas tiek izmesta, lai nekad vairs neatgrieztos. Turklāt, ir arī objekti, kas visu laiku aug – antenas un jumta terases.

80.

Hota drīz vien pārvācās uz Sandras dzīvokli. Tikai viena soma. Tajā laikā viņš veica dažus novērojumus, kas izrādījās diezgan lietderīgi viņas pētījumiem. Tie nebija tehniski dati, bet idejas, saskarsmes punkti, ko viņa savukārt interpretēja. Kādu piektdienu, kad Sandra atgriezās no Dabas Vēstures muzeja, viņa ieraudzīja, ka

guļamistabas sienas tapetes bija apzīmētas ar krāsainiem attēliem, diagrammām, bultām un tamlīdzīgām lietām. Sandrai tas likās uzjautrinoši, un viņa teica, ka šovakar aicina Hotu uz koncertu *Deerhof, Sala Garage*, bet viņš atbildēja, Saproti, tieši šorīt es biju *Tate*, Vika Munisa izstādē, video, par kuru tev stāstīju. Tur bija pilns cilvēku, tad nu es apsēdos uz grīdas, un pēc kāda laika kāds vīrietis apsēdās man blakus un sāka komentēt attēlus. Sākumā es jutos ļoti neērti, bet viņš izteica tik interesantus novērojumus, ka arī es atdzīvojos, un mēs lieliski sarunājāmies. Viņš devās prom pirms projekcijas beigām, bet iedeva savu adresi un teica, lai nāku, kad vēlos. Iedomājos, ka mēs varētu aiziet šovakar, man ļoti gribētos. Sandra nespēja neizdabāt Hota iegribām. Viņa atstāja skapī tērpu, ko bija paredzējusi vilkt uz koncertu, un uzgērba auduma svārkus, kurpes uz vidēja papēža un brilles, kas ļauj labāk redzēt tuvumā. Viņš, kā vienmēr, zilu, krāsas izraibinātu, treniņtērpu. Māja atradās vairāk vai mazāk blakus Pikadillī metro stacijai, viņš dzīvoja burvīgas neoklasicisma ēkas 6. stāvā. Lifts brauca tikai līdz 5. stāvam, tur viņi izkāpa, lai dotos augšup pa kāpnēm, kas veda uz vienīgajām durvīm, uz kurām bija rakstīts 6. Viņi tās atvēra, un skatam atklājās salīdzinoši labi apgaismota jumta terase, bet tās galā kādus 20 m² liela mājele burta L formā. Iekšā kāds vīrietis, kurš sēdēja ar muguru pret viņiem. No 4 vai 5 auklā pakārtām zeķēm pilēja ūdens, uz tām pašām auklām bija sakārtas arī daudzas datorrakstā aprakstītas lapas, perfekti sakārtotas un piespraustas ar knaģiem. Sveiki, viņi gandrīz bļaujot teica. Vīrietis pagriezās, Kas tur ir? Tas esmu es, no rīta tikāmies, esmu tas, no *Tate*. Ā, nāciet, nāciet. Viņš bija pieaudzis, lēnām novecojošs, korpulents vīrietis, ģērbies biezā mētelī. Pirms sasveicināties, viņš pakasīja bārdu. Svešinieks paņēma dažus ķebļus un lika viņiem apsēsties. Sienas bija gandrīz tukšas, būvētas no skārda un dažādām plāksnēm. Viņš uzvārīja kafiju. Sasēdušies apkārt galdam, viņi dzīvi sarunājās; galds bija gandrīz vienīgais priekšmets, kas tur atradās. Izņemot to, mājēlē bija tikai gāzes balons, pāris šķīvjus, samērā jauns matracis, grāmata, kuras nosaukums bija *Lauksaimniecības rokasgrāmata*, un radio. Nevainojamā angļu valodā viņš stāstīja, ka, dzīvojot Parīzē, bijis rakstnieks, un, sākot no 1984. gada, blandījies apkārt, līdz apmeties šeit, Londonā. Vīrietis apjautājās arī par viņu abu darbavietām un izrādīja lielu interesi par abiem jauniešiem. Viņš izņēma kaut ko ēdamu un vīnu, viņi daudz dzēra un labi pavadīja laiku. Pirms promiešanas vīrietis viņiem izstāstīja, ka viņa galvenais darbs ir romāns ar nosaukumu *Klasīšu Spēle*, bet ir arī vēl viens, *Klasīšu Spēle B* jeb *Atvērto Ložu teorija*, kas ticis rakstīts paralēli un ko viņš glabā pie sevis. Devušies prom, jau uz ielas, viņi paskatījās augšup; vīrietis stāvēja pie ēkas

malas un māja ar roku. Nogriežoties aiz stūra, Sandra un Hota instinktīvi saskatījās, un viņa teica – visu vakaru esot domājusi, ka, patiesībā, viss, arī viņi paši, ir zem zemes dzīvojošas skudras un ka patiesās zemes virsmas atrašanās vieta vēl joprojām ir jāmeklē.

81.

Šī gada 1. martā Viskonsīnā, Savienotajās Valstīs, 83 gadu vecumā ir nomiris. Valters H. Halorans, viens no jezuītiem, kurš piedalījās ļaunā gara izdzīšanas procesā no kāda bērna Sentluisa (stāsts, kurš tika ņemts par pamatu Viljama Pītera Blatija grāmatai *Eksorcists*, kā arī Viljama Fredkina filmai ar tādu pašu nosaukumu). Halorans bija 28 gadus vecs seminārists, kad 1949. gadā kopā ar 4 citiem garīdzniekiem un Svētā Franciska Ksavjēra katedrāles Sentluisā mācītāju tēvu Viljamu S. Bovdenu piedalījās garu izdzīšanas procesā no 11 gadus veca bērna vārdā Robijs. Bērnam bija īpaši agresīva uzvedība, vecāki bija viņu veduši pie ārstiem un psihietriem, bet nekas nelīdzēja. Domādami, ka puika ir dēmonu apsēsts, viņi devās pie Mērlīandes katoļu arhibīskapa, kurš viņus aizsūtīja pie tēva Bovdena. Eksorcisma seansi ilga 3 mēnešus. Robijs atlaba, un viņa dzīve kļuva pilnībā normāla. Bērns neko neatcerējās, un simptomi, kas norādītu uz psihisku nelīdzsvarotību, vairs nekad neparādījās. Katoļu baznīca neatzina, ka tas bijis īsts eksorcisms, un tas izraisīja plašas debates ārstu un ekspertu vidū. Viņi nonāca pie slēdziena, ka puika cieta no kādas garīgas kaites. Halorans par to visu nerunāja līdz laikam, kad, pirms dažiem gadiem, kļuva par Tūras Svētā Mārtiņa katedrāles, Sandjego, draudzes mācītāja palīgu. Viņš atcerējās šo atgadījumu visos sīkumos un apstiprināja, ka rituāla laikā notika neizskaidrojamas lietas – bērns satraukti reaģējis uz svēto ūdeni, uz komūniju, kā arī vārdiem Jēzus, Dievs un Jaunava Marija. Viņš norādīja, ka garu izdzīšana no Robija palīdzēja viņam nostiprināt savu ticību katoļu baznīcai. Halorans arī atzinās, ka kopā ar Viljamu Bovdenu devās uz filmu, tomēr tā viņiem neesot patikusī. Filma šķita tipisks Holivudas produkts, šausmu filma, kas radīta, lai daudzie skatītāju bailēs spiegtu.

Nekrologs, *El País*, 14-03-05

82.

Iekšpusē dzirdama tikai vēja sišanās pret stieples žogu. Grāmatas atrodas savos plauktos, datoros ir instalētas programmas, virtuves piederumi ir tīri un salikti prefektā kaudzē, saldējamajās kamerās neskarta stāv gaļa, krāsainie spēļu laukumi atrodas vitrīnās, un spēles kauliņi un trauciņi stāv, gaidot kādu spēli. Ir arī radio, ko kāds strādnieks atstājis ieslēgtu. „...starptautiskās ziņas, miljoniem cilvēku vēl joprojām stāv rindā, lai apskatītu Jāņa Pāvila II mirstīgās atliekas. Berlīnē gan skatītāju, gan preses ļoti gaidīts pasākums – slavenā britu rakstnieku apvienība *The No Syndicate* ir prezentējuši piekto kolektīvo angļu-spāņu darbu ar nosaukumu *Heidi Street (El regreso)*²². Kā ierasts, prezentācijas gaitā apvienības biedri, kas saglabā savu anonimitāti, lasīja vairākus grāmatas fragmentus un atbildēja uz publikas jautājumiem, tērpti melnās maskās, kas aizsedza sejas. Mēs turpinām rītu Nacionālajā Spānijas Radio 5, visas jaunākās ziņas...”.

83.

Stāvoklis, kādā 1972. gadā atrada Henrija J. Dardžera ķermeni viņa dzīvoklī, Čikāgā, kurā vīrietis bija pavadījis gandrīz visu dzīvi, izejot no mājas, tikai lai dotos uz misi, dažkārt pat līdz 5 reizēm dienā, bija tikpat ikdienišķs, kāda apkārtējiem bija šķitusi viņa dzīve. Pirmo reizi 47 gadu laikā mājas pārvaldnieks redzēja, ka aizkavējusies ikmēneša maksa par dzīvokli. Viņš devās uz Ford T ielu un satraukti piezvanīja pie durvīm, lai pārliecinātos, ka Henrijs neatver. Tā kā 47 gadu laikā viņam ne reizi nevajadzēja izmantot savu atslēgu, vīrietis to bija pazaudējis, tāpēc policijai nācās biežās ozolkoka durvis uzlauzt. Lai aprakstītu skatu, kas viņiem pavērās, vajadzēja daudzus gadus. Henrija ķermenis atradās sēdus atzveltnes krēslā, pavērsts pret ieslēgtu televizoru, ar grāmatu rokās, un atvērtu izvadējušos Coca-Cola pudeli blakus brillēm uz grīdas. Viņa darbnīcā, kas aizņēma arī daļu viesistabas un virtuves, atradās viens no iespaidīgākajiem, apjomīgākajiem un pilnīgākajiem darbiem literatūras, glezniecības, mūzikas un pat komiksu veidošanas vēsturē. Vairāk nekā 15 000 lappušu garš manuskripts, datorrakstā, ar atstarpi starp rindiņām 1 pt, vairāk nekā 300 milzīga izmēra akvareļu pasteļtoņos, svēto attēli, avīžu izgriezumi, neiedomājama dienasgrāmata, kurā viņš 10 gadu garumā katru dienu piefiksēja un komentēja Čikāgas meteoroloģisko stāvokli un kuras nosaukums bija *The Book of*

---

²² Heidi iela (Atgriešanās)

Weather Reports, kas lika domāt, ka visa viņa dzīve bija viens vienīgs mākslas darbs. Viņa romāna nosaukums bija *The Story of Vivian Girls, in What is Known as the Realms of the Unreal, of the Glandeco-Angelinnian War Storm, Caused by the Child Slave Rebellion*, un 300 akvareļi, domājams, to ilustrēja. Episks stāsts par 7 princesēm no Abjennas karalistes, Vivian meitenēm, kuras izdomātā planētā cīnās pret pieaugušu glandeliāņu armiju, kas moka bērnus, pakļaujot tos verdzībai. Dažos akvareļos galējas vardarbības ainas, caurdurtas meitenes, kuru iekšas izgrieztas uz āru, vai meitenes, kuras spīdzina, savienotas ar ainām, kurās meitenes, kailas un bezbēdīgas, skraida pa ziedu pļavu, bruņotas ar milzīgiem tauriņu spārniem pasteltoņos, kurus caurauž zelta stiegras. Uzmanību piesaista tas, ka šīs meitenes ir apveltītas ar maziem dzimumlocekļiem. Viņas ir kailas, un vienīgais apsegtais viņu ķermenī ir kājas, ietērptas lakādas zābakos un izšūtās zeķēs. Viena no teorijām, kas mēģina izskaidrot šo Henrija J. Dardžera darbu īpatnējo detaļu, pieļauj iespēju, ka būdams apsēsts ar domu, ka jebkura no sievietēm var izrādīties viņa adopcijai atdotā un nekad neiepazītā māsa, Henrijs nekad nav uzsācis nekāda veida intīmas attiecības ar sievieti. Cita teorija pieļāva iespēju, ka viņš gleznojis, iedvesmojoties no Jēzus bērniņa ķermeņa. Henrijs bija apsēsts ar aprakstiem līdz tādai pakāpei, ka grāmatā detalizēti atstāstīja visas kaujas, deva vārdus daudzajiem simtiem kareivju, aprakstīja un uzzīmēja uniformas, karogus, zirgus, taureņus un pat sacerēja dažādu valstu un karaspēku himnas. Kad viņu atrada mirušu, sēdus atzveltnes krēslā, ar atvērtu izvadījušos viena litra Coca-Cola pudeli, kas bija nolikta uz grīdas, tieši blakus brillēm, atvērtā grāmata viņa rokās bija *Hagakure. Samuraja grāmata*. Ieslēgtajā televizorā Maikls Džeksons, vēl ļoti jauns būdams, kādā intervijā stāstīja, ka daudz labāk kā dziedāt, viņam patiktu iegūt draugus.

84.

Kā tavu mūziku ir ietekmējusi uzaugšana mazā ciematā? Dzīvošana salīdzinoši nomaļā vietā man lika jau kopš bērnības izmantot iztēli. Nekā cita, izņemot tīrumu, nebija, tāpēc man nācās radīt pašai savu spēļu laukumu, pašai savu vidi, un to visu darīt iztēlē.

Intevrija ar P. Dž. Hārviju,

Pops pēc popa beigām.

85.

Vecais Arkādijs brokastīs ēd bļodiņu piena ar cukuru un šnabi, kam, lai padarītu visu biezāku, pievienoti arī maizes gabaliņi un cūku tauki. Satvēris bļodu 2 rokās un pielicis seju tai klāt, viņš strebja. Vīrs domā, ka kāds gredzens pirkstā, kas teiktu *klik*, atsītoties pret lietām, būtu bijis jauki – veids, kā ierobežot pasauli vai piešķirt tai formu. Izņemot viņa strēbšanu, virtuvē neko citu nedzird. Drīz cūkas sāks kviecot pieprasīt savas porcijas. Pa kreisi no plīts, tieši blakus Kristum un dažām fotogrāfijām, ir piekārts *Sargent Pepper's Lonely Hearts Club Band* vāciņš. Viņš to ir ielicis rāmītī, ko iedeva Vartans, tas ir no zelta un ar eņģeļiem, kas skatās visos virzienos. Viņi ir tie, kas mūs vēro, dāvinot bija teica Vartans. Šajās 15 minūtēs, kas atlikušas līdz saules lēktam, Arkādijs mēdz uzmanīgi pētīt sejas, kas sakopotas uz diska vāciņa. Viņš aizkrāsoja Kārli Marksu, vienīgo seju, ko atpazīna, un pēc tam tās vietā pielīmēja no kādas fotogrāfijas izgrieztu sievas seju. Viņš tajā skatās. Viņi tā arī nav varējuši atļauties nopirkt laulību gredzenus.

86.

Horizonts nepastāvēja līdz brīdim, kad kāds cilvēks iespraucās starp viņu un nākamo horizontu. Cilvēka vertikālais stāvs virs horizontālā iezīmēja pirmo krustojumu, pirmatnējo krustu, kam seko pavārs, liekot kroketes verdošā eļļā, 2 biznesmeņi, kas, noslēdzot līgumu, paspiež viens otram roku, matemātiķis, kurš ieliek vienādības zīmi starp vienādojumiem. Līdz tam brīdim horizonts ir pārlaicīgs, nevainīgs un neitrāls, tāpēc lidmašīnas, kurās nav horizonta, paceļoties šķietami neko nesver un dodas no viena *nekā* otrā, laikā, kas neatbilst telpai. Tāpēc gāzēta ūdens burbulīši paceļoties veido paši savu horizontu līdz brīdim, kad ūdens sasalst un tie tiek ieslodzīti fosilijā.

87.

Veids, kā Stīvs un Pollija iepazīnās, abiem vienmēr ir licies diezgan savāds. Viņa brauca pa automaģistrāli, kas savieno Ņujorku un Longailendu, kad pēkšņi attapās sastrēgumā. Šķita, ka tas ir iespaidīgs satiksmes negadījums. Mašīnas kustējās te paātrinot tempu, te strauji apstājoties, un, kad Pollija paskatījās pa labi, viņa ieraudzīja automašīnu izgāztuvi. Kāds vīrietis, ģērbies garā karakula mētelī, lēkāja pa

mašīnas priekšējo pārsegu, bet blakus neliels pūlis viņā uzmanīgi klausījās. Nākamajā dienā Pollija *New York Times* gastronomijas jaunumu sadaļā lasīja nelielu rakstu, kurā bija teikts, ka pavārs Stīvs Roads izvēlējis automašīnu izgāztuvi par vietu savas jaunās grāmatas *Rokasgrāmata maltītes gatavošanai mašīnas motorā* prezentācijai. Grāmatā atrodamas vairākas receptes, kas, kā jau teikts nosaukumā, veltītas ēdienu gatavošanai mašīnas motorā, noderīgas garos pārbraucienos, kad ir vēlme ēst labu, siltu ēdienu, nemeklējot ātrās ēdināšanas restorānus. Produktus, tur bija teikts, ietītus alumīnija folijā, jāievieto noteiktā motora vietā, kas, atkarībā no mašīnas markas un modeļa, sīki aprakstīta grāmatā. Gatavošanās laiks atkarīgs no nobraukto kilometru skaita. Grāmatā atrodamas 53 rūpīgi izstrādātas receptes, kurās izmantoti vienkārši un viegli pagatavojami produkti: kartupeļi, burkāni, vista, liellops, olas (tās jāgatavo ar visām čaumalām), vairākas lielās zivis, ko gatavo, sagrieztas gabaliņos, ne veselas, piemēram, tuncis un zobenzivis, un viss gatavots bez taukvielām vai mērcēm, kas ir liels pluss, jo šādi gatavota maltīte ir veselīga. Raksta beigās bija minēts, ka šim pavāram pieder *teorētiskās pārtikas* restorāns Orandžas ielā, Bruklinā, un tā nosaukums ir *Stīva Restorāns*. Nākamajā dienā Pollija zvanīja, lai rezervētu galdiņu.

88.

Haralds jau ir devies cauri Floridai, lai ieskrietu Džordžijā, to šķērsotu, nokļūtu Alabamā, turpinātu skrējieni caur Kanzasu, Kolorado, Dakotu, Montānu un nonāktu Kanādā. 108 007 km, un viņš vēl joprojām neapstājas. Tas lēnām kļūst par pasaulslavenu fenomenu. Žurnālistiem, kas grib viņu intervēt, nākas to darīt kustībā, jo naktīs, kamēr viņš atpūšas, Haralds neatbild uz jautājumiem un negrib tikt traucēts. Ir daudzas versijas par to, kad viņš apstāsies. Dažādas nozares savā starpā cīnās – sporta komentētāji apgalvo, ka viņš ir nozīmīgākais *ultramaratona skrējējs* sporta vēsturē, mākslinieki saka, ka tam nav ne mazākās saistības ar sportu un ka viņš ir ģeniālākais Dabas Mākslas atjaunotājs, ekologi apgalvo, ka ne viens, ne otrs variants nav pareizs, jo viņš nevēlas ne pārspēt kādu rekordu, ne iemūžināt savu skrējieni video; viņa skrējieni ir oda kustībai bez piesārņojuma. Savukārt Al-Queda ekoloģijas frakcija apgalvo, ka ir oficiālie Haralds pārstāvji visā pasaulē, un pieprasa visiem iegādāties autortiesības, jo šis skrējējs nepiedalās rietumu tehnoflijā, tā viņam ir uzspiesta, turklāt viņa skrējienā var saskatīt skaidru bēgšanu no Amerikas Savienotajām Valstīm, visa ļaunuma saknes. Tagad, jau 3 gadus skrienot 40km dienā, viņš ir nokļuvis līdz Aļaskai, kur Haraldam neatliks nekas cits, kā griezties atpakaļ un

atkal doties uz dienvidiem. No vietējās televīzijas auto viņam jautā skrējiena iemeslu, un vīrietis atbild, Kad izšķīros, es biju sagrauts, pametu medicīnu un pārcēlos uz dzīvi Miami. Dažas dienas pēc ievākšanās, devos uz veikalu, lai nopirktu brokastu pārslas, *Corn Flakes*, klasiskās, un, kad pārnācu mājās, pamanīju, ka šī paka bija jāizlieto tieši līdz sievas dzimšanas dienas datumam. Es atgriezos veikalā un palūdzu visas pārslu pakas ar šo pašu derīguma termiņu, kas bija pieejamas viņu noliktavā. Nākamajā dienā viņi ieradās ar līdz pusei piekrautu kravas mašīnu. Es tās noglabāju garāžā un nonācu pie secinājuma, ka, lai sievas gars izzustu, man jāapēd tās visas. Ja es apēstu visas pārslu pakas, kuru derīguma termiņš iztecēs viņas dzimšanas dienā, tikai tad es spētu izbeigt mūsu saistību un tikai tad viss melanholijas un sentimenta „pielikums” izgaistu. Ar katru kumosu, es iznīcināju kādu glāstu, žestu, agresiju, visu to, kas iepriekš bija nostiprinājis saikni starp viņu un mani. Un es bez apstājas video konsolē spēlēju tenisu, līdz kādu dienu, 3 ar pus gadus atpakaļ, pārslu pakas izbeidzās un es sapratu, ka esmu brīvs.

89.

2 bērni klīst pa kādu nepazīstamu teritoriju. Jau 2 dienas viņi nav ne ēduši, ne satikuši kādu dzīvu būtni. Viņi kāpj augšup pa kalnu ceļu, kas šķiet ļoti līkumots, cik nu tālu apkārt esošā migla ļauj saskatīt. Izmirkuši viņi nonāk līdz robežai, aiz kuras sākas sniegs. Ir pusdienlaiks, tomēr vēl joprojām ir tumšs. Viņi meklē kādu aitkopju patvērumu, alu, kurā paglābties. Aiz muguras viņi izdzird motora troksni, ko pēc pāris sekundēm pavada mašīnas gaismas. Tā palēnina gaitu. Balts taksiss, Mercedes, ne pārāk vecs, bet tomēr antīks. Iekšā sēž 2 vīrieši, šoferis un kāds vīrs aizmugurējā sēdekļī. Taksists grib turpināt ceļu, bet otrs, kuru taksists sauc par *A kungu*, ar rokas mājienu liek piestāt. Viņš izkāpj. Bet ko jūs šeit darāt, bērni? Kurp ejat? Mēs nezinām, bijām ekskursijā un apmaldījāmies. Vīrietis, īss, korpulents, platu seju un anglosakša paskatu, viņiem saka, lai kāpj iekšā. Taksists tikmēr ir paspējis atvērt durvis, izlikt kājas ārā, un pa taisno no pudeles dzer šņabi. Taksis izkustas no vietas, slīd pa sniegu. Bērni jautā, kur viņi brauc. Vīrietis stāsta, ka ir kino režisors, grieķis, bet jau daudzus gadus dzīvo Amerikā un ir atgriezies Eiropā, lai atrastu kādus pazudušus kadrus, 3 ļoti vecas kino lentes, kuras arī veidojuši grieķi, brāļi Manaki, un kas, iespējams, ir vecākie zināmie uzfilmētie kadri Eiropā. Nesen biju Sarajevā, viņš saka, Bet tad es sapratu, ka man jādodas uz austrumiem, Ukrainu, it kā dodoties Ulisa ceļojumā. Jūs zināt, kas ir Uliss? Bērni neko nesaka. Taksists arī nē. Viņš no kabatas

izņem konfektes un piedāvā bērniem; lai arī briesmīgi izsalkuši, viņi tās nepieņem. Mums vienkārši ļoti sāp vēders, viens saka, Īpaši manam brālim. Taksists ieslēdz radio. Filmējot ir ļoti svarīgi, lai acs, ko filmē, neatspīd objektīva stiklīnā, kas atdala 2 pasaules, to, kas tiek filmēts, un uzfilmēto. Tieši pretēji tam, kā, skatoties skatlogā, tu stiklā redzi savu atspulgu. Pieauguša cilvēka ādas biezums ir apmēram tāds pats, kā 16 mm kino lentei, bērna ādas – kā Super 8 kino lentei. Taksists, turot vienu roku uz stūres, otru uz ātruma pārslēga, bet starp kājām ielicis šņabja pudeli, jautā *A kungs*, pa labi vai pa kreisi? *A kungs* neatbild. Bērnu pēc 2 dienām atrod kravas mašīnā, kas dodas uz rietumiem, paslēpušos tajā esošo veļas mašīnu cilindros, kas, līdztekus citiem galamērķiem, dodas arī uz kādu Vidusjūras salu. Vēlāk viņi teiks, ka bija tik ļoti pieraduši pie naftas vada, ka šie veļas mašīnu cilindri viņiem šķitusi perfekta vieta, kurai ļauties.

90.

Spoguļiem nav jāatrodas stāvoklī, kas nebūtu vertikāls, tiem nav jāatspoguļo cita pasaule kā vien tā, kas paceļas gaisā paralēli gravitācijas spēka līnijām. Cik briesmīgi būtu iztēloties spoguļi, kas atrodas uz grīdas, horizontāli, kas atspoguļo tikai un vienīgi debesu tukšumu un horizonta neesamību, plāno peldētāju spoguļi, kas ar acs kaktiņu redz vienīgi neīstus griestus. Bet, vēl jo trakāk, cik briesmīgi būtu iztēloties spoguļi, pielīmētu pie griestiem, kas no putna lidojuma skatupunkta bez apstājas atkārtotu mūsu rīcību, pārvērstu visus kartēs, parastās, staigājošās skicēs, kas plūst pāri Zemes centram, kļuvuši par ieslodzītu gaismu, demineralizēti. Tomēr spoguļi vairs nav svarīgi, nevienu neuztrauc kopijas, morfings²³ (datorizēta seju apstrāde, kas deformē un izmaina to daļas, neizkropļojot sejas pilnībā) iznīcina. Arto teica „cilvēka seja ir tukšs spēks, mirusi telpa (...), tas nozīmē, ka cilvēka izskats vēl aizvien nav atklājis pats savu seju (..) tā ir tiesa, ka cilvēka seja runā un elpo jau tūkstošiem gadu, tomēr mums vēl joprojām šķiet, ka tā vēl aizvien nav sākusi teikt to, ko zina, un to, kā patiesībā ir”. Tā, līdz pat šodienai, Frankenšteins, Tecuo, Mistars Spoks, Mortadelo²⁴, Barons, Ašlers nav nekas vairāk kā kautras pārdotā emulsijas. Šajā brīdī gaisma katrā no mūsu sejām apstājas un nav vajadzīgs konkrēts attēls.

---

²³ *Morphing*

²⁴ Spāņu autora Francisko Ibanjesa radīts grāmatu tēls, kurš iemantojis lielu popularitāti

Berklija universitātes zinātnieki nesēn laikrakstā *Nature* paziņoja, ka šī gaisma jau ir apstājusies.

91.

Par spīti visām prognozēm, jūra ir mierīga. Antons tuvojas viļņlaužiem, nesot 2 *Zara* maisiņus, lielos, piebāztus ar cietajiem diskiem, kam katram ar plastmasas auklu, līdzīgu makšķerauklai, piestiprināts akmens. Viņš tuvojas klintij. Skūtā galva, bārda un salauztais deguns, visas ķermeņa daļas ir ievērojama izmēra un aizsedz sauli. Viņš noliek kājas noteiktā vietā (tā ir iezīmēta jau gadiem), saliec roku precīzā 90 grādu leņķī attiecībā pret ķermeni, un ļauj vienam no rokā esošajiem diskiem vertikāli iekrist jūrā; akmens svāra dēļ tas nogrimst. Tad nākamais, un nākamais, un nākamais, kamēr 2 maisi ir tukši. Viņš to dara jau gadiem. Katru reizi to atkārtojot, Antons dzird atsitienu, katru reizi tas ūdenstilpnes dibenā skan arvien tuvāk un smagāk. Viņš cer, ka kādu dienu palēnām virs ūdens izsprauksies saspiesta masa, veidota no cietajiem diskiem, akmeņiem un ultra-muskuļotām jūras pīlītēm, kuru ģenētiskajā kodā nonākusi *informatīva*. Ķērpju tīkls šai jaunajai dabai piešķirs masu. Viņš saloka maisus un atgriežas mājās, lai apskatītu, vai atlikušie filmas *Pēdējais dzīvais vīrs* 0.2 megabaiti ir lejuplādējušies. Pirms tam viņš izies cauri mežam, lai pavērotu, kā attīstās skudru pūznis.

92.

Vai valda pārmērīga apsēstība ar „jaunā” ideju? Domāju, ka nē. Jaunais ir tas, kas liek popam progresēt, tas, kas parāda popmūzikas iespējas. Ir labi apzināties populārās mūzikas vēsturi, tomēr vienmēr ir uzmundrinoši klausīties kādā, kurš nāk klajā ar ko jaunu.

Intervija ar Deividu Gedži, *The Wedding* līderi,

Present y Cinerma, *Pops pēc popa beigām*.

Pablo Hils, Ediciones Rockdelux, 2004

Katrs, kurš kaut ko saprot no motocikliem, zina, ka Vespa 75 cc *Primavera* cenas, kvalitātes un ērtību ziņā ir liels retums. Ķivere ar aizsargstiklu, tumšas brilles, pilna bāka, iPod skan *Astrud*, un Hosečo brauc garām pēdējiem pilsētas rajoniem Madrides dienvidos, Useras ķieģeļu mājas, Orasitas āboli, un tālāk, aiz M40, haotiski veidoti, pārpildīti ciemati (tādi, kuru kartes pagriežot kājām gaisā un aplūkojot, nemaz nevar saprast, ka tās ir kājām gaisā). Tikmēr viņš filmē horizontu ar video kameru, kas piestiprināta pie ķiveres ar izolācijas lenti. Motora dūkoņas pavadīts, viņš brauc garām bērniem, kas spēlē bumbu, veļas auklām, uz kurām gandrīz nav drēbju, suņiem, kas piesieti virvē, maziem futbola laukumiem starp augļu dārziem, mājelēm ar kupoliem, nelegālām izgāztuvēm, izdemolētām mašīnām, kurās sēž jaunieši. Tad viņš izslēdz motoru un nokāpj no motocikla, jau esot ļoti tālu no pilsētas kodola, viņš negaidīti uzduras reklāmas stabam, uz kur virs savas sejas fotogrāfijas Hosečo redz PALĪDZOT SLIMNIEKIEM. JAU PĀRDOŠANĀ. Nenoņemot ne ķiveri, ne brilles, viņš pārlec pāri ar dzeloņstieplēm savienotiem mietiņiem un kājām noskrien to īso gabalu, kas atdala ceļmalu no reklāmas staba. Reklāma uzlikta uz metāla rāmja, kas iestiprināts zemē, kurā aug artišoku plantācija vai kaut kas cits, ko viņš neatpazīst. Paskatoties apkārt, neredz ne cilvēkus, ne dzīvniekus, viņš paceļ skatienu augšup un no šī skatupunkta Hosečo fotogrāfijā izskatās neglīts, tomēr pirmo reizi reklāmas stabs viņam liek justies vientulības neskartam. Šajā brīdī iPod skan „Qué malos son nuestras poetas”, dziesma, kas pēkšņi uzdzina drebuļus, jo, jau gandrīz dodoties prom, viņš pamanīja pie kājām zem augiem paslēpušos, oksidējušos, cementā iestrādātu metāla plāksni, kas atradās ne augstāk kā sprīdi virs zemes; uz tās bija rakstīts: *Šeit tika nošauts falangists²⁵ Migels Redondo Viljakastins (1902-1937), slavenais Sanheronimo ciema dēls. Tavi draugi tevi neaizmirsīs. Septembris, 1976.* Hosečo pārlicinās, ka patiesībā viens no 6 mietiem, kas tur reklāmas stabu, nav no metāla, bet gan no veca, ložu sacaurumota ozolkoka. Satumst. Pirms došanās prom viņš vēlreiz paskatījās apkārt. Neviena nebija. Atgriezies savā Vindzoras terasē, ar tītara sviestmaizi un alu rokās, viņš pārskatīja video, kas uzņemts dienas laikā, īpaši pēdējās pieturvietas kadrus, kur vēl joprojām neviena nebija. Pēc tam viņš gulēja.

---

²⁵ Diktatora Franko partijas biedrs

94.

Toreiz tika atrasts ezerā peldošs līķis. Seja tam bija vērsta augšup, un labā acs, vienīgais, kas palicis pāri neskarts, bija atvērta, un nekas neliecināja par cilvēku agresiju. Pateicoties uzsūktajam ūdenim, ķīmisko elementu pārpilnībai ezerā, florai un faunai, kas bija radušas vietu zarnās un citos aizgājēja iekšējos orgānos, ķermeņa apjoms bija pieaudzis gandrīz 2 precīzāk, 1.87 reizes. Ir zināms, ka kādā Ņujorkas kafejnīcā ir bārs, kurā vēl joprojām ir košļeņu pārdošanas mašīna ar 4 krāsu bumbiņām iekšā, zināms, ka kāds vīrietis teica, ka cilvēku saraksts, par kuru runā Apokalipsē, ir viņa pilsētas telefona grāmata, zināms, ka beidzot tiek radīta organiskā dzīvība no tās neorganiskā ekvivalenta, zināms, ka Ramons Sampedro izlikās un ka *Aviador Dro*²⁶ dziedāja „viņa ir no organiskā stikla un tāpēc man patīk vēl jo vairāk”, zināms, ka tu ej iepirkties un atgriežoties tava mašīna ir pazudusi, zināms, ka Dzēšgumijgalva²⁷ bija veidota no tīras plastmasas un kāds cilvēks no mugurpuses to kustināja, zināms, ka tika atrasti masu iznīcināšanas ieroči, un ka patiesībā bija tikai viens, diktatora ķermenī, kas peldēja ar augšup vērstu seju, labā acs, vienīgais, kas bija palicis pāri neskarts, bija atvērta un nemaz neliecināja par cilvēku agresiju, zināms, ka līķis tika atrasta tajā pašā Aļaskas ezerā, kurā pirms 28 gadiem atradās Fēliksa Rodrigesa no Fuentes nedzīvmais ķermenis.

95.

Skaties, Sandra, tev patīk? Un Hota viņai gultā pasniedz taisnstūrveida paciņu. Dāvana? Viņa prasa. Jā, atbild Hota, Šodien aprit 6 mēneši, kopš esam kopā, vai ne? Sandra to paņem rokās. Attin papīru, un parādās sējums ar nosaukumu *Mangu Bībele*. Velns! Cik forši, Hota, kas tas ir? Nu, tā ir jūsu Bībele, bet uzzīmēta japāņu komiksu stilā, un arī ar dažiem tēliem no Manga komiksiem, milzīga grāmata, tikko izdota. Sandra izskrien cauri krāsainajām bildītēm, kas pilnas ar lielacainām sievietēm un vīriešiem, un tovakar, lai nosvinētu, nopērk skandināvu foreles ikrus un šampanieti *La Viuda de Clicquot*²⁸, ko, guļot gultā un smejojoties par filmu, kas stāsta par amerikāņu neatkarības karu un kas redzama pārnēsājamajā televizorā, ko Sandra ir nolikusi telpas galā uz kādas taburetes ar atzveltni, abi kāri ēd un dzer. Pēc tam Hota virs

---

²⁶ Spāņu elektroniskās mūzikas grupa

²⁷ Šausmu filmas tēls

²⁸ Klikotas atraitne

savām apspīlētajām siltās pidžamas biksēm uzvelk sarkanās apakšbikses, ķiveri Peru krāsās un dvieli, kas piesiets pie kakla kā apmetnis, un vairākas reizes metas virsū Sandrai (kas samērā labi aizstāvas) improvizētajā gultas ringā, klieodzot Superhota uzbrukumā! Naktī viņi kaislīgi mīlējas un aizmieg ar ieslēgtu televizoru. 7 no rīta Sandru pamodina TV dūkoņa. Piecēlusies viņa uzvāra kafiju. Ķermenis zem segas šķiet sarāvies no aukstuma, caur virtuves logu viņa redz sauli, kas laužas cauri *Tate Modern* galerijas jumtam. Sandra atgriežas gultā, līdzīgi ņemot kafijas krūzīti, un tur, pus sēdus, nolikusi spilvenu starp sienu un muguru, paņem rokās *Mangu Bībeli*, kas, aizstāta ar amerikāņu neatkarības cīņām, iepriekšējā naktī palikusi nomesta uz grīdas. Viņa uzmanīgi šķirsta lapas. Vairākās Jaunās Derības bildītēs viņa atrod to, kas bez šaubām, ir viņas pašas seja: izaicinošie žesti, pat apģērbs, *Vuitton* somiņa, tās pašas brilles ar anagrammu 212, viņas *All Star* tenisa kurpes. Viņa ir kāda sieviete, kas Jēzum Kristum palīdz veikt Krusta Ceļu un riskējot, ka kāds bezgaumīgais, tēls, kurš noteikti ņemts no *Akira 2^a* daļas, viņu nogalinās. Nedaudz tālāk viņa pūlī atrod Hotu, ģērbušos kā romieti. Iemalko kafiju. Sandra klausās blakus esošā Hota lēnajā elpā, uzliek roku uz viņa kakla un pamana, kā zem rokas līnijas pulsē galvenā artērija. Labu laiku viņa paliek skatāmies televizora ekrānā esošajā sniega, tad ielien dziļāk palagos; tie vēl aizvien smaržo pēc spermas. Sandra noliek Bībeli uz grīdas. Guļot uz muguras, viņa dziļi iemieg.

96.

Jau pāris mēnešus brīdī, kad izzūd pēdējā dienas gaisma, vairāk vai mazāk stundā, kad cūkas ir vistrokšņainākās un viņu rukušķēšana bez atbalsošanās skan pāri Armēnijas stepēm, Vartans Oskanjans ēkas apkārtnē redz kāda vīrieša siluetu. Svešinieks vienmēr rīkojas pēc tā paša principa: ne pietuvojas, ne attālinās, riņķo apkārt, reizēm apsēžas starp krūmiem tā, ka ir redzama tikai galva, un nedara neko citu, kā tikai sēž, dažreiz skatoties uz ēkām, citreiz uz horizontu. Vienlaikus viņš ēd kaut ko, kas izskatās pēc sviestmaizes, un dzer kādu šķidrumu, ko Vartans neatpazīst. Vīrietis vienmēr ir tieši tik tālu, lai varētu redzēt ne vairāk kā pleķi, kas izplešas, traipu, Belmesa seju bez sienas. Vecais Arkādijs domā, ka, iespējams, tas notiek viņa vainas dēļ, jo viņš ir atnesis uz cūku fermu šī diska vāciņu ar tik daudziem cilvēkiem, gan dzīvjiem, gan mirušiem. Labu laiku viņi runā par šo teoriju.

97.

Vienu rītu, un pēc tam vēl vienu, un vēl vienu, un tā gandrīz 15 nākamos Ulan Erge beidzot iespīd saule. Sākas atkusnis. Cilvēki iziet ielās, mopēdi riņķo apkārt. Vieglais slīpums, kas piemīt zemei, uz kuras atrodas pilsēta, liek izkusušajam ūdenim tecēt uz sava veida aizu, kurā atrodas notekcaurule, kas to novada zem zemes. Lai arī sniegs ir pazudis, spēcīgais aukstums un stepes vējš paliek. Vecais vīrs, tomēr ne vēl pensionārs no 6. stāva, 4^a kāpnēm, P bloka, negrib, lai mājai šogad tiktu noņemta auduma kapuce, viņš saka, ka ārpusē nav ko redzēt, un vēlās paturēt savu traipu galeriju. Nevienš P blokā neatbalsta šo ideju, sākas strīdi. Ir ierasts, ka daudzi pilsētnieki šajās pirmajās atkušņa dienās dodas pie novadcaurules un savāc to, kas palicis uz zemes un tagad guļ dubļos. Viņi saprot, ka, beidzoties ziemai, iestājas cita *ēra*, un attiecīgi arī mantām, kas atkal uzrodas, vairs nav saimnieku. Atrod lelles, 4 krāsu pildspalvas, kurpes, metālus, ko pēc tam tirgo uz svaru, kādu video, kas, ja palaimējas, ir pornofilma. Dienā, kad domes atbildīgie beidzot noņēma no ēkām kapuces, vecais vīrs, tomēr ne vēl pensionārs no 6. stāva, 4^a kāpnēm, P bloka, domāja – ja cilvēki saprastu, ka kāda no viņa nierakmeņu molekulām kādu dienu, iespējams, ir bijusi daļa no dinozaura acs, vai ka šis cinka gabals, kas tagad plūst pa kaimiņa asinsvadiem, ir bijis Aleksandra Lielā urīnā, vai ka kādu daļiņu no piena sūkalām, kas tagad fermentējas viņu kuņģos, reiz ir dzēris jērs Sahāras kalnos, iespējams viņi tagad neatņemtu viņam cilvēku atstāto pēdu galeriju.

98.

Nav viegli saprast, kurā vietā jāveido caurums, lai izraisītu mūsos iesprostatās enerģijas un gaismas plūsmu. Vēl jo grūtāk ir uzzināt, precīzi nojaust, kurā priekšmetā vai būtnē šis caurums, kas radīs brīnumu, ienesīs jaunas vēsmas un, atsevišķos gadījumos, arī izmainīs mūsu dzīves, ir jāatver. Dažiem tas nozīmē datora ekrāna ieslēgšanu vai negaidītu ceļojumu, kā tam vientuļniekam no filmas, pudeļu mešanu paša mājas tualetes podā vai skūpstīšanas īstajā laikā un vietā, vai, kā Markam, loga izveidošanu mājas tālākajā sienā, tieši vietā, kurā atradās no nojaukta Jauniešu Kluba izglābts metāla parčī dēlis. Tur, vertikāli piestiprināts pie sienas, šis parčī dēlis ir kārtīgi pienaglots pie *Cepsa* eļļas un 250 Frankfurtes desiņu bundžām. Pēc apzinātas visu plusu un mīnusu izsvēršanas cauruma veidošanai tieši tur Marks nonāca pie secinājuma, ka visi šie pārtikas produktu iepakojumi, kas veidoja viņa sienu, paši par

sevi ir logi, kas viņu savieno ar plašo cilvēku pasauli, jo caur katru zīmolu attīstās plašā un bagātīgā antropoloģiskā attīstīto sabiedrību ģenealoģija, bet parči dēlis nav nekas vairāk kā tikai plāns, simetrisks krusts, kas viņu, tas tiesa, vilina ar savu perfekto vientulību, bet reizē arī izraisa riebumu pret sevi pašu, jo šajā ledainajā vientulībā Marks atpazīst netikumu, kas, bez šaubām, viņu iznīcinās. Tā nu viņš paņēma zāģi un izgriezta caurumu, pa kuru tagad šad un tad skatās uz mašīnām, kas lejup pa avēniju dodas vienīgajā virzienā, kas ved tieši uz jūru; viņš zina, ka neviens nespēj un nespēs atgriezties atpakaļ. Arī viņš nespēs no jauna aizpildīt šo caurumu.

99.

Saigona, nolāpīts, vēl aizvien esmu tikai Saigonā. Arvien ticu, ka atkal atmodīšos džungļos. Kad sava pirmā atvaļinājuma laikā biju mājās, bija vēl sliktāk. Es pamodos, un apkārt nebija nekā. Ar sievu gandrīz nesarunājos, vienīgi tik daudz, lai pateiktu „jā” viņas prasībai šķirt laulību. Kad es biju šeit, vēlējos nokļūt tur. Kad biju tur, domāju tikai par atgriešanos džungļos. Esmu šeit jau nedēļu. Gaidu kādu misiju. Zaudējis cerības. Katra minūte, ko pavadu šajā istabā, mani padara arvien vārgāku, un katra minūte, ko Čārlijs, kā mēs saucam Vjetkongu, pavada džungļos, padara viņus stiprākus. Skatoties apkārt, sienas nāk arvien tuvāk. Visi dabū to, ko vēlas. Es gribēju misiju, un par maniem grēkiem man tādu piešķīra.

Mūsdienu Apokalipse, Francis Fords Kopola

100.

Nākamajās dienās pēc tam, kad Ernesto kopā ar Kazjanu šķērsoja Bruklinas tiltu koka mašīnā un no rīta devās lejā, lai nopirktu maizi un kafiju brokastīm, un bez panākumiem mēģināja noslidināt no viņas pleca krekla lencīti, un kad viņa devās prom, lai vairs neatgrieztos, tajās nākamajās dienās pēc visiem šiem notikumiem Ernesto nevarēja izmest no galvas, ka, kamēr kafijas garaiņi cēlās pār šo padomju meitenes seju, kamēr tika grieztas maizes šķēles, kuras viņa burtiski aprija, Kazjana atzinās, ka nav vis čečenieta, bet gan nāk no Aļaskas un ka, maza būdama, viņa kopā ar tēvu, zvejnieku, zvejas laikā apmaldījās Beringa jūras šaurumā, saullēktā nokļuva krastā, kas tolaik bija Padomju Savienība, un palika tur uz visiem laikiem. Tāpat viņš nākamajās dienās nevarēja izmest no galvas, ka bija ļāvis Kazjanai iet, neko nesakot vai nejaudājot, ka ļāva viņai atvadoties noskūpstīt sevi 3 reizes, lai vēlāk pa logu

redzētu, kā koka automobilis šķērso pēdējo Bruklinas tilta trosi. Gandrīz tūlīt pat viņš izņēma atsaldēties zivis, jo bija jau gandrīz 12. Tad viņš domāja, ka dzīve ir televeikala reklāma, no kuras izņemts reklamējamais produkts. Šis produkts, šķiet, ir ainava.

101.

Daži puīši devās uz Vūlstorpu, Linkolnšīras grāfisti Anglijā, kur atrodas Īzaka Ņūtona māja, un ielavījās tās dārzā. Tur auga iežogota *Flower of Kent* šķirnes ābele, no kuras kādreiz nokrita pasaulē svarīgākais ābols; viņi paņēma mazu tās paraugu. Tikuši BioArt&Co laboratorijā, paraugu klonēja, un tieši šis klons tagad atrodas Zinātnes muzejā, Lakorunjā, Galīsiijā, Spānijā. Katrs, kurš uz to skatās, nevar beigt jautāt, kāpēc tieši šis un nevis kāds cits koks bija tas, kas noveda Ņūtonu pie jautājuma „kāpēc šis ābols krīt, bet mēness nē?”. Kāds ar roku pieskaras stumbram un prāto, vai šajā cietajā materiālā atrodas ģēnija roku sviedru molekulas. Apollo programmas seismogrāfi apstiprina, ka uz Mēness novērojama seismiska aktivitāte, zemestrīces, grūdieni, kas veidojas 800 un 1200 km dziļumā, pusceļā starp virsmu un šī pavadoņa centru. Daudz lielāks dziļums, nekā jebkurai zināmajai zemestrīcei uz Zemes. Šķiet, ka uz Mēness viss dīvainais un svarīgais notiek ļoti tuvu tā centram, zem aukstās un pelēkās ādas, ko redzam teleskopā. Tāpat arī krīt ābols un sasitas pret grīdu, un pamostas tā iekšiene, kuras centrā ir sirds, kas liecina par tā radīšanu, par klonēšanu. Dīvainākais, ka ir pierādīts – zemestrīces nenotiek Mēness tumšajā pusē, tikai redzamajā.

102.

79. gada video konsole pieslēgta televizoram. Pilnīgi melns ekrāns, viens balts kvadrātveida punkts, kas ir bumba, un tikai 2 baltas līnijas, kas kustas augšup un lejup, simulējot tenisa spēlētājus un viņu raķetes. Pusdienlaiks, cilvēki guļ vai mazgājas, žalūzijas ir nolaistas, klusums, un cauri katram raķetes sitienam var dzirdēt vieglu *puk*. Pēc tam, kad bija nokļuvis līdz Aļaskas jūrai un devies atpakaļ, pēc 5 gadu skrējiena bez apstājas, Haralds devās lejup pa Kanādu un savās platajās biksēs, sarkanajā krekliņā un aviatora tipa ādas jakā ieskrēja ASV. Dodoties pa strikti iezīmēto ekscentrisko skrējiena trajektoriju, nokļūšana atpakaļ mājās viņam prasīja vēl 3 gadus. Neviens nebija ienācis. Nekas nebija nozagts. Nebija vēstuļu pasta kastē. Viss neskarts. Fonā jūra kā dzīvsudrabs, video konsole pievienota televizoram, ekrānā

tūkstošiem zaudētu partiju. Haralds no jauna pasūtīja visas Corn Flakes pārslu pakas ar to pašu derīguma termiņa iztecēšanas datumu, jo saprata, ka vairs nespēj dzīvot bez tām atmiņām, bez tās bēgšanas, bez tām atmiņām, bez tās bēgšanas. Kā dzirdot pārkonu un tajā pašā laikā redzot to pavadošo zibeni.

103.

Bez šaubām, daudzi domā, ka tava mūzikas stilu kombinācija ir haotiska un neparedzama procesa rezultāts, bet patiesībā tavos diskos un koncertos viss ir pārdomāts līdz pēdējam sīkumam. Viss ir apzināti veidots, jā, ļoti pārdomāts. Ir daži negadījumi, tomēr viss funkcionē. Haosa kontrolēšana ir laba definīcija tam, ko daru, varbūt tāpēc, ka apzināti vēlos izveidot trīsdimensionālu mūziku. Lielākā daļa ierakstu ir ļoti plāni; pievienojot skaņai vairākus elementus, var popa dziesmu padarīt pavisam citādu, iecelt to citā līmenī. Un tas ir lauciņš, kas mani pievelk, kas mani aizrauj. Tāpēc cilvēki, kas mēdz klausīties tradicionālo popmūziku iespējams domā, ka mana mūzika ir haotiska vai „izdemolēta”, tomēr tā ir apzināti veidota tieši tāda.

Intervija ar Beku,

Pops pēc popa beigām.

Pablo Hils, Ediciones Rockdelux, 2004

104.

Kādā siltā aprīļa vakarā, 2 mēnešus pēc tam, kad viņa *The New York Times* bija izlasījusi restorāna recenziju, Pollija pirmo reizi sēdēja pie galdiņa ar rūtainajiem galdautiem, etiķa traukiem un lampiņu. Lokāls bija pārpildīts. Trokšņains radio atskaņoja Džordža Gēršina dziesmu akordus. Stīvs iznāca no virtuves, megafonā aurojot, Zirnekļu cilvēka lelle, vārīta burkānu un puravu buljonā, izbalējušu apmetni un kaila, paredzēta vientuļajai blondīnei pie 7 galdiņa! Pollija nosarka un nolaida skatienu, tomēr palika restorānā līdz pat brīdim, kad visi apmeklētāji bija devušies prom. Caur mazu lodziņu durvīs viņa redzēja, kā Stīvs beidza kārtot virtuvi, karakula mētelī viņš Pollijai atgādināja dzīvnieku, ko ar spērienu var ieegrūst krāsnī. Viņš iznāk, apsēžas pie galdiņa un saka, Nu, kā iet. Ļoti labi, viņa atbild, Es rūpīgi noglabāšu šo izkusušo Zirnekļu cilvēku, nekad nebiju redzējusi kailu supervaroni. Viņš atbalsta elkoņus pret galdu, paliec galvu nedaudz uz priekšu un saka, Meitenīt, esmu pārguris,

bet tomēr, kā tevi sauc? Dzersi kaut ko? Jā, džinu ar apelsīnu sulu, tas bija pirmais, kas viņai ienāca prātā. Stīvs dodas uz bāru un atgriežas ar 2 glāzēm. Vairāk viņi nedzēra, bet sarunājās, līdz iestājās nakts. Viņa stāstīja, ka ir kādas ietekmīgas dārglietu firmas pārstāve visā Ņujorkā, ka viņai nav attiecību un viņa dzīvo Augšmanhetenā. 4 no rīta Stīvs saka, Nāc, Pollij, ja tu man ļausi, es šovakar no tevis pagatavošu maltīti. Milzīgs karakuls un vidēja izmēra sieviete saķērušies devās augšup pa kāpnēm. Stīva Restorāna izkārtnes neona gaismas tajā naktī palika ieslēgtas.

105.

Malkolms Gladvels iesāk savu jaunāko grāmatu, *Blink: The Power of Thinking Without Thinking* ar stāstu par kurosu, jaunekļa statueti no Antīkās Grieķijas, kas ienāca mākslas darbu tirgū un ko vēlējās pirkt Kalifornijas Getty muzejs. Lieliski saglabājies darbs, kurš maksāja 7.6 miljonus eiro. Pēc 14 mēnešu izpētes Getty personāls nonāca pie slēdziena, ka statuete ir autentiska, un turpināja piršanas procesu. Tomēr to aizveda pie kāda mākslas vēsturnieka vārdā Frederiko Zerī, un, ieraudzījis statueti, viņš acumirkļi paziņoja, ka tā ir viltota. Cits mākslas vēsturnieks novēroja, ka, lai arī tai bija autentiska klasiskās statuetes forma, kaut kādā ziņā tai pietrūka tā laika auras. Trešais, pirmo reizi to ieraudzījis, juta „tūlītēju riebumu”. Tika veikti vēl citi pētījumi, un galu galā intriga tika atrisināta. Statueti Romas sākumposmā, 80tajos gados, bija veidojuši falsifikatori. Analītiķu komandas, kas veica pētījumus 14 mēnešus, bija kļūdījušies. Vēsturniekiem, kas uzticējās savai sākotnējai nojausmai, bija taisnība. Gladvels pierāda, ka mūsu smadzenēs notiek neapzināti procesi, kas kontrolē lielus informācijas apjomus un nonāk pie secinājumiem pārsteidzoši ātri, pat dažas sekundes pēc kaut kā ieraudzīšanas.

Deivds Brūks, „Garda intuitīvās precizitātes aizstāvība”,

The New York Times, 3-2-2005

106.

Laikam ir ļoti dīvaini vērot, kā deg tavs foto uz reklāmas staba, kad tajā pašā brīdī patiešām deg arī tava seja. Tajā februāra naktī, kad Hosečo savā Windsor torņa mājēlē pēc tam, kad visu pēcpusdienu bija strādājis pie sava jaunā *transpoētiskā projekta*, kas balstīts uz video, ko viņš uzņēma izbraucienos ar Vespu, attapās, rakstot

Markam pirmo reizi pēc nedaudz vairāk nekā gadu ilgas pauzes, paskaidrojot savas klusēšanas iemeslu, stāstot, ka patiesībā viņš negribēja būt vientuļnieks, bet gan normāls cilvēks, Hosečo pamanīja, ka sāk smaržot pēc deguma. Viņš pacēla skatienu no monitora un redzēja dūmu stīgas, kas spraucās iekšā caur mājeles sienu šifera savienojuma vietām; tie nāca tieši no terases. Viņš paskrēja garām daudzajiem kupoliem un zibensnovēdējiem, līdz nokļuva pie mūra. Pēkšņi gaismas kūlis no augšējā dzīvokļa dūmu detektora iespīdēja viņa sejā. Tieši tajā brīdī uguns sasniedza arī vienu no gigantiskajām fotogrāfijām, kas visai Madridē paziņoja par jauno grāmatu. Hosečo ļoti labi redzēja seju, kas smaidīja un kuras briļļu rāmis dega, vienlaicīgi juzdams, ka arī uz paša sejas kūst briļļu plastmasa.

107.

Lidojums Londona – Palma De Maljorka. Sandra šķirsta laikrakstu *British Airways News*. Raksti par Riberio un Riohas vīniem, pēdējiem *high-tech* arhitektūras paraugiem Berlīnē, piedāvājums pa pastu nosūtīt Maljorkas pērles. Pār kādu Karību pludmales fotogrāfiju nopil viņas asara, bet pie tā nav vainīga ne pludmale, ne Karību salas, ne asarām piemītošais gravitācijas spēks. Viņa paceļ acis un palūkojas ārā pa logu. Ne debesu, ne zemes. Sandra vēlreiz atskārš to, ko jau zinājusi: lidmašīnās nav horizonta. Viņa iebāž roku bikšu kabatā un izņem no tās Čērčila ielas dzīvokļa atslēgas, kas pievienotas piekariņam dinosaura formā, kura galvā svārstās kompasa adata. *1993. gada vasarā amerikāņu paleontologs Mihails Novaceks pameta savu mierīgo Amerikas Dabas Vēstures muzeja kabinetu Ņujorkā, lai mestos ar galvu iekšā kādā zinātniskā ekspedīcijā, kas norisinājās Gobi tuksnesī, Mongolijā, teritorijā, kur termometra stabiņš spēj pakāpties no mīnus 45 grādiem līdz plus 50. Šis izbijušais rokģitārists vēl joprojām smejas, atceroties, kā viņu kravas mašīna iestrēga tuksneša smiltīs un viņiem nācās apstāties pie pakalniem. „Mēs devāmies tos izpētīt, un pēkšņi ceļojums beidzās.” Viņi uzdūrās pasaulē bagātīgākajiem Krīta perioda dinosaurus un zīdītāju izrakumiem, neparastu fosiliju atradnēm, kam bija vairāk nekā 80 miljoni gadu; tās bija 15 miljonus gadus vecākas nekā asteroīds, kas ietriecās zemē un, kā tiek uzskatīts, iznīcināja dinosaurus. Jautājums: Kas veicināja Krīta perioda izbeigšanos? Atbilde: Mēs par to neesam īsti pārliecināti. Zinām, ka bija katastrofa, kas izraisīja 70% jūras un sauszemes dzīvnieku sugu izzušanu. Un mums ir pierādījumi, ka tieši tajā brīdī kāds milzīgs, īpašs objekts atsitās pret zemi Karību jūrā, tagadējās Meksikas piekrastes tuvumā. Milzīgā iznīcība izraisīja šoku un*

dramatiski izmainīja atmosfēru, padarot to ļoti karstu – tas burtiski uzcepa vairākus organismus un izraisīja ugunsgrēkus visā planētā. Bet mani vairāk par dinozauriem interesē zīdītāji. Dinozauri ir pagātne, zīdītāji – nākotne, tad nu ar savu eksistenci viņi aizpildīs atstāto tukšumu.

Intervija ar Mihailu Novaceku,

El País, Klemenss Alvaress, 16-03-05

108.

Ar laiku Stīva restorāns ieņēma dārglietu pasaules vietu Pollijas dzīvē, aizpildot ikkatru viņas brīvo brīdi. Sieviete sāka strādāt, apkalpojot galdiņus, kas līdz tam bija tikai Stīva uzdevums. Viņa darbojas ļoti efektīvi. Pollija arī nāca klajā ar ideju par atvērto durvju dienām, pasākumu, ko izplānoja pēc pašdarināto dārglietu konkursu parauga. Notika arī vairākas citas lietas: pamazām, pateicoties Pollijas sakariem, restorāns kļuva par pārpildītāko pilsētas lokālu, pienāca diena, kad Stīvam ienāca prātā pagatavot horizontu, tāpat arī brīdis, kad viņš, par pārsteigumu visiem trešo atvērto durvju dienas apmeklētājiem, teica, Nāciet, es došos pagatavot horizontu! Un viņi sakāpa autobusā, ko Pollija bija noīrējusi, un brauca, līdz apstājās stāvlaukumā blakus Bruklinas tiltam. Stīvs sāka iet pa kreisās puses gājēju celiņu, bet pārējie rindīnā viņam sekoja, līdz tilta vidū viņi apstājās, un Stīvs teica, Skatieties, skatieties, horizonts! Saule īsi pirms rietēšanas liesmoja virs horizonta, to dedzinot. Te tas ir, viņš blāva. Visi to vēroja pilnīgā klusumā, būdami sajūsmināti par šo skatu; galu galā saule norietēja, bet viņi aplaudēja un saskandināja ar sarkanvīnu pildītas glāzes. Garāmbraucēji viņus vēroja. Prese vēlāk par to rakstīja. *Cooking Day* jautājumu sadaļā, viņam vaicāja, Bet kāds ir jūsu noslēpums? Un viņš atbildēja, Mans noslēpums ir aizmirst par lietu iekšpusi un censties pagatavot to ādas, tikai ādas; jebkura objekta, dzīvnieka, lietas vai idejas ādu ir iespējams pagatavot, un tas ir saistīts tikai ar gaismu, tikai ar vietām, kurās iekļūst gaisma. Varētu teikt, ka mana virtuve ir nākamais loģiskais solis pēc saules gaismas izplatīšanās uz zemes virsmas, mana virtuve ir punkts, kurā saulesgaisma izraisa mutācijas, kļūst pilnīga lietu virsmās. Tad viņš aizpogāja karakula mēteļi un aiz vidukļa saķēra Polliju. Tajā naktī, kā jau vienmēr, kad vēlējās divatā kaut ko nosvinēt, viņi devās uz izgāztuvi, kurā Pollija pirmo reizi bija ieraudzījusi Stīvu, lēkājam pa mašīnas priekšējo pārsegu. Viņi mēdza ņemt līdzī nedaudz ēdiena, apsēsties uz riepām vai kādas mašīnas aizmugurējā

sēdekļa, kam trūka virsbūves, un atvērt *Pepsi* bundžiņas; viņa viņam stāstīja par dimantu slīpēšanu, bet viņš – par priekšrocībām, kas piemīt karakula mēteļiem salīdzinājumā ar trušādas mēteļiem. Reizēm klāt pienāca kāds vīrietis, garš un korpulents, ar rokām kā astonkājiem, kurš bieži vien šajās stundās atradās auto kapsētā un kuru dēvēja par Frenkiju, ne no vārda Frenks, bet gan no Frankenšteins. Vīrietis apsēdās viņiem blakus. Ietinies tvīda mētelī, viņš stāstīja, ka citā savas dzīves posmā sarakstījis romānu *Klasītes*, bet labāks esot otrs, slepenais romāns, *Klasītes B jeb Atvērto Ložu teorija*, kā viņš to sauc. Viņi piedāvāja svešiniekam ieēst un iedzert *Pepsi*. Tajā naktī Stīvs teica Frenkijam Klau, starp citu, viss, ko tu man teici par to, ka mēdzu gatavot tikai vietas, kurās iespīd gaisma, un arī to par ādu, tas bija reāli superīgi, es nezināju, ko atbildēt nolādētajiem žurnālistiem un pēkšņi to atcerējos. Ak, labi, vecīt, atbild Frenkijs, Man prieks, ka tev tas noderēja, šo ideju man pasvieda kāds vīrs, kuru reiz satiku Armēnijas stepē, tā ir valsts netālu no Krievijas, vīrs, kurš, starp citu, audzēja cūkas 8 stāvu mājā tikai tāpēc, ka viņam bija plāns izveidot cūku ādu paklāju, kurš plestos no šīs ēkas durvīm līdz pat Pakistānas šļūdonim. Tādā veidā viņš gribēja nošaut 2 zaķus ar vienu šāvienu: pirmkārt, ar šo ādas segu saglabāt planētas temperatūru un, otrkārt, tādējādi izvairīties no turku-musulmaņu uzbrukumiem, zinot, ka cūka viņiem ir neaizskarams dzīvnieks, un domājot, ka viņi neuzdrīkstēsies uzkāpt zemei, kura nosepta ar šo dzīvnieku ādām..., padod man sviestmaizi, Pollij. Viņa tam pietuvojās un jautāja, Un tu, ko tu tur darīji? Vīrietis, košļādams lielu gabalu, teica, Nē, neko, meklēju kādu sienu, pie kuras pieķerties, bet tas neizdevās. Klīdu pa tiem tīreļiem vairākus mēnešus un tad kādu dienu tālumā izdzirdēju Četa Bakera trompeti, ko nevarēja sajaukt ne ar ko citu, to pašu ierakstu, kas man piederēja, kad dzīvoju Parīzē, ieraksts savādā harmonijā sajaucās ar to cūku urkšķiem un vaidiem. Es paliku, klīzdams pa šo teritoriju, līdz armēņu armija visu izārdīja, Pollij, man slāpst, padod man *Pepsi*.

109.

Ir iespējama tāda spēļu kauliņa eksistence, kura malu apaļie caurumi ļautu ieskatīties tukšajā iekšienē. Kauliņš, kurš būtu ne tikai tukšs, bet arī atvērts gaismas un gaisa plūsmai, kas plūst cauri šiem veiksmes caurumiem. Mala, kurā ir 6 caurumi, tādā gadījumā būtu caurlaidīgāka dažādu ārpusaules elementu, pašas dzīves iekļūšanai iekšpusē, nekā mala, uz kuras ir, piemēram, 1, tomēr tas radītu arī daudz lielāku iespēju iznīcināt to, kas padara metamo kauliņu par maģisku objektu: metiena

neparedzamību. Jo visas iespējas, kas izauklētas tukšā un caurumainā metamajā kauliņā, ir tikušas atmodinātas, un, ja tā nav, tad šīs iespējas ir sausas un garlaicīgas. Brokastojot kāds bērns pamana, uzrakstu uz piena tetrapakas, ko viņš tikko atvēris:

Tu domā, ka Bells izgudroja

telefonu un palika aparāta tuvumā,

gaidot, ka kāds viņam piezvanīs? Nē,

viņš devās ārā un darīja visu iespējamo,

lai pārdotu savu ideju un būtu tūkstošiem

tādu telefonu, kā viņējais.

Esi jaunais izgudrotājs? Tev ir

ideja, ko uzskati par revolucionāru? Sazinies

ar mums!

IR SIMTIEM PRĒMIJU!

Zaļā piena kompānija, 161

Viljama iela, Maiami,

Florida, 010001

21. Jauno izgudrotāju konkurss

NOTEIKUMUS LASI OTRĀ PUSĒ!

Jaunietim nāk prātā tūkstošiem daudzsološu ideju, kas nedēļas laikā kļūs neaktuālas un piena paka būs kļuvusi tukša brīdī, kad viņš to saplacinās, lai iemēģinātu laimi improvizētā basketbolā, izmantojot atkritumu grozu. Ir arī rakstīts, ka spēļu kauliņa šķautnēm un virsotnēm ir jābūt noapaļotām, lai tā ilgstošais ripojums tuvotos bezgalībai.

110.

Kad *A kungs*, neatradis brāļu Manaki pazudušās kino lentes, atgriezās Ziemeļamerikā pēc tam, kad bija ticis līdz pat Azerbaidžānai un pieņēmis, ka šie ieraksti noteikti ir iznīcināti kādā cilšu karā, viņš atgriezās savā kino režisora ikdienā. Kādu dienu, studijā, dzerot kafiju un montējot filmu, notika kāds negadījums: filmai bija perfekta skaņa, bet augšējā kadra daļa, vairāk vai mazāk 1/3 no katra attēla, bija nogriezta. Tādā veidā runātāji bija aktieri ar ķermeni, bet bez sejas, bezgalvaini. *A kungs* saprata, ka tas viņā rada sajūtas, kam nav nekāda sakara ar kino, bet kas atgādina grāmatas lasīšanu. Tas vairs nebija kino, bet gan literatūra vārda tiešākajā nozīmē. Viņš saprata, ka grāmata, lasīšana nākotnē, nebūs ne hiperteksts internetā, ne citi tehnoloģiski risinājumi, bet gan šis, *bezgalvainās filmas*. Tad nu *A kungs* sāka griezt nost augšējo trešdaļu visām lietām, ko atrada. Viņš paņēma šķēres, meklēja fotogrāfijas, kas atradās viņa mājā, un izpildot tām šo augšējās trešdaļas amputāciju, bildes izstiepās platumā, nevis garumā, pēkšņi tas bija horizonts, tās ieguva līdz tam neie pazītu apveidu, ainavas dvēseli. Tādā veidā, lai arī kas būtu nofotografēts – pārpildīta Saravejo iela, galds ar glāzēm un šķīvjiem, 2 uz lielceļa apmaldījušies bērni ar drosmīgām sejām, sabojāti piedzērušā grieķu taksista zobi, ledusskapis vai viņa viesistabas logs, no kura redzēja restorāna, ko sauca par Stīva Restorānu, spožo izkārtņi –, viss pēkšņi pārveidojās par kādas jaunas planētas ainavu. Tādā veidā, sekojot sava veida vertikālam kāpienam, kas ieskicēja jaunu pasauli, viņš saprata, ka šīs nogrieztās fotogrāfijas veidoja dabisku vidi jaunam literatūras produktam – kino bez galvām. Ar laiku režisors saprata, ka šīs brāļu Manaki 3 pazudušās kino lentes, šis pirmatnējais skatījums, ko viņš nebija atradis Balkānu zemēs, šodien bija tieši tas pats, skatiens bez sejas, pilnīga galvu nociršana. To viņš pasludināja par šīs jaunās literatūras radikālāko piemēru. Naktī, kurā viņš formulēja savu pārliecību, vīrietis aizmīga, domādams, ka katra nakts ir slazds, kaut kas līdzīgs mākoņainai dienai, kurā lietus tā arī nesāk līt, uzkrājoties augšā, kādā troposfēras slānī.

111.

Iekšpusē dzirdama tikai vēja sišanās pret stieples žogu. Grāmatas atrodas savos plauktos, datoros ir instalētas programmas, virtuves piederumi ir tīri un salikti perfektā kaudzē, saldējamajās kamerās neskarta stāv gaļa, krāsainie spēļu laukumi atrodas vitrīnās, un spēles kauliņi un trauciņi stāv, gaidot kādu spēli. Ir arī radio, ko

kāds strādnieks atstājis ieslēgtu „... Premjerministrs paziņo, ka nākamgad no valsts budžeta tiks izbūvēti ceļi vairāk nekā 3000 kilometru garumā. Starptautiskās ziņas. Basrā kāds rietumu izcelsmes vīrietis, vēl neidentificēts, viņa sieva irākieiete un abu dēls, iespējams vārdā Muhameds Smits, vakar miruši paši savās mājās, kļūstot par upuriem negaidītam amerikāņu uzbrukumam, kas bija paredzēts kā atbildes gājiens sunnistu pašnāvnieku triecieniem amerikāņu nometnēs. Ģimene kas vakariņoja, bija pārsteigti, ieraugot nepazīstamo jūras kājnieku, kas pa virvi nolaidās līdz viņu dzīvokļa logiem 4. stāvā un, izsitot stiklu, iemeta iekšā vidējas intensitātes granātu. Sporta ziņas, futbolists Zidāns pamet profesionālo sportu daudzo ievainojumu dēļ, ko viņš pārcietis pēdējo 2 gadu laikā, un Trešajā Divīzijā, starp *Endesa* un *Ponferradina*²⁹ šodien norisinās izšķirošais mačs par iekļūšanu Otrajā B Divīzijā, bet mēs turpinām rītu Nacionālajā Spānijas Radio 5, visas jaunākās ziņas... ”

Epilogs

Čičo piebrauca pie robežas Elpaso, Teksasā, kādā blāvi sarkanā, lietotā mašīnā, kas pirms pāris dienām nopirkta Kankunā. Viņš klusējot paklausīja virsnieka žestam, kas lika nobraukt mašīnu labajā ceļa pusē.

- Jums ir kaut kas deklarējams?
- Nē, nekā, virsniek.
- Labi, izkāpiet, lūdzu, no mašīnas un atveriet bagāžas nodalījumu.

Tajā brīdī viņš sajūtās kā filmā, jūtot sviedrus, kas tecēja gar viņa ādu zem bēša uzvalka, noziedzīgs un bez kaklasaites. Sardzes mājiņā esošais termometrs rādīja 34⁰ C.

Čičo zināja, ka svarīgākais šādos brīžos ir seja, robežsargi visu uzzina no tavas sejas izteiksmes; mīmika ir tas, kas iznīcina vai izglābj.

Tikai sporta soma un ar jostu piestiprināts brūns ādas čemodāns, uz kura bija rakstīts „Par piemiņu no Meksikas”.

---

²⁹ Spāņu futbola komandas

- Labi, jūs varat turpināt ceļu.

Čičo, 182 cm garš, atlētiskas miesasbūves, blonds, kā Roberts Palmers, tikai ar bārdu. 55 gadus vecs, labi saglabājies.

Viņš pabrauc garām Sandjego, nedaudz tālāk iegriežas Santaanā, lai uzpildītu degvielu un iedzertu gāzētu minerālūdeni. Ierodoties Losandželosā, vīrietis apmetas Palmbīčā, pirmajā (un vienīgajā) kādas mājas dzīvoklī, ko viņš jau iepriekš noīrējis. Priekšā paveras skats uz avēniju, kas, iekrāsota dzeltenām līnijām, iezīmē milzīgu tīklu starp zemajām ēkām un katedžām līdz pat izrobotajai pludmalei. Viņš ieslēdz gaisa kondicionieri. Fonā skanot televizoram, Čičo ieiet dušā un, pieradies pie meksikāņu māju dekorāciju krāsu pārpilnības, nebrīnās ne par olīvu zaļajiem dušas aizkariem, ne rozā ziepju gabaliem, ne lielās istabas sienu, kas izraibināta ar pasteļtoņu zilām ģeometriskām figūrām; tās izskatās pēc maiju piramīdām, aplūkotām no augšas.

Viņš atver čemodānu, izmet no tā drēbes un no dubultā dibena izņem trauku, kurā atrodas daudzās bumbiņās satinušies 10 cm gari, gandrīz caurspīdīgi tārpi; no mutes līdz anālajai atverei tiem cauri spīd tikai plāns, pelēks pavediens, kas laikam ir viņu primitīvā gremošanas sistēma. Čičo izārda vairākus puķu podus, kas karājas balkonā, un izmanto to zemi, lai piepildītu lielu kristāla vāzi, kurā, samaisītus ar zemi, viņš ievieto tārpus. Zemē viņš iesprauž termometru, hidrometru un visu aplaista ar ūdens un minerālvielu maisījumu, ko sagatavo speciāli tam līdzī pašņemtajā mērtraukā. Vīrietis uzmanīgi noliek kristāla vāzi uz terases grīdas.

Čičo ieļej sev gāzētu minerālūdeni. Viņš apsēžas uz maza balkona un skatās uz ģimenēm, kas, sakāpušas mašīnās, atgriežas no pludmales un svilpo, braucot garām reklāmas dēlim ar uzrakstu *Nike, Just Do It*, kas atrodas tieši blakus mājai.

Pludmales šorti viņam spiež kājstarpes apvidū. Čičo aizver acis. Satumst. Viņš paliek šādā stāvoklī.

Samuraja ceļš tiecas uz nāvi. Katru dienu nākas tuvoties neizbēgamajai nāvei, saglabājot mierīgu prātu un ķermeni. Ir jādomā par to, kā ir būt bultu, šķēpu un zobenu saplosītam, gārdzošo viņņu sadragātam, iemestam uguns sirdī, zibens

saspertam. Un katru dienu, bez izņēmumiem, ir jāapzinās, ka esi miris. Samurajs piedzimst, lai mirtu. Nāve nav lāsts, no kā jābēg, bet gan dabisks dzīves noslēgums. Tā un nekas cits ir samuraja dzīves jēga.

Pasadena, Losandželosas apkaime, Džeks strādā par ceļmalas kluba *One Way in Love* animatoru un vakara vadītāju visas naktis, izņemot pirmdienu. Tajās viņš dodas uz treileri, kas novietots kādā mazā Mohaves tuksneša pleķītī; tas nopirkts par naudu, kas mantota pēc sievas Karolas nāves. Jāatzīmē, ka pēc sievas nāves viņš par mantoto naudu nopirka 2 lietas: treileri un zemes gabalu. Viņa darba pienākumos ietilpst paziņot par katru meiteni, kura ienāk zālē, lai dejotu, un, tiklīdz tā uzkāpusi uz skatuves, Džekam jāvelta viņas kustībām kodolīgi un trāpīgi komentāri, tādā veidā papildinot no dejojājas nākošo erotisko starojumu. Kādu nakti ģērbtuvē, pēc izrādes, Karola, velkot krūšturi, viņam bija teikusi, Ja kādu dienu es nomiršu, apsoli, ka par to naudu, ko atstāšu, tu nopirksi koka mājiņu Palmbīčā, tieši blakus pludmalei, un ka neglabāsi manus pelnus, bet gan izmetīsi tos jūrā. Un Džeks viņai teica, Protams, Karola. Tā arī darīšu.

Ir slikti, ja kādai lietai piemīt divas nozīmes. Samuraja ceļā nekas cits nav jāmeklē. To pašu var teikt arī par jebkuru citu ceļu. Ja saprot, ka tas tā ir, var iepazīt visus ceļus, nezaudējot uzticību savam.

Pirmais, ko Čičo izdarīja nākamajā rītā pēc ierašanās Palmbīčā, bija kalkulatora iegāde. Tā vietā, lai skatītos TV, klausītos radio vai lasītu sporta lapas, viņš bija apsēsts ar visa skaitīšanu. Piemēram, tā kā viņa apavu izmērs ir 43, izrēķināt, cik daudz zemes svārstību viņš ir izraisījis šodien vai kādu citu dienu, vai visas dzīves laikā. Vai cik 5 centu monētas nepieciešamas, lai ar tām pilnībā nosegtu cilvēka ķermeni, un tamlīdzīgi. Viņš izvēlējās *Texas Instruments* firmas kalkulatoru, skaļu un uzticamu grabažu ar primitīvi uzdrukātiem cipariem – tādu, kā viņam patīk. Pēc tam, un tikai pēc tam, viņš kājām devās līdz *Benny Harper* veikalam, lai nopirktu revolveri; viņam šķita, ka tas atradās Easy Road 87 stūrī. Nonākot galā, izrādījās, ka tur atrodas ceļojumu aģentūra, un Čičo nodomāja, Labi, ja jau esmu šeit..., un viņš

nopirka 2 lidmašīnas biļetes uz Milānu, Itāliju. Pirms viņš devās prom, pārdevēja teica,

- Vai zināt, ko jūs man atgādināt?

Un viņš,

- Jā, jā, zinu! Robertu Palmeru.

Viņš palaida vaļīgāk kaklasaites mezglu un promejot maigi aizvēra durvis.

Uz Naošige mūra ir daudz uzrakstu, un viens no tiem vēsta „pret nopietnām lietām ir jāizturas ar vieglumu”. Maestro Ittei piebilst, „pret vieglām lietām ir jāizturas ar vislielāko nopietnību”.

Karola un Džeks iepazīnās *One Way in Love*, kad viņa ieradās, lai strādātu par glāžu mazgātāju. Tā kā Karola bija tiešām talantīga, pat neskatoties uz to, ka viņai bija acu defekts, kas meitenei piešķīra skumju izskatu, visai drīz Džeks nolēma, ka Karola būtu laba striptīzdejojāja. Kādu rītu viņa pie Roberta Palmera „Simply irresistible” kailām krūtīm dejoja kluba saimniekam, viņa sievai un Džekam, kurš bija trešais žūrijas loceklis; pārbaudi viņa izturēja izcili. Tajā pašā rītā viņi abi, Džeks un Karola, devās kopīgās brokastīs, bet rītu beidza viņas mājā, rozā panteras attēlu izraibinātos palagos. Tieši tur meitene atzinās, ka viņas kvēlākais sapnis ir kļūt pat modeli,

- Iet pa mēli?

Un viņa, skatoties griestos, teica

- Nē, vīrieti, traks esi, vai? To jau neviens neredz. Filmēties reklāmās.

Tajā dienā viņi paņēma mašīnu un brauca jūdzēm tālu līdz nokļuva līdz Mohaves tuksnesim. Ceļš beidzās pie kāda dambja, un, nobraucot malā uz kāda asfaltēta celiņa, veda tālāk uz pustukšu kanālu – diezgan dziļu cementa caurumu ar malām, kam piemita tik neliels slīpums, ka gandrīz bija iespējams nokāpt līdz ūdens virsmai; ūdens atradās turpat apakšā un nebija vairāk kā 2 collas dziļš. Tālāk, aiz kanāla, sākās pats

tuksnesis. Viņi redzēja afišu, kura reklamēja zemes pārdošanu, un Džeks domāja, Cik forši būtu šeit dzīvot; viņa – No šī tipīga es labprāt gribētu bērnus.

Saule iegrimst Klusajā okeānā, Čičo iziet uz terases, paņem gāzētu minerālūdeni un apsēžas sauļošanās krēslā, lai vērotu, kā cilvēki atgriežas no pludmales un svilpo, ejot garām zīmei *Nike, Just Do It*. Viņš skatās, kā tārpī uz zemes esošajā stikla vāzē sāk kustēties sev raksturīgajā siltas vasaras nakts diēkdienībā. Viņš atgāžas krēslā un iemalko ūdeni, kabatā iezvanās telefons,

- Sveiks, mīļais, kā iet?
- Ļoti labi, atbraucu labi, uz robežas neko neatrada.
- Nu labi, tu jau zini, neaizlaid tos bojā.
- Jā dārgā, nebaidies. Vai zini ko? Tas ir gandrīz tāpat kā vienmēr. Šodien biju tajā lielveikalā, uz kuru mēdzām iet ar Mariju, atceries?
- Protams. Viņa kļuva traka, redzot tik daudzus cilvēkus. Atceries, kad tu viņai nopirkti pirmo tālskati?
- Ak jā, viņa ar to bija ieurbusies televizorā, lai, kā viņa teica, atklātu ekrānā vēl kaut ko.
- Jā, un, ja parādījās kāds mežs, viņa teica, Tēti, nāc, nāc šurp, apskatīsimies, vai ar tālskati starp krūmiem redzēsim kādu lāci.
- Tas veikals vēl joprojām atrodas turpat.
- Labi, sarunas šajā laikā ir ļoti dārgas. Esi uzmanīgs, labi?
- Jā, nesatraucies. Es tev piezvanīšu, lai pastāstītu, kā gāja. Skūpstu. Mīlu tevi.
- Es arī.

Ir labi sev tuvumā glabāt kosmētiku. Var gadīties, ka pēc padzeršanās vai pamošanās samuraja sejas krāsojums būs neizteiksmīgs. Šādos brīžos jāizmanto kosmētika.

Džeks iekāpj treilerī. Tas ir metālisks, alumīnija krāsā, ar noapaļotām līnijām. Viņš to nopirka, jo treileris atgādināja Karolu, arī viņa bija maiga. Džeks atver mazo lūku un atstāj durvis atvērtas, ļaujot veidoties gaismas tīklam, kas viņu apspīd, pašam

sēžot puskrēslā. Blakus saliekamajai gultai atrodas dekorāciju fragmenti no Kopola filmas *No visas sirds*; to viņi nopirka izolē Paloalto. Diezgan sabojāts papīra masas gabals, kurā redzams 70to gadu automobilis un tuksnešains horizonts pasteltoņos, virs kura ir gulbis; vēl tur ir saplēsta velosipēda riepa un neona strūklaka, no kuras vienmēr tek ūdens. Daži vadi tai bija sabojāti, tomēr puisis to salaboja. Tagad viņš ieslēdz radio, satīra virtuvi, kārtojas un kādu laiku lasa *Mobiju Diku*, vienīgo grāmatu, kas viņam ir. Kad saule nozūd, viņš apsēžas ārā. Tad Džeks mēdz domāt, ka, Karolai pazūdot no Zemes, kāds labvēlis tur, augšā, droši vien būs izrēķinājis, ka tieši tajā brīdī labais, ko viņa devusi šai dzīvei, bijis līdzvērtīgs tam ļaunumam, ko viņa ir nodarījusi saviem tuvajiem, un ka patiesā dzīves jēga ir beigās radīt vienādojumu, kura vērtība ir nulle. Citreiz, arī naktīs, viņš ieslēdz neona strūklaku, no kuras vienmēr tek ūdens un apsēžas ārpusē, tās spīdumā. Tad viņš mēdz aizmigt ar viskiju rokās.

Ir labi skatīties uz pasauli tā, it kā tas būtu sapnis. Ja tev rādās murgi, tu pamostoties, un saki, ka tas bija tikai sapnis. Saka, ka pasaule, kurā dzīvojam, ne ar ko īpaši neatšķiras.

Piektajā dienā pēc ierašanās Palmbīcā, Čičo izņēma no vāzes zemes gabalu, atdalīja tārupu bumbiņas, nosvēra tās galda svaros un ielika maisiņā ar mitru zemi. Viņš to pilnībā aizvēra un noglabāja portfelī, kurā nebija nekā cita.

Mašīna gāja lieliski, un Čičo neapstājās līdz pat uzrakstam, kas vēstīja par iebraukšanu Pasadenā. Tur atradās kāda treilerī ierīkota burgeru ēstuve ar galdiņiem un saulesargiem; tur viņš apsēdās un palūdza labi aukstu, gāzētu ūdeni un pilsētas karti. Čičo palaida vaļīgāk kaklasaites mezglu. Jau gadiem viņš nebija spēris kāju Pasadenā, bet acumirkli kartē atrada Daniela, *The Boy*, adresi un kontaktus.

Ienākot kādā dzīvojamā rajona mājas pirmajā stāvā, otrā pusē redzams sava veida antīks dārzs, kas pārveidots augļu dārzā, un tu nonāc mazā telpā, kurā sēž kāds vīrietis, kurš tev vai nu ļaus, vai arī neļaus doties tālāk, tad jau redzēs.

- Es esmu Čičo no Kankunas, man ir norunāta tikšanās ar *The Boy* kungu.

Un Čičo aicina uz citu kabinetu, kurā svaigs gaiss ienāk tikai caur durvīm. Nevienu neredz. No galda aizmugures iznirst Daniels *The Boy*.

- Vecīt, Čičo, cik gan gadus neesam redzējušies! Atvaino mani uz mirklīti, esmu pazaudējis piespraudi, un viņš vēlreiz uz pāris sekundēm noliecas, Te tā ir, vai patīk? – viņš saka, to spraužot pie atloka.
- Jā, tā ir ļoti laba. Piksija, vai ne?
- Nē, pie velna, Diksija³⁰.
- Ā!
- To man dzimšanas dienā uzdāvināja mazmeita. Viņa ir ļoti laba meitene un tikpat skaista kā mana meita, tagad viņai jau ir visi zobi, nu viņa var kost, kā vectētiņš – un viņš sāk smieties – Labi, ķersimies pie lietas, ko tu man atnesi?
- 20 gramus, vairāk vai mazāk.
- Šajā biznesā nav „vairāk vai mazāk”, Čičo, vai tiešām esi aizmirsis?

Viņš atver portfeli un no tā izņem maisiņu. *The Boy* uzliek palielinošas brilles, uzvelk lateksa cimdus, tās aplūko un saka,

- Tie ir īstie?
- Protams, *The Boy* kungs, augstākās kvalitātes.
- Hmm, apskatīsimies – viņš rūpīgi atver maisiņu, ar pinceti, ko izvelk no žaketes iekšējās kabatas, izceļ tārpu un nosver to uz digitālajiem svariem – tas ir vēlākam, ja mani pārliecinās, lai varētu noteikt kopējo svaru – viņš paskaidro.

Vīrietis, kustinot to apļveida kustībām gar nāsīm, pasmaržo tārpu, tad ieliek mutē, izgaršo, apgriež, aizstumj to līdz mēles beigām, atgriež atpakaļ pie zobiem, apgriež vēlreiz otrādi un visbeidzot izspļauj tukšā pelnu traukā, kas atrodas blakus galdam.

- Tiešām, Čičo. Tie ir ļoti labi. Noliec šeit, nosvērsim, 52 dolāri gramā. Pēdējā laikā neiet īpaši gludi, ir sajaukušās sugas, laboratorijas sūdzas, ka šo jauno sugu kuņģi ar katru reizi kļūst arvien mazāk noderīgi kosmētikas izveidei.
- Kad redzu šos izcilos kuņģus, *The Boy* kungs, ko var redzēt reti, nesaprotu, kā var pieņemt lēmumu, tie ir vai nav derīgi.
- Profesionāļu darbs, Čičo, ne man, ne tev nav par to jāsatraucas.
- Tas gan, *The Boy* kungs, profesionāļu darbs.

---

³⁰ Žurciņas, populāri spāņu multiplikācijas filmas tēli

Samuraja esamības definīcija, īsi izsakoties, ir veltīt savu ķermeni un dvēseli skolotājam. Neaizmirst par savu skolotāju ir svarīgākais kalpošanā.

Vēl joprojām ir naktis, kurās, aizveroties *One Way on Love* durvīm un visiem dodoties prom, izslēdzoties krāsainajām gaismām, Džeks paliek, lai kaut ko iedzertu, uzliek *Simply irresistible* un iziet zālē ar mikrofonu, Dāmas un kungi, aplausi mūsu saldajai Karolai, perversākajai Rietumu piekrastes meitenei, paskatieties, kā mūsu mazulīte kustina gurnus, vilinoši, kā uguns virs ledus, skatieties, kungi, mani sliktie puisi, iedomājieties, ko mūsu mazā Karola ar jums varētu izdarīt... Viņš ilgi dzer. Ejoj mājās, Džeks domā par to, cik lepna Karola būtu, ja redzētu, kā viņš uzlabojis savu sniegumu.

Veikals, gandrīz pašā centrā, bija tukšs

- Atceries mani, Hārper?
- Man ļoti žēl, bet nē.
- Esmu Čičo, Meksikānis. 1968. gads, 1a Divīzija.

Bens Hārpers domājot aizver acis

- Čičo..., Čičo..., pagaidi, tūlīt būs... Ak jā, Meksikānis! – un viņi apskaujas – Pagājis tik ilgs laiks, un tu atkal šeit.
- Klausies, es gribu revolveri, labāk *short*.
- Bet vai tad tu neesi pametis šos darbus?
- Jā, jā, tagad es pelnu iztiku, audzējot tārpus, tur, Kankunā.
- Velns, kas to būtu domājis, Čičo, Meksikānis – džungļu Roberts Palmers. Cik sen tas bija, velns, cik sen. Kāds prieks. Klau, es slēgšu veikalu pēc 10 minūtēm un man ir jāveic pāris zvani; ja gribi, pagaidi mani alus bārā te pretī, un varēsi man visu izstāstīt. Es tev atnesīšu revolveri.

Var droši teikt, ka nav nekā vairāk, kā šī brīža mērķis. Cilvēka dzīve ir mirkļu pēctecība, viens pēc otra. Ja tu saproti esošo brīdi, tev vairs nekas nav jādara un ne pēc kā nav jādzinas.

Pirmdienas pēcpusdienā Džeks apber zemi apkārt treilerim, tā izveidojot apli, kas pastiprina privātās teritorijas sajūtu. Viņš izgaismotajā afišā redz savu deformēto atspulgu: tikko parādījušies bārdas rugāji, iekritušas acis. Kā Karolai, viņš saka. Terilīna bikses, lietotas Adidas *Saigon* sporta kurpes. Viņš ieiet iekšā un ieslēdz radio. Runā kāds vīrietis, kurš apgalvo, ka viņam uz ķermeņa esot vairāk nekā 1000 tetovējumi, Eh, cik pretīgi! Džeks nosaka. Kad saule vairs tik stipri necepina, viņš mēdz nolikt krēslu kanāla malā, un iemest maksšķeri šajās 2 ūdens collās. Viņš redz garām peldošas zivis, lielas un resnas, kas nepievērš uzmanību ēsmai. Galu galā viņš parasti izvelk 1 vai 2, ko vēlāk uzcep ārā, uz grila, bet vienmēr tikai iezīmētā apļa iekšpusē. Tās cepot, viņš domā par stāstu, ko pirms kāda laika lasīja *Reader's Digest*: ja cilvēkam pasaka, ka aiz vienām no 5 durvīm, kas ir viņa priekšā, atrodas *tīģeris-pārsteigums* un ka viņam jāuzmin, aiz kurām durvīm atrodas šis tīģeris, tad ir zināms, ka aiz pēdējām durvīm viņa nebūs, jo, nonākot pie tām un neatrodot tīģeri iepriekš, būs skaidrs, ka tīģeris atradīsies aiz šīm durvīm, un tādā gadījumā tas vairs nebūs *tīģeris-pārsteigums*, tātad pēdējās durvis atkrīt. Tāpat viņš neatradīsies arī aiz priekšpēdējām, jo, zinot, ka aiz pēdējām durvīm viņa nav, skaidri zināms, ka viņam jābūt aiz priekšpēdējām, un arī šajā gadījumā tas vairs nebūtu *tīģeris-pārsteigums*, tātad arī priekšpēdējās atkrīt. Bet iepriekš pēdējās arī nevar būt īstās, jo, zinot, ka viņa nav ne aiz pēdējām, ne priekšpēdējām durvīm, tīģerim būtu jābūt tieši aiz iepriekš pēdējām, un arī tas vairs nebūtu pārsteigums, un tā tiek atmestas visas durvis, līdz cilvēks saprot, ka tīģeris nevar atrasties ne aiz vienām no tām un ka tieši tas arī ir *pārsteigums*, un, lai to pierādītu, viņš dodas atvērt durvis, vienas pēc otrām, līdz aiz vienām, vienalga kurām, izlec tīģeris un viņu nogalina. Džeks domā, ka tāpat notiek arī dzīvē, attiecībā uz to, ko plāno, un to, kas galu galā notiek. Nav jau tā, ka teorija un dzīve būtu sliktas, vienkārši tām nav nekādas līdzības, tieši tāpat kā nav līdzības starp domām, ko domā lejā vibrējošās zivs, un tas maita, kurš augšpusē, izmetis ēsmu gaida.

Viņš palūdz gāzētu ūdeni. Pēc 10 minūtēm parādās Hārpers, kurš pasūta alu.

- Klau, Hārper, tu atceries manu meitu?
- Jā, Marija, vai ne?
- Pareizi. Neilgi pirms manas un sievas pārcelšanos uz Meksiku, viņa aizbēga no mājām, viņai nesen bija palikuši 18 gadi, un viņa vairs nav devusi par sevi ne ziņas. Kādu dienu mums piezvanīja no šejienes, Losandželosas, kāds vīrietis, kurš teica, ka Marijai viss ir kārtībā, lai mēs neuztraucoties, un viņa tikai esot gribējusi, lai mēs to zinām. Bet Lūsija, tu jau zini, mana sieva – Hārpers viņu pārtrauca
- Bet vai tad viņu nesauca Šendija?
- Nē, tā bija mana pirmā sieva. Mēs izšķīrāmies.
- Ak, pareizi, kad tev uz mēnesi iedeva atvaļinājumu un tu devies prom. Tagad atceros.
- Tā ir, tā ir. Marija, meita, mums bija ar otro sievu, Lūsiju.
- Skaidrs, labi. Ir pagājis tik ilgs laiks, ka man sajuka.
- Labi, kā jau teicu, mana otrā sieva Lūsija un es esam pārliecināti, ka kaut kas nav kārtībā. Nav iespējams, ka Marija varētu mums ko tādu nodarīt, tā mūs pamest. Mēs esam droši, ka kāds maitas gabals viņu šeit tur, padarījis par prostitūtu vai pa pusei sagūstījis.
- Vai kādā mafijā, tagad to ir daudz, Čičo, un meksikānietes ir ļoti pieprasītas.
- Tā ir. Ierados, lai viņu sameklētu un ielaistu 2 lodes tajā maitas gabalā, kas viņu šeit tur. Tieši tā. To par 2 lodēm Lūsija, protams, nezina.
- Nolāpīts, tev būs nepieciešama veiksmē. Tev ir nauda? Es varu aizdot.
- Paldies. Esmu atvedis diezgan daudz tārpju. To pietiks, lai paliktu šeit 5 vai 6 mēnešus.
- Labi. Starp citu, te būs revolveris. Skaists, vai ne?
- Brīnišķīgs.

Kā ir teicis kāds vecs vīrs, nogalināt ienaidnieku kaujas laukā ir tas pats, kas piekūnam nogalināt putnu. Lai arī tas būtu 1000 putnu bars, viņš nepievērš ne mazāko uzmanību pārējiem, tikai šim noskatītajam.

One Way in Love tiek kārtots, meitenes jau ir devušās mājās, Džeks palūdz Donnai, priekšnieka sievai, lai ielej viņam viskiju, un viņa atbild, ka sastādīs kompāniju, tikai ātri, jo ir jāslēdzas ciet. Sieviete paņem 2 tukšas glāzes, pieliek tās pie acīm tā, it kā tie būtu 2 tālskati, un Džeks smaidot saka – tas bija viens no mīļākajiem Karolas jokiem, skatīties caur 2 glāzēm kā caur brillēm. Donna, nezaudējot mieru, negribīgi izdzer glāzi, un saka

- Zini, kas ir dzīves lielākā cūcība, Džek? Zini?

Džeks pakrata galvu, sakot nē.

- Tas, ka tie, kuri aiziet, vairs neatgriežas.
- Ko?
- Jā, neatgriežas, lai pastāstītu, kas tur notiek, kā viņi dzīvo, vai tur ir vairāk viskija vai tieši pretēji, vai ir dabīga gaisma vai tieši otrādi, spuldzītes, vai tur Otrajā pasaules karā uzvarēja japāņi, nevis mēs, un visu pārējo.
- Jā, jā, skaidrs, Donna. Tā ir cūcība. Nav pat vērts strīdēties.

Viņi nolaiž metāla žalūzijas.

- Labi, Džek, līdz pirmdienai. Ko darīsi rīt?
- Došos uz treileri, izbaudīšu rītdienu.
- Skaidrs, lai laba zveja!

Viņš pagriežas pa kreisi, viņa – pa labi.

Kad ir nolemts kādu nogalināt, lai arī ir grūti to izdarīt, ķeroties tieši pie lietas, nedrīkst pat domāt par apkārteļu izmantošanu. Samuraja ceļš ir balstīts mirklī, un ir jādodas taisni pretī tam, ko vēlies.

Noguris apvaicāties visās Palmbīcās būdās, Čičo jau otro reizi ieradās Pasadenā, lai satiktu Danielu *The Boy*, lai, izmantojot savu ietekmi un pazīšanās visa veida biznesa pasaulē, lūgtu viņam palīdzēt atrast meitu. Viņš to sastapa, iznirstot no zem galda.

- Uzgaidi brīdi, Čičo, es meklēju piespraudi, kas man nokritusi.

Viņš pamāja ar roku,

- Vai vari man to uzlikt tu? Varbūt tev ir vairāk prasmes.

Tuvumā esot, Čičo sajuta no viņa kakla nākošo mitrās zemes smaržu un skābo aromātu, kas radies no tārpu izgaršošanas. Kamēr Diksija nebija kārtīgi piestiprināta atlokam, viņam nemitīgi svīda rokas.

- Paldies. Nu, vēl tārpi?
- Nē, *The Boy* kungs, nāku citā jautājumā – un viņš ķērās tieši pie lietas.

Saruna beidzās ar laba vēlējumiem no *The Boy* kunga, piemetinot.

- Neapvainojies, draugs, bet ar meksikāņu meitenēm nekad neko nevar zināt.

Ir kas tāds, ko var iemācīties no vētras. Nokļūstot pēkšņā lietusgāzē, tu centies nesamirkt un sāc skriet. Lai arī skrien zem māju karnīzēm, tu turpini samirkt. Ja tev tas ir skaidrs jau kopš paša sākuma, lai arī tu tā vai tā samirksi, tas vairs nebūs pārsteigums. Šo domu gājienu var piemērot ikvienam dzīves notikumam.

Džeks aplaista puķes Karolas pelnu urnā, kas stāv uz galda virs šobrīd salūzušas *General Electric* mikroviļņu krāsns pretī saplēstajām *No visas sirds* dekorācijām, un izkāpj no treilera. Viņš iemet makšķeri kanālā un apsēžas. Tālāk aiz dambja plešas tikai viegli jaušama kalnu grēda. Viņš atceras to reizi, kad viņi brauca garām nelielam kalnam, pa Ramino ceļu, lai apprecētos, un Karola jautāja,

- Kāds ir tavs iemīļotais skats, ko neredz nemaz tik bieži?

Viņš nedaudz apdomājās.

- Nezinu, varbūt ceļš, kas ved augšup kalnā un pazūd miglā, kamēr apakšā aust saule. Un tavs?
- Tu ieej tukšā foajē, nolaižas lifts, bet arī tur neviena nav.
- Nav slikti – viņš saka – klau, padod man cigāru.

Runājot seno ļaužu vārdiem, cilvēkam ir jāpieņem savs lēmums 7 iedvesmu rezultātā. Tas ir apņēmības jautājums; jautājums, vai tev ir pietiekoši pieradināts gars, lai dotos tieši uz pretējo pusi.

Pabeidzis sarunu ar *The Boy*, Čičo nolēma pirms atgriešanās Palmbīčā izmest kādu līkumu pa Pasadenu, apskatīt, kā tā mainījusies 3 gadu prombūtnes laikā. Viņš pavadīja dienu iepērkoties ceļmalas veikalos, ēdot saldējumu un, kā skatoties pastkartēs, atcerēdamies savu veco dzīvi, līdz pēcpusdienā viņš izbrauca ārpus pilsētas, turpinot ceļu līdz pat dambim. Viņš izslēdza motoru, vēroja ūdens vieglo viļņošanos vējā. Izkāpis no mašīnas, Čičo devās pa ceļu, kas robežojās ar kanālu, gandrīz tik sausu, kā viņa kakls, kurš šķita klāts smiltīm, un apstājās, pamanot kāda sudrabaina priekšmeta spīdumu tālumā, Velns, viņš teica, 2001. gada monolīts³¹. Un viņš tuvojās, lai apskatītu to, kas izrādījās treileris. Tas bija pilnībā aizslēgts; ārā atradās tikai grils un zemē nomestas zivju atliekas. Atvērās durvis un parādījās kāds vīrietis ar *Mobija Dika* eksemplāru rokā,

- Šis ir privātīpašums, kā varu jums palīdzēt?
- Ak, es atvainojos, tas nav norādīts...
- Jā, un arī zeme 4.27 m rādiusā ap manu treileri ir mana.
- Labi, draugs, es nu iešu, es vienkārši pastaigājos – teica Čičo, mīļņojoties no vienas kājas uz otru un gatavojoties doties prom
- Drīz es gatavošu vakariņas, vēlaties pievienoties?
- Jūs mani ķircināt? Vai tad jūs mani nedzināt prom?
- Ziniet, šeit neiegriežas īpaši daudz cilvēku. Un jūs ieviešat uzticību, bet – kā vēlaties.
- Paldies, bet nē, ir jau vēls, lai arī, ja jūs man varētu iedot glāzi ūdens... kakls ir izkaltis. Sauss kā tuksnesis.
- Protams – teica vīrietis, pastiepdams roku, lai sasveicinātos, – Džeks, mani sauc Džeks.
- Esmu Čičo.

---

³¹ Matēts melnas krāsas citplanētiešu būvēts objekts, kas pieminēts seriālā *Kosmosa odiseja*

Viņš iznesa auksta ūdens krūzi, un Čičo apsēdās uz saliekamā krēsla, atspiedis muguru pret treileri. Vēl joprojām bija karsti. Džeks, stāvot viņam blakus, ieraudzīja zem viņa uzvalka žaketes, pie jostas, spīdam revolvera stobru un jautāja,

- Un kas jūs ir atvedis uz šo tuksnesi?
- Nekas, es biju Pasadenā, iepirkos, un nekad iepriekš nebiju atbraucis līdz šejieni.
- Šī apkārtnē ir ļoti jauka.
- Jā, jā, tā ir. Vai varat man iedot vēl ūdeni? Jums jau nebūs gāzēta, vai ne?
- Būs gan. Jums veicas, kaut kur ir pāris pudeles, tās piederēja Karolai.
- Jūsu meita?
- Nē, nē, mana mirusī sieva.
- Man ļoti žēl. Es meklēju savu meitu un nevaru viņu atrast. Tā, it kā arī viņa būtu mirusi. Jūs nezināt, cik sāpīgi ir zaudēt meitu. Un briesmīgākais ir tas, ka, esmu drošs, viņu šeit tur kāds krefīns. Ja es viņu noķeršu, es viņu nogalināšu.
- Viņš to būtu pelnījis; Pasadenā ir daudz maitas gabalu, kas ir uz brīvām kājām.

Džeks ieiet treilerī, Čičo dzird, kā viņš kaut ko meklē.

- Lūk, šeit ir viena pudele, par laimi, ūdenim nav derīguma termiņa.

Viņš iznāk ārā un padod pudeļu attaisāmo. Apsēžas blakus. Abi skatās uz kanālu, tālumā ir dambis.

- Mana meita, Marija, bija man ļoti līdzīga. Viņai patika visu saskaitīt, Džek, jūs zināt, kurš ir lielākais skudru pūznis pasaulē?
- Nav ne jausmas.
- Tas, kurš sākas pašā Milānas centrā, Itālijā, un sniedzas līdz pat Atlantijas okeāna piekrastei Spānijā, ciematelim, ko sauc par Korkubionu. Ja iemet akmeni kādā no tā malām, vibrācija acumirkļi nonāk arī līdz otram galam. Tas ir rēķinātāju vidū labi zināms skudru pūznis. Mana Marija bija par to sajūsmā, pēdējā dienā, kad viņu redzēju, es meitai apsolīju, ka aizvedīšu uz Milānu, lai klātienē apskatītu šo brīnumu. Skaties, es nemeloju, kādu dienu es nopirku biļetes bez noteikta datuma, ja nu es viņu atrodu – un viņš no uzvalka iekšējās kabatas izvelk ļoti saburzītas lapas un dod tās Džekam.

Džeks rūpīgi aplūko šos galamērķus, ko tur ar zivju ēsmu nosmērētajos pirkstos, un klusi saka,

- Ehh, velns, cik tas ir labi, cik labi ir ceļot. Es nekad neesmu izbraucis no Kalifornijas.
- Nē?
- Nu, tikai vienreiz, kad ar Karolu braucām uz Reno, lai apprecētos, vieni paši, tikai mēs. Tā bija svētība, satikt Karolu. Jums būtu jāredz, kā viņa dejoja, kā čūska, bet maiga čūska – tā bija svētība, viņu satikt.
- Jā, ir sievietes, kas padara traku.
- Mēs strādājām kopā, vietējā pilsētas striptīza klubā. Es megafonā komentēju priekšnesumus. Vēlāk mēs devāmies uz viņas dzīvokli, 45. un 7. ielas stūrī, ieslēdzām TV un dzērām alu, skatoties Televeikala reklāmas, un viņa tās patiešām labi atdarināja, un, ja bija kāda mašīnu vai apskates objektu reklāma, un tajā parādījās kalnu ainava, viņa paņēma tālskati, ko glabāja jau kopš bērnības, tēva dāvanu, iegrima ekrānā un teica „nāc, Džek, paskatīsimies, vai starp šiem kokiem ieraudzīsim kādu lāci”, viņa bija liela jokdare. Mēs bijām laimīgi, jā, laimīgi, un nolādētais vēzis man viņu atņēma 2 mēnešos. Skatieties, šeit, iekšā, ir viņas pelni, vienmēr kopā ar ziediem; un viņš norādīja ar pirkstu uz mikroviļņu krāsni.

Pēc īsa klusuma brīža, kura laikā Čičo saskrēja acīs asaras, viņš teica,

- Paldies par ūdeni, – un piecēlās

Jau bija nakts. Džeks sēžot redzēja, kā Čičo uzvalks lēnām izplūst, līdz drīz tas izzuda pavisam.

Pirms kāpt mašīnā, viņš, neko neredzēdams, no visa spēka iemeta revolveri dambī, kur tas viegli satricināja ūdens virsmu. Saigona, nolāpīts, vēl arvien esmu tikai Saigonā. Ik mirkli ticu, ka atkal atmodīšos džungļos. Kad sava pirmā atvaļinājuma laikā biju mājās, bija vēl sliktāk. Es pamodos, un apkārt nebija nekā. Ar sievu gandrīz nesarunājos, vienīgi tik daudz, lai pateiktu „jā” viņas piedāvājumam šķirt laulību. Kad es biju šeit, vēlējos nokļūt tur. Kad biju tur, domāju tikai par atgriešanos džungļos. Esmu šeit jau nedēļu. Gaidu kādu misiju. Zaudējis cerības. Katra minūte, ko pavadu šajā istabā, mani padara arvien vārgāku, un katra minūte, ko Čārlijs, kā mēs saucam

Vjetkongu, pavada džungļos, padara viņus stiprākus. Skatoties apkārt, sienas nāk arvien tuvāk. Visi dabū to, ko vēlas. Es gribēju misiju, un par maniem grēkiem man tādu piešķīra. Tā bija izredzēto misija, un, tai beidzoties, neviens vairs negaidīja nākamo.

112.

Klau, Hota, pasaki kaut ko noslēgumam! Man nekas nenāk prātā... Saki, ko tu gribi. Ak jā, pārfrāzējot Vūdiju Allenu filmas *Enija Hola* nobeigumā: jūs jau zināt, mākslā mēs vienmēr esam droši, ka lietas izdosies perfekti, jo īstajā dzīvē tas ir ļoti sarežģīti. Tomēr es vēlreiz satiku Sandru. Tas notika Londonas centrā, viņa dzīvoja ar kādu tipu netālu no *Tete*, un, kad es viņu satiktu, lai padarītu visu vēl ļaunāku, viņa to bija pierunājusi skatīties noskatīties *Ceļojumu uz Itāliju*, uzskatīdama to par savu personīgo triumfu. Mēs ar Sandru nākamajā dienā kopā launagojām un atcerējāmies vecos laikus, kā viņa nopirka *Colgate* kaklasaiti, un to, cik īsa man viņa bija šķitusi dienā, kad pirmo reizi runājām, kamēr es krāsoju košļenes, dienu, kad mēs gulējām zem T-Reksa vēdera un kad es viņai stāstīju par padomju gadu sasniegumiem parčī spēlē, un viņa manī skatījās lētticīgām acīm, un to reizi, kad es apgleznoju viņas istabas sienas tapetes, un viņai glezna patika tik ļoti, ka promejot, viņa to norāva un paņēma līdzi, un tā piedzeršanās reize ar veco lopkopi, kurš dzīvoja jumta terasē un stāstīja mums par Atvērtajām Lodēm, vai, kad, palagos satinušies, skatījāmies amerikāņu neatkarības cīņas viņas portatīvajā televizorā un es pārģērbos par supervaroni un lecu viņai virsū. Mēs aizsēdējāmies, abiem bija jāsteidzas, bet tas bija brīnišķīgi vēlreiz satikt Sandru. Es sapratu, ka viņa ir lielisks cilvēks, un to, cik patīkami bija viņu iepazīt. Un es atcerējos to veco joku, jūs jau zināt, par vīrieti, kurš ierodas pie psihiatra un saka „dakter, mans brālis ir sajucis prātā un domā, ka ir vista”. Un ārsts viņam atbild, „labi, bet kāpēc jūs viņu neievietojat klīnikā?”. Un vīrietis saka, „es to darītu, bet man ir vajadzīgas olas”. Un, galu galā, man šķiet, ka tas ļoti labi atspoguļo to, ko domāju par cilvēku attiecībām, zināt? Tās ir pilnībā irracionālas, trakas, absurdas, bet mēs turpinām tās uzturēt, jo vairumam no mums ir nepieciešamas olas.

Vai esam beiguši? Vai varu iet?

Piezīmes un pateicības.

1. Piezīme

2007. gada jūlijā mans draugs un uzticamais lasītājs Dāvids Toress caur e-pastu informēja mani par saviem novērojumiem. Šeit būs viņa rakstītais:

Čau, Augustin. Atgriezos no Kubas un tajā pašā vakarā sāku lasīt tavu grāmatu. Ir kaut kas nopietns, ko nez vai esi darījis apzināti – varonis, kurš izkar ar formulām aprakstītas lapas veļas auklās. Bolanjo romānā 2666, otrajā daļā, kāds vīrietis, lai izvēdinātu idejas, veļas auklās izkar matemātikas grāmatas. Tavs varonis izmanto gandrīz identiskus terminus. Pieņemu, ka neesi lasījis to grāmatu, bet šī ir viena no tām sagādīšanās reizēm, kas, kā teiktu Borhess, veido slepenu kārtību.

Ar sveicieniem,

Dāvids.

Panākumi, klasiķi un jauninājumi. Miljoniem dziesmu MSN Music.

Patiesībā, pašam par pārsteigumu, es nebiju lasījis šo grāmatu. Tas apstiprina, ka galu galā, vai mēs to gribam vai nē, mēs visi nonākam pie slepeniem literāriem sižetiem, kas mūs pārņem.

Pašnāvnieku Tornis un Drupu Muzejs ir mākslinieka Isodora Valcarsela Medina oriģināldarbi, kas aprakstītas arhitektūras žurnālā *Fisuras*, Nr. 8, Madridē, 2000. gadā.

Nodaļa par morfingu ir Hosē Ramona Alkala tekstu *Briesmoņi, spoki un citplanētieši: poēzija kibresabiedrībā*, Madride, 2014, inspirēta.

Citāti no Hulio Kortazara noveles *Klasīšu Spēle* ņemti no izdevniecībā *Alfaguara* izdotās versijas 1984. gadā, Madridē.

Samuraju likumi ņemti no pilnmetrāžas filmas *Spoku suns*, režisors Džims Džārmušs.

Atšķirīgās topoloģiskās *ložu* definīcijas ņemtas no tehniskā teksta *Matemātiskā analīze* (Toms M. Apostols, izdevniecība Reverté, Barselona, 1976-2002)

Pārējās atsauces norādītas jau tekstā.

Horizonts uzrakstīts Palma De Maljorkā, laika posmā no 2004. gada decembrim līdz 2005. gada martam.

Horizonts ir otrā projekta Projekta *Nocilla* grāmata; projekta pirmā grāmata ir *Nocilla Dream*, un trešā grāmata būs *Nocilla lab*.

Proyecto Nocilla ir mēģinājums atspoguļot atsevišķus postpoēzijas aspektus, kas kādu dienu ieņems savu vietu prozas pasaulē.

Pateicības

Vecākiem, kas man uzdāvināja prezidenta krēslu labākam rakstīšanas procesam, manam vecajam oranžajam iMac G3, kas man palīdzēja uzrakstīt šo grāmatu, *Stewart Copeland* baterijai, kas man parādīja, ka arī prozā iespējami citi ritmi, televīzijas programmām, kas tie pārraidītas ilgi pēc pusnakts, šai plastmasai visās tās izpausmēs.

NOBEIGUMS

Bakalaura darba mērķis – radīt iespējami kvalitatīvu romāna *Horizonts* tulkojumu latviešu valodā, saglabājot autora specifisko izteiksmes stilu un radot darbu, kas ekvivalents oriģinālam – ir izpildīts autores spēju robežās.

Darba gaitā tika analizēts romāns *Horizonts*, kā arī moderno spāņu rakstnieku *Nocilla* paaudze, par kuras pārstāvi tiek uzskatīts arī romāna autors A. Fernandess-Maljo. Tika izpētītas arī tulkošanas metodes un stratēģijas, nolemjot tulkošanas procesu balstīt P. Ņūmarka piedāvātajās tulkošanas metodēs, vienlaikus izmantojot arī V. Mojas piedāvāto tulkošanas procesa gaitu. Darba gaitā tika apkopotas un izanalizētas arī tulkošanas procesā radušās problēmas un to risinājumi.

Nocilla paaudze ir 21. gs spāņu rakstnieku kopums, kura pārstāvis un lielākais inspirētājs A. Fernandess-Maljo radījis izcilu mūsdienīgā domāšanā balstītas literatūras paraugu. Triloģijas otrais romāns – *Horizonts* – ietver lielu daļu no šīs paaudzes literatūrai raksturīgajām iezīmēm un ir lielisks Spānijas mūsdienu literatūras piemērs, kura tulkojums var dod iespēju latviski lasošajai publikai iepazīties ar šīm tendencēm un iespējams ieinteresēties ne tikai par Spānijas literatūras tendencēm, bet arī citiem ar kultūru un sabiedrību saistītiem procesiem.

Lai arī tulkošanas procesā nācās saskarties ar vairākām tulkošanas problēmā, darba autorei nākas secināt, ka nav iespējams izvairīties ierosinājumus, kas ļautu izvairīties no līdzīgām problēmām citos literārās tulkošanas gadījumos, jo literāru tekstu tulkošana, par spīti teorijām un metodēm, uz kurām tie balstīta, ietver lielu tulkotāja subjektivitāti. Atsevišķi jāanalizē katrs literārais darbs un fragments, kurš tiek tulkots, tādējādi katram gadījumam pievēršot uzmanību, apzinot tā specifiku un iespējamās problēmas, un novēršot šīs problēmas, vadoties pēc situācijas, vispārpieņemtajām normām un tulkotāja personīgā redzējuma, jo nevar noliegt, ka tieši tas ir viens no svarīgākajiem tulkošanas procesu un galarezultātu ietekmējošajiem faktoriem.

KOPSAVILKUMS

1. A. Fernandes-Maljo romāns *Horizonts* ir lielisks spāņu 21. gs literatūras paraugs. Ar šo un pārējiem trioloģijas romāniem, autors ir inspirējis par *Nocilla* paaudzi dēvēto moderno autoru apvienības attīstību un radošos meklējumus.
2. Romānā aplūkotas daudzas ar fiziku, tehnoloģijām un citām zinātnēm saistītas tēmas, to veicina autora eksaktā izglītība un daudzie ar fiziku saistītie dzīves laikā veiktie pētījumi; par spīti saistībai ar zinātni, romāna galvenā tēma ir cilvēka vientulība un sevis meklējumi.
3. Romāna raksturīgākās iezīmes ir fragmentārisms, klasiskās uzbūves neesamība, moderno tehnoloģiju ietekme, žanru un stilu sajaukums, iestarpinājumi citās valodās, gramatikas normu neievērošana, iestarpinājumi no populārās kultūras, citāti no citiem literāriem un kino darbiem; šīs iezīmes sasaucas ar postmodernajai literatūrai raksturīgajām iezīmēm.
4. Lai arī bieži dēvēts par postmodernismu, literatūras kritiķi un pētnieki nav spējuši vienoties, kādam literatūras virzienam pieder šis romāns. Tas tiek dēvēts gan par *Afterpopu*, gan *Postpoēziju*, gan, kā minēts, postmodernisma paraugu. Pats autors norāda, ka tas ir jauns, atšķirīgs skatījums uz pasauli un tās problēmām, kā arī literatūru.
4. Eksistē daudzi pētījumi, kas saistīti ar daiļliteratūras tulkošanu, neskaitāmas metodes un stratēģijas; tulkošanas process tika balstīts uz divām no P. Ņūmarka piedāvātajām tulkošanas stratēģijām – semantisko un precīzo tulkošanu – atkarībā no konkrētās situācijas izmantojot arī citas stratēģijas, bet procesa gaitā tika ievēroti arī V. Mojas norādījumi.
5. Ņemot vērā romāna specifisko uzbūvi un stilistiku, tulkošanas procesā radās vairākas ar tulkošanu saistītas problēmas, tomēr, balstoties uz latviešu valodas tulkošanas tradīciju, speciālistu viedokļiem un autore personīgajiem uzskatiem, šīs problēmas tika atrisinātas.

IZMANTOTO AVOTU UN LITERATŪRAS SARAKSTS

1. Apablaza, Claudia. *Reseña de "Afterpop. La literatura de la implosión mediática" de Eloy Fernández Porta*. Santjago, 2007. Pieejams: <http://www.redalyc.org/articulo.oa?id=163219818012> [skatīts 2015, 3. martā]
2. Arenas, Ana. *Intervija ar Augutsinu Fernandesu-Maljo*, 2009. Pieejams: <http://www.neo2.es/blog/2009/10/nocilla-lab/> [skatīts 2015, 20. martā]
3. Azancot, Nuria. *La Generación Nocilla y Afterpop piden paso*, 2007. Pieejams: <http://www.elcultural.com/revista/letras/La-generacion-Nocilla-y-el-afterpop-piden-paso/21006> [skatīts 2015, 13. februārī]
4. Bassnet-McGuire, Susan. *History of translation theory*, Tatlor&Francis e-library, 2005.
5. Calles, Jara. *Literatura de las nuevas tecnologías. Aproximación estética al modelo literario Español de principios de siglo (2001-2011)*. Promocijas darbs mākslas zinātņu doktora grāda iegūšanai. Salamanka: Salamankas Universitāte, 2011. Pieejams: http://gredos.usal.es/jspui/bitstream/10366/110856/1/DFLFC_Jara_Calles_Literatura_de_las_nuevas-tecnologias.pdf [skatīts 2015, 29. aprīlī]
6. Ceplītis, Laimdots „*Norādījumi par citvalodu īpašvārdu pareizrakstību un pareizrunu latviešu literārajā valodā*”. Rīga: Rīga, 1961
7. Corroto, Paula. *Diez años de una generación que nunca fue tal*, 2013. Pieejams: http://www.eldiario.es/cultura/libros/anos-generacion_0_188631696.html [skatīts 2015, 2. februārī]
8. Fernandess-Maljo, Augustins. *Nocilla experience*. Madride: Alfaguara, 2008.
9. Garrido, Migel Ángel. *Teoría de la literatura y literatura comparada*. Madrid: Síntesis, S.A., 2001.
10. Humanes-Bespín, Iván. *Intervija ar Augutsinu Fernandesu-Maljo*. Pieejams: <http://www.literaturas.com/v010/sec0805/entrevistas/entrevistas-03.html> [skatīts 2015, 12. aprīlī]
11. Interneta pakalpojums „letonika.lv”. Tilde, 2015. Pieejams: <http://letonika.lv/> [skatīts 2015, 30. martā]
12. Kursheva, Anna. What to know about translation. *BBT Book Production Series, Volume 2: Readings in General Translation Theory*. Stockholm: BBT, 1997

13. Lozano, Antonio. Augustín Fenandez Mallo dice adiós al planeta Nocilla. *Qué leer*. Nr 147, 2009. Pieejams:
<http://blogs.alfaguara.com/blogs/upload/ficheros/mallo.pdf> [skatīts 2015, 3. martā]
14. LR MK (Latvijas Republikas Ministru kabinets). *Noteikumi par personvārdu rakstību un lietošanu latviešu valodā, kā arī to identifikāciju*. Izdoti saskaņā ar Valsts valodas likuma 19.panta trešo daļu un 23.panta trešo daļu 2004. gada 2. Martā. Pieejams: <http://likumi.lv/doc.php?id=85209> [skatīts 2015, 13. februārī]
15. Mendoza, Juan Jose. *Augustín Fenandez Mallo: Ensembles de un escritor Afterpop*, 2014. Pieejams:
http://www.revistaenie.clarin.com/literatura/Agustin-Fernandez-Mallo-Ensembles-escritor-afterpop_0_1194480576.html [skatīts 2015, 15. aprīlī]
16. Moya, Virgilio. *La selva de la traducción. Teorías traductológicas contemporáneas*. Madrid: Fuenlabrada, 2004.
17. Muñoz-Rico, Ítalo Nelson. *Las técnicas de traducción y las figuras literarias en la traducción al español Memories de H'adrien*. Kolumbija: Valle Universitāte, 2007.
18. Newmark, Peter. *A textbook of translation*. Hārtfordšīra: Wheaton&Co, 1988
19. Newmark, Peter. *Manual de traducción*. Madride: Prentice Hall Internacional, 1987
20. Nicola, Graciela-Monges. Normas y finalidades para traducir un texto literario. *Revista de la educación superior*. Nr .54, 1985.
21. Papel en Blanco, *Intervija ar Augustinu Fernandesu-Maljo*, 2008. Pieejams:
<http://www.papelenblanco.com/novela/entrevista-a-agustin-fernandez-mallo-i>
[skatīts 2015, 15. aprīlī]
22. Porto, Héctor. *Augustín Fenandez Mallo: "La Generación Nocilla no existe"*, 2014. Pieejams:
http://www.lavozdegalicia.es/noticia/ocioycultura/2014/01/22/agustin-fernandez-mallo-generacion-nocilla-existe/0003_201401G22P38991.htm
[skatīts 2015, 10. martā]
23. Pron, Patricio. *La vieja aspiración a la novedad*, 2010. Pieejams:
http://www.elboomeran.com/upload/ficheros/noticias/patricio_pron.pdf
[skatīts 2015, 5. aprīlī]

24. Pym, Anthonie *Teorías contemporáneas de la traducción*, Taragona: Intercultural Studies Group, 2012.
25. Seisdedos, Iker. *Nocilla para todos los gustos*, Madride, 2008. Pieejams: http://elpais.com/diario/2008/03/07/cultura/1204844401_850215.html [skatīts 2015, 29. aprīlī]
26. Zambra, Alejandro. *Pospoesía. Hacia un nuevo paradigma, de Agustín Fernández Mallo*, 2009. Pieejams: <http://www.letraslibres.com/revista/libros/postpoesia-hacia-un-nuevo-paradigma-de-agustin-fernandez-mallo> [skatīts 2015, 3. martā]
27. Witte, Heidrun. *Traducción y percepción intercultural*. Granada: Comares, 2008
28. Spānijas institūcijas *Real Academia Española* oficiālā tiešsaites vārdnīca, pieejama <http://www.rae.es/> [skatīts 2015, 2. maijā]

SUMMARY

The subject of the bachelor paper is the translation of the novel *Nocilla experience* by Augustin Fernandez Mallo from original language, which is Spanish. into Latvian. The aim of this research is to create the translation that would be of good quality, comprehensible for readers and equivalent to the original.

The bachelor consists of three main parts, two of them are theoretical and one is practical. In the first part the author of the novel Augustin Fernandez Mallo, his trilogy *Nocilla project*, which second part is the novel *Nocilla experience*, and Group of the modern authors that has been inspired by his trilogy and thus has resulted in the creation of *Nocilla Generation*.

In the second part the translation of literary texts, possible methods, strategies and processes are analyzed, especially focusing on Peter Newmark offered translating strategies and Virgilio Moya processes of the literary text translation. Also the problems that have appeared during the translation process and the solutions of these problems are analyzed.

The third part consists of *Nocilla experience* translation from Spanish to Latvian.

The aim of the bachelor paper has been achieved, creating possibly best version of the translation and analyzing problems that have an impact on the process of literary texts translation, finding the best solutions for each of them.

RESUMEN

El sujeto del trabajo de fin de grado es la traducción de la novela de Agustín Fernández Mallo *Nocilla experience* de la lengua meta, que es español, al letón. El objetivo del trabajo de fin de grado es crear una traducción de alta calidad, comprensible para los lectores y equivalente al original.

El trabajo del fin de grado consiste en tres partes, dos de ellas son teóricas y una práctica. En la primera parte está analizado se analiza la figura del autor de la novela Agustín Fernández Mallo, su trilogía *Nocilla Project* y la segunda parte de esta trilogía *Nocilla experience*, además del concepto *Generación Nocilla*, cuyo inspirador está considerado A. Fernández Mallo.

En la segunda parte se presentan las estrategias, los métodos y procesos de la traducción de los textos literarios, centrándose en las estrategias ofrecidas por Peter Newmark y el proceso de la traducción que ofrece Virgilio Moya. Además se analizan los problemas que han aparecido durante del proceso de la traducción de novela y las soluciones de estos problemas.

La tercera parte consiste en la traducción de novela *Nocilla experience* del español al letón.

El objetivo del trabajo de fin de grado ha sido logrado, creando posiblemente la mejor versión de la traducción y analizando los problemas que aparecen durante del proceso de la traducción de los textos literarios, encontrando las soluciones más apropiadas para cada situación.

PIELIKUMS

Annotation

Harold acaba su última caja de cereales, deja conectada su primitiva videoconsola y decide recorrer Norteamérica durante un lustro. Un tipo que maneja las grúas del puerto de Nueva York diseña una casa para suicidas. En Basora, un marine se enamora de una irakí en el instante en que la encañona. Un tal Julio da forma a una Rayuela alternativa. Sandra vuela de Londres a Palma de Mallorca al tiempo que se resuelve el misterio del incendio de la Torre Windsor. El capitán Willard sigue esperando en Saigón aquella misión: nunca imaginó lo especial que sería. Hay gente que utiliza los oleoductos vacíos subterráneos de la antigua Unión Soviética para cruzar las fronteras. Un cocinero proyecta cocinar el horizonte.

Nocilla Experience es un caleidoscopio ficcional, donde cabe todo menos el sopor, incluso las enseñanzas de un código samurái, sin olvidar las andanzas de un elenco de protagonistas con rarezas de primera magnitud que no son más que la expresión de su radical soledad. Un libro con muchos ecos: de la literatura de Perèc al cine de Jarmusch, pasando por Coppola.

Nocilla Experience

Agustín Fernández Mallo

FORAJIDO: ¿Queréis decirme qué hacemos atravesando un desierto que ni una serpiente se atrevería a cruzar?

GREGORY PECK: Un desierto es un espacio, y un espacio se cruza.

WILLIAM WELLMAN

Cielo Amarillo, 1948

WALTER BRENNAN: ¿De dónde viene, forastero?

GARY COOPER: De ningún sitio en particular.

WALTER BRENNAN: ¿Y adónde se dirige?

GARY COOPER: A ningún sitio en particular.

WILLIAM WYLER

El forastero, 1940

En esta vida se puede ser de todo menos coñazo.

MICHI PANERO en

Después de tantos años,

Ricardo Franco, 1993

1.

¿Cómo pude ser yo quien desarrollara la Teoría de la Relatividad? Creo que fue por mi desarrollo intelectual retardado.

Albert Einstein

2.

Entonces encontraron un cuerpo flotando en el lago, boca arriba, con el ojo derecho, el único que le quedaba, abierto y sin signos de aparente agresión humana. El volumen corporal, debido al agua ingerida, a los agentes químicos en suspensión que abarrotaban (pārpilnība) el lago y a la diferente fauna y flora que había tomado forma en los intestinos (zarnas) y otros conductos internos del fallecido, se había multiplicado casi por 2. Cuerpo-esponja. Saco de infusión. Cuando estamos vivos absorbemos pasado y aire; cuando morimos, química y organismos, procreación, tiempo futuro, aunque ese futuro ya de nada valga. Y no hay más. Desde la azotea se ven las partes traseras de los coches que bajan la avenida de única dirección que enfila al astillero en el borde del mar. Ninguno puede ni podrá remontarla.

3.

Sandra hace el vuelo Londres-Palma de Mallorca. Apenas 1 hora en la que el giro de la Tierra se congela. Hojea la revista *British Airways News*. Reportajes de vinos Ribeiro, Rioja, las últimas arquitecturas *high-tech* en Berlín, ventas por correo de perlas Majorica. Sobre una foto de una playa del Caribe le cae una lágrima, pero no por culpa de la playa, ni del Caribe, ni de la gravitación que les es propia a las lágrimas. Mira por la ventanilla, lleva los ojos al frente. Ni nubes ni tierra. Constata lo que ya sabía: en los aviones no existe horizonte.

4.

Marc estudia con detenimiento el libro que tiene delante, *Guía agrícola Philips 1968*; la encontró entre los trastos viejos de su padre y se la quedó. Observa de reojo la azotea a través de la puerta de su caseta. Vive ahí. Un tinglado, situado en lo alto de un edificio de 8 plantas, que ha ido construyendo con diferentes hojas de latas, bidones, trozos de cartones petroleados y fragmentos de uralitas. Todo

ensamblado de tal modo que las 4 paredes configuran un mosaico de palabras e iconos cuarteados de aceite La Giralda, lubricantes Repsol, Beba Pepsi o sanitarios Roca. A veces los mira, y entre todo ese hermanamiento de marcas comerciales intenta descubrir mapas, recorridos, señales latentes de otros territorios artificiales. En la azotea, que ningún vecino ya frecuenta, hay una serie de alambres que van de lado a lado en los que en vez de ropa colgada hay hojas escritas, a mano y por una sola cara, con fórmulas matemáticas; cada una sujeta de una pinza. Cuando sopla el viento [siempre sopla] y se mira de frente el conjunto de hojas, éstas forman una especie de mar de tinta teórico y convulso. Si se ven desde atrás, las caras en blanco de las DIN-A4 parecen la más exacta simbología de un desierto. Las ve aletear y piensa, Es fascinante mi teoría. Cierra la *Guía agrícola Philips 1968*, la deja sobre la mesa, sale y descuelga unas cuantas hojas de los cables número 1, 4 y 7. Antes de volver a entrar se acoda en la barandilla y piensa en el Mundial que nunca hemos ganado, en que lo más plano que existe sobre la Tierra son las vías de los trenes, en que la música de *El acorazado Potemkin*, si te fijas, es el «Purple Haze» de Jimi Hendrix versionado. Después entra en la caseta, que tiembla cuando cierra la puerta de un golpe.

5.

Por fin han encontrado las armas de destrucción masiva. Las tenía el dictador ocultas en su propio cuerpo. Y sólo era una, cuidadosamente cosida a su estómago. Una cápsula de 1 cm³ unida a un micromecanismo adjunto que podría ser activado por él mismo mediante un control remoto mental. En efecto, con tal de concentrarse precisamente en ese punto de su estómago, y dirigir ahí toda la fuerza de los pulmones e intestinos en virtud de una técnica adquirida por viejos métodos de respiración yoga, el citado micromecanismo se activaría soltando así un veneno que lo haría morir al instante. La destrucción masiva vendría dada por un *efecto cascada*: la oleada de inmolaciones en cadena que prevé el Corán Tipo-B para estos casos, a imagen y semejanza de esa otra reacción en cadena que damos en llamar «nuclear». Cristianismo, budismo, islamismo y tecno-laicismo en un solo relámpago.

6.

En la árida estepa marrón situada al suroeste de Rusia, se alza una gigantesca construcción de cristal culminada en una cúpula, destinada a albergar todo cuanto uno pueda llegar a imaginar con tal de que eso que imagina tenga que ver con el juego del parchís. Brilla con fulgor suprafotográfico ese bloque de cristal sólidamente clavado a una tierra de nieve inmaculada y piedras sueltas. En apariencia, un espejismo. Espacios para entrenamiento, alojamiento para cursillistas y maestros, salas de videoproyecciones, laboratorios de programación computacional destinados a pergeñar partidas, gimnasios de relajación y/o concentración orientados a los momentos previos al juego, 1 biblioteca cuya única temática son las fichas rojas, otra sólo para las amarillas, otra sólo para las azules, otra para las verdes, restaurante y dietas especiales para alumnos, 1 cantina para visitantes y 2 bibliotecas dedicadas a la Historia del parchís. Se halla en las cercanías de la ciudad de Ulan Erge, en la región rusa de Kalmykia, una zona al norte del mar Caspio que tiene forma de lengua estrangulada entre las recientes repúblicas de Ucrania y Kazajstán, donde 300.000 rusos y rusas viven en la pobreza que rodea a ese gran complejo parchístico. En los mismos lindes del palacio da arranque una extensión segmentada por caminos semiasfaltados que unirá un horizonte atiborrado de postes de teléfono sin línea. Suele verse por allí alguna mula que se ha perdido; posiblemente duerma en una caseta de antiguos transformadores eléctricos y paste entre las antenas de radio y televisión que fueron plantadas en su día. Esa piel de antenas se dibuja dentro de un círculo de borde irregular de 2 kilómetros de radio en torno al palacio del parchís, pero no tiene nada que ver con el parchís: el gobierno ruso ubicó allí todo ese antenaje debido a las excelentes condiciones que ofrece la región en cuanto a altura, ausencia de interferencias y privilegiada situación fronteriza euroasiática. La idea del palacio había partido del presidente de la región, Iluminizhov, que como fanático jugador de ese deporte invirtió decenas de millones de euros en materializar su fantasía, obtenidos tanto de las arcas del estado como de insólitas alianzas con Gaddafi o Sadam Husein. La zona está tan arruinada que los refugiados de la guerra de Chechenia que pasan por allí se van porque no encuentran agua potable; no pocos hallan ahí la muerte que no encontraron en el campo de batalla. Los pueblos nativos de esa estepa fueron nómadas que aún conservan parte de esa forma de vida. Cuando les echan de algún lugar, o se ven sin recursos, desmontan sus casas, de las que dejan

sólo los cimientos, y se van con los ladrillos, ventanas, cocinas y lavabos apilados en furgonetas y carros a otra parte. Pero el palacio del parchís está immaculado y vacío desde que se construyó, hace ahora 10 años. Ni siquiera nadie lo ha inaugurado, y mucho menos usado o habitado. Dentro sólo se oye el viento que fuera golpea. Los libros están en sus estantes, los ordenadores cargados de programas, los platos de las cocinas limpios y perfectamente superpuestos, la carne intacta en las salas frigoríficas, los tableros de colores en las vitrinas y las fichas y cubiletes encubando teóricas partidas. También hay una radio que un obrero se dejó encendida.

7.

Saigón, mierda, aún sigo solo en Saigón. A todas horas creo que me voy a despertar de nuevo en la jungla.

Apocalypse Now, Francis Ford Coppola

8.

Mohamed Smith es un crío de 4 años, concebido y nacido en Basora durante la ocupación norteamericana de Irak. Va todos los días al colegio anglo musulmán, de reciente creación, de la mano de su padre, John Smith, ex marine, quien le cuenta anécdotas de la guerra, como cuando anclaban una cuerda en una azotea y bajaban a *rapell* hasta el piso en el que existía sospecha de la existencia de un grupúsculo suní integrista. Tiraban entonces una granada de baja potencia a través de la ventana y subían de nuevo por la cuerda a toda prisa hasta la azotea, en la que sentían la detonación: durante un par de segundos temblaba levemente el terrazo, un cosquilleo bajo sus pies que los soldados comparaban con la vibración que debe de sentir una hormiga cuando camina por la piel de un tambor apenas golpeado. Era un día de mucho frío, y John había tirado la cuerda fachada abajo, que se desplegó como un laberinto animado. Piso 6, piso 5, piso 4, piso 3, rompió con el arma el cristal y

empuñó la granada. Los ojos de una joven irakí que cocinaba en el suelo de una sala de estar se encontraron con los suyos; ni suplicó ni lloró, tan sólo miró al soldado como quien desde un avión no ve ya ni cielo, ni nubes, ni pájaros, ni sol, únicamente esa metálica extensión del cuerpo que es el ala de un Boeing temblando bajo una fuerza que sólo parte de uno mismo porque ahí fuera ya no hay horizonte, ya no hay nada.

9.

Imagina que escuchas una canción por primera vez que inmediatamente te encanta, es fantástica. ¿Qué tiene esa canción para ser perfecta?: Probablemente que sea corta. El single perfecto es de unos 2 minutos y 50 segundos.

Entrevista a Eddie Vedder, líder de Pearl Jam,

El pop después del fin del pop, Pablo Gil,

Ediciones Rockdelux, 2004

10.

Antón es un percebeiro que vive en el pueblo de Corcubión, La Coruña, España. Su casa no está directamente en el puerto, sino que, aislada, hay que alejarse un par de kilómetros monte arriba para encontrarla. No obstante, Antón ve el mar, e incluso lo escucha cuando de noche el viento aúlla en dirección favorable. Soltero, 37 años. El oficio de percebeiro es un oficio curioso. Se trata de, en lugares de antemano señalados, donde el mar pega más violentamente, descender por el acantilado sujeto a una cuerda para llegar hasta donde se supone que crían los percebes: el punto justo en el que rompen las olas y esas 2 fases de la materia que son lo sólido y lo líquido se confunden para perder entidad y definición precisas. Cuando menos te lo esperas,

donde hace un segundo había roca y molusco ahora hay espuma y aguas vectoriales, pura fuerza. Cada año varios hombres pierden la vida. Pero hay un truco. El compañero que se queda arriba cuenta las olas, y sabe que cada 10 o 15 pequeñas siempre vienen 3 muy grandes y seguidas a las que apodan *las 3 marías*, y entonces da un grito, tira de la cuerda y Antón sube rápidamente a pulso gitano. En Corcubión, y en gran parte de la Costa de la Muerte, a Antón le llaman Profesor Bacterio debido a su alopecia craneal, su larga barba oscura y una rotura de hueso que tiene en mitad de la nariz; también porque ya de pequeño no paraba de hacer experimentos con los percebes, que son seres muy vivos. En efecto, como los nómadas, viven en esa frontera de lo líquido-sólido-gas, sólo que ellos, aferrados a la roca, no se mueven, y es entonces la auténtica frontera del mundo hecha agua la que se vuelve nómada y cada 3 segundos viene a ellos, como si no les afectara que en los límites de la materia no estén ni los bordes ni los vértices sino la antimateria, como si no les afectara que su vecino de enfrente más cercano sea un palo vertical de fresno que en la bahía de Nueva York numera la marea en decimales.

11.

1922. Ante un auditorio japonés, Albert Einstein cuenta cómo, a finales de 1907, se le ocurrió la idea: «Estaba sentado en mi mesa, en la oficina de patentes, cuando, de repente, un pensamiento me vino a la cabeza: *si alguien cae libremente no siente la fuerza de la gravedad; no siente su propio peso*. Me quedé sobrecogido. Esa idea tan simple dejó una profunda huella en mí y fue la que me impulsó hacia una Teoría de la Relatividad General. Fue el pensamiento más afortunado de mi vida». Einstein, a la vez que la creó, borró la gravedad de un plumazo. Crear objetos, procrear, generar masa gravitante, consiste en intentar descubrir, sin éxito, adónde fue a parar toda esa fuerza.

12.

John volvió a ver los ojos de la joven irakí en un mercado de Basora. Ella

compraba comida, él vigilaba desde una tanqueta, y se bajó en marcha. Cuando ella lo reconoció, el medio kilo de pimientos rojos recién pagados rodó por el suelo; tras dar el último giro brilló bajo el sol y ella dijo, No me hables ahora, estaré esta noche en el Rachid. El Rachid era un restaurante de las afueras: comida de carretera para los camioneros que hacían la ruta del petróleo desde el Kurdistán, carreteros ambulantes que vendían sandías y melones, y gente así. John llegó tarde porque intuía que trabajaba de cocinera, pero llegó tan tarde que todo estaba a oscuras. Detectó luz bajo una puerta. Daba a una especie de trastienda con olor a especias donde, ante 3 hombres sentados en una mesa circular sobre la que había varios fajos esparcidos de papeles repletos de fórmulas incomprensibles para John, gesticulaba ella cuando él entró sin llamar. Unos cuantos PCs clónicos parpadeaban al fondo. Todos se sorprendieron. Él traía medio kilo de pimientos rojos en una bolsa transparente. Pensó de inmediato que se trataba de algo relacionado con la guerrilla o la industria militar, pero ella dijo de inmediato, No pienses lo que no es, somos arquitectos. Le explicaron que pertenecían a una red global denominada Arquitectura Portátil, cuyo objetivo consistía en diseñar y elaborar viviendas de bajo coste y gran movilidad, pensando sobre todo en los países en los que hay conflictos armados de larga duración, donde la población se ve obligada a un perpetuo nomadismo. Y ella concluyó, Por ejemplo, esta misma casa prefabricada en la que ahora estamos, viene un helicóptero, la engancha así, tal como está, y en 5 minutos la deja en donde quieras. 9 meses más tarde, en el hospital de campaña JFK, Basora, nacía Mohamed Smith. Hay personas que se pierden en lugares que a nadie importan.

13.

Sandra, original de Palma de Mallorca, España, vive en un piso de la calle Churchill, al lado del Museo de Historia Natural de Londres, en el cual trabaja. Se trasladó cuando le dijeron que para ampliar su estudio del dinosaurio T-Rex debía ir allí donde más saben de él. En el museo ayuda a Clark, director de proyectos, quien le ha tomado afecto por lo bajita que es. No es cierto, ha pensado Sandra, que en Londres siempre llueva, aunque sí hace una temperatura siempre baja que provoca la sensación de vivir en un lugar neutro, químicamente plano; quizá por eso los

londinenses sean tan extravagantes e inquietos. Sandra sabe que todas las modas y artes interesantes se originan en Londres aunque luego sean Milán y Nueva York quienes las pulan y divulguen. Ha cambiado en el rastro de Camden Town una diadema de colores de chiringuito que se trajo de Mallorca por una corbata negra *mod* estampada con el logo de Colgate. ¿Te gusta? Bueno, no está mal, responde Jodorkovski tirando de su mano mientras ella se mira en un escaparate. Dentro del Museo de Historia Natural, al lado de las habitaciones donde Sandra lleva a cabo investigaciones, hay una tienda de *souvenirs* en la que venden un llavero con forma de dinosaurio cuyo cerebro es una pequeña brújula. Sandra nunca ha soportado perder el sentido de la orientación, así que cuando viaja en metro saca el llavero del bolso y observa la esfera magnética a fin de saber en qué dirección va el tren en ese momento. La gente al verla piensa que pertenece a una especie de equipo urbano dedicado a buscar objetos escondidos en diferentes puntos de la ciudad. Pero lo que ella busca es una piel perdida hace millones de años. Encontrar huesos, ordenarlos, estudiarlos, es fácil, piensa, no requiere más que un completo peinado de la superficie terrestre; cuestión de tiempo. Lo verdaderamente difícil es encontrar la piel, ahora reducida a partículas y polvo, de aquel dinosaurio, su disuelta frontera con el mundo, el espejo desplegado de todos sus sucesos, la pieza que, en definitiva, conecte las imágenes acumuladas en aquella bestia llamada T-Rex con su ordenador portátil, con el logo de Colgate de su nueva corbata, con las tarjetas de embarque de los vuelos Palma-Londres, con su piel de joven extranjera de 23 años.

14.

El término *seguidor cultural* se ha empleado para describir mamíferos, lagartos, aves, insectos y microorganismos que han evolucionado específicamente en relación con las sociedades humanas en todo el mundo. Estos animales han desarrollado pautas de comportamiento que les permiten prosperar en una relativa intimidad con las personas, en un hábitat cada vez más artificial.

Entrevista con un seguidor cultural,

15.

Lo que queremos decir es que Mihály trabaja en un hospital cuya edificación data de 1925, radicado en la ciudad de Ulan Erge, suroeste de Rusia, entre Ucrania y Kazajstán. Este hospital en su día llegó a ser un centro de referencia en cirugía pediátrica al que la burocracia estaliniana ladrillo a ladrillo fue desprestigiando, y al que la caída del Muro de Berlín terminó por derribar. Aunque las grandes cristaleras sujetadas por no menos impresionantes pilares de acero sigan en pie, hace tiempo que los pacientes y el personal sanitario no ven en ellos el orgullo de su propio reflejo cuando miran a través, sino únicamente la vasta extensión de una ciudad coloreada por aritméticos grafitis, bloques de edificios de los años 50 y ruedas de bicicleta. Incluso Mihály vio un día la foto del hospital en una página web dedicada a ruinas arquitectónicas del siglo 20, junto a otras estampas de fábricas alimentadas por carbón, centrales nucleares desmanteladas e inoperantes altos hornos. Bajo la foto se leía: «Antiguo almacén de carne de vacuno, Ulan Erge, 1907». Mihály es cirujano de partes blandas, lo que aquí significa *de todo menos de huesos*. Le avisan por megafonía para que acuda inmediatamente al quirófano. Atraviesa a toda prisa pasillos de azulejo. Una simple apendicitis de un adolescente que comió 1 kilo de caramelos en menos de 1 hora, una operación que podría hacer con los ojos cerrados, así que en tanto disecciona recuerda a Maleva, la joven becaria de medicina general a la que conoció hace 3 o 4 años y de la que se enamoró sin ser enteramente correspondido. Habían coincidido en la cola del comedor y él le explicó dónde coger el pan y los platos. Ella abría el brócoli con los cubiertos como quien abre su propio cerebro. Eso estaba bien. Después, tras varios saludos apresurados en quirófanos y en salas de curas, una tarde-noche que Mihály se había quedado a terminar informes atrasados se dieron de bruces en uno de los antiguos pasillos que ya nadie frecuentaba y que comunicaba [aún comunica] las 2 alas más modernas del complejo hospitalario. Se besaron. A ciegas atravesaron una antigua puerta sobre la que ponía Estudios de Medicina Dialéctica, y apartaron también a ciegas todo tipo de herrumbrosos aparatos

metálicos que se apilaban sobre una mesa, para, al final, negarse ella a consumir el acto: lo emplazó a la semana siguiente, en su propia casa. Mihály anotó la dirección en la manga de la bata; lo primero que encontró. Algo nunca visto le trae de súbito del recuerdo de Maleva a la apendicitis que tiene entre sus manos: ha encontrado en el apéndice del muchacho un cofre de plomo del tamaño de un dedal. Lo observan todos detenidamente; lo abren. Dentro hallan una cápsula que tiene adherida una etiqueta en la que pone, *Iodine-125 (125I) Radioactive*, isótopo perfectamente protegido por un envoltorio de parafina que el muchacho intentaba pasar de contrabando de Ucrania a Kazajstán, confesó cuando se despertó de la anestesia.

16.

Por la manera en que trabajas el sonido en texturas, ¿te sientes como un escultor o un arquitecto?: Es una buena analogía. Como un arquitecto, sí, porque para mí las baterías son los cimientos. Una vez que tienes los cimientos, cada planta que añades al edificio es más y más difícil. Añadir más cosas que puedan ayudar, y que formen parte del conjunto, es algo aún más complicado; sería como si construyeses un edificio que se va haciendo más pequeño conforme aumenta la altura.

Entrevista a DJ Shadow,

El pop después del fin del pop, Pablo Gil,

Ediciones Rockdelux, 2004

17.

Saigón, mierda, aún sigo solo en Saigón. A todas horas creo que me voy a despertar de nuevo en la jungla. Cuando estuve en casa durante mi primer permiso, era peor, me despertaba y no había nada, apenas hablé con mi mujer, salvo para

decirle «sí» a su petición de divorcio. Cuando estaba aquí quería estar allí, cuando estaba allí no pensaba más que en volver a la jungla.

Apocalypse Now, Francis Ford Coppola

18.

Marc consulta la *Guía agrícola Philips 1968*. En la sección «Establos para vacas y otras dependencias» hay un apartado en el que se describe cómo improvisar un lavabo para el aseo antes del ordeño manual. Le da vueltas al croquis para adaptar ese aseo a su caseta. No es capaz de concentrarse. El asunto que lo distrae es una teoría que hace años que tiene en marcha, enmarcada en algo más amplio que él denomina *socio-física teórica*. El radio de acción, el banco de pruebas para su constatación, no pasa de 2 o 3 manzanas en torno a su azotea. En el barrio encuentra todo cuanto necesita: comestibles, conversaciones banales y ropa de temporada en tergal. La pretensión de su teoría consiste en demostrar con términos matemáticos que la soledad es una propiedad, un estado, connatural a los seres humanos superiores, y para ello se fundamenta en una evidencia física bien conocida por los científicos: sólo existen en la naturaleza 2 clases de partículas, los fermiones [electrones y protones, por ejemplo] y los bosones [fotones, gluones, gravitones, etcétera]. Los fermiones se caracterizan por el hecho, ampliamente demostrado, de que no puede haber 2 o más en un mismo estado, o lo que es lo mismo, que no pueden estar juntos. La virtud de los bosones es justamente la contraria: no sólo pueden estar varios en un mismo estado y juntos, sino que buscan ese apilamiento, lo necesitan. Así, Marc toma como reflejo y patrón esa clasificación para postular la existencia de personas solitarias que, como los fermiones, no soportan la presencia de nadie. Son éstas las únicas que le merecen respeto alguno. Aparte, están las otras, las que como los bosones se arraciman en cuanto pueden bajo asociaciones, grupos y demás apiñamientos a fin de enmascarar en la masa su genética mediocridad. A estos últimos Marc los desprecia, por eso no es extraño que a él no le importe cómo marcha el mundo, ni si hay pobreza o riqueza, ni si sube o baja el precio de la fruta o el pescado, ni las manifestaciones,

colectividades, partidos políticos, religiones u ONGs. Por supuesto, tiene por auténticos modelos de vida elevada, de vida esencialmente *fermiónica*, a Nietzsche, Wittgenstein, Unabomber, Cioran y sobre todo a Henry J. Darger, aquel hombre que jamás salió de su habitación de Chicago. Además, Marc, como todo fermión, hace tiempo que dejó de frecuentar mujeres y amigos. Su única conexión estable con el mundo es la red internauta. Domingo, son más de las 4 de la tarde, la gente está en la playa; él aún no ha comido. Por entre las uralitas de la caseta entra un pincel de luz que incide sobre la tecla 0 del PC. Tiene sonando el CD de Sufjan Stevens, *The Avalanche*, y pone repetidamente la canción «The Vivian Girls are Visited in the Night by Saint Dargarius and his Squadron of Benevolent Butterflies», mientras termina de dar los últimos retoques a una demostración de la cual se siente muy satisfecho. Sale a la azotea con el folio en la mano, y en los tendales que conforman la retícula lo cuelga en la posición, $x=10$, $y=15$. No hay nada mejor para comprobar la firmeza de una teoría que airearla antes de propagarla, piensa.

19.

Una mujer llamada Cynthia Ferguson, licenciada en Medicina por la Universidad de Columbia, ha escrito el libro *Historia universal de la piel*, un tratado que abarca desde las enfermedades de ese órgano a la antropología, usos y costumbres asociados a ella a lo largo de un amplio abanico de culturas y razas. Cuenta que todo se le ocurrió cuando, en las prácticas de cirugía que ella supervisaba en la universidad, todos los alumnos tenían un miedo impresionante al primer tajo de bisturí, cortar la piel les producía una desazón y grima que incluso algunos no podían soportar. Sin embargo, en cuanto metían las manos dentro de la brecha y tenían que acometer auténticas carnicerías en los órganos internos, ese rechazo desaparecía, y hasta se divertían de la misma manera que los niños cuando juegan con el barro o a las cocinitas. Eso le hizo ver el poder de ese órgano que mide 2 m² en un ser humano estándar; el órgano más extenso que existe.

20.

Basora. Cada mañana John deja en el colegio a Mohamed, que hoy tiene 2 horas continuas de clase de dibujo. Después se va a trabajar a la cocina del Rashid. A Mohamed y a sus compañeros de aula les dan papel, ceras y rotuladores, y el niño siempre pinta a un hombre que baja por la pared de un edificio con una cuerda; al fondo, pone un horizonte y unas palmeras, pero cuando la profesora le pregunta qué es todo eso, él siempre responde, Medio kilo de pimientos rojos que se han caído al suelo y brillan bajo el sol.

21.

Según cierto filósofo llamado Heráclito, nada es constante, todo muta y no nos bañaremos 2 veces en las mismas aguas de ese río que, en una imagen clásica, viene a ser la vida. En ese sentido, es muy curiosa e ingenua la teoría hinduista de la reencarnación, ya que, en efecto, todo muta y a cada segundo morimos y nos reencarnamos, morimos y nos reencarnamos, morimos y nos reencarnamos, etcétera. [Aparte, hay algo que aún no se entiende: la cuerda, el hilo, gracias a Ariadna, fue lo primero que conocimos como método eficaz para comunicarnos a distancia. Tardamos siglos en desprendernos de él hasta formalizar eficazmente las comunicaciones inalámbricas en antenas, códigos electromagnéticos y satélites inmediatos. Ahora están excavando las calles de todas las ciudades a fin de cablearlas [fibra óptica o equivalentes], y esta vuelta al origen, al hilo de Ariadna, no es sólo simbólica pues constantemente hay que detener las excavaciones al encontrarse restos de conductos antiguos, alcantarillados griegos, calzadas romanas: primigenios cableados. Esto, en cierto modo, sí que constituye una auténtica reencarnación hinduista, pero de lo inorgánico.] [Aunque ya digo, aún no se entiende.]

22.

Hoy a Marc le ha llegado un e-mail de Sandra. Hace mucho tiempo que no se ven. En él le cuenta que Londres es una ciudad increíble, que su investigación

paleontológica va viento en popa, pero que lo mejor es el pulso racheado de la ciudad. Ha conocido a Jodorkovski, un artista del Este que «tendrías que verlo, Marc; es un genio». Ella ya se había percatado de la existencia de unos puntos de colores que moteaban las aceras de su barrio, lunares circulares del tamaño de una moneda. Cuanto más se fijaba, más lunares descubría. Unos, perfectamente circulares y de contorno suave, estaban pintados de color negro o blanco, pero los otros, de contorno quebrado e indefinido, representaban en miniatura escenas en color de hombres y mujeres cogidos de la mano, de animales pastando, de casas y palacios, así como coches en movimiento y todo tipo de escenas urbanas. Tan atraída estaba por el fenómeno que una noche se quedó con cualquier excusa en el museo para observar desde la ventana uno de los pocos trozos de acera en los que aún no había lunares. Así, se llevó un termo con café, galletas y un CD de Beta Band, cuyos acordes salían de los pequeños bafles del PC para ser absorbidos por fósiles y salas victorianas. A eso de las 11 separó un haz de cortina y echó un vistazo a la calle; a su espalda T-Rex, en la sala principal, con sus 18 m de largo y 9 de alto, vigilaba una oscuridad prácticamente edificada. Esperó, pero no vio nada. Cansada, a las 3 de la madrugada se quitó la falda para quedarse en pantys, apagó la música, dejó la brújula junto al teclado y se durmió en el colchón que William, un compañero, había llevado por si a alguien le cogía la noche en pleno trabajo. Esta secuencia se repitió hasta el octavo día, en el que una silueta que por momentos iba ganando solidez apareció al fondo de la calle empujando un carrito de la compra; sería la 1 de la madrugada. Se detuvo más o menos delante del museo. Un hombre, corpulento, extrajo del carrito unas cuantas latas de pintura, un pincel y, arrodillado, comenzó a motear la acera. De repente, Sandra, tomada por un insospechado pudor, no se atrevió a continuar mirando, colocó la brújula junto al teclado y se acostó. No se durmió hasta que oyó de nuevo las ruedas del carrito crujir calle abajo. A la mañana siguiente se fijó en la acera y encontró lunares de colores pintados cada uno de un solo color, sin figuraciones de ninguna clase. Pocos días más tarde, de mañana, cuando entraba al museo, se topó con ese hombre en el mismo lugar y se paró a su lado. Él la miró, ¿Te gusta?, le dijo. Bueno, no sé, está bien, ¿qué es? Me molestan los chicles, contestó él sin apartar la vista del suelo, y continuó, Terminó el trabajo que dejé inconcluso la otra noche. Ella hizo un silencio y preguntó, ¿Cómo que chicles? Él levantó la vista, que mantuvo unos instantes, antes de decir, Mira, ahí enfrente hay un café, invítame a desayunar y te lo cuento, me llamo Jodorkovski, pero prefiero que me llamen Jota, mi primera

letra, Jota. Y ella repitió para sí un par de veces, Jota. Sentados, él, en tono grave, aplomado, le contó que estaba harto de ver tantos chicles pegados en las aceras y que se había decidido a pintarlos. Ella escuchaba las palabras de aquel rubio de ojos claros y dedos como habanos, y le preguntó, Pero ¿por qué los perfectamente redondos los pintas negros o blancos, y los de contorno irregular de colores? ¿Tú sabes lo que es el cáncer?, preguntó él a su vez. Claro, dijo ella. Y él continuó, ¿Y tú sabes lo que es un tipo de cáncer llamado melanoma? Sí, volvió a responder ella, Claro que también lo sé, soy bióloga, es un cáncer que se manifiesta con una especie de lunares en la piel. Exacto, interrumpió él, Pues lo que no sé si sabes es que en los melanomas el contorno del lunar siempre es irregular, por eso yo pinto los chicles irregulares de colores, para embellecer este cáncer londinense que son los pegotes en las aceras. Esa noche no pude terminarlo porque fui al cine, a sesión de madrugada, por eso me acerqué esta mañana a pintar. Ah, vale, contesta Sandra. Se quedan unos segundos en silencio; ella dice, ¿Y qué peli fuiste a ver? Él responde, *Viaje a Italia*, de Rossellini, que la reponen en el Royal Box. «Después supe, Marc, que Jota era de una ciudad llamada Ulan Erge, que está en una región rusa llamada Kalmykia. Te mandaré una foto, es muy guapo. La verdad es que me encanta este tío. Cuéntame algo de cómo te va. Por cierto, ¿escuchaste el CD de Sufjan Stevens que te envié? ¿Sigue aún en pie tu caseta? Escíbeme pronto.»

23.

Dentro sólo se oye el viento que fuera golpea la alambrada. Los libros están en sus estantes, los ordenadores cargados de programas, los platos de las cocinas limpios y perfectamente superpuestos, la carne intacta en las salas frigoríficas, los tableros de colores en las vitrinas y las fichas y cubiletes encubando teóricas partidas. También hay una radio que un obrero se dejó encendida, «... hasta aquí las palabras de Su Majestad el Rey. Y en la ciudad de Lugo, los vecinos se han despertado con la lamentable noticia de que unos desconocidos han pintado en el transcurso de esta noche una línea amarilla a lo largo de toda la muralla romana, original del siglo 3, que rodea la ciudad. No hay indicios de quiénes puedan ser los autores del vandálico acto. Sigue la mañana en Radio Nacional de España, Radio 5, todo noticias...».

24.

Anochece. El encargado ya se ha ido. Ernesto, desde su cabina en lo alto de una grúa del puerto de Downtown, en el bajo Manhattan, sumerge en el agua un contenedor de carga vacío y sin tapa, un contenedor de los del puerto que ha enganchado a la grúa con unas cintas. Espera unos minutos, mira el horizonte, que hoy está algo quebrado, después le da a la palanca que eleva el contenedor y éste emerge lleno de agua hasta el borde como una piscina sucia. Por las juntas y pequeños agujeros de ese cubo metálico comienzan a salir chorros de agua de la manera en que ocurre en un colador y, al final, en el fondo, quedan boyas pinchadas, trozos de madera, latas vacías, maromas rotas, otras clases de objetos, y los peces. Como en los contenedores de carga y descarga siempre quedan restos de mercancía, los peces acuden a ellos en masa; el trigo es lo que menos les gusta; la carne salada de vacuno, lo que más. Agarra unos cuantos que aún saltan, los mete en una bolsa de deporte Atlanta '96, y el resto lo devuelve al mar. Cada 2 o 3 días repite esa operación. Ernesto es original de la isla de Kodiak, sur de Alaska. Sus familiares fueron, en 1957, los primeros puertorriqueños que emigraron a territorio alaskaño para trabajar, inicialmente, como pescadores, y más tarde montar un bar de comida puertorriqueña que no tardó en convertirse en una modesta pero rentable cadena circunscrita a ese territorio polar. Como a la edad de 7 años Ernesto ya mostraba gran interés por el dibujo técnico y las construcciones, se decidió que llegado el momento iría a la Universidad de Columbia, Nueva York, a estudiar Arquitectura. Así las cosas, con 17 años Ernesto se trasladó a Manhattan, donde hizo un par de cursos con resultados bastante buenos, hasta que se cansó y comenzó a trabajar manejando esa grúa en el mismo puerto al que el 17 de abril de 1912 llegaron los supervivientes del *Titanic* a bordo del buque *Carpathia*. Un trabajo muy bien pagado y considerado como privilegiado en los ambientes portuarios. Continúa apasionándole la arquitectura, pero no como obligación sino por puro entretenimiento. Se aloja en un modesto piso de Brooklyn, así que cada día tiene que cruzar el homónimo puente que conecta Manhattan con el Continente. Siempre que lo cruza piensa en el estrecho de Bering. Y en los peces que en la bolsa Atlanta '96 de vez en cuando avisan de su muerte con 2 o

3 coletazos.

25.

En 1998, en el Museo Estatal del Trabajo y la Tecnología de Mannheim, Alemania, se desarrolló una exposición chocante y controvertida llamada Körperwelten, o El Mundo del Cuerpo Humano. En la exposición se exhibieron 200 partes corporales y figuras de tamaño natural. No eran exactamente esculturas ni cuerpos moldeados convencionales. Se trataba de cadáveres humanos de verdad, o de partes de cuerpos reales. El artista, Gunther von Hagens [también médico y profesor de Anatomía en la Universidad de Heidelberg], conservó y preparó los cuerpos mediante un proceso de embalsamado llamado *plastinación*, que proporciona firmeza y plenitud a tejidos y órganos corporales para que puedan exhibirse de manera convincente. Von Hagens dispuso una figura sobrecogedora, con todos sus huesos y órganos a la vista, y su piel arrancada y doblada como un ropaje sobre el brazo. A otro cadáver lo despojó de piel y carne, dejando sólo huesos y músculos. El cuerpo balanceante de un hombre estaba desmembrado, con las diversas partes colgadas de un hilo de nailon. Otro cuerpo pertenecía a una mujer embarazada de 5 meses y revelaba el feto en su interior. Von Hagens continúa *plastinando* cuerpos destinados a exposiciones en el mundo entero.

Lori B. Andrews y Dorothy Nelkin,

«Bio-coleccionables y exhibición corporal»,

revista *Zehar*, nº 45, 2001

26.

Jota y Sandra suelen quedar a las 7 de la tarde en el pub que él frecuenta desde

que llegó a Londres. Toman un par de cervezas y charlan con los habituales. Sandra allí se ha enterado de que en los ambientes artísticos de la ciudad a Jota se le conoce por el Oncólogo. Una noche que bebieron de más, él se puso nostálgico y le contó que lo que más le gustaba era jugar al parchís, y que en su región natal había sido profesional. Le habló entonces de un gran palacio de cristal sólo dedicado a ese deporte, *esa ciencia*, decía él, construido años atrás en las cercanías de su ciudad. Cuando lo contaba hablaba de una cúpula inmensa indemne al frío y al calor, algo sublime que, como el vodka, sólo en la estepa rusa podía darse. Se extendía glosando tipologías de cubiletes, tableros, fichas, dados, tácticas y psicología aplicada, Un mundo complejo, Sandra, para la simplicidad de 4 colores, le decía, Por eso pinté los chicles de la acera de la entrada a tu museo de esos 4 colores, los del parchís, porque el parchís y la evolución de las especies que ahí estudiáis tienen mucho que ver: ambos están basados en 3 o 4 reglas muy simples, y sin embargo son complejos ejercicios de supervivencia, y es que ¿sabes una cosa?, el ajedrez, por ejemplo, es un deporte muy sencillo porque en algún sitio todas las partidas están ya escritas, sólo hay que analizarlas con una computadora, pero el parchís se fundamenta en la tirada de un dado y esa emersión del azar a lo real es lo más complejo que una persona pueda llegar a imaginar. Entonces ella alzó la jarra y brindó. Esa noche pusieron por primera vez el colchón bajo la panza de T-Rex, costumbre que fueron adquiriendo.

27.

Si dejamos de mirar el paisaje como si fuese el objeto de una industria podremos descubrir de repente una gran cantidad de espacios indecisos, desprovistos de función, a los que resulta difícil darles nombre. Este conjunto no pertenece ni al dominio de la sombra ni al de la luz. Está situado en sus márgenes: en las orillas de los bosques, a lo largo de las carreteras y de los ríos, en los rincones más olvidados de la cultura, allí donde las máquinas no pueden llegar. Cubre superficies de dimensiones modestas, tan dispersas como las esquinas perdidas de un prado [las cunetas]. Son unitarios y vastos como las turberas, las landas y ciertos terrenos yermos surgidos de un desprendimiento reciente. Entre estos fragmentos de paisaje no existe ninguna similitud de forma. Sólo tienen una cosa en común: todos ellos constituyen un

territorio de refugio para la biodiversidad. En todas las demás partes ha sido expulsada. Propongo el nombre de Tercer Paisaje. Tercer Paisaje remite a Tercer Estado [no a Tercer Mundo]. Es un espacio que no expresa ni poder ni sumisión al poder. Se refiere al panfleto de Sieyès de 1789:

«Qué es el Tercer Estado?: Todo.¿Qué ha hecho hasta ahora?: Nada.¿Qué aspira a ser?: Algo.»

Manifiesto del Tercer Paisaje, Gilles Clément,

edit. Gustavo Gili, 2007

28.

Una mañana de mayo de bastante calor, Marc se encontraba durmiendo cuando oyó cómo se abría la puerta por la que se accedía a la azotea. En un principio no se inmutó, sólo despegó unos centímetros las sábanas del cuerpo en respuesta a un estímulo de alerta. Tras unos instantes, comenzó a oír pasos, pero no avanzaban, sino que parecían caminar de adelante hacia atrás; a veces en círculos. Se levantó y abrió de golpe la puerta. A través de los folios cubiertos de fórmulas que mediaban en los tendales quedaron enfrentadas su figura, enclenque y sólo cubierta con unos calzoncillos, y la de un hombre en el otro extremo de la terraza. Se miraron en silencio. Era alto, muy alto, con barba, y con los ojos separados como los de un pez; se metió las manos en un espeso abrigo de *tweed* y avanzó hacia la puerta de la caseta bajando la cabeza cada vez que pasaba bajo algún cable. Hola, dijo Marc. El hombre no respondió, sólo levantó la mano con un movimiento pesado y desvió un poco su trayectoria para acercarse al borde de la terraza, Qué iguales se ven las cosas desde aquí arriba, dijo como si no se dirigiera a nadie. Marc insistió, Hola, ¿quiere algo? Comprobó que era bastante más alto de lo que inicialmente le había parecido, sobre todo cuando cogió una silla de plástico de jardín que Marc había rescatado del desguace de un chalet y se sentó en ella de la manera en que se sientan los mayores en

las sillas de colegio, estreñido. Encendió un cigarrillo, no sin antes ofrecerle uno a Marc, que rehusó, y se quedó mirando fijamente las chapeadas paredes de la caseta. Marc entró, se puso algo de ropa y abrió un cartón de leche al que dio un par de sorbos justo antes de salir apremiado por la voz de aquel hombre, Muchacho, ¿sabes una cosa? Marc, con el cartón de leche en la mano, apoyado en la puerta, dijo, ¿Qué? Pues recuerdo una mañana, en mi casa de París, hablo del año 1961 o por ahí, yo estaba medio sentado en la cama, con la espalda apoyada en la pared, sé que tenía sintonizada una emisora que hablaba de no sé qué, y estaba con la vista fija en la pared de enfrente, en un tablón de madera mal puesto en el que yo había ido clavando con chinchetas fotos que me gustaban, recortes de prensa, entradas usadas de cines y conciertos, ofertas de varias marcas de comida, y cosas así, yo en aquel tiempo era pobre pero no pensaba en el futuro, los exiliados no vivíamos tan mal en París porque nos hacíamos pasar por estudiantes, París siempre fue una ciudad muy hospitalaria con los estudiantes, pero a lo que iba: aquella tarde yo miraba esa pared sin mirar, abstraído, no sé qué estaba pensando, quizá en una mujer, o en nada, y entonces en aquella maraña de fotos y recortes que tenía enfrente descubrí una línea hasta entonces inapreciable que recorría sinuosamente ese *collage* de arriba abajo, pasando por determinadas fotos, letras, fragmentos, de manera que siguiéndola se te revelaba una composición hasta entonces oculta. Y esa imagen suma constituyó el hilo conductor de las que después se convertirían en mis 2 grandes obras maestras, Rayuela A y Rayuela B, o lo que es lo mismo, *Rayuela* y mi Teoría de las Bolas Abiertas. Marc le preguntó de inmediato, ¿Rayuela B, Teoría de las Bolas Abiertas, qué es eso? Pues, contestó, A medida que escribía una obra llamada *Rayuela*, paralelamente elaboraba una teoría que daba cuenta en clave matemática de cada uno de sus fragmentos, lo que después llamé Teoría de las Bolas Abiertas o Rayuela B. Sí, muchacho, partiendo del hecho de que cada persona está constituida, además de por su propio cuerpo, por el espacio esférico inmediato que le rodea, esfera en donde se dan toda clase de flujos empáticos, simpáticos y antipáticos, así como el alcance de la respiración, la intrusión de las respiraciones de otros, los sonidos de quienes hay en su entorno, olores e intuiciones primarias, etcétera, podemos definir a la especie humana como un conjunto de bolas abiertas que a veces se intersecan y otras se repelen. Pero esta Rayuela B me la guardo para mí, muchacho; esto no se enseña. Marc se queda pensativo, el hombre se levanta y le dice señalando con el cigarro el *collage* de las paredes de la caseta, Observa bien, muchacho, hay mucho material ahí, mucho

material. Marc, emocionado, echa otro trago al cartón de la leche y le dice, Oiga, ¿y sabe usted lo que es la Soledad Fermiónica? Y el otro, sereno y sin dudar, No fastidies, muchacho, no fastidies. Se fue sorteando los tendales. Antes de desaparecer se subió las solapas del abrigo. Marc se quedó un buen rato mirando las partes traseras de los coches que bajaban la avenida de dirección única que enfila al mar. Pensó que ninguno puede ni podrá remontarla, también pensó en el Mundial que nunca hemos ganado, en que la música de *El acorazado Potemkin* es una versión del «Purple Haze» de Jimi Hendrix. Echó en falta no haberle enseñado la *Guía agrícola Philips 1961*, donde se explica cómo construir casetas con trozos de latas.

29.

Alan Turing, que después participaría en la generación de los primeros ordenadores propiamente dichos, describió los principios de otra máquina tan hipotética como «soltera», sin otra función que una de orden más bien filosófico. Pero, además de plantear interrogantes que siguen vigentes respecto a la inteligencia de las máquinas y al fundamentalismo axiomático de la lógica simbólica, Turing se adelantó a su tiempo al proponer un modelo teórico de lo más simple [basado en decisiones entre *síes* y *noes*, entre *unos* y *ceros*] para una máquina «universal» capaz de emular cualquier otra clase de máquina. Lo que después se ha llamado un «metamedio»: un medio que [sin serlo en sí], según las instrucciones recibidas, puede simular a otros medios anteriores o incluso a medios sin una encarnación física.

Eugeni Bonet, «El cine calculado»,

revista *Zehar*, nº 45, 2001

30.

A veces los ritmos de tus canciones tienen relación con los ritmos del entorno, ya sea

la naturaleza o la ciudad. Otros son muy íntimos y parecen acompañar a los ritmos del cuerpo, del corazón...: Hay algo de eso porque muchas de mis canciones tienen 80 bpm, que es el ritmo del corazón cuando estás caminando. Yo escribo casi todas mis canciones cuando estoy paseando, así que hay algo de eso [ríe]. Pero no es una cosa que quiera hacer deliberadamente, que sea consciente.

Entrevista a Björk,

El pop después del fin del pop, Pablo Gil,

Ediciones Rockdelux, 2004

31.

La casa de Maleva se ubica en el centro de la ciudad, tercer piso de un bloque indistinguible de sus adyacentes. Mihály contempla un instante la cortina de agua que cae por la fachada de ladrillo vivo antes de tocar el timbre. Se ajusta el grueso jersey de rombos rojos y verdes que conserva de las partidas que llegaban de la extinta URSS, siente los pies fríos dentro de las botas recién compradas; caucho por fuera, borreguillo por dentro. Pensó que para ser una primera cita, como prueba de fuego, había que ir vestido de manera normal. Desde aquel primer contacto, la anterior semana en el cuarto de Estudios de Medicina Dialéctica, no había vuelto a verla. Insiste en el timbre pero no hay respuesta. Permanece media hora parapetado en el portal del edificio de enfrente; piensa que quizá no lo hubiera oído, quizá estuviera en el váter, quizá arreglándose, quizá hubiera apuntado la dirección mal. Antes de irse timbra una vez más. Se aprieta el abrigo y regresa a pie al hospital. Mientras se aleja, cierta clase de intuición cirujana le dice que su primera oportunidad con Maleva ha sido la última.

32.

Debido a que nada que porte información puede ir más rápido que la velocidad de la luz, existe lo que los cosmólogos llaman *horizonte de sucesos*, el punto más allá del cual no podemos aún conocer lo que ocurre. Señales de luz que se emitieron hace millones de años y de cuya existencia aún tardaremos en saber. Pero ese horizonte no es plano, sino una extensa superficie que esféricamente nos rodea, una bola cerrada e impermeable hasta que indique lo contrario una simple fórmula que liga la velocidad con el tiempo. En ese momento la nada se materializa en todo, e Ingrid Bergman se echa a llorar cuando en el rodaje de *Viaje a Italia* encuentran a una pareja abrazada entre la lava de Pompeya. No estaba en el guión ese *horizonte de sucesos*, pero había alguien allí para filmarlo, traspasarlo, elevarlo a ficción. El artista Damien Hirst le dice a la prensa, «mi obra lo único que demuestra es la imposibilidad física de la muerte en la mente de alguien vivo».

33.

Ernesto, autopostulado en lo alto de su grúa, sumerge el contenedor vacío en las aguas de la bahía. Tras unos minutos de espera lo eleva y baja a toda prisa a buscar la pesca. Hoy ha encontrado también la portada de una Biblia, que guarda en el bolsillo de la parca militar porque le hace gracia. Tras la selección de unos cuantos peces apaga la grúa y echa a andar hacia la parada del bus [*la parada del pez*, como él la llama], situada muy cerca, en Park Row. Sentado bajo la marquesina, el pez no tarda en llegar, sube y se cierran a su espalda 2 puertas hidráulicas que hasta por el sonido le recuerdan a unas agallas. Solos él y el conductor, mientras cruzan el puente de Brooklyn recuerda que siempre pensó en que alguien debería construir un puente que conectara los apenas 100 km que separan Alaska de la antigua URSS a través del estrecho de Bering. Cuando tenía 9 años, Pegg, la primera niña de la que se enamoró, había salido con su padre de pesca y, a pesar de las enérgicas prohibiciones de la Ley de Costas y Aguas Internacionales, llegaron a Provideniya, Unión Soviética. Nunca nadie se explicó por qué, pero allí se quedaron. Echa la vista atrás para mirar los altos edificios, los áticos iluminados, y después mira al mar, cuya oscuridad penetra en la del cielo. Al llegar a su portal saluda a la vieja del entresuelo, que sale a tirar una

bolsa de basura en la que se apilan sacos arrugados de pienso para cerdos. La vieja vive con uno desde que vio por la tele que los tejidos, y en especial el corazón, de ese animal son los que más se parecen a los del ser humano; en su soledad, dice, el bicho la hace sentirse comprendida. La casa está húmeda, enciende la calefacción, se pone un chándal Atlanta '96 que compró a juego con la bolsa de deporte y comprueba el correo. Tiene un mensaje de sus padres, que si todo va bien, etcétera. Enciende la tele y baja el volumen a cero, le gusta ver pasar esas imágenes mudas, como en una ventanilla de un tren. Desenvuelve uno de los pescados y el resto los congela. Mientras lo desescama nota que en su interior hay algo sólido. Al abrirlo encuentra un dado, un dado de juegos. Es de plástico nacarado y tiene los puntos negros de las cifras 2 y 6 medio borrados. Lo guarda en el bolsillo del pantalón. Fríe el pescado y se pone a cenar ante la tele. De cuando en cuando alza la vista y se detiene en la pantalla sin voz, publicidad de neumáticos, imágenes de los marines en Irak, el anuncio de la reposición de *La Mujer Biónica*, que siempre se la pierde. Después se sienta delante del ordenador y se pone a trabajar en 2 de los proyectos arquitectónicos que se trae entre manos, *remakes* de obras ya conocidas, la Torre para Suicidas y el Museo de la Ruina. Antes de acostarse observa las sábanas de la cama. Las cambia a menudo pero, no sabe por qué, constantemente se ensucian, la huella de su cuerpo queda reducida a una difusa silueta grisácea, magnificada, como el abrigo de *tweed* de un gigante desaparecido. Entonces piensa que tampoco nadie sabe dónde se ubica la exacta frontera entre Rusia y Alaska.

34.

Así que Julio va y escribe, *¿Encontraría a la Maga? Tantas veces me había bastado asomarme, viniendo por la rue de Seine, al arco que da al Quai de Conti, y apenas la luz de ceniza y olivo que flota sobre el río me dejaba distinguir las formas, ya su silueta delgada se inscribía en el Pont des Arts, a veces andando de un lado a otro, a veces detenida en el petril de hierro, inclinada sobre el agua. Y era tan natural cruzar la calle, subir los peldaños del puente, entrar en su delgada cintura y acercarme a la Maga que sonreía sin sorpresa, convencida como yo de que un encuentro casual era lo menos casual en nuestras vidas, y que la gente que se da citas*

precisas es la misma que necesita papel rayado para escribirse o que aprieta desde abajo el tubo dentífrico. Pero ella no estaba ahora en el puente.

Y a renglón seguido,

Definición de Bola Cerrada: *Una bola B del espacio R^n es cerrada si su complementaria ($R^n - B$) es abierta.*

Ambas son consideradas conjuntos disjuntos en ese espacio R^n , aunque puede llegar a definirse un espacio difuso tal que en él ambas bolas se intersequen.

35.

Sandra, ¿sabes una cosa?, le dijo un día Jota, En aquel palacio de cristal dedicado al parchís hay una radio que un obrero por descuido dejó encendida. Me han dicho que los nómadas pasan y una voz extranjera, que reverbera en las estancias vacías, les hace compañía hasta muchos kilómetros más allá, donde la escuchan los días que el viento sopla a favor. No me lo creo, responde Sandra. Pues es verdad; por cierto, he visto que reponen de nuevo *Viaje a Italia* de Rossellini en sesión de madrugada, ¿vamos? Sandra lo piensa unos segundos, y dice, No, me temo que será un rollo.

36.

Marc conoció a Josecho a través de Internet, en una página web de moda. Lo que le atrajo a Marc de Josecho es que, según aseguraba esa web, fuera éste un exponente de una extraña literatura. Investigando un poco más supo que vivía en Madrid, que tenía 35 años, que admiraba a San Juan de la Cruz y a Coco Chanel a partes iguales, que practicaba la soledad con verdadero fanatismo y que también tenía por exponentes de auténticos fermiones [aunque él no los llamaba así], de una vida plena en soledad, a Nietzsche, Wittgenstein y Unabomber, sólo que él en su lista

cambiaba a Cioran por Tarzán. Eso sí, del gran Henry J. Darger, aquel hombre que para Marc era el fermión absoluto, Josecho ni hablaba. También supo que observaba en las ciencias a la poética del nuevo siglo, y que, también igual que él, compartía punto por punto los versos de la canción de Astrud, «Qué malos son nuestros poetas». En esa página web también pudo descubrir que practicaba con furor una tendencia estética denominada por él mismo *narrativa transpoética*, consistente en crear artefactos híbridos entre la ciencia y lo que tradicionalmente llamamos *literatura*. Marc fue ganando curiosidad, sólo eso, pero lo que terminó por seducirle de Josecho fue saber que también vivía en una caseta construida en una azotea de un edificio de Madrid. Josecho, por su parte, nada más entrar en contacto con Marc por e-mail, se interesó por la Teoría de la Soledad Fermiónica, la cual consideró como un ejemplo casi en estado puro de *narrativa transpoética*. Marc le fue enviando, con cada mail, un archivo adjunto con las diferentes fases de su teoría. Cuando adquirieron más confianza, Marc le reveló que había conocido a otro transpoeta, un tipo alto y con barba, que en verano vestía un abrigo de *tweed*, que había desarrollado una teoría sumamente interesante denominada por sí mismo Teoría de las Bolas Abiertas o Rayuela B, pero que sólo lo había visto una vez, de pasada, y no sabía ni su nombre ni dónde hallarlo. Con el tiempo, Josecho le desveló varios de sus proyectos, que Marc consideró de suma importancia. El lazo fue estrechándose. Un día Marc no obtuvo más respuestas de Josecho. Insistió, pero nada. Así, desde hace un año.

37.

Saigón, mierda, aún sigo solo en Saigón. A todas horas creo que me voy a despertar de nuevo en la jungla. Cuando estuve en casa durante mi primer permiso, era peor, me despertaba y no había nada, apenas hablé con mi mujer, salvo para decirle «sí» a su petición de divorcio. Cuando estaba aquí quería estar allí, cuando estaba allí no pensaba más que en volver a la jungla. Llevo aquí una semana, esperando una misión, desmoralizado.

Apocalypse Now, Francis Ford Coppola

38.

La ciudad de Ulan Erge está pasando por uno de los inviernos más duros que se recuerdan. La nieve alcanza los 8 m y en el hospital Mihály y sus compañeros tienen serias dificultades para abordar las operaciones quirúrgicas sin riesgo. Ayer, sin ir más lejos, una joven de 22 años entró en quirófano para una extirpación de parte del páncreas y salió también sin un trozo de nariz debido a congelaciones. Los albergues no dan más de sí. Mihály piensa a menudo en Maleva, se pregunta qué habrá sido de ella. En las avenidas vacías el frío cuartea la pintura de los grafitis, dándoles un carácter de imposible mapamundi. La ciudad, con la nieve a una altura de 3 pisos, parece más que nunca un embalse a media capacidad en el que despuntaran antenas y azoteas. Los semáforos siguen encendidos bajo el hielo y cambian de color dándole al suelo, sucio pero cristalino, un aire de fiesta vacía. Los fragmentos de edificios y bloques que aún quedan por encima de la nieve han sido cubiertos por unas grandes caperuzas de tela de algodón, construidas con sábanas rescatadas de los antiguos campos de concentración de Siberia y diversos hospicios, cosidas las unas a las otras; como no se lavaron, en esas telas hay de todo. Así que da igual estar bajo el hielo que por encima de él, porque en todo caso el horizonte es vertical y blanco, y nada se ve. La idea de esas caperuzas de algodón había sido de un conductor de autobús llamado Jodorkovski, que hacía una vez al mes la ruta que va de Ulan Erge a Berlín. Allí, en Berlín, año 1994, había asistido a un espectáculo que le había parecido impresionante. Un artista, al parecer muy famoso, llamado Christo, cubría el palacio Reichstag con una gran sábana blanca. Literalmente, lo empaquetaba. Dado que se podía visitar, a Jodorkovski le dio por entrar y comprobó que allí casi no hacía frío, y pensó al instante en esa solución para las bajas temperaturas que alcanzaban los bloques de edificios que simétricamente conformaban su ciudad; además, la tela blanca difundía la luz del exterior de tal manera que las estancias parecían ampliarse y clarear. Cuando hubo regresado lo contó y la emoción de las autoridades locales fue en aumento. Todo se gestionó rápidamente. Mihály toma un café en el *office* que hay junto al quirófano, piensa que quizá Maleva esté ahora en la planta baja de alguna casa, bajo el nivel del hielo, sentada en una silla ante el fuego de una chimenea

escuchando una casete de Lou Reed, o quizá más arriba, cubierta por una caperuza blanca, inventando un horizonte. Él tiene suerte, vive en una de las habitaciones del ático del hospital, único edificio que dejan sin cubrir las cuestiones de aireación e higiene. Da el último trago al café y regresa a la sala de operaciones, otro crío con apendicitis. Ya son 15 en lo que va de año. Sabe ya lo que se encontrará, una cápsula de Yodo 125 radiactivo alojada en su apéndice.

39.

Dentro sólo se oye el viento que afuera golpea la alambrada. Los libros están en sus estantes, los ordenadores cargados de programas, los platos de las cocinas limpios y perfectamente apilados, la carne intacta en las salas frigoríficas, los tableros de colores en las vitrinas y las fichas y cubiletes encubando teóricas partidas. Y una radio que un obrero se dejó encendida, «... la sucursal nº 24 de Caja Madrid ha sido objeto hoy de un atraco, los ladrones se dieron a la fuga con un botín de medio millón de euros. También, en la ciudad de Girona ha sido atracada una joyería. Los ladrones, al parecer de una banda checa que opera en la costa mediterránea, rompieron a plena luz del día el escaparate con unos pesados martillos y se llevaron joyas por un valor de 1.600.000 euros, continúa la mañana en Radio Nacional de España, Radio 5, todo noticias...».

40.

Marc, siempre que va al mercado que hay en los bajos de su edificio, regresa enojado porque quieren venderle productos etiquetados como ecológicos o naturales. A mí, señora, deme usted lo artificial, ¿es que acaso me ve vestido de campesino? ¿No se ha enterado usted aún de lo que es la *síntesis*? Como no tiene lavadora lleva la ropa una vez por semana a una lavandería, que está a un par de manzanas, llamada Pet Shop Boys, cuyo dueño, un gay treintañero que heredó el negocio, tiene todo el día a ese grupo en el hilo musical instalado nada más morirse sus padres. Siempre saluda a Marc con un movimiento de mano y le cuenta que ha pedido unas nuevas lavadoras,

muy potentes y baratas, que fabrican en un país del Este cuyo nombre siempre se le escapa. Marc, mientras espera, mira el rodar del tambor, y cada día se sorprende pensando que lo que da vueltas ahí dentro no es ni más ni menos que su propia piel solidificada. Pero hoy ha pensado que esa mezcla de pieles es la destrucción de la Teoría de Conjuntos, la derrota de los órganos de un cuerpo.

41.

Científicos de la Universidad de Southern California, Los Ángeles, han implantado una cámara de vídeo en los ojos dañados de varios ciegos que se prestaron al experimento, y les han devuelto la vista. La resolución de su nueva mirada es de 16 píxeles, suficiente para distinguir un coche, una farola o una papelera. En un principio pensaron que harían falta 1.000 píxeles, así que cuando los ciegos dijeron que veían relativamente bien con sólo 16 la sorpresa fue mayúscula. Los científicos no habían tenido en cuenta un dato: todos tenemos un punto en el ojo denominado «punto ciego», un punto a través del cual no vemos y que el cerebro inconscientemente rellena con lo que se supondría que debería haber ahí; lo inventamos, y solemos acertar. Es lo que nos permite ver la totalidad de una casa aunque nos la tapen parcialmente las ramas de unos árboles, o ver la carrera completa de una persona entre una muchedumbre aunque esa misma muchedumbre nos la oculte por momentos. Por eso a los ciegos les bastó con 16 píxeles: el resto de píxeles los pone la imaginación. En nuestros ojos hay un punto que lo inventa todo, un punto que demuestra que la metáfora es constitutiva al propio cerebro, el punto donde se generan las cosas de orden poético. A ese «punto ciego» debería llamársele «punto poético». De igual manera, en ese gran ojo que vendrían a ser todas y cada una de nuestras vidas hay puntos oscuros, puntos que no vemos, y que reconstruimos imaginariamente con un artefacto que damos en llamar «memoria». Puede que en realidad estén ahí ocultas las otras dimensiones, fantasmas y espectros que no percibimos y que vagan por el planeta Tierra a la espera de emerger como consecuencia de que alguien edifique una metáfora en ese punto ciego.

42.

En el pueblo de Corcubión, como cada segundo domingo de mes, se ha instalado la feria en la plaza y en calles aledañas. Una estructura como de fractal con envolvente elíptica en la que, básicamente, trafican los ganaderos y los tratantes, y que tiene sus horas fuertes entre las 8 y las 11 de la mañana. Al lado se ponen los vendedores de ropa y zapatos al peso; más lejos, ya en un ramal, los de la maquinaria y la herramienta agrícola, y en el centro de todo el tinglado se plantan un par de carpas donde comen pulpo, callos y beben vino visitantes y paisanos que cierran tratos. Antón anda por entre los puestos y pasa de largo el tenderete de los ordenadores de segunda mano, que en ocasiones frecuenta. Ando mirando de comprar un par de cuerdas para bajar al percebe, le dice a Amalia, que está detrás del mostrador del esparto y derivados. Tras un breve regateo, cierra la compra de 2 sogas de 15 mm de espesor y se las carga a la espalda. Tiene los pies congelados. Un rayo de sol le da en la nuca, curioseas en los puestos de ropa. Termina comprándole a un peruano un grueso jersey de rombos rojos y verdes y unas botas de plástico forradas de borreguillo, ¡Cojonudo!, le dice mientras recibe el cambio. Entonces oye a su espalda, Coño, Bacterio, qué pasa, vamos a tomar un vino, te convidó. Se gira y reconoce a Anxo, que lleva un gabán de plástico hasta los pies, y contesta, No, gracias, tengo prisa. ¡Pero hombre, tómate algo! Qué va, es que no puedo, otro día, Anxo, otro día. ¡Pero qué prisa tienes, Bacterio, no jodas, ¿es que ya andas otra vez con tu desguace de ordenadores?! No hombre, qué va, es que he dejado en casa el ordenador encendido, bajando una peli, y quiero ir a ver cómo va, si llego tarde me entretendré y después tendré que preparar con prisa y mal todo el material para mañana, que salimos al percebe. Anxo posa su bolsa en el suelo y le dice, Ah, faenas mañana, bueno, bueno, pues nada, arranca para casa, pero antes mira, mira qué pelis le he comprado ahí al lado a un negro, una ganga. Y saca un fajo de DVDs de dibujos animados, Son para los críos, todo lo quieren, y tú, ¿qué película te estas bajando? Uff, es tremenda, la vi hace muchos años en la tele, y nunca más, *El último hombre vivo*, se llama, del 71, todos han muerto en Los Ángeles y Charlton Heston es el único que queda vivo, hay una pandilla de zombis que le acosan, pero como sólo salen de noche, durante el día él puede andar por las calles, y entra en las tiendas, que han quedado intactas, y coge lo que quiere, y cuando se le acaba la gasolina pilló otro coche cualquiera y ya está, es tremenda, hay unas imágenes aéreas de la ciudad

semidestrozada, llena de papeles y basura, y él en un descapotable por esas grandes avenidas, que parecen como el mar, a toda hostia, sabes, es tremendo. ¡Ah, dice Anxo, Entonces como lo del *Prestige*: el mar deshecho y lleno de mierda! Calla, calla, no me hables, responde Antón, Yo casi te diría que estoy deseando que venga otro desastre; total, la pesca no se ha resentido y han entrado en las casas millones de euros de indemnizaciones. Hombre, claro, asegura Anxo, Tú y todos, bueno, Antón, pues a ver si nos vemos otro día y tomamos un vino. ¡Hecho! Y tira calle arriba hasta llegar al Ford Fiesta, aparcado en la cuneta del arranque del camino del monte que conduce a su casa, una pista forestal que se va cerrando no sólo por causa de la vegetación, sino por la niebla. Ya en casa, se prueba el jersey de rombos y las botas de borreguillo, ¡Cojonudo! Y lo deja todo junto a un montón de carcasas de ordenador apiladas y vacías. Los vecinos más próximos de Antón son Braulio, 200 m al norte, y la familia Quintás, a 150 al este. Entre medias, está el bosque. De unas casas a otras sólo se ve el rojo de las tejas. La ilusión de Antón sería vivir en un cubo de cemento muy cerca del acantilado, casi al pie, pero desde que salió la Ley de Costas ahí no dejan construir. Consulta el Emule; faltan 100 megas para que *El último hombre vivo* esté en su poder.

43.

Desde que Ucrania y Kazajstán se separaron de la Unión Soviética, una franja de territorio ruso ha quedado entre ambas, y con ella, la correspondiente zona de oleoductos subterráneos que abastecían de crudo al sur de la URSS y que formaban parte, a su vez, de una red de rango superior que llegaba hasta Turquía, Irán y las estribaciones de China. Esto equivale a decir que tanto los rusos como los ucranianos y los kazajos han tenido que construir sus propias nuevas redes, y aquellas otras han caído en desuso. Y esto, a su vez, equivale a decir que existen miles de kilómetros bajo tierra de un geométrico laberinto de acero, plástico y hierro, totalmente vacío, con una pendiente mínima, que mide 6 m de diámetro y posee una temperatura constante de 3°C. Un serpentín con forma de manos entrelazadas o tentáculos que agarraran hasta Oriente Medio todo aquel territorio bajo tierra. Existe otro laberinto subterráneo, pero éste está abarrotado. En la frontera entre Francia y Suiza, sepultado a 100 m se halla el CERN, Consejo Europeo para la Investigación Nuclear.

Científicos de todo el mundo hacen colisionar chorros de partículas a velocidades próximas a la de la luz para que viajen al pasado, al inicio del Universo, y brillen allí unos segundos antes de que remonten el tiempo trayendo información de aquella visión espectral, fortuita y moralmente neutra, que hemos heredado aunque respecto a ella sólo seamos entes ciegos.

44.

Cuenta Philippe D'Arnot, en su *Historia secreta de la Segunda Guerra Mundial*, que cuando una mañana de enero el ejército ruso entró en Auschwitz, lo primero que hizo fue abrirles las puertas a miles de hombres, mujeres y niños que los nazis, antes de salir huyendo, allí habían abandonado. También cuenta que una vez todo se hubo desalojado, un cabo y un soldado descendieron a un sótano del cual parecía venir un temblor de luz, y encontraron a 4 famélicos sentados en la tierra en la postura del buda. Ensimismados, lanzaban un dado de números semiborrados sobre un tablero de parchís dibujado en el suelo con la punta de sus chapas de identificación.

45.

Finales de septiembre, Ernesto llega a su piso en Brooklyn, enciende la tele, baja el volumen a cero. Destacan sobre los ruidos de la ciudad los gruñidos broncos del cerdo de la vecina; lo guarda justo debajo de donde él tiene su estudio; a veces oye cómo le susurra al oído. Se sienta a dar los últimos retoques a uno de sus 2 proyectos más golosos, la Torre para Suicidas. Esta construcción parte de la idea de que los miles de suicidios que al año se consuman en la ciudad de Nueva York, así como las tentativas frustradas, resultan demasiado dramáticos y engorrosos debido a no disponer la urbe de unas instalaciones adecuadas y debidamente organizadas. Así, lo dejan todo hecho un asco; sangre en las aceras, ahorcados a los que se les rompe la cuerda y hay que reanimarlos, cuerpos mutilados al paso de los trenes, y todo con el consiguiente perjuicio psicológico para las verdaderas víctimas, los que se quedan,

obligados a contemplar semejantes espectáculos. Su torre consta de un ascensor que eleva al suicida desde una planta baja, donde hay servicio de capellán, cafetería, algo de comida rápida, gabinete psicológico a fin de afrontar el trance en las mejores condiciones mentales posibles, espacio para los familiares y enfermería por si el intento resulta frustrado, hasta la altura de un 8° piso. Y ahí sí que no hay nada: una sala blanca y vacía, y un hueco para el vuelo picado que da a un patio en el que al impactar el suicida contra el suelo se activan unas mangueras que expulsan agua y lavan tanto al defenestrado como el pavimento. También, justo enfrente de ese 8° piso hay un muro perfectamente blanco para que el candidato no vea horizonte alguno [en encuestas realizadas a suicidas frustrados se ha comprobado que la visión de un horizonte justo antes de tirarse es lo que les imprime renovadas ganas de vivir y abortar la idea]. En los sótanos, se hallan dependencias destinadas a otro tipo de opciones: camas junto a abundantes botes de somníferos, cuartos especiales con sogas colgadas de sus correspondientes vigas, duchas de anhídrido carbónico, y así. Ernesto está tan orgulloso de su proyecto que piensa enviarlo al Concurso de Arquitectura Compleja que anualmente se celebra en la ciudad de Los Ángeles, California. Huele a pescado. En el horno se quema.

46.

La mística tiene mucho que ver con el agua mineral con gas. Microesferas de aire que suben verticalmente a velocidad constante sin que les importe la *curvatura del Universo*. Un ascender que carece de correlato e imagen en el espacio-tiempo. La masa tiende a caer, y todo es masa, y todos somos y seremos masa, y quizá algún día haciendo colisionar 2 chorros de subatómicas partículas encuentren los físicos al fin el ansiado bosón de Higgs que dé cuenta de tanto peso que nos constituye y rodea. Sube a velocidad constante la burbuja de aire, fría y pequeña, aunque en el torrente sanguíneo te mate. Alguien tendría que pensar qué ocurriría si toda la nieve de las estepas fuera agua mineral con gas congelada, qué forma tendría el tiempo detenido en esas microesferas.

47.

Josecho, ante un puñado de ejecutivos de la editorial New Directions y de la firma Chanel, reunidos en la caseta donde éste reside, sita en la azotea de la torre Windsor, Madrid, firma el contrato de edición y difusión que vincula a las 3 partes. Por algún motivo invisible a una coherente respuesta, Josecho, en el momento de la rúbrica, se acuerda de Marc, y de que hace casi un año que no le escribe. Josecho es de ese tipo de personas que se vitaminan tan sólo con mirar desde la azotea los tejados de Madrid, y con imaginar cambios en su geografía, topografía y, como en este caso, en sus vallas publicitarias. Una noche, hacía ahora 2 años, había visto claro lo que sería su próximo *proyecto transpoético*. Se trataba de concebir una novela, más bien un artefacto, hasta entonces nunca visto: tomando únicamente los inicios, los 3 o 4 primeros párrafos, de novelas ya publicadas, tendría que ir poniéndolos unos detrás de otros, haciéndolos encajar, de manera que el resultado final fuera una nueva novela perfectamente coherente y legible. Así, comenzar con las primeras líneas del *Frankenstein* de Shelley, y seguir con el arranque de *Las partículas elementales* de Houllebecq, y a éste, pegarle el primer fragmento de *La ciénaga definitiva* de Manganelli, y a éste, *Atrevida apuesta* de Corín Tellado, y a éste, *Sobre los acantilados de mármol* de Jünger, y a éste, *Mi visión del mundo* de Albert Einstein, y recorrer así más de 200 títulos de la literatura universal, *La Divina Comedia* incluida, para terminar con «en un lugar de La Mancha de cuyo nombre no quiero acordarme». Sabedor de la total falta de iniciativa de las editoriales hispanas, presentó el proyecto avarias norteamericanas, y los de New Directions, Philadelphia, se entusiasmaron nada más leerlo. El segundo paso en la estrategia de Josecho era hacer una campaña de marketing tampoco nunca vista hasta la fecha en la industria editorial. Sugirió a los ejecutivos de New Directions que inundaran el 50% de las vallas publicitarias de una capital occidental, sólo una, por ejemplo Madrid, con el anuncio del libro y una foto de él mismo posando con ropa y estilo típicos de modelo, todo ello patrocinado por alguna importante marca de moda. La fusión entre narrativa y objeto de pasarela entusiasmó aún más a la editorial: la novedad del fenómeno tendría resonancias planetarias, y las ventas, por efectos puramente mediáticos, estarían más que aseguradas. Consideraron ese montaje como la perfecta obra de arte contemporáneo. Con atacar de forma espectacular en un solo punto de la red socio-informativa, en un solo *nodo*, en una sola ciudad, ya el resto lo harían las televisiones, las radios y el

boca a boca. De manera que tras tantear varias firmas, Chanel fue la óptima, que ofertó, además de pagar los gastos de las vallas publicitarias, una colección de ropa troceada, inspirada en el libro, y sus consiguientes complementos: pendientes, broches, perfumes, etcétera. Tras muchas dudas y titubeos, Josecho dio por título al libro *Ayudando a los enfermos*.

48.

El sonido de los pasos se amplifica en el interior del oleoducto vacío, de tal manera que su distancia de atenuación es de 3 kilómetros aproximadamente en ambas direcciones. La razón es que dentro del tubo circular el sonido rebota casi perfectamente como si fuera la luz en una fibra óptica, y su propagación resulta casi indefinida. Ayudados de linternas y un detallado croquis del itinerario, que a cada kilómetro se bifurca en 3 o 4 ramales distintos, 2 niños de 10 y 11 años caminan a 50 m bajo tierra atravesando el suroeste de Rusia en dirección a Kazajstán. Hace 3 días que partieron de Ucrania. Saben que no deben despistarse, que muchos niños antes que ellos aparecieron en el norte, en Volgogrado, y allí fueron apresados; otros, extenuados y sin alimentos, emergieron en alguna antigua central petrolífera de las montañas del Cáucaso, donde irremediablemente murieron entre altas chimeneas apagadas y el rebote de su voz en los silos de petróleo vacíos; incluso saben que en una ocasión unos se extraviaron de tal manera que, creyendo avanzar, regresaron a Ucrania. En uno de los cruces, donde la dirección correcta es señalada por un sistema tipo código binario con la inscripción «Sí» escrita a spray, se sientan a descansar y a echar un trago. Tengo hambre, dice el pequeño. Espera un poco, sabes que no podemos comer hasta llegar, aún quedan 4 o 5 días. Tras 15 minutos se ponen en marcha de nuevo. La multiplicación del sonido de sus pasos provoca que siempre les parezca ir acompañados por una turba de gente, por eso nunca se paran, porque entonces sienten miedo. Tras una jornada de 14 horas, a oscuras cenan un complejo vitamínico en estado líquido preparado a tal efecto, se dan las buenas noches y se tumban a dormir. Fingen la noche donde siempre todo es noche, una redundante iteración similar a cuando nosotros soñamos que soñamos; pero de signo justamente contrario.

49.

Y Julio va y escribe, *Pero ella no estaría ahora en el puente. Su fina cara de traslúcida piel se asomaría a viejos portales en el ghetto del Marais, quizá estuviera charlando con una vendedora de papas fritas o comiendo una salchicha caliente en el boulevard de Sébastopol. De todas maneras subí hasta el puente, y la Maga no estaba. Ahora la Maga no estaba en mi camino, y aunque conocíamos nuestros domicilios, cada hueco de nuestras habitaciones de falsos estudiantes en París, cada tarjeta postal abriendo una ventanita Braque o Ghirlandaio o Max Ernst contra las molduras baratas y los papeles chillones, aun así no nos buscaríamos en nuestras casas. Preferíamos encontrarnos en el puente, en la terraza de un café, en un cine-club o agachados junto a un gato en cualquier patio del barrio latino. Andábamos sin buscarnos pero sabiendo que andábamos para encontrarnos.*

Y a renglón seguido,

Definición de Bola Abierta: Sea $\langle a \rangle$ un punto de un espacio $\mathbf{R}^n$ y sea r un número positivo dado. El conjunto de todos los puntos de ese espacio $\mathbf{R}^n$ tales que la distancia entre un x y a es menor que r

$$|x - a| < r$$

se denomina n -bola abierta de radio r y centro a . Designamos este conjunto por $\mathbf{B}(a; r)$, que es aplicable a todo sistema, espacio o persona receptiva a toda búsqueda basada en un aparente azar.

50.

¿Aún eres punk?: Eso creo, sí.

Entrevista a Bobby Gillespie, cantante y letrista

de Primal Scream, *El pop después del fin del pop*,

Pablo Gil, Ediciones Rockdelux, 2004

51.

Mirar desde una azotea es ver todo el acúmulo de tejados y cubiertas planas que desordenadas borbotean en los vértices de cada edificio, papilas sensibles por las que los ciudadanos se conectan al mundo; antenas, cables, pluviómetros, musgos y microorganismos sólo dados en los ecosistemas de azotea. La mutación es lo que importa. Como cuando el mar se cubre de petróleo, y el ADN de la vida regresa al origen de la vida, el líquido del que salimos todos. A Marc le ha llegado esta mañana un apremio de desalojo. Los vecinos del edificio denuncian la ilegalidad de su caseta. Inmediatamente ha pensado en aquel tipo alto con el abrigo que se presentó y le soltó el rollo de Rayuela B y las Bolas Abiertas, Un celador del ayuntamiento con ganas de reírse un rato, piensa, Menudo cabrón. Murmura estas y otras palabras mientras hace un avión con la hoja del apremio y lo lanza al vacío de la gran avenida que va a dar al mar. Toma la *Guía agrícola Philips 1974*, la abre por la página 87, después coge un folio del tendal en el que había una demostración ya obsoleta y en su parte de atrás redacta el recurso-tipo, que copia de la *Guía*:

«En los artículos que van del 334 al 337 del Código Civil, se precisa qué objetos debemos considerar muebles o inmuebles. Al ser mi caseta un objeto *susceptible de ser transportado sin menoscabo de la cosa inmueble a que estuviere unido*, según dice expresamente el artículo 335 del CC, y no estando comprendido en la situación que el artículo 334.3 describe como, *de una manera fija sin que no pueda separarse del solar sin quebrantamiento de la materia o deterioro del objeto*, entiendo que mi vivienda es totalmente legal.»

52.

Cuando Mohamed Smith llega del colegio, su madre lo recibe de espaldas a la puerta, sentada ante la pantalla de su ordenador. Lo que más le gusta a Mohamed es el momento en el que él saluda y ella mira hacia atrás y le sonríe. Con el tiempo entenderá que eso es lo más parecido que se pueda asociar al concepto de *madre* o felicidad. Come en una pequeña mesa, a la derecha de ella, que continúa dibujando sus planos o pensando la casa portátil definitiva. Entretanto, John desempeña en la cocina del Rachid el mismo trabajo que antes hacía ella para que de esta manera pueda dedicarse por entero a sus proyectos. Entre cucharada y cucharada Mohamed mira la pantalla del ordenador y piensa en su madre como se piensa en un genio. Esta ingenuidad también con el tiempo entenderá que es lo más parecido que se pueda asociar al concepto de *madre* o felicidad.

53.

Hay que suponer lo siguiente: no hay motivo suficientemente argumentado para sostener que las granjas de cerdos tengan que estar dispuestas en espacios horizontales, y menos si el emplazamiento está situado en un territorio estepario con un frágil ecosistema a preservar. Así lo argumentó Vartan Oskanyan, joven armenio, granjero autodidacta, quien tras dar vueltas por Europa y Centroamérica terminó por regresar a su Armenia natal e hizo construir un edificio de 8 plantas para albergar en él casi 900 cabezas de ganado porcino. Un edificio tal cual lo entendemos: pisos superpuestos con ventanas, portería, escalera de emergencia, ascensor, montacargas, etcétera, en el que en las 4 primeras plantas, compartimentadas en pisos convencionales, viven los cerdos que, en el afán de Vartan por humanizarlos, deambulan por las habitaciones sin restricción alguna. En la mitad superior, las 4 últimas plantas, están las personas, unas 20 familias producto de campos de refugiados y de sucesivas guerras desatadas desde mediados del siglo 20 en Oriente Medio. Entre todos construyeron el complejo con sus propias manos gracias a materiales cedidos por el Estado armenio. Las autoridades armenias no saben que

todos esos refugiados se quedaron a vivir ahí; oficialmente todo en su interior es porcino. Las cerdas madres están con los lechones y recién nacidos en el 4º piso, y esas crías van pasando a pisos inferiores a medida que van creciendo, hasta que llegan al bajo, donde estarán sólo las 2 o 3 jornadas previas antes de ser conducidos al matadero. El porqué de todo este invento es meramente pragmático: estando la explotación situada en una región de intenso frío, una manera óptima de tener casas confortables sin necesidad de electricidad es reconduciendo todo el calor generado por esos animales hacia paneles situados en los pisos de arriba. Por lo demás, con un buen aislamiento el problema de los olores está solucionado. Los gases inflamables producidos por los cerdos en los pisos inferiores se usan para calentar agua y generar luz. Todo ese confort y decente habitabilidad es el pago que Vartan Oskanyan les da a las 20 familias por cuidar del ganado. Además, con lo que sacan de la venta de los animales subsisten perfectamente, incluso les da para de vez en cuando hacer algún viaje por la zona. Vartan se ha reservado el piso más alto. Las noches tranquilas, cuando todos duermen, sólo se ve en toda la llanura la luz de su ático y sobreático, que adquiere entonces una apariencia de faro, los bajones de tensión del rudimentario pero seguro sistema eléctrico le dan un pulso de onda luminosa, y él pone un disco de Chet Baker comprado en una tienda de St. Germain, en la época en la que trabajó de camarero en París, y superpuesta a la trompeta oye el murmullo atenuado de los cerdos de los pisos inferiores, que dan golpes contra las baldosas, o resbalan escaleras abajo, o pegan mordiscos a unos pasamanos de madera ya casi en hierro vivo. A eso de la 1.30 de la madrugada, la luz del ático suele apagarse y sólo permanece encendida la del sobreático, apenas una caseta donde él guarda, colgadas en vertical por los hocicos, más de 3.000 pieles de cerdos rubios perfectamente curtidas. Las ordena por tamaños y tonalidades, las cuenta, las observa. En una esquina, sobre una mesa de dibujo con compases, cartabones, portaminas y un paralex, se entrecruzan varios planos de la zona trazados por él mismo. Ningún vecino sabe de tal acúmulo de pieles.

54.

En el año 1970 moría en su casa de Chicago Henry J. Darger después de haber

escenificado quizá el episodio más extraño y solitario de la historia de las artes. Se cree que nació en Brasil en 1892. A los 4 años pierde a su madre, que muere en el parto de una niña que fue dada en adopción. Henry nunca llegó a conocer a esa hermana. Poco tiempo más tarde padre e hijo son ingresados en sendas instituciones mentales. A él se le diagnosticó una enfermedad que consistía en «tener el corazón en el lugar equivocado». Nunca más vio a su padre. Durante la adolescencia, huye de la reclusión y aparece en la ciudad de Chicago. Alquila un piso, y a partir de entonces nada se sabe de él, salvo que sólo sale de casa para ir a misa, en ocasiones hasta 5 veces al día, y que las únicas conversaciones que tiene con los vecinos son acerca del tiempo meteorológico, asunto que le obsesionaba desde que de joven, en 1913, presenciara la destrucción de todo un pueblo en Illinois por un tornado. Nadie sospechó el secreto que guardaba aquel hombre vulgar y poco hablador en el estudio de su casa, estudio que abarcaba también parte del salón y la cocina.

55.

Un día de septiembre, Harold, médico de profesión, de 32 años de edad, divorciado y sin hijos, natural de Boston pero afincado en Miami tras, precisamente, haberse divorciado y entender que necesitaba un cambio a aires más cálidos, está en su casa de una sola planta desde la que se ve la costa y un mar tan plano que parece mercurio. Juega al tenis con una videoconsola Atari del '79 conectada a la tele. La pantalla, totalmente negra, un punto cuadrado y blanco que hace de bola, y sólo 2 líneas blancas que se mueven de arriba abajo y simulan a cada jugador y su raqueta. Mediodía, la gente duerme o se baña, las persianas bajadas, silencio, y tras cada golpe de raqueta oye el esponjoso *doing* que le recuerda al latido de un corazón. Desde hace 3.5 años no para de jugar y devorar Corn Flakes con leche. Es la 78567 vez que es vencido por la tele. Se dirige a la cocina a por otro tazón de Corn Flakes, y observa que se le han terminado. Va hasta el garaje, donde guarda, tiradas en una esquina, multitud de cajas de cereales sin abrir mezcladas con otras vacías. Revuelve esa pila, se sumerge en ella, pero nada. Para su sorpresa, todas están ya consumidas. Metidas a presión en una de esas cajas vacías encuentra sus viejas zapatillas de deporte Converse. Las toma entre sus manos, huelen a musgo, y tras darles un par de vueltas

en torno a sus ojos, se las calza, sale al jardín y se pone a correr al trote calle arriba. Lleva un pantalón chino de pinzas, un polo rojo y una cazadora de estilo aviador. Llega la noche y aún no se ha detenido.

56.

En el Yam Festival de 1963, celebrado el 9 de mayo en New Brunswick [New Jersey], Wolf Vostell organizó un *happening* que mostraba la alegoría de un peculiar funeral donde el muerto era la televisión. Durante el sepelio, Vostell envolvió el aparato de televisión en un alambre de espino y lo enterró «vivo» mientras continuaba emitiendo su programación. «El televisor fue sepultado, mientras que los sonidos de la señal podían ser escuchados durante un buen rato [...] Por un lado hubo visualización y entierro y, por el otro, el trabajo únicamente cerebral consistente en imaginar cómo ese objeto continuaba funcionando de una forma invisible.»

Vídeo: Primera Etapa, Laura Baigorri,

editorial Brumaria, Madrid, 2005

57.

La verdadera culpa de que Josecho escribiera su novela *Ayudando a los enfermos*, y propusiera que el lanzamiento de la misma se hiciera por medio de anuncios en el 50% de las vallas publicitarias de Madrid, y que todo ello lo financiara la firma Chanel, no residía en obtener mayores ventas de lo habitual, ni en codearse con las modelos más deseables del planeta, ni, mucho menos, en pasar a la historia de la literatura, no, la verdadera culpa era de la Vespa 75 cc, color blanco, modelo Primavera, de un solo asiento [así se aseguraba de que siempre viajaría solo]. Era ésta la actividad que más le fascinaba: pasear en Vespa por Madrid pertrechado con una cazadora de plástico Graham Hill, gafas de sol patrulleras, casco con visera forrado de

pegatinas y un iPod conectado a los oídos. Por eso, una vez se hubo lanzado el libro, cada día, a eso de la media tarde, cerraba el candado de su caseta en la torre Windsor, bajaba al parking, arrancaba la Vespa, que guardaba de incógnito entre 2 columnas, y salía para ver su rostro en foto presidiendo el día a día de los madrileños. De Orcasitas al Retiro, de San Blas a Chueca, de Moncloa a Carabanchel, de repente, todos los barrios de Madrid se igualaban porque en todos aparecía su cara. Antes de la medianoche regresaba a la caseta, satisfecho, y cenaba un par de lonchas de Pavofrío con pan integral y una lata de Mahou. Los hechos son éstos, pero, de todas maneras, esta explicación a su ansia por aparecer retratado en vallas publicitarias es demasiado superficial, obvia, hasta quizá inverosímil, cuesta creerla. Recientemente se ha propuesto otra: parece ser que fue a tirar una multa de aparcamiento recién puesta a una papelera urbana cuando, una vez metida la mano en el orificio, palpó lo que resultó ser un libro escrito en inglés, que guardó en la mochila para, una vez en la azotea, comprobar que era de una mujer norteamericana de Utah. El libro tenía en la primera hoja una dedicatoria de puño y letra de la propia autora que decía en inglés, «A quien lo haya encontrado. Ahora, si quieres, ya puedes tirarlo. Afectuosamente, la autora, Hannah». Movido por el interés fue traduciendo poema a poema. Se fijó especialmente en éste,

Qué pura es la soledad de los anuncios por palabras

[la valla publicitaria es otra cosa: no hay soledad en un mundo ocupado por un solo objeto]

y la de los días del calendario

y la de las fotos de algunos corchos de algunas oficinas

y la de las teclas de los personal computer

y la de los cajones del tocador de una mujer

y la de los elementos de la tabla periódica: recintos

sólo accesibles

[de vez en cuando]

por sus correspondientes isótopos.

Quedó impresionado por los versos: *la valla publicitaria es otra cosa: no hay / soledad en un mundo ocupado por un solo objeto*, y entendió que era ésa una perfecta vía posible para salir de su monacal encierro, porque [y aquí radica el quid del asunto,

el motivo por el cual había dejado de escribir a Marc, aun apreciándolo], en contra de las apariencias, en contra de lo pregonado por él mismo, no amaba la soledad, no, no amaba a Unabomber, ni a Cioran, ni a Wittgenstein, ni a Tarzán, sino que era profundamente infeliz viviendo en una azotea, sin un trabajo normal donde poder relacionarse y saludar por las mañanas, sin un bar en el que tomar café y un croissant y leer el *As* a diario, sin nadie con quien en verano acudir a las playas de Alicante, condenado así a quedarse en un Madrid vacío y caluroso, en el que el único pasatiempo estival es ir, cuando cae el sol, a cines también vacíos que proyectan películas fuera de circuito, con esas butacas tan aisladas y frías como esas fotos de los corchos, esos días cuadrados del calendario, esas teclas de los *personal computer*, esos elementos de la tabla periódica, de los que el poema hablaba. Estaba claro que, como decía aquel verso, la valla publicitaria era otra cosa: no podría haber soledad en un mundo ocupado por un solo objeto. Y fue a por ello.

58.

Es un resultado de la Teoría Especial de la Relatividad que en los cuerpos en movimiento el tiempo se dilata, de manera que si alguien sale en una nave a una velocidad próxima a la de la luz, y viaja durante, por ejemplo, un año contado por su reloj, cuando regrese a la Tierra comprobará que aquí han pasado cientos de años. Aquel reloj, la biología del que partió, su velocidad de pensamiento, el rebote de su mirada, todo, habría entonces sufrido un retraso respecto al terrestre en tanto duró el viaje. O la cabeza de la Estatua de la Libertad emergiendo de la arena en una playa donde hace cientos de años se hallaba el puerto de Nueva York, y Charlton Heston gritando, «Yo os maldigo, simios. Yo os maldigo». La fórmula que relaciona los tiempos de los 2 relojes es $T'/T = (1 - v^2/c^2)^{-1/2}$. Pero esto, de ser así, conduce a la llamada Paradoja de los Gemelos. Quizá todos seamos desenfocados gemelos de todos, humanos que convivimos desfasados por viajes cercanos a la velocidad de la luz. Cuando esa luz se detiene, mueres.

59.

Finales de octubre, Ernesto llega a casa, enciende la tele, baja el volumen a cero y se sienta a dar los últimos retoques a uno de sus 2 proyectos más golosos: el Museo de la Ruina. Convencido como está de que el futuro se halla en la observación del acabamiento, concibe ese museo como un edificio que, por su especial estructura y elementos constructivos, pueda derrumbarse en cualquier momento debido al mínimo peso de las obras que albergue en su interior. La gente podrá pasar por delante y cruzar apuestas de cuándo se caerá, apuestas que gestionaría el ayuntamiento de la ciudad en asociación con un consorcio. El museo tendrá que ser edificado desde fuera, con grúas modificadas a tal efecto y andamios flotantes que en ningún momento tocasen las fachadas. Aparta la vista del ordenador, se mete la mano en el bolsillo y saca el dado nacarado que salió de la barriga de un pez. Lo lanza sobre la mesa y sale un 6 que tiene los puntitos medio borrados, así que es un 1.

60.

El medio ambiente tiene un problema a causa de los 2 animales más extendidos en el planeta: las vacas y los cerdos. Hay países eminentemente agrícolas que incumplen todas las recomendaciones del Protocolo de Kioto. El motivo son las flatulencias producidas por estos animales; puro metano. Una vaca criada no con pienso sino bajo los presupuestos de una alimentación ecológica emite a la atmósfera 90 kilos de metano al año, el equivalente en energía a 120 litros de gasolina. Hace no muchos años, en la década de los 90 del siglo 20, la Tate Modern Gallery de Londres llevó a cabo un estudio para averiguar qué estaba dañando más sus cuadros. El estudio arrojó que no eran los flashes de los nipones, ni las manazas de los niños malcriados, ni siquiera el propio paso del tiempo, sino las ventosidades de los millones de visitantes que acuden cada año. Las emisiones anuales de 10 vacas ecológicas pueden hacer andar un automóvil durante 10.000 kilómetros. *Hay que liberar todos los fluidos, ya sean líquidos o gases, que los humanos hemos ido comprimiendo aquí en la Tierra. Dejar que se expandan. Hay que abrir al mismo tiempo todos los grifos en cada una de nuestras casas, piscinas, pozos y redes de abastecimiento. Hay que abrir todas las llaves de paso de bombonas de gas, de depósitos de aire comprimido de*

maquinaria diversa, de neveras, de aires acondicionados, de gases medicinales de hospitales, de ventosidades del estómago, todo. Tarde o temprano ellos mismos lo harán. No tiene ningún sentido continuar poniendo trabas a eso que los cosmólogos llaman expansión del Universo.

61.

Después de casi 8 horas durmiendo, Vladimir, rubio, 11 años, despierta a Rush, su hermano pequeño, acaso su gemelo ya que en realidad ninguno sabe qué edad tiene. En el interior del oleoducto todo está oscuro, el eco de sus propias voces les devuelve una vez más la sensación de tener compañía. El olor a petróleo que aún impregna las paredes los mantiene en un constante estado de atontamiento que, existiendo un objetivo muy definido por alcanzar, se transmuta en la obsesiva necesidad de ir siempre hacia delante. Rush se queja de que le duele la barriga. En tanto desayunan el complejo vitamínico, Vladi le dice, ¿No oyes como unas voces que no son el eco? No, no oigo nada. Sí, Rush, escucha bien. Sí, bueno, oigo algo, pero es un efecto de las orejas, que me duelen. No, no, a ver, apunta con la linterna al techo. Enmarcado dentro del haz de luz ven lo que claramente es una trampilla circular de la que penden unas escaleras plegables, que de inmediato terminan de desplegar subiéndose el uno a los hombros del otro. Vladimir desenrosca la manilla, abre la tapa con suavidad y eleva con cautela sus ojos. Parece el hall de un hotel, grande y vacío. Termina de subir, iza al hermano y ambos enmudecen. Corren hacia las puertas, pero están cerradas; las ventanas, dobles y blindadas, también. Miran a través de los cristales y ven una estepa de tierra marrón y mucha nieve punteada hasta el horizonte por antenas y repetidores de radio y televisión; está amaneciendo. En la misma recepción una radio de bolsillo emite en un idioma que desconocen la voz que débilmente habían oído en el interior del oleoducto. Tardan varias horas en recorrer las zonas principales, salas de proyección de cine, comedores, cocinas, dormitorios y habitaciones insonorizadas en las que tableros de parchís expuestos verticalmente abarrotan estanterías. Al pasar por un lavabo el pequeño dice, Me duele mucho la tripa, voy al váter. Yo también. Tras unos minutos, Vladi primero, y Rush después, salen del lavabo con un cofre de plomo de 1 cm de longitud, que lavan y después

abren. Dentro, en una cápsula bicolor leen *Iodine-125 Radioactive*. Sin mediar palabra, se las meten en la boca y ayudados con agua las vuelven a tragar. En la cocina abren botes de carne, leche y confituras de 4 colores que engullen hasta que se hartan, y caen rendidos en el colchón de una habitación con tele y un reloj digital que no entienden. Tras 9 horas les despierta la radio, vuelven a comer, y con prisa abren la trampilla para bajar al oleoducto. Antes de cerrarla por completo y continuar ruta, Vladi echa un vistazo al techo acristalado, en el que ve por última vez sus ojos reflejados. Su hermano, ni siquiera eso.

62.

Entonces tu nombre era sinónimo de rock alternativo. ¿Te sentiste liberado cuando dejaste de «estar de moda»?: En realidad para mí era una aberración que se me vinculaba con la mayoría de los grupos de aquella historia, así que no me lo tomaba muy en serio. Por eso tampoco me afectó cuando desapareció. Es como las moscas: pueden resultar irritantes, pero pronto se aburren y se largan a otro sitio.

Entrevista a Steve Albini, productor

y líder de Shellac, *El pop después del fin del pop*,

Pablo Gil, Ediciones Rockdelux, 2004

63.

Harold ya ha ascendido por el estado de Florida para entrar en el de Georgia, traspasarlo, llegar al de Alabama y seguir corriendo. Desde que abandonara su casa prefabricada en Miami y el tenis de videoconsola, sólo corre sin haber aún regresado. Únicamente se detiene para dormir; todo lo demás lo hace en marcha. Cada vez que llega a un cruce se decanta por un ramal al azar, y traza así un camino sinuoso que

visto en mapa recuerda al de la carcoma en la pata de una cama con forma de continente americano [recientemente, alguien ha señalado su parecido con las circunvoluciones de un cerebro]. Pantalón de pinzas chino, polo rojo, cazadora como de aviador y las viejas Converse en los pies. Ningún signo le indica que deba ni seguir ni detenerse, adopta aquella neutra solución del Principio de Inercia que ya postulara Newton: en tanto nada lo impida, toda cosa en movimiento continuará su trayectoria a velocidad constante. Ha cerrado su mente de la misma manera que la carne tiende a cerrarse tras una operación quirúrgica. Es ése uno de los secretos que más le atraían cuando en Boston ejercía de médico: ¿por qué el cuerpo, aunque lo sometas a encarnizadas operaciones, siempre tiende a cerrarse, a cicatrizar su herida, a crear de nuevo oscuridad dentro de sí mismo como si la luz, que fuera es signo de vida, allí dentro equivaliera a muerte? Ahora Harold corre, aumenta su masa corporal, y así, cada vez le será más difícil a la luz llegar adentro, al centro del cuerpo que una vez maculado ya no tiene remedio. Muy lejos, una pantalla en blanco y negro de televisor acumula esa luz y miles de partidas de tenis ganadas contra sí misma con un esponjoso *doing*. 3057 km recorridos, y ni un solo recuerdo.

64.

Las caras de Bélmez son un fenómeno [habitualmente calificado como paranormal] que se produce desde 1971 en el suelo de la casa de calle Real 5, Bélmez de la Moraleda [Jaén, España]. Es uno de los llamados *fenómenos ocultos* más conocidos de España, que ha dado lugar a una extensa bibliografía, y uno de los hitos de la sociedad española de finales del franquismo. Internacionalmente, hay quienes lo han considerado «sin duda, el fenómeno paranormal más importante del siglo 20».

La primera noticia sobre el fenómeno apareció publicada en un diario local en noviembre de 1971 y fue en lo sucesivo tratada profusamente por los medios de comunicación de la época. Una vecina de Bélmez, María Gómez Cámara, aseguraba que el 23 de agosto de ese mismo año se había formado de repente, en el suelo de cemento de su cocina, una gran mancha con forma clara de rostro humano. El esposo de María Gómez, Juan Pereira, y el hijo de ambos, Miguel, decidieron picar el

cemento hasta hacer desaparecer aquel dibujo que atribuían al capricho de la humedad. Sin embargo, siempre según el relato de los protagonistas, reapareció días más tarde en la nueva capa de cemento. Era un rostro aparentemente de varón, con los ojos y la boca abiertos y unos largos trazos oscuros a modo de bigotes. En los días siguientes aparecieron en el suelo de la cocina y el pasillo de la casa nuevos rostros que se añadieron al inicial, que aparecían y desaparecían, se desplazaban o se transformaban en otros, en un continuo movimiento que ha continuado hasta hoy día.

[http://es.wikipedia.org/wiki/Caras_de_Bélmez]

65.

Segundo domingo de mes, Antón va directo al puesto de ordenadores reciclados que sin falta se instala bajo una carpa de la feria. Hombre, Bacterio, otra vez por aquí, cuánto tiempo, le dice el muchacho con una tarjeta de sonido en la mano. Sí, Félix, hacía tiempo, eh, a ver, qué tienes por ahí para mí. Pues precisamente te he guardado este lote de 2 386, 1 Pentium I, y 5 286 que me dieron a buen precio en el hospital Xeral de Santiago. ¡Pues cojonudo! Me los llevo todos, a ciegas. Monta en el coche y tira monte arriba, hacia una pista cada vez más cerrada porque cada vez sale menos de casa. Además de un pequeño trozo de jersey de rombos rojos y verdes, una montaña de PCs es lo único que se ve dentro del Ford Fiesta. Una vez en casa, e instalado en su taller, desmonta las CPU de los ordenadores, tira las carcasas a un montón y extrae de cada una únicamente el disco duro, una pieza de color negro, compacta y rectangular, del tamaño de una agenda de bolsillo pero con mil millones más de información que una agenda de bolsillo. Toma un taladro de broca fina y atraviesa cada uno de esos discos duros con un agujero, por el que pasa un hilo de pescar, hilo al que, a su vez, le ata en el otro extremo una pequeña piedra. Apoya ese conjunto disco-piedra cuidadosamente sobre una pila de otros iguales en el suelo, al lado de la estufa de keroseno, y repite la operación con los 7 discos duros restantes. Después se sienta ante el PC para ver cómo va la descarga de la película *El último hombre vivo*. No tarda en escuchar bajo su ventana la voz de Eloy, su compañero

percebero, ¡Antón, qué haces! ¡Nada, ahora bajo! ¡Venga, coño, deja de hacer el Bacterio y vamos a preparar los aperos! De camino a casa de Eloy, toman un atajo que Antón dice conocer bien, disimulado entre unos tojos que rodean a un puñado de eucaliptos. A los pocos minutos, Mira, mira, dice Antón, Ahí está el hormiguero del que te hablé. Un pináculo de metro y medio de altura hecho de finísima tierra deglutida y polvo de maleza. Joder, dice Eloy, Qué mogollón de agujeros tiene. Coge una piedra y la lanza con fuerza. ¡No, no, coño!, dice Antón, ¡No lo destruyas! En el momento del impacto, una ondulante naturaleza hasta ese momento no revelada se manifiesta en forma de red de puntos negros que, nerviosos, vibran a velocidad constante. Eloy echa a andar. Antón se queda unos segundos observando.

66.

Entonces encontraron un cuerpo flotando en el lago, boca arriba, con el ojo derecho, el único que le quedaba, abierto y sin signos de aparente agresión humana. El volumen corporal, debido al agua ingerida, a los agentes químicos en suspensión que abarrotaban el lago y a la diferente fauna y flora que había tomado forma en los intestinos y otros conductos internos del fallecido, se había multiplicado casi por 2; en concreto, 1.87. La monstruosa obesidad de Marlon Brando en una selva vietnamita mientras una colección de mariposas tararea ante sus ojos «This is the end», el Taxi Driver que fracasa porque envía sus naves a luchar no contra los hombres sino precisamente contra los elementos, el *replicante* que al final resultó ser uno de los buenos, la cara de Ingrid Bergman cuando ve que el volcán Stromboli no vomita precisamente caramelo, aquel niño que dijo «en ocasiones veo muertos». Ya encontraron las armas de destrucción masiva, y sólo era una. Estaba alojada en el estómago del dictador.

67.

Un viernes por la tarde Ernesto ve a lo lejos, donde las naves de almacenamiento se solapan con la túnica de la Estatua de la Libertad, un coche

marrón oscuro; una silueta dentro. Ya desde que comenzó a anochecer se había fijado en ese coche porque de su interior salía un resplandor elástico, que iba y venía sin nunca llegar a propagarse ni a la extinción. Estaba seguro de que era el encargado, que vigilaba sus movimientos con la grúa, seguramente alertado por el chivatazo de algún compañero, así que ese día no consumó su habitual pesca de contenedor, sino que descendió de la grúa con tranquilidad, se cambió de ropa en la caseta, metió todo en la Atlanta '96 y salió en dirección hacia aquel coche, que le cogía de camino a la parada del bus. Hasta que casi no estuvo a la altura del automóvil no se percató de que no era el encargado quien estaba dentro, sino una desconocida, y de que el vehículo era de madera. Tosco, casi *picapiédrico* y construido sin matiz, tenía un tamaño estándar, quizá un poco alargado, y de lo que parecía ser el motor salía, en efecto, un resplandor. La ocupante, una joven corpulenta aunque bien dibujada, de tez clara y ojos oscuros, abrió la puerta, que cedió levemente en sus bisagras, y le dijo, Perdona que te moleste, ¿podría hacerte una pregunta? Ernesto no dijo nada, y ella continuó, Es que he visto estos días cómo pescabas, y me gustaría probar a mí. Ernesto en un principio no supo reaccionar, sólo dijo, Ah, bueno, vale, pues mejor mañana, ahora tengo prisa. Palabras que salieron de su boca con aplomo, seguro como estaba de que aquella demente al día siguiente no aparecería. Pero sí apareció. Poco antes de terminar el turno, ya se dibujó de nuevo el veteado del automóvil entre las naves de almacenamiento, estático, al ralentí, y el mismo resplandor dentro. Para cortar de cuajo con la broma, se dirigió a ella. La cara de la mujer, un esquema en la oscuridad, ni se inmutó cuando él le dijo, A ver, qué cojones quieres de mí. Y ella sale del coche, y dice, Perdona de nuevo, no quería incomodarte, acabo de llegar de Los Ángeles y no tengo dónde ir, ni nada para comer, y se me ocurrió que quizá podrías darme algo de ese pescado. Ernesto se disculpó de alguna manera y la invitó a acercarse hasta la grúa, a lo que ella dijo, Te llevo hasta allí en coche. ¿Y qué es ese resplandor que sale del motor?, preguntó él antes de meterse y cerrar la puerta. Es fuego, respondió, Es un coche de madera alimentado con madera, todo es madera, madera sobre madera, madera contra madera. Entonces Ernesto se fijó en que, en efecto, las ruedas eran de madera, los asientos, el volante, los colgantes, todo. Las ventanas no tenían cristales sino contraventanas, y en el interior del capó un motor quemaba madera a toda mecha. Lo construí, le dijo mientras ya sumergían el contenedor en el agua, Con tabloncillos de encofrado de una obra, allí en Los Ángeles, por eso verás que tiene aún restos de cemento y de dibujos a lápiz de las cuentas de los albañiles, ¿eh, atento, mira cuántos

peces salen! Pero, comenta Ernesto, ¿Quieres decir que has venido con ese trasto desde Los Ángeles? ¡Pues claro!, sí, hombre, créetelo, no es tan difícil, tuve que pilotar trazando una ruta en la que siempre hubiera bosques y aserraderos, un poco sinuosa, pero eso aquí, en Norteamérica, es fácil, al llegar a Nueva York sólo se me ocurrió venir al puerto, en estos sitios siempre suele haber palés de madera que los estibadores te dan para quemar, pero después faltaba por resolver el problema de la comida, me quedé sin dinero hace ya unos días. Ernesto resopló. Bajaron de la grúa e hicieron una selección a bulto. Él cogió 2 piezas pequeñas y ella cargó el triple en la parte trasera del coche. Se despidieron. Ernesto, mientras se iba, miró hacia atrás. La vio inmóvil, con la vista fija en las llamas. Le gritó, ¡¿No te marchas?! ¡No, duermo en el coche; está calentito!

68.

Saigón, mierda, aún sigo solo en Saigón. A todas horas creo que me voy a despertar de nuevo en la jungla. Cuando estuve en casa durante mi primer permiso, era peor, me despertaba y no había nada, apenas hablé con mi mujer, salvo para decirle «sí» a su petición de divorcio. Cuando estaba aquí quería estar allí, cuando estaba allí no pensaba más que en volver a la jungla. Llevo aquí una semana, esperando una misión, desmoralizado. Cada minuto que paso en este cuarto me hace ser más débil, y cada minuto que pasa, Charlie, como llamamos al Vietcong, se agazapa en la selva, se hace más fuerte.

Apocalypse Now, Francis Ford Coppola

69.

Pero entonces, dice Jota a los 5 amigos y a Sandra, agrupados en torno a unas cervezas, Ocurrió lo que nadie esperaba, en la ciudad de Madrid, una enorme llama olímpica, un rascacielos denominado torre Windsor, comienza a arder a eso de las

11.30 de la noche, los bomberos no pueden hacer nada, la columna de humo se ve desde las ciudades adyacentes, el incendio persiste hasta el mediodía siguiente y miles de habitantes, después de comprar la prensa y el pan, se acercan a ver cómo se consume y retuerce el edificio en aquella soleada mañana dominical de febrero. Simultáneamente se está celebrando en esa misma ciudad la Feria de Arte Contemporáneo, ARCO, ya sabéis, y aquel día la afluencia de público a la feria baja un 50%. A ver, decidme, ¿qué prefirió la gente?, yo mismo os contesto, pues está claro que contemplar el edificio humeante, la verdadera obra de arte. Y si no, haced la prueba: si ahora, aquí, cualquiera encendiera un fósforo, ya veríais como, inconscientemente, todo el mundo dirigiría la vista hacia esa llama. Pero además, hay otro asunto, y cuidado, es un secreto, sé que fue una obra de arte porque la hice yo.

70.

Y Julio escribe, Oh Maga, en cada mujer parecida a vos se agolpaba como un silencio ensordecedor, una pausa filosa y cristalina que acababa por derrumbarse tristemente, como un paraguas mojado que se cierra. Justamente un paraguas, Maga, te acordarías quizá de aquel paraguas viejo que sacrificamos en un barranco del Parc Montsouris, un atardecer helado de marzo. Lo tiramos porque lo habías encontrado en la Place de la Concorde, ya un poco roto, y lo usaste muchísimo, sobre todo para meterlo en las costillas de la gente en el metro y en los autobuses, siempre torpe y distraída y pensando en pájaros pintos o en un dibujito que hacían dos moscas en el techo del coche, y aquella tarde cayó un chaparrón y vos quisiste abrir orgullosa tu paraguas cuando entrábamos en el parque, y en tu mano se armó una catástrofe de relámpagos fríos y nubes negras, jirones de tela destrozada cayendo entre destellos de varillas desencajadas, y nos reíamos como locos mientras nos empapábamos, pensando que un paraguas encontrado en una plaza debía morir dignamente en un parque.

Y a renglón seguido,

Definición de punto de acumulación: Si un conjunto S está contenido en el espacio

$\mathbf{R}^n$, y el punto x pertenece a $\mathbf{R}^n$, entonces ese x se llama punto de acumulación de S si cada n -bola abierta centrada en x , $\mathbf{B}(x)$, contiene por lo menos un punto de S distinto de x .

Ejemplo de punto de acumulación son los puntos vértices, telúricos, de los objetos, tales como la punta de un pararrayos o de un paraguas abandonado.

71.

Un hombre mayor pero no anciano que vive en el 6º piso, 4ª escalera, bloque P, está sentado a una mesa camilla. Ciudad de Ulan Erge. Mira hacia la ventana. La caperuza de tela de algodón, producto de la unión de infinidad de sábanas, que cubre el edificio le impide ver a través de los cristales. Este invierno, este hombre mayor pero no anciano ha tenido suerte, han coincidido sobre sus cristales bastantes fragmentos de sábanas con manchas sugerentes, alguna que otra frase escrita a tinta, incluso alguna silueta de cabeza y tronco, así como vestigios de residuos orgánicos de aquellos soviéticos que en los campos de concentración con esas sábanas se resguardaron del frío. Como están por fuera del cristal, esa segunda piel ni huele ni incomoda, y resulta un paisaje entretenido para los 6 meses de invierno a falta de la visión a cielo abierto. Es práctica habitual entretenerse en esas composiciones intuidas en las telas y, como cuando se mira una nube, aplicarles formas de objetos comunes, o bien construir historias sobre los hombres y mujeres en función de las manchas y secreciones que en ellas vertieron sus cuerpos, de tal manera que algunos vecinos se van juntando por turnos en los pisos y el anfitrión cuenta la historia de su paisaje señalando sombras, signos, manchas, mientras el resto escucha el relato atentamente ante una taza de agua caliente con vodka y azúcar.

72.

Las gotas de la primera tormenta de otoño golpean contra la uralita de la caseta. Marc, tumbado en la cama, mira al techo. Piensa en Henry J. Darger. A Marc,

la obsesión por Henry J. Darger, ese hombre que encerrado en su casa de Chicago había escrito y pintado la obra más extraña de la historia de la literatura, ese hombre a quien Marc tiene por el fermión absoluto, el solitario por antonomasia, le había sobrevenido a raíz de un CD que le había regalado Sandra de Sufjan Stevens, en concreto, *The Avalanche*, y más en concreto, por la canción «The Vivian Girls are Visited in the Night by Saint Dargarius and his Squadron of Benevolent Butterflies». A Sufjan Stevens Sandra no lo conocía hasta que por casualidad lo vio en Londres, en una actuación en directo; presentaba su último disco. El cantante llevaba una camisa de gasolinero de Texaco, pantalón vaquero y unas grandes alas de mariposa a la espalda moteadas de purpurinas y extraños colores, que se movían cuando él rasgaba la guitarra; varios ángeles atados con cuerdas se balanceaban por el escenario con pequeñas arpas mientras él envolvía todo eso en melodías *folk* del Medio Oeste. Cuando al día siguiente fue a comprar el CD, Sandra supo por el título de esa canción que en ella el músico recreaba el universo de Henry J. Darger. Inmediatamente lo metió en un sobre y se lo envió a Marc. Las gotas de la primera tormenta de otoño golpean contra la uralita de la caseta. Marc no hace nada, tumbado en la cama mira al techo. Suena repetidamente la canción «The Vivian Girls are Visited in the Night by Saint Dargarius and his Squadron of Benevolent Butterflies», donde en menos de 2 minutos se recrea el batir de alas de mariposas gigantes de colores pastel y purpurina, y el retoce de niñas semidesnudas adormecidas. Tanto en la canción como en la caseta se hace de noche.

73.

Antón tiene la teoría de que en los discos duros de los ordenadores, toda la información allí escondida y digitalizada en ceros y unos jamás se pierde por mucho que se formatee el disco, sino que por un proceso espontáneo que con los años de desuso del disco convierte lo digital en analógico, puede verse físicamente materializada en una sustancia derivada, espesa y de color azul amarillento, llamada *informatina*; pura química de información con ADN propio. Dado que la información ni se crea ni se destruye, sólo se transforma, y dado también que el percebe es el único ser vivo que crece en una violenta frontera de la que recibe constantemente

información del conjunto de todos los procesos naturales [de ahí su musculatura e intenso sabor], el sueño de Antón es poder traspasar toda esa *informatina* de los discos duros al percebe. Se multiplicaría su sabor, piensa, sin perder el aroma original marino, y ganarían en tamaño. Transmutar los ceros y unos de una foto de familia retocada con Photoshop, o de un mal verso esbozado con Word, o de una contabilidad gestionada con Excel, en puro músculo comestible.

74.

Tras varios días sin saber de la mujer del coche de madera, ésta reapareció una tarde de viernes, justo cuando Ernesto había finalizado la pesca. Le saludó efusivamente, traía peor aspecto que el último día. Ernesto se mostró más comunicativo. Supo entonces que se llamaba Kazjana, sacó una botella de vodka del asiento de atrás, se liaron a beber y terminaron cruzando el puente de Brooklyn en el coche de madera en dirección a la casa de Ernesto. Allí prepararon el pescado y continuaron bebiendo hasta las tantas. Ernesto le contó por encima sus proyectos arquitectónicos, y ella que era artista, chechena, muy bien considerada en Europa. Había venido a Norteamérica a hacer un documental, se trataba de una película en la que lo significativo era recoger la reacción de las personas cuando la vieran pasar con el coche de madera, tenía todo el documento en vídeo, aseguró. El holandés Joost Conijn ya lo hizo en Europa, le dijo, Y yo quería probarlo aquí, en América la gente es diferente, será interesante comparar las 2 películas, pero el caso es que ya he terminado el dinero y no estoy muy satisfecha con el resultado; además, la fundación para la que hago el trabajo hace más de un mes que no sabe nada de mí, en fin, ¿conoces a Joost Conijn? No, jamás he oído hablar de él, comenta Ernesto mientras muerde la cola de un pescado que había quedado intacta en el plato. Continuaron bebiendo, pero ella más. Tragaba el licor y le decía a Ernesto cosas como, «es que a mí el licor no me va al estómago, sino a otro conducto que sólo los chechenos tenemos; ponme otra». Cuando al día siguiente se despertaron brillaba un sol frío de enero; fuera había nieve. La luz fileteó la cara de Ernesto cuando miró a través de las láminas de la persiana. Entre un Chrysler y un Pontiac, la nieve cubría el coche de madera, parecía que le habían robado una rueda. Kazjana dormía aún en el sofá, y él

aprovechó para bajar a comprar donuts y café para el desayuno. Cuando una hora más tarde ella se sentó en la mesa y el humo de la taza le enmascaraba la cara, se partió de risa en el momento en que Ernesto fue por detrás hasta su silla e intentó hacerle lo que no había tenido valor de hacer la noche anterior, bajarle el tirante de la camiseta. Entonces ella le dio un manotazo que lo tiró y después le habló de un estrecho de Bering hecho de agujas de coser en vez de agua, y de un barco allí, en medio de olas de metal.

75.

En las suaves llanuras de matorral que rodean a la explotación porcina de Vartan, sólo una carretera perfectamente asfaltada comunica el edificio con las tierras de Azerbaiyán, pasando antes por el Alto de Karabaj. A esa silueta de oscurísimo asfalto y líneas blancas discontinuas, las 20 familias que cuidan de los cerdos la llaman «la escuela», ya que fue en ella donde los ejércitos azerbaiyanos en sus coches 4x4 aprendieron a disparar en movimiento a los civiles que recogían matorrales utilizados para hacer fuego y tumbar sobre ellos al ganado. Los soldados cruzaban apuestas a ver quién podía acertar a las dianas humanas yendo más rápido. Tras la guerra, sin poblaciones ni soldados que le den vida, por esa carretera no pasa nadie. Las 20 familias a veces salen juntas a recorrer la carretera a pie, se arman de comida de cerdo en salazón, pan y vino, y se sientan a merendar en algún lugar siempre nuevo pero que es como si siempre fuera el mismo, ya que esa llanura es la exacta repetición de un paisaje euclídeo. Tras comer, cantan y bailan. A lo lejos, en ocasiones, se ve un burro caminando por una vía de tren en desuso. Incluso a veces han llegado hasta el Alto de Karabaj, donde hay una pequeña ciudad cosida a balas y sin habitantes, en la que sólo se conserva una sucursal de mensajería UPS con un solo empleado. Allí, Arkadi, el más viejo del grupo, se fijó un día en un cartel de una fachada de esas casas, en el que se leía la frase, escrita a brocha, «se vende sebo», pero estaba tachada, y justo debajo, «se vende lavadora», pero también estaba tachada, y justo abajo, sin tachar, «se vende casa». Ahora a toda esa zona la han clasificado parque natural. Fue precisamente el viejo Arkadi quien, en una de esas excursiones, mientras el resto encendía el fuego para asar patatas y panceta, se tumbó a dormir en un lugar un poco

apartado, sobre unos matorrales de una especie catalogada como protegida, y cuando despertó notó algo duro bajo su cabeza. Apartó las ramas con torpeza y encontró la carátula de un disco. Era el *Sargent Pepper's Lonely Hearts Club Band* en no muy buen estado. Dentro, ni disco, ni lombrices, ni tierra, ni *corazones solitarios* ni nada; vacía. Después de la merienda-cena regresaron, como siempre, entonando canciones y guiados por el sobreático de Vartan, punto luminoso que fluctuaba suavemente como una esponja de luz que los absorbiera. A veces los rebasaba un camión cargado de pieles de cerdo curtidas, guiado por esa misma luz.

76.

Una característica clave de este tipo de posthumanismo es que, como su nombre indica, es una forma especial de humanismo. Como lo explica la Declaración Transhumanista del Extropy Institute: «Los transhumanistas llevan el humanismo más allá, al desafiar los límites humanos por medio de la ciencia y la tecnología, combinadas con el pensamiento crítico y creativo. Desafiamos a la inevitabilidad del envejecer y de la muerte, y buscamos continuar aumentando nuestras capacidades intelectuales, nuestras capacidades físicas y nuestro desarrollo emocional. Vemos a la humanidad como una fase transitoria dentro del desarrollo evolutivo de la inteligencia. Abogamos por utilizar la ciencia para acelerar nuestro desplazamiento de una condición humana a otra transhumana».

Eugene Thacker, «Datos hechos carne»,

revista *Zehar*, nº 45, 2001

77.

Steve es cocinero, administrador, ideólogo y regente del Steve's Restaurant, en Orange Street, Brooklyn, espacio que funciona como una especie de laboratorio de

ideas. Polly, su mujer, sirve y limpia las mesas. En origen era un tugurio, y estéticamente lo sigue siendo, pero con el tiempo ha ido ganando fama y hoy por hoy hay lista de espera de hasta 3 y 4 meses para encargar mesa. Es habitual ver a Steve, corpulento y barrigón, entre los fogones con un abrigo de astracán casi hasta los pies que cubre sólo unos calzoncillos, dando voces a ninguna parte en tanto los clientes aguardan. Ni hay carta de platos ni se puede pedir. El cliente se sienta en una mesa de mantel de cuadros con unas vinagreras en el centro, sal, pimienta y una lamparita, y los platos van llegando. Los que más se sirven, según el humor de Steve, son: fotografías polaroid hechas furtivamente al cliente a través de un agujero practicado en la pared de la cocina, fritas y rebozadas en huevo, de tal manera que al retirar ese huevo aparecen los objetos y los rostros transformados. Otro muy servido son cables eléctricos, de los clásicos 3 colores [positivo, negativo y tierra], sumergidos en aceite con ajo del Líbano. Otro es libro de bolsillo en almíbar, que se presenta enroscado como un tubo dentro de un frasco, sumergido en el almíbar, donde el azúcar se adhiere sólo a la tinta de las letras para después cristalizar en relieves. Y por último, carpaccio de hojas de obra literaria maceradas a la pimienta, que pueden ser, según lo que Steve encuentre en el mercado de segunda mano: 1) *On the Road* de un tal Kerouac, o 2) la Constitución de los Estados Unidos de América, o 3) *Don Quijote de la Mancha* de Miguel de Cervantes. También, ahora está ensayando CDs vírgenes al horno, que se arrugan y ampollan como una oreja de cerdo chamuscada, y se los sirve a los musulmanes que, por representación simbólica del mal, quieran entrar exorcizados de una vez por todas en el siglo 21. Todos los platos los presenta el propio Steve, que sale de la cocina con ellos en alto, a grito pelado. Unos acuden por contemplar lo que, aseguran, es una maravilla de la cocina teórica; otros, los más, por simple curiosidad, y no vuelven; y un grupo más reducido por considerar que allí se realizan obras de arte en tiempo real. Una vez al año, organizan una jornada de puertas abiertas, que consiste en que todo el que quiera puede traer su propio plato teórico y presentarlo, y se dan premios y nominaciones. Las 12.30 de la noche, han cerrado. Polly está dentro de la barra tomando una ginebra con naranja, Steve se desabrocha el abrigo y se sienta en un taburete frente a ella, que le pasa la mano por el pelo. Hoy estoy roto, dice él mientras se deja atusar. El astracán del abrigo, entreabierto, se confunde con el pelaje del pecho. Venga, pequeño oso, vamos a dormir, dice ella. Él hace como que no oye. ¿Sabes, Polly, lo que me gustaría hacer de verdad? Dime. Ahora cocinamos objetos, pequeñas cosas que hay por ahí, pero ¿no te apetecería

cocinar, por ejemplo, un barco, o un avión, o la ciudad de Nueva York, o un rayo de luz, o mejor aún, el horizonte? ¿Te imaginas cocinar el horizonte? Sí, Steve, claro que me lo imagino, tú podrías hacerlo, desde el primer día que te vi ya supe que tú puedes cocinarlo todo. Apagaron las luces y subieron al piso de arriba, donde se ubica su vivienda. Al día siguiente, lo primero que le dijo Steve a Polly cuando se despertó fue, Lo he visto, ya lo sé, lo tengo claro, ya sé cómo cocinar el horizonte.

78.

¿Qué es lo más importante que has hecho con tu música?: Lo más importante es lo que dejas en la gente. La gente escribe cartas personales donde explican su relación con la música o con las canciones, cartas donde hablan de un período de su vida, de lo que hacían, de lo que les pasaba; y en ese tiempo salió tal disco, y todas sus vivencias y recuerdos están relacionados con ese disco. Se vuelven como grabaciones caseras de vídeo para la gente, algo que escuchan y que se llevan a la tumba. Eso es sin duda lo más importante, absolutamente, porque es lo que yo también obtuve de la música. La primera vez que escuchas un disco que te impresiona es una sensación que guardas toda la vida, es la experiencia más profunda que has tenido nunca.

Entrevista a Thom Yorke, líder y cantante

de Radiohead, *El pop después del fin del pop*,

Pablo Gil, Ediciones Rockdelux, 2004

79.

Desde 1965 se sabe que el Universo se halla en expansión, ahora se ha descubierto que además se está acelerando, como si a grandes distancias existiera una antigraavedad que, en vez de atraerlas, repeliera a las masas. Nadie sabe a qué se debe,

por lo que esa antigravedad ha sido bautizada con el nombre de Energía Oscura. Lanzar una piedra al aire y que nunca regrese. Un anciano que cuanto más anciano menos arrugas tuviera. La lógica del naufrago y el mensaje en la botella, que se lanza para que no vuelva. Además, están los cuerpos que crecen indefinidamente, las parabólicas, las azoteas.

80.

Jota se mudó pronto al apartamento de Sandra. Sólo una maleta. En aquella época, él le hizo unas cuantas observaciones que le fueron de bastante ayuda para su investigación; no eran datos técnicos, pero sí ideas tangenciales que ella reinterpretó a su propio lenguaje. Un viernes, cuando Sandra regresaba del Museo de Historia Natural, se encontró los arabescos de la pared empapelada del dormitorio dibujados con colores, diagramas, flechas y cosas así. A Sandra le hizo gracia, y le dijo que lo invitaba esa noche al concierto de Deerhoof, en la Sala Garage, pero él replicó, Es que precisamente hoy, por la mañana, he ido a la Tate a la exposición de Vik Muniz, la del vídeo de que te hablé; estaba llena de gente, así que me senté en el suelo, y al cabo de un rato un tipo se sentó a mi lado y comenzó a hacerme comentarios de las imágenes. Al principio me incomodó mucho, pero hizo unas cuantas observaciones absolutamente interesantes, y yo también me animé, así que estuvimos súper bien charlando. Se fue antes de que acabara la proyección, pero me dio su dirección y dijo que pasara cuando quisiera. Había pensado que podíamos ir esta noche; me apetece mucho. Sandra no pudo sino consentir el capricho de Jota. Dejó en el armario el menú que había pensado para el concierto y se puso una falda de paño, zapatos de medio tacón y las gafas de ver de cerca. Él, como siempre, el mono azul salpicado de pintura. La casa en cuestión estaba muy cerca del metro de Picadilly, el 6º piso de un magnífico edificio neoclásico. El ascensor sólo tenía hasta el 5º, donde se bajaron para subir después unas escaleras que les condujeron directamente a una única puerta sobre la que ponía 6º. Abrieron y encontraron una azotea relativamente bien iluminada, y una caseta al fondo, de unos 20 m2 con forma de L, y un hombre dentro, sentado de espaldas. 4 o 5 calzoncillos goteaban agua colgados de unas cuerdas; también de esas cuerdas colgaban, perfectamente ordenados y prendidos por pinzas, muchos folios

escritos a máquina. Hola, medio gritaron. El hombre se revolvió, ¿Quién es? Soy yo, el de la mañana, el de la Tate. ¡Ah! Pasa, pasa. Era un tipo mayor, tirando a anciano y corpulento, vestido con un grueso abrigo. Se rascó la barba antes de estrecharles la mano. Tomó un par de banquetas y les conminó a que se sentaran. Casi nada cubría las paredes, levantadas con un ensamblado de latas y chapas. Hizo unos cafés. Charlaron animadamente en torno a una mesa, que era lo único que casi había allí salvo un camping gas, un par de platos, un colchón bastante nuevo, un libro que ponía en el lomo *Guía agrícola Philips 1971* y una radio. En un inglés impecable, les contó que había sido escritor y que, tras vivir en París, a partir de 1984 había deambulado por ahí hasta fijar su residencia en Londres. También les preguntó por sus trabajos y mostró mucho interés por ambos muchachos. Sacó algo de comida y vino y bebieron de más y lo pasaron bien. Antes de que se fueran les contó que su obra cumbre era una novela llamada *Rayuela*, pero que existía también una *Rayuela B* o *Teoría de las Bolas Abiertas*, que paralelamente había escrito y que guardaba para sí. Cuando se fueron, ya en la calle, miraron hacia arriba y él les saludó con la mano desde el muro barandilla. Instintivamente, al girar la esquina, Sandra y Jota se miraron, y ella le dijo que durante toda la noche había estado pensando que, en realidad, todo, incluso ellos mismos, eran hormigas bajo tierra, y que la ubicación de la verdadera superficie terrestre estaba aún por determinar.

81.

Walter H. Halloran, uno de los jesuitas que colaboraron en el exorcismo de un niño en San Luis [historia en la que se basaron el libro *El exorcista*, de William Peter Blatty, y la película de William Friedkin], falleció el pasado 1 de marzo, a los 83 años, en Wisconsin, Estados Unidos. Halloran era un seminarista de 28 años en enero de 1949, cuando asistió, junto a otros 4 sacerdotes, al padre William S. Bowdern, de la iglesia de San Francisco Javier, en San Luis, durante el exorcismo de un niño de 11 años llamado Robbie. El niño tenía problemas de conducta extremadamente agresiva y sus padres le habían llevado a médicos y psiquiatras, pero todo había sido inútil. Pensando que su hijo estaba *poseído* por el demonio, recurrieron al arzobispado católico de Maryland y éste les remitió al padre William Bowdern. Las sesiones de

exorcismo duraron 3 meses. Robbie se recuperó e hizo una vida normal, no guardó recuerdos de la experiencia ni tuvo posteriormente síntomas de desequilibrio psíquico. La Iglesia católica no reconoció que se tratara de un exorcismo genuino y el caso llegó a deliberarse entre médicos y expertos, que llegaron a la conclusión de que había sufrido una enfermedad mental. Halloran mantuvo silencio sobre el exorcismo hasta hace pocos años, cuando era ayudante del párroco de la iglesia de Saint Martin of Tours, en San Diego. Recordaba vívidamente el caso y afirmaba que habían ocurrido sucesos inexplicables en el transcurso del ritual y que el niño reaccionaba con agitación al agua bendita, a la comunión y al oír los nombres de Jesús, Dios y la Virgen María. Señaló que el exorcismo de Robbie le había servido para reafirmar su fe en la Iglesia católica. Reconoció también que había acudido con William Bowdern a ver la película, pero no les había gustado nada. Les pareció un típico producto de la factoría Hollywood, un filme de terror para hacer aullar a muchos de los espectadores.

Necrológicas, *El País*, 14-03-05

82.

Dentro sólo se oye el viento que fuera golpea la alambrada. Los libros están en sus estantes, los ordenadores cargados de programas, los platos de las cocinas limpios y perfectamente apilados, la carne intacta en las salas frigoríficas, los tableros de colores en las vitrinas y las fichas y cubiletes encubando teóricas partidas. También una radio que un obrero se dejó encendida, «... y en internacional, millones de personas continúan haciendo cola para ver los restos mortales de Juan Pablo II. En Berlín, ante una gran expectación por parte de público y prensa, el conocido grupo de escritores británico The No Syndicate ha presentado la que es su quinta obra colectiva anglo-hispana, titulada *Heidi Street [El Regreso]*; como ya es habitual en sus presentaciones, los miembros, que mantienen el anonimato, leyeron varios fragmentos y contestaron a algunas preguntas con unos pasamontañas negros que les cubrían el rostro, continúa la mañana en Radio Nacional de España, Radio 5, todo noticias...».

El modo en que encontraron, en 1972, el cuerpo sin vida de Henry J. Darger, en su apartamento de Chicago, tras haber estado prácticamente toda su vida sin salir salvo para ir a misa, en ocasiones hasta 5 veces al día, fue de una manera tan vulgar como en apariencia lo había sido su existencia. El casero vio que por primera vez en 47 años se retrasaba en el pago de la mensualidad. Se acercó hasta la calle Ford T e, inquieto, comprobó que Henry no contestaba al timbre. Como nunca había tenido que usar su llave en esos 47 años, la había perdido, así que fue la policía quien tuvo que abrir a patadas la gruesa puerta de roble. Lo que allí descubrieron tardaron años en poder describirlo: el cuerpo de Henry, sentado en un sillón de orejeras, orientado a un televisor encendido, con un libro entre sus manos y una Coca-Cola de litro abierta y sin gas, apoyada en el suelo junto a sus gafas. En su estudio, que abarcaba también parte del salón y de la cocina, hallaron una de las obras más obsesivas, voluminosas y completas de la historia de la literatura, de la pintura, de la música y hasta del cómic. Un manuscrito de más de 15.000 páginas mecanografiadas a un solo espacio, más de 300 acuarelas de colores pastel y dimensiones gigantescas, imágenes de santos, recortes de periódicos y un imposible dietario en el que anotó y comentó cada día sin excepción durante 10 años el parte meteorológico de la ciudad de Chicago, al cual se tomó la molestia de titular *The Book of Weather Reports*, lo que da una idea de que para él toda su vida era en sí una obra. Su novela se titulaba *The Story of Vivian Girls, in What is Known as the Realms of the Unreal, of the Glandeco-Angelinnian War Storm, Caused by the Child Slave Rebellion*, y las 300 acuarelas supuestamente la ilustraban. Un relato épico en el que 7 niñas princesas del reino de Abbiennia, las Vivian Girls, luchan en un planeta imaginario contra ejércitos de adultos glandelinians que esclavizan y torturan a niños. En las acuarelas se combinan escenas de una violencia extrema, niñas empaladas con las tripas fuera, o niñas en postura de tortura, con niñas desnudas y distraídas correteando por campos de flores, armadas con gigantescas alas de mariposa de color pastel y ribetes dorados. Algo que llama la atención es que esas niñas están dotadas de un pequeño pene, van desnudas y únicamente llevan cubiertos los pies, con zapatos de charol y calcetines bordados. Una de las teorías que intentan explicar ese detalle es que Henry J. Darger jamás había tenido relaciones íntimas con una mujer por un obsesivo miedo a que fuera su

hermana, aquella que había sido dada en adopción y nunca llegó a conocer. Otra teoría es que se inspiraba directamente en el cuerpo del Niño Jesús. Su obsesión por las descripciones hacía que relatara exactamente en el libro todas las batallas, que pusiera nombre a todos los cientos de soldados, que describiera y dibujara los uniformes, las banderas, los caballos, las mariposas, y que hasta compusiera las canciones de los himnos de los diferentes países y tropas. Cuando lo hallaron muerto, sentado en su sillón de orejeras, con una botella de litro de Coca-Cola sin gas apoyada en el suelo junto a sus gafas, el libro abierto que tenía entre sus manos llevaba por título *Hagakure. El libro del samurái*. En la tele, encendida, un Michael Jackson muy niño le decía a un entrevistador que lo que le gustaba, mucho más que cantar, era tener amigos.

84.

¿Cómo ha afectado a tu música haberte criado en una aldea?: Vivir en un lugar bastante remoto me animó a usar mi imaginación desde muy pequeña. Había pocos estímulos exteriores al margen del campo, de manera que tenía que crear mi propio lugar de juegos, mi propio entorno y hacerlo suceder en mi cabeza.

Entrevista a PJ Harvey,

El pop después del fin del pop, Pablo Gil,

Ediciones Rockdelux, 2004

85.

El viejo Arkadi desayuna leche con azúcar y vodka en un cuenco, al cual echa también unos trozos de pan y sebo de cerdo para espesar. Agarra el tazón con las 2 manos, y con el rostro metido en ellas, sorbe. Piensa que le hubiera gustado haber

tenido algún anillo en los dedos para que hiciera *clinc* al chocar con las cosas; una manera de limitar o dar forma al mundo. Salvo sus sorbos, todo es silencio en la cocina. Pronto los cerdos empezarán a pedir su ración a gritos. A la izquierda de los fogones, junto a un Cristo y unas fotos de sus padres, tiene colgada en la pared la carátula del *Sargent Pepper's Lonely Hearts Club Band*. Le ha puesto un marco que le dio Vartan, es dorado y tiene unos angelotes que miran en todas las direcciones. Son los que vigilan, le había dicho cuando se lo regaló. En esos 15 minutos que tarda el sol en salir, Arkadi suele mirar detenidamente los rostros que se arraciman en la carátula del disco. Le había tachado la cara a Karl Marx, el único a quien conoce, pero después le pegó encima el rostro, sacado de una foto, de su difunta esposa. La mira. Nunca se habían podido pagar el anillo de boda.

86.

El horizonte no existió hasta que una persona se interpuso entre él y el siguiente horizonte; la silueta humana vertical sobre la horizontal definió la primera encrucijada, el elemental cruce de caminos que persiguen el cocinero al tirar las croquetas al aceite hirviendo, 2 hombres de negocios que se estrechan la mano y cierran un trato, el matemático que ensaya un signo igual entre dos ecuaciones. Hasta ese momento el horizonte era atemporal, ingenuo y neutro, por eso los aviones, que carecen de él, cuando vuelan parece que no pesan y van derechos de una nada a otra nada, en un tiempo sin imagen en su correspondiente espacio, por eso las burbujas del agua mineral inauguran su propio horizonte en su ascender vertical hasta que el agua se congela y en estado fósil quedan atrapadas.

87.

La forma en que se conocieron Steve y Polly siempre les pareció a ambos muy peculiar. Ella circulaba por la autopista que une la ciudad de Nueva York con Long Island, cuando la retuvo un atasco; al parecer, un aparatoso accidente. Los coches avanzaban en un continuo parpadeo de acelerones y frenazos, y cuando Polly miró a

su derecha observó que había un desguace de chatarra. Allí, un hombre vestido con un abrigo de astracán hasta los pies pegaba saltos encima del capó de un coche; a su lado, una pequeña multitud le escuchaba atentamente. Al día siguiente Polly leyó en las páginas de cocina de *The New York Times* un pequeño artículo en el que se decía que un cocinero llamado Steve Road había elegido un desguace de automóviles para presentar su último libro, *Prontuario de cocina para motor de coche*. Consistía, según el periodista, en una serie de recetas expresamente ideadas para cocinar, como el propio título indicaba, en el motor del coche, útiles para cuando se va de viaje y se quieren comer alimentos de calidad calientes sin tener que andar buscando restaurantes de comida rápida. Los alimentos, siempre allí se decía, una vez bien envueltos en papel aluminio, se colocan en una zona del motor que, según marcas y modelos, se detalla en el libro. Los tiempos de cocinado se cuentan por kilometraje recorrido, y hay hasta 53 recetas elaboradas con ingredientes básicos y fáciles de usar como patatas, zanahorias, pollo, vacuno, huevos [que han de meterse con cáscara], varios tipos de pescados de *corte* como atún y pez espada, y todo con el aliciente de que se cocina sin grasa ni salsas añadidas, resultando de esta manera una comida saludable. Al final del artículo también se decía que el cocinero en cuestión tenía un restaurante de *comida teórica* en la calle Orange, Brooklyn, llamado Steve's Restaurant. Al día siguiente Polly llamó para reservar mesa.

88.

Harold ya ha ascendido por el estado de Florida para entrar en el de Georgia, traspasarlo, llegar al de Alabama, seguir corriendo hacia Kansas, Colorado, Dakota, Montana, y llegar a Canadá. 108.007 km y aún no se ha detenido. Comienza a constituirse en un fenómeno mediático. Los reporteros que quieren entrevistarlo tienen que hacerlo en marcha, porque mientras descansa, por las noches, ni admite preguntas ni quiere ser molestado. Existen muchas especulaciones acerca de cuándo se detendrá. Diferentes gremios se lo rifan: los comentaristas deportivos afirman tenerlo como el más importante *ultramaratón man* de la historia del deporte; los artistas dicen que nada tiene que ver con el deporte y que es el más genial renovador del Land Art; los ecologistas, que ni una cosa ni otra porque en sus pretensiones ni

alberga batir marca alguna ni registrar en documento gráfico su carrera, sino que es un canto al desplazamiento no contaminante. Por su parte, la facción ecologista de Al-Qaeda dice ser la legítima representante de Harold en el mundo entero y anda en trámites para comprar sus derechos de imagen ya que este corredor no participa de la tecnofilia occidental, viaja con lo puesto y, sobre todo, en su frenética carrera hay una clara intención de huida de los Estados Unidos de América, origen del Mal por antonomasia. Ahora, tras 3 años corriendo a razón de 40 km diarios, ha llegado a Alaska, donde no le quedará más remedio que dar media vuelta y tirar de nuevo hacia el sur. Desde el coche de una televisión local le preguntan el porqué de tal carrera, y él responde, Cuando me divorcié me quedé hecho polvo, dejé la medicina y me largué a vivir a Miami. A los pocos días de instalarme fui al supermercado y compré una caja de Corn Flakes, la tradicional, y cuando llegué a casa vi que la fecha de caducidad de esa caja era exactamente la del cumpleaños de mi ex esposa. Volví al súper y pedí todas las cajas de Corn Flakes que tuvieran en *stock* con esa fecha de caducidad. Aparecieron al día siguiente con medio camión. Las acumulé en el garaje y llegué a la conclusión de que tendría que comérmelas todas a fin de expiar el fantasma de mi mujer: si me comía todas las cajas que caducaban el día de su nacimiento era como si sólo al terminarlas pudiera darse por finalizada nuestra relación, y sólo así todo apego melancólico y sentimental se esfumaría. Cada vez que masticaba destruía una caricia, un gesto, una agresión, todo: actos que en otro tiempo habían consolidado lazos entre ella y yo. Y me puse a jugar al tenis de videoconsola y a comer sin parar, hasta que un día, tras 3 años y medio, las cajas se terminaron y comprendí que era libre.

89.

2 niños caminan por un territorio que desconocen. Llevan 2 días sin comer ni ver persona alguna. Ascenden una carretera de montaña, muy virada hasta donde les deja ver el círculo de niebla que les rodea. Empapados, pisan nieve. Es mediodía pero apenas hay luz. Buscan un refugio de pastores, una cueva donde guarecerse. A su espalda oyen el rugido de un motor, que precede unos segundos a los faros de un coche. Se detiene a su lado. Es un taxi blanco, un Mercedes, no antiguo pero sí

anticuado. Dentro, 2 hombres; el que conduce y otro en el asiento de atrás. El taxista quiere continuar pero el otro, a quien el taxista llama *Señor A*, le obliga a frenar con un gesto de mano. Se apea, Pero ¿qué hacéis aquí, niños? ¿Adónde vais? No lo sabemos, estábamos de excursión y nos perdimos. El hombre, bajo, corpulento, rostro ancho, de aspecto anglosajón, les dice que suban. El taxista, entretanto, ha abierto su puerta, y sentado con las piernas fuera bebe vodka directamente de una botella. El taxi arranca, patina en la nieve. Los niños le preguntan que adónde van. El hombre les cuenta que es director de cine, griego, pero que hace muchos años que vive en América y que ha vuelto a Europa a encontrar una mirada perdida, a buscar 3 cintas de cine muy antiguas, de los también griegos hermanos Manakis, quizá las más antiguas filmaciones europeas que se conocen. Estuve hace poco en Sarajevo, les dice, Pero me di cuenta de que tenía que venir hacia el este, hacia Ucrania, como si fuera el viaje de Ulises, ¿sabéis quién era Ulises? Los niños no abren la boca. El taxista tampoco. Él saca unos caramelos del bolsillo y se los ofrece; a pesar de estar muertos de hambre, no los aceptan, Es que nos duele mucho el vientre, le dice uno, Sobre todo a mi hermano. El taxista pone la radio. Lo importante de una cámara de cine es que el ojo del que filma no se refleja en el cristal del objetivo que separa los 2 mundos, el que se filma y el filmado. Al contrario que cuando miras un escaparate y te ves en el vidrio reflejado. La piel de un adulto tiene un espesor aproximadamente igual al de una película de 16 mm, la de un niño al de una película de Super 8. El taxista, con una mano en el volante, la otra en la palanca del cambio y la botella sujeta en la entrepierna, pregunta, *Señor A*, ¿a la derecha o a la izquierda? El Señor A no responde. A los niños los encontraron días más tarde, en un camión que iba hacia el oeste, metidos en los tambores de unas lavadoras industriales que viajaban, entre otros destinos, a una isla del Mediterráneo. Después dijeron que estaban tan acostumbrados a los oleoductos que pensaron en esos tambores de lavadoras industriales como en el lugar perfecto para dejarse llevar.

90.

No deben los espejos estar en otra posición que no sea la vertical, no deben reflejar otro mundo que no sea el que se alza elevado en paralelo a las líneas de fuerza

gravitatorias. Qué monstruosidad concebiría un espejo en el suelo, horizontal, que reflejara únicamente el vacío del cielo y su ausencia de horizonte, el espejo plano de los nadadores que por el rabillo del ojo sólo ven techos falsos. Pero, aún más, qué monstruosidad concebiría un espejo pegado al techo, copiándonos sin descanso a vista de pájaro, todos convertidos en mapas, en meros croquis andantes que flotan por encima del centro de la Tierra, todos convertidos en luz atrapada, desmineralizada. Pero los espejos ya no importan, a nadie interesan ya las copias, el *morphing* [tratamiento informático de los rostros que distorsiona las facciones sin llegar a desfigurarlas del todo] arrasa. Lo dijo Artaud, «el rostro humano es una fuerza vacía, un espacio de muerte [...], esto significa que el semblante humano no ha hallado aún su cara [...], es cierto que el rostro humano habla y respira desde hace miles de años, pero nos sigue dando la impresión de que aún no ha empezado a decir lo que es y lo que sabe». Así, hasta la fecha, Frankenstein, Tetsuo, Mr. Spock, Mortadelo, Barón Ashler no son más que tímidas emulsiones de lo que vendrá. En ese momento la luz se detendrá en cada uno de nuestros rostros y no hará falta ninguna imagen especular. Unos científicos de Berkeley acaban de anunciar en *Nature* que esa luz ya la han detenido.

91.

Contra todo pronóstico, el mar está en calma, y Antón llega a la escollera cargado con 2 bolsas de Zara, de las grandes, repletas de discos duros unidos cada uno a una piedra mediante un hilo de plástico tipo sedal. Se aproxima al acantilado. La cabeza mondada, la barba y la nariz rota, considerablemente grandes, tapan el sol. Coloca los pies en un punto [desde hace años lo tiene señalado], extiende el brazo en exacto ángulo de 90° con su cuerpo y deja caer verticalmente al mar uno de los discos duros que tiene en la mano, que se sumerge llevado por el peso de la piedra. Y después otro, y otro, y así hasta vaciar las 2 bolsas. Años realizando esta operación. Cada vez que la repite oye el eco del impacto cada vez más cercano y sólido en el fondo de las aguas. Espera que algún día comience a sobresalir levemente del nivel del mar una masa compacta hecha de discos duros, piedras y percebes ultramusculados con la *informatina* transferida a su código genético; una red de

líquenes dará solidez a esa nueva naturaleza. Pliega las bolsas y regresa a casa a ver si ya están los 0.2 megas que le faltan por descargar de *El último hombre vivo*. Antes, pasará por el bosque a contemplar cómo evoluciona su hormiguero.

92.

¿Hay excesiva obsesión con la idea de «novedad»?: No lo creo. La novedad es lo que hace que el pop avance, lo que tira del pop. Es bueno ser consciente de la historia de la música popular, pero siempre es refrescante escuchar a alguien que llega con algo nuevo.

Entrevista a David Gedge, líder de The Wedding

Present y Cinerama, *El pop después del fin del pop*,

Pablo Gil, Ediciones Rockdelux, 2004

93.

Cualquiera que esté al tanto del mercado de motocicletas sabe que la Vespa 75 cc Primavera constituye un prodigio en lo que se refiere a mecánica, precio y prestaciones. Casco con visera, gafas oscuras, el depósito lleno, en el iPod suena Astrud y Josecho pasa los últimos complejos urbanísticos de la zona sur de Madrid, los bloques de ladrillo de Usera, las manzanas de Orcasitas, y más allá de la M40, devora carreteras de poblados amontonados [de esos que si giras la foto y los ves boca abajo no te das cuenta de que están boca abajo], mientras graba el horizonte en una videocámara fijada al casco con cinta aislante. Acompañando al runrún del motor, van pasando niños que juegan al balón, tendales sin casi ropa, perros atados a una cuerda, pequeños campos de fútbol entre huertas, casetas culminadas con parabólicas, vertederos clandestinos, coches desmantelados con chicos dentro, y entonces para el

motor y se baja cuando, ya muy lejos del núcleo urbano, inopinadamente llega a una valla en la que lee sobre la fotografía de su cara, AYUDANDO A LOS ENFERMOS. YA A LA VENTA. Sin quitarse el casco ni las gafas, salta unas estacas unidas con espinos y recorre a pie el escaso trecho que separa la cuneta de la valla publicitaria, sujeta a un armazón de hierro clavado en una tierra en la que crece una plantación de alcachofas, o de algo parecido que no reconoce. Mira alrededor, no detecta presencia animal ni humana, lleva la vista hacia arriba y desde esa perspectiva se ve bastante feo en la foto, pero por primera vez la valla publicitaria le hace sentirse indemne a la soledad. En ese momento en el iPod sonaba «Qué malos son nuestros poetas», canción que le estremeció ya que, estando a punto de irse, observó que a sus pies, oculta entre las plantas, sobresalía no más de un palmo sobre la tierra una placa de hierro oxidada fijada a un adoquín de cemento, en la que leyó la inscripción: *Aquí cayó fusilado el falangista Miguel Redondo Villacastín (1902-1937), poeta e hijo ilustre del poblado de San Jerónimo. Tus amigos no te olvidan. Septiembre, 1976.* Josecho comprueba que, en efecto, de las 6 vigas que sujetan la valla en la que se exhibe su foto, una no es metálica, sino un tronco de roble viejo muy tocado por muescas de bala. Atardecía. Antes de irse volvió a mirar alrededor. No había nadie. Cuando llegó a su azotea en el Windsor, con un bocadillo de Pavofrío entre las manos y una Mahou vio repetidamente el vídeo de lo grabado durante el día, especialmente el tramo de aquella última parada; seguía sin haber nadie. Después se durmió.

94.

Entonces encontraron un cuerpo flotando en el lago, boca arriba, con el ojo derecho, el único que le quedaba, abierto y sin signos de aparente agresión humana. El volumen corporal, debido al agua ingerida, a los agentes químicos en suspensión que abarrotaban el lago y a la diferente fauna y flora que había tomado forma en los intestinos y otros conductos internos del fallecido, se había multiplicado casi por 2; en concreto, 1.87. Se sabe que en una cafetería de New York hay un bar que aún tiene una máquina expendedora de chicles de bola de 4 colores, se sabe que hubo un hombre que dijo que la lista de humanos de la cual se habla en el Apocalipsis eran las Páginas Amarillas de su ciudad, se sabe que por fin ya están sacando vida orgánica de

su equivalente inorgánica, se sabe que Ramón Sampedro fingía y que Aviador Dro cantó «ella es de plexiglás y por eso me gusta más», se sabe que vas a la compra y cuando vuelves ya no está tu coche, se sabe que la Cabeza Borradora era puro plástico y que un hombre desde atrás la movía, se sabe que ya han encontrado las armas de destrucción masiva, y que sólo era una, dentro del cuerpo del dictador que flotaba boca arriba, con el ojo derecho, el único que le quedaba, abierto y sin aparentes indicios de agresión humana, se sabe que fue encontrado en el mismo lago de Alaska en el que hace ahora 28 años se halló el cuerpo sin vida de Félix Rodríguez de la Fuente.

95.

Mira, Sandra, ¿te gusta?, y Jota extiende un paquete rectangular sobre la cama. ¿Un regalo?, dice ella. Sí, responde Jota, Hoy hace 6 meses que estamos juntos, ¿no? Sandra lo toma entre sus manos. Desgarra el papel y aparece un pesado volumen titulado *La Biblia en Manga*. ¡Joder! Qué chulo, Jota, ¿qué es? Pues es vuestra Biblia, pero dibujada con estética de cómic japonés, e incluso con insertos de personajes de los cómics Manga, un buen tocho, acaba de publicarse. Sandra pasa al vuelo las viñetas de colores llenas de hombres y mujeres de grandes ojos, y esa noche, para celebrarlo, compra huevas de trucha escandinava y una botella de champán La Viuda de Clicquot, que devoran y beben metidos en la cama mientras se ríen viendo la lucha libre americana en una pequeña tele portátil que ella tiene al fondo, sobre una silla de formica. Después Jota se pone unas bragas rojas por encima del apretado pantalón de su esquiama, un pasamontañas de colores peruano y una toalla atada al cuello por capa, y se tira muchas veces sobre Sandra [que se defiende bastante bien], al grito de ¡Superjota al ataque!, en el cuadrilátero improvisado de la cama. Esa noche hicieron el amor con profundidad, y se durmieron con la tele en marcha. A eso de las 7 de la mañana, a Sandra le despierta el zumbido de la tele y, desvelada, se prepara un café. El cuerpo parecía encogersele de frío bajo la bata, ve por la ventana de la cocina despuntar el sol tras el tejado de la Tate Modern Gallery, regresa con la taza a la cama y allí, medio sentada y con la almohada entre la espalda y la pared, coge entre sus manos *La Biblia en Manga* que, desplazada por la lucha libre americana, había

quedado tirada en el suelo, y pasa las hojas con detenimiento. Encuentra en varias viñetas del Nuevo Testamento lo que, seguro, es el dibujo de su propio rostro: sus gestos más llamativos, incluso su ropa, el bolso de Vuitton, las mismas gafas de sol con el anagrama 212 en la patilla, sus tenis All Star. La representación consistía en una mujer que ayudaba a completar el Vía Crucis a Jesucristo ofreciéndole agua aun a riesgo de que un macarra, claramente sacado de *Akira 2ª* parte, acabara con su vida. Un poco más adelante encuentra a Jota entre una multitud, vestido de romano. Echa un trago al café. Escucha la lenta respiración de Jota a su lado, pone la mano sobre el cuello de él y nota el latir de la arteria principal entrecruzada con las líneas de la mano. Permanece mirando la nieve del televisor un buen rato, hasta que se introduce más adentro en las sábanas; aún huelen a semen. Deja la Biblia en el suelo. Cae profundamente dormida sobre su espalda.

96.

Hace ya un par de meses que Vartan Oskanyan, con las últimas luces del día, más o menos a la hora en que los cerdos están más alborotados y chillan con un sonido que sin vuelta de eco atraviesa la estepa armenia, ve la silueta de un hombre en las inmediaciones del edificio. Suele seguir la misma pauta: ni se acerca ni se aleja, da paseos como en círculos mal hechos, a veces se sienta entre los matorrales y sólo se le ve la cabeza y no hace otra cosa más que estar ahí, quieto, mirando en ocasiones el edificio y otras veces el horizonte. También a la misma hora, sentado, come lo que parece ser un bocadillo e ingiere algún tipo de líquido que Vartan es incapaz de identificar. Siempre lo suficientemente lejos como para no ser más que una mancha que se desplaza, un borrón, una cara de Bélmez sin pared. El viejo Arkadi le ha sugerido a Vartan que quizá sea por su culpa, por haber traído a la explotación ganadera la portada de ese disco con tanta gente medio viva y medio muerta. Charlan durante un buen rato sobre esa hipótesis.

97.

Una mañana, y después otra, y otra y así hasta 15 seguidas, se ve por fin el sol en la ciudad de Ulan Erge. Comienza el deshielo. La gente sale a la calle; los ciclomotores circulan. La ligera pendiente que posee el terreno sobre el que se asienta la ciudad provoca que el agua del deshielo corra hacia una especie de depresión, en la cual hay un sumidero que la conducirá bajo tierra. Aunque desaparezca la nieve, no deja de hacer un frío intenso ni de soplar el viento de la estepa. El hombre mayor pero no anciano, del 6º piso, 4ª escalera, bloque P, no quiere que este año le quiten al edificio la caperuzas de tela, dice que afuera no hay nada que ver y que él se queda con su galería de manchas. Nadie en el bloque P comparte esa idea; hay polémica. Es habitual que bastantes ciudadanos, en estos días primeros de deshielo, se acerquen al sumidero y coloquen allí una red para recoger todo lo que permaneció bajo el suelo y ahora es arrastrado; se entiende que una vez termina el invierno ya es otra *era*, y en justa correspondencia lo que reaparece carece de dueño. Encuentran muñecos, bolígrafos de 4 colores, botas, hierros que después se venden al peso, algún vídeo que si hay suerte es porno. El día que los operarios del ayuntamiento retiraron por fin las caperuzas de los edificios, el hombre mayor pero no viejo del 6º piso, 4ª escalera, bloque P pensó que si la gente se diera cuenta de que una de las moléculas de la piedra que lleva en el riñón perteneció quizá al ojo de algún dinosaurio, o de que ese fragmento de cinc que ahora corre por el torrente sanguíneo de su vecino estuvo en la orina de Alejandro Magno, o de que una partícula del suero de la leche que fermenta ahora en sus estómagos la mamó antes un cordero en las montañas del Sahara, no le quitarían ahora a él su galería de huellas humanas.

98.

No es fácil llegar a saber en qué punto hay que abrir un agujero para provocar un flujo de energía y luz que nos atraviese. Aún es más difícil llegar a averiguar, tener la certera intuición de sobre qué objeto material o ente hay que practicar ese agujero que operará el milagro que traiga aire nuevo y, en ocasiones, cambie nuestras vidas. Para algunos consiste en encender la pantalla del ordenador, o en hacer un viaje inesperado, o, como aquel anacoreta que salía en una peli, tirar botellas con mensajes por el váter de tu propia casa, o besar en el lugar y momento exactos, o como hizo

Marc, abrir una ventana en la pared posterior de su caseta, justo en el cuadrado en el que se ubicaba un tablero de parchís metálico que había rescatado del desmantelado Club Juvenil del barrio. Allí, vertical en la pared, está el tablero, bien remachado a un trozo de lata de aceite Cepsa y a otro de 250 salchichas Frankfurt. Después de sopesar a conciencia los pros y los contras de practicar justamente ahí el agujero, había llegado a la convicción de que todas aquellas latas de objetos de consumo que conformaban su pared ya eran de por sí ventanas que le conectaban con el complejo mundo de los humanos, porque tras cada marca comercial se desarrolla en cascada toda la vasta y rica genealogía antropológica de las sociedades desarrolladas, pero tras un tablero de parchís no hay más que una cruz de 4 colores, un croquis, algo así como el plano de una simétrica ciudad que a él, es cierto, le atrae por su perfecta soledad al mismo tiempo que le provoca la repulsión propia de quien reconoce en esa gélida soledad el vicio que, seguro, lo destruirá. Así que cogió una sierra y abrió el boquete por el que ahora mira de vez en cuando los coches que bajan la avenida de sentido único que enfila directamente al mar; sabe que ninguno puede ni podrá remontarla. Él tampoco podrá remontar ese agujero.

99.

Saigón, mierda, aún sigo solo en Saigón. A todas horas creo que me voy a despertar de nuevo en la jungla. Cuando estuve en casa durante mi primer permiso, era peor, me despertaba y no había nada, apenas hablé con mi mujer, salvo para decirle «sí» a su petición de divorcio. Cuando estaba aquí quería estar allí, cuando estaba allí no pensaba más que en volver a la jungla. Llevo aquí una semana, esperando una misión, desmoralizado. Cada minuto que paso en este cuarto me hace ser más débil, y cada minuto que pasa, Charlie, como llamamos al Vietcong, se agazapa en la selva, se hace más fuerte. Al mirar a mi alrededor las paredes se estrechan más. Todos consiguen lo que desean, y yo quería una misión, y por mis pecados me dieron una.

Apocalypse Now, Francis Ford Coppola

100.

Los días que siguieron a aquella noche en la que Ernesto cruzó el puente de Brooklyn con Kazjana en coche de madera y a la mañana siguiente bajó a comprar pan y café para desayunar e intentó sin éxito bajarle el tirante de la camiseta, y después ella se fue para no verla más, aquellos días siguientes a todos esos acontecimientos, no se pudo quitar de la cabeza que mientras el humo del café subía por aquel soviético rostro, mientras partía rebanadas de pan que literalmente devoraba, le confesó que no era chechena sino alaskaña, y que de pequeña se había perdido con su padre, pescador de altura, mientras faenaban en el estrecho de Bering, para amanecer en la costa de lo que entonces era la Unión Soviética y quedarse allí para siempre. Tampoco se pudo quitar de la cabeza, en aquellos días siguientes, que la había dejado irse sin decir ni preguntar nada al respecto, que dejó que se despidiera con 3 besos, para ver luego desde la ventana cómo el automóvil de madera cruzaba la última catenaria del puente de Brooklyn. Casi inmediatamente había sacado una ración de pescado para descongelar porque ya eran las 12. Entonces pensó que la vida es un anuncio de teletienda al que le han eliminado el producto anunciado. Ése parece ser el paisaje.

101.

Unos tipos fueron a Woolsthorpe, condado de Lincolnshire, Inglaterra, donde se ubica la casa que fuera de Isaac Newton, y se colaron en su jardín. Allí localizaron el manzano [de la variedad Flower of Kent] del que cayó la manzana, el cual se encuentra vallado y señalizado como el árbol más importante del mundo, y tomaron una pequeña muestra de él. Una vez en los laboratorios BioArt & Co., lo clonaron, y esa réplica exacta está ahora en el Museo de las Ciencias de la ciudad de La Coruña, Galicia, España. Cualquiera que lo observe no puede dejar de preguntarse por qué ése y no otro fue el árbol que hace cientos de años condujo a Newton a hacerse la pregunta «¿por qué esta manzana cae y la Luna no?». Uno toca el tronco con sus

manos y no puede dejar de pensar si habrá ahí partículas de sudor de la mano del genio en estado sólido. Los sismógrafos del programa Apolo están revelando que en la Luna hay actividad sísmica, terremotos, temblores que se producen entre 800 y 1.200 km de profundidad, a medio camino de la superficie y el centro de ese satélite. Una profundidad muy superior a la de cualquier terremoto conocido en la Tierra. Parece que en la Luna todo lo extraño e importante ocurre muy cerca de su centro, bajo la piel fría y gris que vemos al telescopio. También cae la manzana y rompe contra el suelo y se desvela un interior en cuyo centro hay un corazón que da cuenta de su procreación, de su clonaje. Lo extraño es que se ha comprobado que esos terremotos no se dan en la cara oculta de la Luna, sino únicamente en la visible.

102.

La videoconsola del '79 conectada a la tele. La pantalla totalmente negra, un punto cuadrado blanco que hace de bola, 2 líneas blancas verticales que se mueven de arriba abajo y simulan a cada jugador. Silencio de mediodía, la gente duerme o se baña, las persianas bajadas, y tras cada golpe de raqueta se oye un esponjoso *doing*. Después de haber llegado al mar de Alaska y tener que dar la vuelta tras 5 años corriendo sin descanso, Harold descendió Canadá, entró en USA con su pantalón de pinzas chino, su polo rojo y su cazadora tipo aviador, y el estricto azar de su errática trayectoria aún tardó otros 3 años en llevarlo de nuevo hasta la puerta de su casa. Nadie había entrado. Ni el más mínimo saqueo. Ni una carta en el buzón. Todo intacto. El mar, al fondo, una piel de mercurio, la videoconsola conectada, en la pantalla miles de partidas perdidas. Encargó de nuevo todas las existencias de Corn Flakes con aquella fecha de caducidad porque entendió que ya no podía vivir sin aquel recuerdo, sin aquella huida, sin aquel recuerdo, sin aquella huida. Como quien escuchara el trueno al mismo tiempo que ve su correspondiente relámpago.

103.

Sin embargo se ha extendido la idea de que tu combinación de estilos es el resultado

de un proceso caótico e imprevisible, cuando en realidad en tus discos o conciertos están pensados hasta los errores: Están organizados, sí, muy pensados. Hay accidentes ocasionales, pero funcionan. Controlar el caos es una buena definición de lo que hago, quizá por el deseo consciente de crear música tridimensional. La mayoría de las grabaciones son muy planas, así que si introduces más elementos en el sonido puedes llevar esa canción pop a un nivel diferente. Y ésta es el área que me atrae, que me excita. Por eso la gente que suele escuchar música pop tradicional puede encontrar mi música caótica o «estropeada», pero fue escrita de ese modo.

Entrevista a Beck,

El pop después del fin del pop, Pablo Gil,

Ediciones Rockdelux, 2004

104.

2 meses más tarde de haber leído la reseña en *The New York Times*, una templada noche de abril, Polly ya estaba sentada por primera vez en una mesa de mantel a cuadros, vinagreras y lamparita. El local, abarrotado. Un ruidoso hilo musical sostenía los acordes de George Gershwin. Steve salió de la cocina dando aullidos a través de un megáfono, ¡Muñeco Spiderman hervido en caldo corto de zanahoria y puerro, con su traje decolorado y en pelotas para la rubia solitaria de la mesa 7! Polly se vio ruborizada y bajó la cabeza; no obstante, permaneció en el local, observando, hasta que se hubieron ido todos los clientes. A través del ojo de buey de la puerta veía cómo Steve terminaba de recoger la cocina; con aquel abrigo de astracán le pareció a Polly un perfecto animal para mandar de una patada al horno. Entonces él sale, se sienta en la mesa y le dice, Qué, qué tal. Muy bien, responde Polly, Guardaré muy bien este Spiderman derretido, nunca había visto al superhéroe en pelotas. Él apoya los codos en el mantel, mete un poco la cabeza entre ellos y dice, Chica, estoy rendido, pero qué, ¿cómo te llamas, tomas algo? Pues sí, ginebra con

naranja; lo primero que se le ocurrió. Steve se acerca a la barra y regresa con 2 copas. No bebieron más pero hablaron hasta entrada la noche. Ella le contó que era representante de joyería para todo el estado de Nueva York de una importante firma, que estaba soltera y que vivía en la parte alta de Manhattan. A eso de las 4 Steve le dice, Vente, Polly, si me dejas, te cocinaré a ti esta noche. Un astracán gigante y una mujer menuda se fueron agarrados escaleras arriba. El neón de Steve's Restaurant esa noche permaneció encendido.

105.

Malcolm Gladwell comienza su nuevo libro, *Blink: The Power of Thinking Without Thinking*, con la historia de un *kouros*, una estatua de un joven de la antigua Grecia, que llegó al mercado de arte y estuvo a punto de ser adquirida por el Museo Getty de California. Era una obra magníficamente conservada y su precio era de unos 7.6 millones de euros. Tras 14 meses de investigación, el personal de Getty llegó a la conclusión de que la estatua era auténtica y prosiguió con la compra. Pero llevaron a un historiador del arte llamado Federico Zeri a ver la estatua, y nada más verla dictaminó que era falsa. Otro historiador del arte percibió que, aunque tenía la forma de una estatua clásica auténtica, de algún modo carecía de ese espíritu. Un tercero sintió una «repulsión intuitiva» cuando la contempló por primera vez. Se realizaron más investigaciones, y finalmente se resolvió la intriga. La estatua había sido esculpida por falsificadores de Roma a principios de la década de los 80. Los equipos de analistas que investigaron durante 14 meses se equivocaron. Los historiadores que confiaron en sus corazonadas iniciales estaban en lo cierto. Gladwell afirma que en nuestro cerebro se da un proceso subconsciente que mueve grandes cantidades de información y llega a conclusiones con sorprendente rapidez, incluso a los pocos segundos de ver algo.

David Brooks, «Un sabroso alegato en pro de la precisión

intuitiva», *The New York Times*, 3-2-2005

106.

Debe de resultar muy extraño ver cómo tu cara se quema en una valla publicitaria al mismo tiempo que también arde la propiamente tuya. Aquella noche de febrero, Josecho, en su caseta del edificio Windsor, tras haber estado trabajando en un nuevo *proyecto transpoético* durante toda la tarde, basado en las cintas de vídeo que grababa cuando salía en Vespa, se encontraba escribiéndole a Marc por primera vez en año y pico, dándole explicaciones del porqué de su silencio, contándole que, en realidad, no quería ser un solitario, sino un tipo normal, cuando comenzó a oler a quemado. Levantó la vista del monitor, vio hilos de humo que se colaban entre la superposición de las uralitas de las paredes y salió de inmediato a la azotea. Corrió entre la multitud de parabólicas y pararrayos hasta llegar al muro que hacía de barandilla. De repente, un haz de llamaradas emergente del último piso le alcanzó la cara. En ese momento, enfrente, una de las gigantescas fotos que por todo Madrid anunciaban su libro también era alcanzada. Vio perfectamente cómo a aquel rostro que le sonreía se le quemaba la montura de las gafas mientras sentía que en su piel se derretía el plástico de las suyas.

107.

Vuelo Londres-Palma de Mallorca. Sandra hojea la revista *British Airways News*. Reportajes de vinos Ribeiro y Rioja, las últimas arquitecturas *high-tech* en Berlín, ventas por correo de perlas Majorica. Sobre unas fotos de playas del Caribe le cae una lágrima, pero no por culpa de las playas, ni del Caribe, ni de la gravitación que le es propia a las lágrimas. Mira por la ventanilla y lleva los ojos al frente; ni nubes ni tierra; constata lo que ya sabía: en los aviones no existe horizonte. Mete la mano en el bolsillo del pantalón y saca las llaves de su apartamento de la calle Churchill, unidas a un llavero con forma de dinosaurio en cuya cabeza titubea también la punta de una brújula. *En el verano de 1993, el paleontólogo estadounidense Michael Novacek dejaba en Nueva York su tranquilo despacho del Museo Americano*

de Historia Natural para ponerse al frente de una expedición científica por el inhóspito desierto del Gobi, Mongolia, un territorio donde los termómetros pasan de los 45 grados bajo cero a los 50 sobre cero. Este antiguo guitarrista de rock se ríe aún al recordar cómo fue un camión atrapado en la arena del desierto el que les obligó a parar delante de unas colinas. «Fuimos a explorarlas y de pronto el viaje terminó allí.» Acababan de hallar el yacimiento más rico del mundo de dinosaurios y mamíferos del Cretácico, una mina de fósiles extraordinarios de hace 80 millones de años, 15 millones antes de que impactase contra la tierra el asteroide que se cree que exterminó a los dinosaurios. Pregunta: ¿Qué sucedió en la gran extinción del Cretácico? Respuesta: No estamos seguros de lo que pasó exactamente. Sabemos que hubo una devastación que causó la desaparición del 70% de todas las especies terrestres y marinas. Y tenemos evidencias de que justo en ese momento un enorme objeto espacial impactó contra la tierra en el Caribe, cerca de la actual costa este de México. El choque provocó una enorme destrucción y cambió la atmósfera muy drásticamente haciéndola muy caliente, lo que literalmente coció a muchos organismos y generó incendios por todo el planeta. Pero no me interesan tanto los dinosaurios como los mamíferos. Los dinosaurios son el pasado, los mamíferos el futuro, pues ocuparon el hueco dejado por ellos tras su extinción.

Entrevista a Michael Novacek,

El País, Clemente Álvarez, 16-03-05

108.

Con el tiempo, el mundo de la joyería dejó paso al restaurante de Steve, que llenó a partir de entonces cada segundo de la vida de Polly. Ella entró a trabajar sirviendo las mesas, hasta entonces coto privado de Steve, ejerciendo de eficaz ayudanta. También llegó lo de la jornada de puertas abiertas, el concurso que ella ideó a imagen y semejanza de los que se dan en las convenciones de joyería artesanal. Otras cosas que acontecieron fueron la llegada al local de cierto sector acomodado de

la ciudad, atraído por Polly debido a sus numerosos contactos, y también el día en que Steve concibió la idea de cocinar el horizonte, y el día en que ante el asombro de todos los concursantes y presentes a la 3ª Jornada de Puertas Abiertas, dijo, ¡Venid, voy a cocinar el horizonte! Y los montó en un bus que Polly había alquilado, y se pararon en el aparcadero que hay a la entrada del puente de Brooklyn, y él se puso a caminar por la pasarela del lado izquierdo, y todos en fila le siguieron, hasta que se detuvo a mitad del puente y les dijo, Mirad, mirad el horizonte. El sol, a punto de esconderse, ardía sobre aquella horizontal, quemándola. ¡Ahí lo tenéis!, gritó. Todos observaron en total silencio, extasiados por semejante visión, y al final se puso el sol y aplaudieron y brindaron con vino tinto. Los coches pasaban y miraban. La prensa se hizo eco del evento. En el turno de preguntas, la de *Cooking Today* le dijo, Pero ¿cuál es su secreto? Y él contestó, Mi secreto está en olvidarme de los interiores de las cosas, en cocinar las pieles, sólo pieles; la piel de cualquier objeto, animal, cosa o idea es susceptible de ser cocinada, y eso tiene que ver sólo con la luz, sólo con los lugares donde llega la luz. Podría decirse que mi cocina es el siguiente paso lógico a la difusión de la luz solar en la superficie terrestre, mi cocina es el punto en el que la luz solar provoca mutaciones, se hace total en la superficie de las cosas. Entonces se abotonó el abrigo de astracán y se fue trincando a Polly por la cintura. Esa noche, como tenían por costumbre siempre que querían celebrar algo especial en la intimidad, fueron a aquel desguace en el que Polly por primera vez lo había visto dando saltos sobre el capó de un coche. Solían llevar un poco de comida y se sentaban en unas ruedas o en un asiento trasero que andaba por ahí suelto sin carrocería, abrían unas Pepsi y ella le hablaba del tallado de diamantes y él de las ventajas de los abrigos de astracán sobre los de piel de conejo. A veces, se les acercaba un hombre, alto y corpulento, con unas manos como pulpos, que frecuentaba la chatarrería a esas horas, y al que apodaron Franky, pero no por Frank, sino por Frankenstein, y se sentaba con ellos. Envuelto en un abrigo de *tweed*, les contaba que, en otra época de su vida, había escrito una novela llamada *Rayuela*, pero que la buena era otra secreta, *Rayuela B* o Teoría de las Bolas Abiertas, como él mismo la denominaba, y ellos le invitaban a comida, Pepsi y cosas así. Esa noche, Steve le dijo a Franky, Oye, por cierto, cojonudo todo eso que me dijiste de que cocino los lugares donde sólo llega la luz, y también lo de la piel, no sabía qué responder a los jodidos periodistas y de repente me acordé. Ah, nada, hombre, contesta Franky, Me alegro de que te haya servido, la idea me la dio un tipo que encontré un día en una estepa de Armenia, un país cercano a

Rusia, un tipo que, por cierto, criaba cerdos en un edificio de 8 plantas únicamente con la idea de hacer una alfombra de pieles de cerdo que se extendiera desde la puerta de ese edificio hasta la zona de glaciares de Pakistán, quería así matar 2 pájaros de un tiro: primero, con ese manto de piel preservar la temperatura del planeta, y segundo, evitar ataques de los turco-musulmanes, con la idea de que para éstos el cerdo es intocable y así ni se atreverían a pisar ese territorio cubierto de pieles de estos animales..., pásame el sándwich, Polly. Ella se lo acerca y le pregunta, Y tú ¿qué hacías allí? Y él, masticando un gran pedazo, No, nada, buscaba alguna pared a la que adherirme y me perdí. Deambulé por aquellos páramos varios meses, y entonces un día oí a lo lejos la trompeta de Chet Baker, inconfundible, era la misma grabación que yo tenía cuando vivía en París, se mezclaba en pavorosa armonía con los gruñidos y lamentos de aquellos cerdos. Me quedé y rondé la zona hasta que el gobierno armenio desmanteló todo aquello, Polly, tengo sed, pásame la Pepsi.

109.

Existe la posibilidad de la existencia de un dado de juegos en el cual los agujeros circulares de sus caras dejaran ver un interior vacío. Un dado no sólo hueco, sino también abierto al flujo de luz y de aire que lo traspase a través de esos agujeros de la suerte. La cara en la que hay 6 perforaciones, diríamos entonces, es más permeable a la entrada de variados elementos externos, de vida, que aquella en la que hay, por ejemplo, un 1, pero también más permeable a la destrucción de aquello que hace al dado un objeto mágico: la impredecibilidad de la tirada. Porque en un dado hueco y agujereado todo el azar que incubaba ha sido ya desvelado, y si no lo ha sido, es un azar seco y aburrido; un azar sin fuerza ni materia. Mientras desayuna, un niño lee la nota que aparece escrita en el pesado *brick* de leche que acaba de abrir:

¿Piensas que Bell inventó
el teléfono y se quedó junto al
aparato esperando a que alguien
le llamara? No,
salió a la calle e hizo
cuanto pudo para vender

su idea y para que hubiera miles
de teléfonos como el suyo.
¿Eres un joven inventor? ¿Tienes
alguna idea que creas
revolucionaria? Ponte
en contacto con nosotros.
¡HAY CIENTOS DE PREMIOS!

Green Milk Company, 161,
William Street, Miami,
Florida, 010001.
XXI Concurso de Jóvenes Inventores.
¡LEE LAS BASES AL DORSO!

Al muchacho le surgen miles de ideas prometedoras que irán palideciendo a medida que pase la semana y el *brick* de leche se vaya quedando vacío, momento en el que lo estrujará con el pie para probar suerte en la canasta del cubo de la basura. También está escrito que los vértices y aristas de los dados han de ser de contorno suave para que su rodar, duradero, tienda a infinito.

110.

Cuando el *Señor A* regresó a Norteamérica sin haber encontrado las cintas de cine perdidas de los hermanos Manakis, habiendo incluso llegado en su intento hasta el mismísimo Azerbaiyán, supuso la segura destrucción de éstas en alguna guerra tribal, y volvió a su rutina como director de cine. Un día, en el estudio, ante una taza de café, mientras montaba su última película, ocurrió un accidente: la película se oía perfectamente pero la parte superior de los fotogramas, más o menos 1/3 de cada imagen, estaba cortada. Así, quienes hablaban eran unos actores con cuerpo pero sin rostro, decapitados. Entonces el *Señor A* comprobó que aquello le producía una sensación que nada tenía que ver con el cine, sino con la que se tiene al leer un libro. Aquello ya no era cine sino literatura en estado puro. Entendió entonces que el libro,

la lectura del futuro, no era el hipertexto en Internet ni otras derivaciones tecnológicas, sino eso, ver *películas decapitadas*. Entonces el *Señor A* comenzó a cortarle el tercio superior a todas las cosas que encontró. Cogió unas tijeras, buscó todas las fotos que halló en su casa y tras ejecutarles esa amputación del tercio superior se hacían mucho más anchas que altas, de repente eran un horizonte, cobraban una amplitud desconocida hasta entonces, un alma de paisaje. De esta manera, fuera lo que fuera lo allí fotografiado: una calle abarrotada de Sarajevo, una mesa con platos y copas, 2 niños de rostro infalible que había encontrado perdidos en una carretera, los dientes mellados de un taxista borracho griego, una nevera, o la ventana de su sala de estar desde la que se veía el letrero luminoso de un restaurante llamado Steve's Restaurant, todo, de repente, mutaba en paisaje de un nuevo planeta, con lo que, siguiendo una especie de ascenso vertical que le llevaba ya a pergeñar un nuevo mundo, entendió que esas fotos sesgadas constituían el hábitat natural de la nueva literatura producto de un cine sin cabezas. Con el tiempo entendió que aquellas 3 cintas perdidas de los hermanos Manakis, aquella mirada primigenia que él no había encontrado en tierras balcánicas, hoy por hoy eran eso precisamente, una mirada sin rostro, la decapitación definitiva, y así, las postuló como el exponente más radical de esa nueva literatura. La noche en que enunció semejante certeza se acostó pensando que cada noche es una trampa, algo así como un día nublado en el que la lluvia no se decidiera a caer, incubada ahí arriba, en una especie de troposfera.

111.

Dentro sólo se oye el viento que fuera golpea la alambrada. Los libros están en sus estantes, los ordenadores cargados de programas, los platos de las cocinas limpios y perfectamente apilados, la carne intacta en las salas frigoríficas, los tableros de colores en las vitrinas y las fichas y cubiletes encubando teóricas partidas. También una radio que un obrero dejó encendida, «... el presidente del Gobierno anuncia que en el próximo año se crearán 3.000 kilómetros de autovías con fondos comunitarios. En la crónica internacional, hay que señalar que en la ciudad de Basora, un hombre aún sin identificar, de origen occidental, su mujer irakí y el hijo de ambos, al parecer llamado Mohamed Smith, han muerto ayer en su casa víctimas de un ataque sorpresa

del ejército norteamericano circunscrito en el contexto de la respuesta a los últimos ataques perpetrados por suníes suicidas a campamentos americanos. La familia, que se encontraba cenando, se vio sorprendida por un marine que descendiendo a *rapell* llegó hasta la ventana de la vivienda, un 4º piso de una céntrica barriada, y arrojó una granada de moderada potencia en su interior tras romper el cristal. En el ámbito deportivo, el futbolista Zidane se retira de la competición profesional debido a la cadena de lesiones sufridas en los últimos 2 años, y en la Tercera División, el Endesa y el Ponferradina se juegan hoy su pase a la Segunda División B, continúa la mañana en Radio Nacional de España, Radio 5, todo noticias...».

Epílogo

Chicho llegó a la frontera en El Paso, Texas, en un coche de segunda mano rojo pálido, adquirido días atrás en Cancún, y atendió sin rechistar al gesto que el oficial le hizo con un movimiento de dedos para que orillara el coche a la derecha,

—¿Algo que declarar?

—No, nada, agente.

—A ver, baje del coche y abra el maletero.

En ese momento fue consciente de la película de sudor que descendía por su piel bajo el traje color beige, maleado y sin corbata. 34°C según el termómetro de la caseta del guarda.

Sabía que lo que más cuenta en estos casos es la cara, los agentes lo saben todo por la cara que pones; el gesto es lo que te arruina o salva.

Tan sólo una bolsa de deporte y una maleta atada con un cinturón de cuero marrón en el que ponía «Recuerdo de México»,

—Vale, puede continuar.

Chicho, 182 cm de altura, complexión atlética, rubio; como Robert Palmer pero con barba. Aproximadamente, 55 años de edad; bien llevados.

Pasa de largo San Diego, un poco más allá de Santa Ana para a repostar y a tomar un agua con gas, y al llegar a Los Ángeles se instala en Palm Beach, en el primer [y último] piso de una casa que ya traía apalabrada. Delante, una serie de avenidas pintadas con líneas amarillas dibuja una extensa cuadrícula entre edificios bajos y chalets hasta la misma rebaba de la playa. Enciende el aire acondicionado. Con la tele como sintonía se da una ducha y, acostumbrado a la profusión de colores con que decoran sus casas los mexicanos, no se extraña de las cortinas verde oliva de la ducha, ni de las piezas de lavabo rosas, ni de la pared de la sala empapelada con geometrías azul pastel; le parecieron pirámides mayas vistas desde el cielo.

Abre la maleta, tira la ropa por ahí, y de un falso fondo extrae un recipiente dentro del cual se apelonan, en una colección de bolas, gran cantidad de lombrices de unos 10 cm de longitud, casi transparentes; sólo un fino hilillo gris las atraviesa de la boca al ano en lo que se supone que es su primitivo aparato digestivo. Desarma varias macetas que cuelgan del balcón y utiliza esa misma tierra para llenar un frasco de cristal, grande, al que también van a parar, mezcladas con la tierra, las lombrices. Pincha en esa tierra un termómetro, un higrómetro, y lo riega todo con una solución de agua y minerales que prepara en una jarra milimetrada traída a tal efecto. Con cuidado, deja el frasco de cristal en el suelo de la terraza.

Se sirve un agua mineral con gas. Se sienta en el pequeño balcón a mirar las familias que, apiladas en los coches, regresan de la playa y pitan cuando pasan bajo la valla publicitaria, *Nike, Just Do It*, que está en una curva muy cerrada.

Las bermudas le aprietan a la altura de la entrepierna. Cierra los ojos, anochece, se queda en esa posición.

El camino del samurái se encuentra en la muerte. Se debe meditar sobre la muerte inevitable, cada día, con el cuerpo y la mente en paz. Se debe pensar en ser

despedazado por flechas, lanzas y espadas, en ser arrastrado a rugientes olas, en ser arrojado al corazón del fuego, en ser fulminado por un rayo. Y cada día, sin excepción, uno debe considerarse muerto. El samurái nace para morir. La muerte, pues, no es una maldición a evitar, sino el fin natural de toda vida. Es ésta, y no otra, la esencia del camino del samurái.

Pasadena, inmediaciones de Los Ángeles, Jack trabaja como animador y comentarista en el club de carretera One Way in Love todas las noches menos el lunes, que libra y se va a la caravana que tiene instalada en una pequeña parcela en el desierto de Mojave, adquirida con el dinero heredado tras la muerte de su esposa Carol. Hay que aclarar que lo que adquirió con el dinero de la herencia tras la muerte de su esposa Carol fueron las 2 cosas, la caravana y la parcela. Su trabajo, básicamente, consiste en, cada vez que sale una chica a bailar, anunciarla por megafonía, y una vez que ella entra en pista adornar sus movimientos con comentarios escuetos y sintéticos que magnifiquen las radiaciones eróticas que ya de por sí emite la bailarina. Una noche, en el camerino, después del espectáculo, Carol le había dicho mientras se ponía el sujetador, Si algún día me muero, prométeme que con el dinero que te deje comprarás una casa de madera en Palm Beach, junto a la playa, y que no guardarás mis cenizas, sino que las tirarás al mar. Y Jack le dijo, Claro que sí, Carol. Eso haré.

Es malo que una cosa tenga dos significados. No se debe buscar nada más en el camino del samurái. Lo mismo puede decirse de cualquier otro camino. Si se comprende que esto es así, se pueden conocer todos los caminos, y ser más consecuente con el propio.

Lo primero que hizo Chicho a la mañana siguiente de llegar a Palm Beach fue ir a comprar una calculadora. En vez de ver la tele, escuchar la radio, o leer las páginas deportivas, él tenía esa manía: calcularlo todo. Por ejemplo, dado que usa una talla 43

de pie, determinar qué cantidad de superficie terrestre ha pisado ese día, u otro día, o en toda su vida. O cuántas monedas de 5 centavos hacen falta para recubrir un cuerpo totalmente con ellas, y cosas de ese estilo. Eligió una Texas Instruments, un cacharro voluminoso y muy fiable, con los dígitos en tipografía primitiva, como a él le gustaban. Fue después, y sólo después, cuando, a pie, se encaminó hacia la tienda de Benny Harper a comprar el revólver; si la memoria no le fallaba estaba en la esquina de la 87 con Easy Road. Cuando llegó, lo que encontró fue una agencia de viajes, y pensó, Bueno, ya que estoy..., y entró y compró 2 billetes de avión para Milán, Italia. Antes de irse, la dependienta le dijo,

—¿Sabe a quién se me parece usted?

Y él,

—¡Sí, sí, ya lo sé! ¡A Robert Palmer!

Se aflojó el nudo de la corbata, y cerró con suavidad la puerta antes de irse.

Entre las máximas escritas en el muro de Naoshige hay una que dice, «los asuntos serios deben tratarse con ligereza». El maestro Ittei comentó, «los asuntos leves deben tratarse con mayor seriedad».

Carol y Jack se habían conocido en el One Way in Love, cuando ella entró a trabajar para fregar copas. Dado que estaba realmente buena, y a pesar de un vicio en los ojos que le daba un aspecto tristón, pronto se decidió que sería una buena candidata a *stripper*. Una mañana, ante el dueño y su mujer, y con Jack como tercer miembro del jurado, bailó con el pecho desnudo la «Simply irresistible» de Robert Palmer; pasó la prueba con nota. Esa misma mañana ya se fueron ambos, Carol y Jack, a comer juntos, y terminaron en la casa de ella entre sábanas estampadas con dibujos de la pantera rosa. Fue allí donde ella le confesó que su mayor ilusión sería ser modelo,

—¿De pasarela? —preguntó él.

Y ella, mirando al techo,

—No, hombre, ¿estás loco? Eso no lo ve nadie. De Teletienda.

Ese día cogieron el coche e hicieron millas tierra adentro hasta que llegaron al desierto de Mojave. La carretera terminaba en un embalse que, orillándolo por una pista alunarada por vestigios de asfalto, conducía a un acueducto semivacío: un socavón de cemento bastante hondo, pero con las paredes tan inclinadamente suaves que casi se podían bajar andando hasta la superficie del agua que corría allí abajo y no levantaba más de 2 palmos de profundidad. Más allá del acueducto comenzaba propiamente el desierto. Vieron un cartel en el que se anunciaban parcelas en venta, y Jack pensó, Qué chulo sería poder vivir aquí; y ella, Con este tipo me gustaría tener un hijo.

El sol acaba de ponerse en el Pacífico, Chicho sale a la terraza, se sirve un agua mineral con gas y se sienta en la tumbona a ver la gente que regresa de la playa y pita bajo el letrero *Nike, Just Do It*. Observa cómo las lombrices dentro del frasco de vidrio que tiene en el suelo comienzan a moverse con su típica lentitud de noche de verano. Se desabrocha la camisa y echa un trago; vibra el móvil en el bolsillo,

—Hola, cariño, ¿cómo estás?

—Muy bien, llegué bien, en la frontera ni se enteraron.

—Bueno, ya sabes, no te derrumbes.

—Sí, querida, no temas. ¿Sabes una cosa? Esto está casi igual que siempre. Hoy pasé por aquellos grandes almacenes a los que íbamos con María, ¿te acuerdas?

—Claro. Se volvía loca con tanto juguete. ¿Te acuerdas cuando le compraste aquellos prismáticos?

—Ah, sí, qué bueno, que enfocaba con ellos a la tele para, decía, descubrir más cosas en la pantalla.

—Sí, y si salía algún bosque te decía, Papá, ven, ven a la tele, a ver si con los prismáticos vemos algún oso entre la maleza.

—Pues ahí continúan esos almacenes.

—Bueno, venga, que la llamada a esta hora es muy cara. Ve con cuidado, ¿eh?

—Sí, descuida. Ya te llamaré para contarte cómo va todo. Un beso. Te quiero.

—Yo también.

Es bueno llevar algo de maquillaje en la manga. Puede ocurrir que después de haber bebido, o al despertar, la tez del samurái sea pobre. En esos momentos es bueno sacar el maquillaje y aplicárselo.

Jack entra en la caravana. Es metálica, de color aluminio y contornos redondeados. La compró porque le recordaba a Carol, también fuerte y suave. Abre las pequeñas escotillas y deja la puerta abierta, así penetra un neto haz de luz que le hace compañía mientras se sienta en la zona en penumbra. Al lado de la cama plegable tiene un trozo del decorado de *Corazonada*, la película de Coppola, que pilló en una subasta en Palo Alto, un pedazo de cartón piedra bastante roto en el que está un automóvil de los 70 y un horizonte desértico en tonos pastel sobre el que hay un cisne gigante, una rueda rota de bicicleta y una fuente de neón de la que nunca para de salir agua. Traía los cables pelados pero consiguió arreglarla. Ahora enciende la radio, limpia un poco la

cocinilla, ordena, lee un rato *Moby Dick*, el único libro que tiene. Después, cuando el sol declina, sale a sentarse fuera. Suele pensar entonces que cuando Carol desapareció del planeta Tierra, alguien bondadoso de ahí arriba tendría que estar calculando que justo en ese momento la cantidad de bien dispendiado por ella en esta vida era igual en cifra a la cantidad de mal que también había infligido a sus semejantes, y que el sentido de la vida consiste en eso, en arrojar al final un saldo igual a cero. Otras veces, también por la noche, enciende la fuente de neón de la que nunca para de salir agua y se sienta fuera a ver el resplandor. Después, suele quedarse dormido con un güisqui en la mano.

Es bueno ver el mundo como si fuera un sueño. Si tienes una pesadilla, te despiertas y te dices que sólo ha sido un sueño. Dicen que el mundo en el que vivimos no es muy distinto a esto.

Al quinto día de llegar a Palm Beach, Chicho extrajo del frasco un trozo de tierra, separó una pelota de lombrices, que pesó en una pequeña báscula de platillos, y la metió en una bolsa con tierra húmeda. Cerró el conjunto y lo introdujo en un maletín, por lo demás vacío.

El coche tiraba de maravilla, y no paró hasta llegar al letrero que anunciaba la entrada a la ciudad de Pasadena. Existía allí por aquel entonces una burger caravana con mesas y sombrillas, donde tomó asiento y pidió un agua con gas bien fría y un mapa callejero de la ciudad. Se aflojó el nudo de la corbata. Hacía años que no pisaba Pasadena, pero no tardó en encontrar en el mapa la nueva dirección de Daniel The Boy, su contacto.

Entrabas por una planta baja de una casa del barrio alto, detrás había una especie de antiguo jardín degenerado en huerto, y llegabas a una construcción pequeña en la que se hallaba un tipo que te dejaba pasar sí o no, según viera.

—Soy Chicho de Cancún, he quedado con el Sr. The Boy.

Y Chicho accede a una estancia sin otra ventilación que la propia puerta. No ve a nadie. De detrás de una mesa emerge Daniel The Boy,

—¡Hombre, Chicho, años sin verte! Perdona un momento, es que he perdido el pin —y se agacha de nuevo unos segundos—. Aquí está, ¿te gusta? —dice mientras se lo prende en la solapa.

—Sí, está muy bien, es Pixie, ¿no?

—No, joder, es Dixie.

—¡Ah!

—Me lo regaló mi nieta en mi cumpleaños. Es una niña muy buena, y guapa como mi hija, ahora ya tiene todos los dientes, ya puede morder, como su abuelo —y se echa a reír—. Bueno, vamos a lo nuestro, qué me traes.

—Unos 20 gramos, más o menos.

—En este negocio no hay «más o menos», Chicho, ¿es que ya lo has olvidado?

Abre el maletín y coge la bolsa. The Boy se pone las gafas de aumento, guantes de látex, la observa y dice,

—¿Son auténticas?

—Claro, Sr. The Boy. Primera calidad.

—Mmmm, a ver —abre la bolsa con cuidado, extrae una lombriz con unas pinzas que saca del bolsillo interior de la chaqueta y la pesa en una báscula digital—, es para luego, si me convence, sumarla al peso total —le aclara.

La huela pasándosela por delante de las fosas nasales con un movimiento circular, se la mete en la boca, paladea, le da vueltas, la lleva hasta el final de la lengua, la devuelve a la punta de los dientes, la hace girar de nuevo y finalmente la escupe en un tambor de detergente vacío situado en un lado de la mesa.

—Correcto, Chicho. Es muy buena. Pon ahí, que las pesamos todas, a 52 dólares el gramo. Últimamente la cosa no anda bien, han mezclado razas, y los laboratorios se quejan de que el estómago de estas nuevas razas cada vez es menos útil para fabricar los cosméticos.

—Cuando veo ese estómago finísimo, Sr. The Boy, que apenas se ve, no entiendo cómo pueden llegar a dirimir si es apto o no apto.

—Cosas de expertos, Chicho, ni a ti ni a mí nos importa eso.

—Eso es, Sr. The Boy, cosas de expertos.

La definición, en pocas palabras, de la condición de samurái es dedicarse ante todo y en cuerpo y alma al maestro. No olvidar a su maestro es lo más importante en un siervo.

Aún hoy, hay noches en las que, cuando se echa la verja en el One Way in Love y todos se han ido, sin ya luces de colores, Jack se queda a beber un trago, y pone la «Simply irresistible», y sale a la pista con el micro, Caballeros, un aplauso para nuestra dulce Carol, la más perversa de todas las chicas de la Costa Oeste, así se contonea nuestra nena, excitante como fuego sobre hielo, vean, caballeros, mis chicos malos, imaginen lo que puede llegar a hacerles nuestra pequeña Carol... Y bebe durante horas. De camino a casa, va pensando en lo orgullosa que estaría ella si ahora viera cómo ha mejorado.

La tienda, muy céntrica, estaba vacía.

—¿No me recuerdas, Harper?

—Lo siento, pero no.

—Soy Chicho, el Mexicano. 1968, 1ª División de Caballería.

Benny Harper cierra los ojos, en actitud pensativa,

—Chicho..., Chicho..., espera, ya caigo... ¡Ah, sí, el Mexicano! —y se abrazan—. Cuánto tiempo, cómo tú otra vez por aquí.

—Pues mira, quiero un revólver; mejor corto.

—Pero ¿no habías dejado los trabajos?

—Sí, sí, ahora me gano la vida con lo de las lombrices, allí en Cancún.

—Joder, quién lo iba a decir, Chicho el Mexicano, el Robert Palmer de la jungla. Cuánto tiempo, joder, cuánto tiempo. Qué alegría. Mira, voy a cerrar dentro de 10 minutos y tengo que hacer un par de llamadas, si quieres espérame en la cervecería de ahí enfrente, y me cuentas. Ya te llevo yo el revólver.

Con seguridad no hay nada más que el objetivo del tiempo presente. La vida del hombre es una sucesión de momentos tras momentos. Si comprendes el momento presente no tendrás nada más que hacer, ni nada más que perseguir.

Lunes por la tarde, Jack barre la tierra en torno a la caravana, formándose así un círculo que incrementa la sensación de territorio propio. Se mira, deformado, en la chapa aluminizada; barba emergente, los ojos caídos, Como los de Carol, se dice, un pantalón de tergal, unas Adidas Saigón de 2ª mano. Se mete dentro y enciende la radio. Habla un hombre que asegura tener más de 1.000 tatuajes en el cuerpo, y Jack se dice, Uff, qué asco. Cuando el sol ya no pega fuerte suele poner una silla en el borde del acueducto, y tira el sedal a los 2 palmos de agua. Ve pasar a los peces, grandes y gordos, que no prestan atención al cebo. Al final suele sacar 1 o 2, que luego hace a la plancha fuera, en la barbacoa, pero siempre dentro del círculo marcado. Mientras los fríe piensa en una historia que leyó hace tiempo en el *Reader's Digest*: si a una persona le dicen que detrás de las 5 puertas que tiene ante sí hay un *tigre sorpresa*, y que ha de adivinar detrás de cuál de ellas está ese tigre, entonces sabrá que detrás de la última no podrá estar, porque una vez llegado hasta esa puerta sin haber encontrado al tigre, ya sabría seguro que estaría detrás, y en ese caso ya no sería un *tigre sorpresa*, así que la última puerta está descartada. Y tampoco estará detrás de la penúltima, porque sabiendo ya que en la última no puede estar, entonces sabría, con toda seguridad, que ha de estar en la penúltima, y en ese caso tampoco sería ya un *tigre sorpresa*, así que en la penúltima, descartado. Pero en la antepenúltima tampoco, porque sabiendo que no puede estar ni en la última ni en la penúltima, entonces tendría que estar justo ahí, en la antepenúltima, y entonces ya tampoco sería sorpresa, y así va descartando todas hasta que se da cuenta de que el tigre no puede estar en ninguna, y que precisamente era ésa la *sorpresa*, y para demostrarlo va abriendo las puertas una por una hasta que en una de ellas, da lo mismo cuál, el tigre le salta al cuello y lo mata, y Jack piensa que eso mismo pasa en la vida con lo que se planea y lo que en efecto al final ocurre. No es que la teoría y la vida estén mal, es que no tienen nada que ver, como tampoco tienen nada que ver los pensamientos del pez que baja aleteando con los del cabrón que tira el anzuelo y arriba espera.

Pide un agua con gas. A los 10 minutos aparece Harper, que se decide por una cerveza.

—No, verás, Harper, ¿te acuerdas de mi hija?

—Sí, María, ¿no?

—Eso es. Pues poco antes de irnos mi mujer y yo a México, ella se fue de casa, tenía 18 recién cumplidos. No dio más señales de vida. Un día nos llegó una llamada desde aquí, Los Ángeles, era un hombre diciendo que María estaba bien, que no nos preocupáramos y que ella sólo quería que lo supiéramos. Pero Lucía, ya sabes, mi mujer —Harper le interrumpe,

—Pero ¿no se llamaba Shandy?

—No, ésa era mi primera mujer. Me divorcié.

—Ah, sí, cuando te dieron aquel permiso de un mes y te viniste. Ya me acuerdo.

—Eso es, eso es. A María, mi hija, la tuve con mi segunda mujer, Lucía.

—Ah. Vale. Hace tanto tiempo que me confundo.

—Bueno, pues como te decía, mi segunda mujer, Lucía, y yo estamos seguros de que pasa algo. Es imposible que María nos pueda hacer esto a nosotros, dejarnos así. Estamos seguros de que algún cabrón la tiene por ahí haciendo de puta, o medio raptada.

—O en alguna mafia, que ahora hay a montones, Chicho, y las chicas mexicanas están muy solicitadas.

—Pues eso. He venido a buscarla y a pegarle 2 tiros al cabrón que nos la tiene. Como lo oyes. Lo de los 2 tiros, claro está, no lo sabe Lucía.

—Joder, vas a necesitar suerte, ¿tienes dinero? Te puedo prestar.

—Qué va, gracias. He traído bastantes lombrices. Suficientes como para tirar 5 o 6 meses.

—Vale. Por cierto. Aquí tienes el revólver. Bonito, ¿eh?

—Una maravilla.

Según lo dicho por un anciano, matar a un enemigo en el campo de batalla es como un halcón que mata a un pájaro. Aunque haya una bandada de 1.000 pájaros, no presta atención a ninguno que no sea aquel que ha señalado. 0

En el One Way in Love están recogiendo, las chicas ya se han ido a sus casas, Jack le pide a Donna, la mujer del jefe, que le ponga un güisqui, ella responde que le acompaña en el trago, pero que rápido, que hay que cerrar. Ella coge los 2 vasos vacíos del escurridor, se los pone en los ojos como si fueran 2 catalejos, y Jack sonrío y le dice que ésa era una de las bromas que más le hacía Carol, mirar con 2 vasos como si fueran prismáticos. Donna, sin inmutarse, traga de penalti y le dice,

—¿Sabes cuál es la gran y única putada de la vida, Jack? ¿Lo sabes?

Jack dice no con la cabeza.

—Pues que los que se van no vuelven.

—¿Eh?

—Sí, no vuelven para contar qué hay allí, cómo se vive, si allí hay más güisqui que cerveza o viceversa, si hay luz natural o por el contrario bombillas, si allí fueron los *japos* quienes ganaron la 2ª Guerra Mundial y no nosotros, y todo eso.

—Sí, sí, está claro, Donna. Ésa es la putada. Ni que hablar.

Bajan la persiana metálica,

—Bueno, Jack, hasta el martes; ¿qué haces mañana?

—Me voy hoy a la caravana, así mañana aprovecho allí el día.

—Vale, buena pesca.

Él tira hacia la izquierda; ella a la derecha.

Cuando se ha decidido matar a alguien, aunque resulte difícil lograrlo yendo directamente al grano, no se debe pensar en conseguirlo dando rodeos. El camino del samurái es el camino de la inmediatez, y lo mejor es ir directo a por lo que quieres.

Cansado de preguntar en todos los tugurios de Palm Beach, la segunda ocasión en que Chicho acudió a Pasadena fue a ver a Daniel The Boy para, dadas sus influencias y conocimiento en negocios de todo tipo, pedirle ayuda para dar con su hija. Se lo encontró buceando debajo de la mesa.

—Un momento, Chicho, estoy buscando el jodido pin, que se me ha caído.

Emergió con él en la mano,

—¿Puedes ponérmelo tú en la solapa, a ver si tienes más maña que yo?

En la cercanía, Chicho percibió el olor a tierra húmeda en torno al cuello, y el aliento ácido que despiden los intestinos de lombriz paladeados. Hasta que Dixie no estuvo bien prendido en el ojal, no dejaron de sudarle las manos.

—Vale. Gracias. Bueno, qué, ¿más lombrices?

—No, Sr. The Boy, vengo por otra cosa —y fue directo al asunto.

La conversación terminó con únicamente una declaración de buenas intenciones por parte de The Boy, que remató,

—No te ofendas amigo, pero con las muchachas mexicanas nunca se sabe.

Hay algo que se puede aprender de una tormenta. Al encontrarte con un chaparrón repentino, intentas no mojarte y te pones a correr. Aunque corras por debajo de las cornisas de las casas, sigues mojándote. Si lo tienes claro desde el principio no habrá sorpresas, aunque te mojarás igual. Este concepto se puede aplicar a todas las cosas.

Jack riega las flores del tarro de cenizas de Carol, que preside la mesa sobre un microondas General Electric ahora estropeado, frente al decorado roto de *Corazonada*, y sale de la caravana. Tira el anzuelo al acueducto; se sienta. Más allá del embalse se extiende, intuida, una cadena montañosa. Recuerda que en una ocasión que pasaban en coche cerca de una montaña, camino de Reno para unirse en matrimonio, Carol le dijo,

—Cuál es tu imagen extraña preferida.

Él lo pensó un poco,

—No sé, quizá una carretera que se pierde monte arriba en la niebla mientras abajo hace sol. ¿Y para ti?

—Entras en un portal vacío, un ascensor baja, pero dentro tampoco hay nadie.

—No está mal —dice él—, anda, pásame un cigarro.

En palabras de los antiguos, uno debería tomar sus decisiones en el espacio de 7 inspiraciones. Es una cuestión de determinación, y de tener el espíritu adiestrado para llegar directamente al otro lado.

Una vez finalizada la entrevista con The Boy, antes de regresar a Palm Beach, Chicho decidió dar una vuelta por Pasadena, observar su transformación tras tantos años de ausencia. Pasó el día comprando ropa en las tiendas a pie de calle, comiendo helados y recordando su antigua vida allí como en postales, hasta que por la tarde echó a rodar hacia las afueras de la ciudad y continuó hasta llegar a un embalse. Apagó el motor, miró el leve rizado de las aguas por la acción del viento. Se bajó del coche. Comenzó a andar por una pista que bordeaba un acueducto casi tan seco como su garganta, que sintió forrada de polvo, hasta que se detuvo al ver a lo lejos brillar un objeto plateado, Joder, se dijo, El monolito de 2001. Y se acercó hasta lo que resultó ser una caravana. Estaba totalmente cerrada; fuera, sólo una parrilla de barbacoa y unos restos de pescado rebozados en tierra. Entonces se abrió la puerta y apareció un hombre con un ejemplar de *Moby Dick* en la mano,

—Esto es propiedad privada. Qué se le ofrece.

—Ah, lo siento, como no está señalado...

—Pues sí, y el radio de los 4.27 m que rodean a mi caravana también son míos.

—Bueno, ya me voy, amigo, sólo paseaba —dijo Chicho mientras rotaba sobre sus pies para irse.

—En breve voy a preparar la cena, ¿quiere quedarse?

—¿Me toma el pelo? ¿No me estaba echando?

—No pasa mucha gente por aquí, ¿sabe? Y parece de fiar. Pero en fin, como quiera.

—Gracias, pero no, hoy ya es tarde, aunque, bueno, si me da un vaso de agua..., tengo la garganta llena de polvo.

—Claro —dijo el hombre mientras extendía la mano con firmeza para estrecharla—, Jack, me llamo Jack.

—Yo Chicho.

Sacó una jarra de agua fría, y Chicho se sentó en una silla de tijera apoyando la espalda contra la chapa de la caravana. Aún estaba caliente. Jack, de pie a su lado, observó en la cintura de Chicho el asomo de la culata de un revólver bajo la chaqueta del traje y dijo,

—¿Y qué le ha traído hasta el desierto?

—No, nada, fui a Pasadena, de compras, y jamás había venido hasta aquí.

—Está muy bien esta zona.

—Sí, sí lo está. ¿Me da más agua? No tendrá con gas, ¿no?

—Pues sí. Está de suerte, andan por ahí unas cuantas botellas, eran de Carol.

—¿Su hija?

—No, no, mi difunta esposa.

—Vaya, lo siento. Yo ando buscando a mi hija, y no la encuentro. Es como si también estuviera difunta. No sabe lo doloroso que es perder a una hija. Y lo jodido es que seguro que la tiene por ahí algún chulo de putas. Si lo agarro lo mato.

—Se lo tendría merecido; mucho cabrón suelto en Pasadena.

Jack entra en la caravana, Chicho oye que rebusca.

—Ah, mire, aquí hay una botella, por suerte el agua no caduca.

Sale y le da el abrechapas. Se sienta a su lado. Ambos miran el acueducto; más al fondo, el embalse.

—Mi hija, María, se parecía mucho a mí. Le gustaba calcularlo todo. ¿Sabe, Jack, cuál es el hormiguero conocido más grande del mundo?

—Ni idea.

—Uno que parte del mismo centro de Milán, en Italia, y llega hasta la costa atlántica de España, a un pueblucho llamado Corcubión. Si tiras una piedra en uno de los extremos, el calambrazo se transmite hasta el otro en pocos segundos. Es un hormiguero famoso entre los calculistas. Mi María estaba fascinada con él, el último día que la vi le había prometido que la llevaría a Milán, a ver el origen de esa maravilla. Mire, no miento, precisamente el otro día compré los billetes a fecha abierta, por si la encuentro —y extrae los cartones, muy maleados, del bolsillo interior del traje, y se los pasa.

Jack observa detenidamente esos destinos entre sus dedos sucios de cebo de pesca y dice en voz baja,

—Buff, joder, qué bueno, qué bueno es viajar. Yo nunca he salido de California.

—¿No?

—Bueno, sólo una vez que fui a Reno, con Carol, a casarnos, solos, sólo nosotros. Fue una bendición encontrar a Carol. Tenía que ver cómo bailaba, una serpiente, pero en dulce, sí, fue una bendición encontrarla.

—Sí, hay mujeres que lo vuelven loco a uno.

—Es que trabajaba conmigo, en el local de *striptease*, en la ciudad. Yo animo la sesión por megafonía, ya sabe. Después nos íbamos a su piso, en la 45 con la 7ª, y poníamos la tele, y tomábamos cervezas mientras veíamos los anuncios de Teletienda y ella los imitaba francamente bien, y si había anuncios de coches o de colonias y salía algún paisaje montañoso, cogía unos prismáticos que guardaba desde que era pequeña, un regalo de su padre, enfocaba a la pantalla y me decía, «venga, Jack, a ver si vemos algún oso entre esos árboles», era una bromista tremenda. Éramos felices, así es, muy felices, y el puto cáncer en 2 meses se la llevó. Mire, ahí dentro están sus cenizas, siempre con flores —y señaló con el dedo el microondas.

Tras un breve silencio en el que a Chicho se le humedecieron los ojos, dijo,

—Gracias por el agua —se levantó.

Ya era de noche. Jack, sentado, vio desdibujarse el traje de Chicho hasta que desapareció muy pronto.

Antes de subir al coche, a ciegas tiró con fuerza el revólver al embalse, que apenas movió la piel del agua. Saigón, mierda, aún sigo solo en Saigón. A todas horas creo que me voy a despertar de nuevo en la jungla. Cuando estuve en casa durante mi primer permiso, era peor, me despertaba y no había nada, apenas hablé con mi mujer, salvo para decirle «sí» a su petición de divorcio. Cuando estaba aquí quería estar allí, cuando estaba allí no pensaba más que en volver a la jungla. Llevo aquí una semana, esperando una misión, desmoralizado. Cada minuto que paso en este cuarto me hace ser más débil, y cada minuto que pasa, Charlie, como llamamos al Vietcong, se agazapa en la selva, se hace más fuerte. Al mirar a mi alrededor las paredes se estrechan más. Todos consiguen lo que desean, y yo quería una misión, y por mis

pecados me dieron una. Era una misión para elegidos, y cuando se acabara, nunca más querría otra.

112.

¡A ver, Jota, di algo para acabar! Pues no se me ocurre nada... Di lo que tú quieras... ¡Ah sí!, parafraseando a Woody Allen en el final de *Annie Hall*: ya saben, en el arte siempre estamos procurando que las cosas salgan perfectas, porque en la vida real es muy difícil. Sin embargo, volví a ver a Sandra. Ocurrió en la parte alta de Londres, vivía con un tipo cerca de la Tate, y cuando me la encontré, para colmo, lo estaba arrastrando a ver *Viaje a Italia*, de Rossellini, así que lo consideré como un triunfo personal. Sandra y yo almorzamos juntos unos días más tarde, y recordamos los viejos tiempos, cuando le compré la corbata de Colgate, y lo baja que me había parecido el día que me habló por primera vez mientras yo pintaba chicles, o el día en que nos liamos bajo la panza de T-Rex, y cuando le contaba mis triunfos soviéticos al parchís y ella me miraba con ojos crédulos, y aquella vez que yo dibujé un cuadro sobre el empapelado de la pared de su habitación, y a ella le gustó tanto que cuando se fue lo arrancó entero y se lo llevó, y la cogorza que nos cogimos con aquel viejo gaucho loco que vivía en aquella azotea y nos hablaba de las Bolas Abiertas, o cuando veíamos la lucha libre americana entre las sábanas, en su tele portátil, y yo me vestía de superhéroe y me tiraba sobre ella. En fin, después se nos hizo tarde. Los 2 teníamos que irnos, pero fue magnífico ver de nuevo a Sandra. Comprendí que era una persona estupenda, y lo agradable que había sido conocerla. Y me acordé de aquel viejo chiste, ya saben, el del tipo que va al psiquiatra y le dice, «doctor, mi hermano se ha vuelto loco, se cree una gallina». Y el médico contesta, «bueno, ¿y por qué no hace que lo encierren?». Y el tipo le replica, «lo haría, pero es que necesito los huevos». Y, en fin, creo que eso expresa muy bien lo que pienso sobre las relaciones personales, ¿saben? Son completamente irracionales, disparatadas, absurdas, pero las seguimos manteniendo porque la mayoría de nosotros necesitamos los huevos.

¿Hemos terminado? ¿Puedo irme?

ACLARACIONES Y CRÉDITOS

Nota 1: En julio de 2007, un amigo y lector de confianza, David Torres, me hizo la siguiente observación vía e-mail, que copio y pego:

--- David Torres Ruiz escribió:

Hola Agustín. Regresé de Cuba y me he puesto a leer esta misma tarde tu Nocilla. Hay algo grave, que no sé si has hecho a propósito: el personaje que cuelga fórmulas con pinzas de la ropa. En la novela de Bolaño, 2666, en la segunda parte, un tipo cuelga libros de matemáticas de las cuerdas de tender la ropa para que se aireen las ideas. Tu personaje emplea términos casi idénticos. Me imagino que no has leído el libro pero es una de esas coincidencias que joden o, como diría Borges, que forman un orden secreto.

Un abrazo

David

Éxitos, grandes clásicos y novedades. Un millón de canciones en MSN Music.

En efecto, ante mi sorpresa, yo no había leído ese libro, cosa que aclaro para constatar que al final todos volvemos, queramos o no, a las tramas ocultas de una literatura que nos sobrepasa.

Las obras Torre para Suicidas y el Museo de la Ruina son originales del artista Isidoro Valcárcel Medina. Están extraídas de la revista de arquitectura *Fisuras*, nº 8, Madrid, 2000.

La referencia al *morphing* está inspirada en el texto *Monstruos, fantasmas y alienígenas: poéticas de la representación en la cibersociedad*, de José Ramón Alcalá, Fundación Telefónica, Madrid, 2004.

Los insertos de la novela *Rayuela*, de Julio Cortázar, están extraídos de la

edición de Ediciones Alfaguara, Madrid, 1984.

Los preceptos del samurái están extraídos del largometraje *Ghost Dog*, dirigido por Jim Jarmusch, 1999.

Las diferentes definiciones topológicas de las *bolas* están tomadas del texto técnico *Análisis matemático* (Tom M. Apostol, editorial Reverté, Barcelona, 1976-2002), ligeramente modificadas en sus comentarios.

El resto de referencias están de forma explícita en el texto.

Nocilla Experience fue escrito en Palma de Mallorca entre los meses de diciembre de 2004 y marzo de 2005.

Nocilla Experience constituye la segunda entrega de la trilogía *Proyecto Nocilla*, de la cual *Nocilla Dream* (editorial Candaya, 2005) es la primera, y *Nocilla Lab* será la tercera.

Proyecto Nocilla responde al intento de trasladar ciertos aspectos de la poesía postpoética, que en su día teorice, al ámbito de la narrativa.

AGRADECIMIENTOS:

A mis padres, que me regalaron una silla de presidente para poder escribir mejor, a mi viejo iMac G3 de color naranja, que me ayudó a escribir este libro, a la batería de Stewart Copeland, que me indicó que también en la narrativa otros ritmos eran posibles, a la programación de televisión más allá de la medianoche, al plástico en todas sus versiones.